

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015 - 2020

Zhotoviteľ

ERUDIO, s.r.o.
Nábřežie Sv. Cyrila 40/15
971 01 Prievidza
www.erudio.sk

Autori správy

Ing. Ján Helbich
Ing. Nikola Švejdová
RNDr. Jozef Puskajler
prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD.

Obsah

Obsah	3
Zoznam použitých skratiek	6
Úvod	8
1 Východisková situácia	10
1.1 Celková situácia v TTSK a jeho regiónoch	10
1.1.1 Základná charakteristika	10
1.1.2 Demografická charakteristika	10
1.1.3 Doprava	15
1.1.4 Ekonomika a priemysel	16
1.1.5 Nezamestnanosť a chudoba	16
1.1.6 Školstvo	18
1.1.7 Zdravotníctvo	19
1.1.8 Sociálne služby a legislatívny rámec upravujúci sociálnu oblasť	19
2 Analytická časť	35
2.1 Základné údaje o poskytovaní sociálnych služieb a výkone opatrení SPODaSK v TTSK a jeho okresoch	35
2.1.1 Trnavský samosprávny kraj	35
2.1.2 Okres Dunajská Streda	50
2.1.3 Okres Galanta	73
2.1.4 Okres Hlohovec	96
2.1.5 Okres Piešťany	111
2.1.6 Okres Senica	127
2.1.7 Okres Skalica	146
2.1.8 Okres Trnava	161
2.2 Stav poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK podľa poskytovateľov	185
2.2.1 Sociálne služby	185
2.2.2 Výkon opatrení SPODaSK	190
2.3 Štrukturálne fondy 2007 – 2013	196
2.4 Kľúčové disparity	198
3 Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v TTSK	204

3.1	Základné princípy	204
3.2	Dlhodobá vízia	205
3.3	Ciele	206
4	Implementačná časť	208
4.1	Oblasť poskytovania sociálnych služieb	208
4.1.1	Rozvoj siete sociálnych služieb	208
4.1.2	Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb	211
4.1.3	Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby	213
4.1.4	Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb	213
4.2	Oblasť výkonu opatrení SPODaSK	214
4.2.1	Vytvorenie komplexnej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	214
4.2.2	Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	216
4.2.3	Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom	217
4.3	Oblasť prevencie a eliminácie násilia	217
4.3.1	Monitoring všetkých foriem domáceho a inštitucionálneho násilia za účelom zefektívnenia prevencie a eliminácie násilia	217
4.4	Opatrenia na národnej úrovni	219
5	Akčné plány na roky 2015-2020	221
5.1	Oblasť poskytovania sociálnych služieb	221
5.2	Oblasť výkonu opatrení SPODaSK	228
5.3	Oblasť prevencie a eliminácie násilia	232
6	Stratégia financovania	234
6.1	Financovanie činností ZSS v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách	234
6.2	Financovanie činností a výkonov opatrení v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK	239
7	Návrh regionálnych priorít a hlavných cieľov na najbližšie roky	242
7.1	Regionálne priority a hlavné ciele	242
7.1.1	Okres Dunajská Streda	242
7.1.2	Okres Galanta	244
7.1.3	Okres Hlohovec	247
7.1.4	Okres Piešťany	249
7.1.5	Okres Senica	251

7.1.6	Okres Skalica	253
7.1.7	Okres Trnava	255
7.1.8	Zhrnutie na úrovni TTSK	257
7.2	Poskytovanie sociálnych služieb na území TTSK z pohľadu obyvateľov regiónu	259
7.3	Porovnanie poskytovania sociálnych služieb mimo územia TTSK	260

Zoznam použitých skratiek

ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
DD	Domov dôchodcov
DeD	Detský domov
DHN	Dávka v hmotnej núdzi
DPD	Domov penzión pre dôchodcov
DS	Dunajská Streda
DSS	Domov sociálnych služieb
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
GA	Galanta
HC	Hlohovec
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KSK	Košický samosprávny kraj
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK	Marginalizovaná rómska komunita
NOS	Náhradná osobná starostlivosť
NRS	Náhradná rodinná starostlivosť
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
NP KC	Národný projekt Komunitné centrá
NP TSP	Národný projekt Terénna sociálna práca
OP KŽP	Operačný program Ochrana životného prostredia
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OSN	Organizácia spojených národov
OV	Ochranná výchova
P	Poručníctvo
PN	Piešťany

PS	Pestúnska starostlivosť
PSK	Prešovský samosprávny kraj
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
ROP	Regionálny operačný program
SPODaSK	Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SE	Senica
SI	Skalica
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TT	Trnava
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚS	Ústavná starostlivosť
VÚC	Vyšší územný celok
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZP TTSK	Zriaďovateľská pôsobnosť Trnavského samosprávneho kraja
ZPS	Zariadenie pre seniorov
ZSK	Žilinský samosprávny kraj
ZSS	Zariadenie sociálnych služieb
ZŤP	Zdravotne ťažko postihnutý

Úvod

Konceptcia rozvoja sociálnych služieb na území TTSK 2015 – 2020 (ďalej len „konceptcia“) je strednodobý rozvojový dokument pre oblasť poskytovania sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK. Svojím rozsahom pokrýva všetky druhy sociálnych služieb a zariadení sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK všetkých zriaďovateľov na území Trnavského kraja. Vypracovanie stratégie bolo financované z prostriedkov rozpočtu TTSK a z nenávratného finančného príspevku z Regionálneho operačného programu 2007 – 2013.

Zhotoviteľom stratégie bola na základe verejného obstarávania spoločnosť ERUDIO, s.r.o. so sídlom v Prievidzi. Príprava stratégie prebiehala participatívnym spôsobom so širokým zapojením odbornej verejnosti, pričom postup prác a správnosť získaných údajov boli pravidelne odsúhlasené s pracovníkmi Úradu TTSK.

Konzultanti ERUDIO, s.r.o. prostredníctvom e-mailu zaslali zariadeniam sociálnych služieb, zariadeniam pre výkon opatrení SPODaSK a starostom a primátorom obcí a miest dotazníky zamerané na oblasť poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji. Dňa 21.07.2015 sa na Úrade TTSK uskutočnilo pracovné stretnutie „Budúcnosť poskytovania sociálnych služieb v Trnavskom kraji“ za účasti pracovníkov Úradu TTSK, zástupcov zariadení sociálnych služieb, subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a jednotlivých miest a obcí v TTSK, na ktorom bola sformulovaná vízia rozvoja ako aj základné ciele a hodnoty poskytovania sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji.

V auguste 2015 bol návrh koncepcie vrátane Akčných plánov na roky 2015 – 2020 zverejnený na webovej stránke TTSK a pripomienkovaný verejnosťou. Po zapracovaní pripomienok verejnosti bude stratégia prerokovaná a schvaľovaná Komisiou pre sociálnu oblasť, Komisiou pre regionálny rozvoj, cestovný ruch a cezhraničnú spoluprácu a Radou pre TTSK.

Dňa 09. septembra 2015 bude Konceptcia rozvoja sociálnych služieb na území TTSK 2015 – 2020 prerokovaná v Zastupiteľstve TTSK. V prípade schválenia sa stane oficiálnym a záväzným dokumentom TTSK.

Dokument pozostáva zo šiestich hlavných častí:

Analytická časť dokumentu je jeho najrozsiahlejšou časťou. Analyzuje a sumarizuje súčasný stav poskytovania sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK v kraji a predstavuje poznatkovú bázu pre formuláciu ostatných častí. Súčasťou tejto časti koncepcie sú aj SWOT analýzy okresov TTSK.

Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb v TTSK, ktorý stanovuje základe princípy, dlhodobú víziu a tri hlavné ciele.

V **Implementačnej časti** sú podrobne rozpracované konkrétne ciele a opatrenia, ktoré musia byť zrealizované v nasledujúcom období. Sú rozčlenené do troch oblastí, ktoré sú následne rozčlenené do prioritných oblastí:

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

- Rozvoj siete sociálnych služieb
- Posilnenie sociálnych služieb určených pre seniorov a spomalenie trendu starnutia obyvateľstva TTSK
- Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb

- Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
- Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

- Vytvorenie komplexnej siete služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK
- Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK
- Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom
- Zvýšenie kvality poskytovania služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a informovanosti o možnostiach využívania týchto služieb

Oblasť prevencie a eliminácie násilia

- Monitoring všetkých foriem domáceho a inštitucionálneho násilia za účelom zefektívnenia prevencie a eliminácie násilia

Akčné plány na roky 2015 – 2020 pre jednotlivé oblasti spresňujú opatrenia navrhnuté v Implementačnej časti. Pre každé opatrenie špecifikuje ukazovateľ výstupu, časový rámec, zodpovednú inštitúciu, zdroj financovania a prípadný projektový zámer.

Stratégia financovania analyzuje finančné zdroje a sleduje možnosti úspory nákladov a zvyšovanie príjmov poskytovateľov sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK.

Návrh regionálnych priorít a hlavných cieľov na najbližšie roky je zameraný na štyri oblasti: sociálne služby, sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelú, finančné a ľudské zdroje. Táto časť obsahuje aj návrhy na zlepšenie a porovnanie s poskytovaním sociálnych služieb mimo územia TTSK.

Rešpektovanie rodovo senzitívneho prístupu:

Sociálne služby ako aj výkony opatrení SPODaSK sú realizované mužmi a ženami (pracovníkmi a pracovníčkami v sociálnych službách), sociálnymi pracovníkmi a sociálnymi pracovníčkami a inými odborníkmi a odborníčkami. Určené sú deťom, ale aj dospelým ženám a mužom, teda prijímateľkám a prijímateľom sociálnych služieb v oblasti výkonov SPODaSK klientkam a klientom. Rešpektujeme potrebu rodovo citlivého prístupu k tejto skutočnosti, vzhľadom k prehľadnosti textu a tiež k jazykovej praxi slovenského jazyka budeme v celom texte používať množné číslo spomínaných podstatných mien len v jednom rode (femininum, maskulinum), pričom ním budeme označovať oba rody. Aby sme zachovali rodovo citlivý prístup, budeme tieto tvary striedať podľa obsahovej a vecnej vhodnosti textu.

1 Východisková situácia

1.1 Celková situácia v TTSK a jeho regiónoch

1.1.1 Základná charakteristika

Trnavský samosprávny kraj (TTSK) sa rozprestiera v juhozápadnej časti Slovenskej republiky a s rozlohou 4 146,4 km² sa radí medzi menšie kraje Slovenska (zaberá 8,5% z rozlohy SR). Hraničí s tromi krajinami: na západe s Bratislavským krajom, na severovýchode s Trenčianskym krajom a na juhovýchode s Nitrianskym krajom. Okrem toho vytvára spoločné hranice na severe s Českou republikou a na juhu s Maďarskom a Rakúskou republikou.

Trnavský kraj sa z väčšej časti nachádza na území Podunajskej nížiny, ktorá je od Záhorskej nížiny oddelená Malými Karpatmi a na severovýchode obrúbená výbežkom Považského Inovca. Pozdĺž väčších riek sa v nížinách vytvorila oblasť nivných rovín. Nevysoké pohoria na území kraja majú prevažne charakter vrchovín, v ktorých sú miestami planiny. Územím kraja preteká niekoľko väčších riek. V Podunajskej rovine je to Dunaj, Malý Dunaj, Váh a Dudvák. Na Záhorskej nížine Morava a Myjava. Na území kraja je viacero vodných diel. Najvýznamnejšie je Vodné dielo Gabčíkovo na Dunaji, Slánska pri Piešťanoch a Kráľová pri Senci na Váhu.

V zmysle územno-správneho usporiadania sa TTSK člení na 7 okresov: Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava. Najväčší je okres Dunajská Streda, na ktorý pripadá 25,9% z celkovej rozlohy kraja, a najmenší je okres Hlohovec, ktorý zaberá 6,4% rozlohy kraja. Najväčšie mesto je krajské mesto Trnava, druhé najväčšie sú Piešťany a tretí je Hlohovec.

V kraji sa nachádza 251 obcí. Výrazná koncentrácia obyvateľstva je predovšetkým v 16 obciach, ktoré majú štatút mesta. Sú to: Dunajská Streda, Šamorín, Veľký Meder, Galanta, Sered', Sládkovičovo, Hlohovec, Leopoldov, Piešťany, Vrbové, Senica, Šaštín-Stráže, Skalica, Holíč, Gbely a krajské mesto Trnava. V mestách je sústredených 47% obyvateľov kraja.

1.1.2 Demografická charakteristika

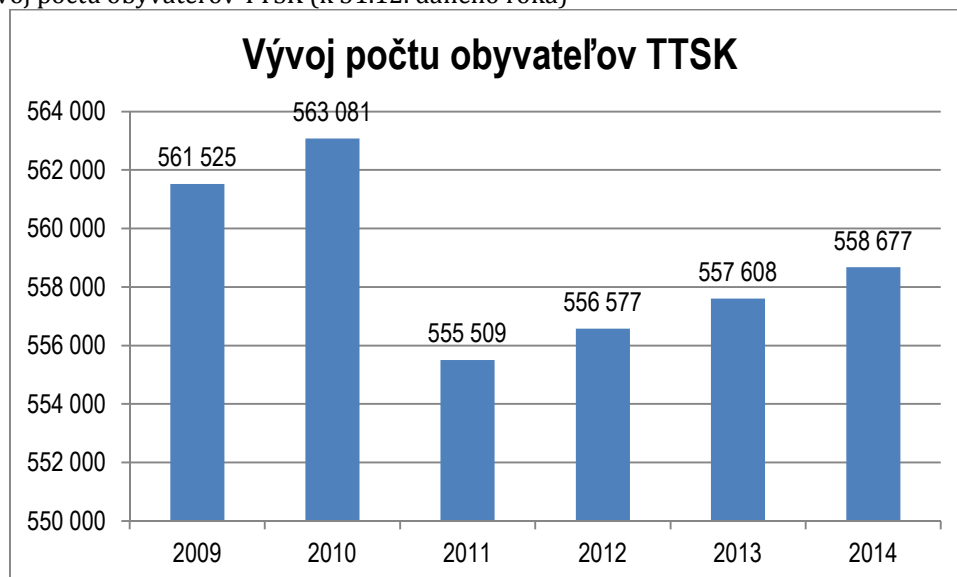
Počet obyvateľov TTSK dosiahol k 31.12.2014 **558 677** osôb¹, čo predstavuje spomedzi krajov najmenšie zastúpenie na celkovom obyvateľstve SR (percentuálny podiel TTSK na obyvateľstve SR je 10,3%). **Hustotou osídlenia** 135 obyvateľov na km² sa kraj zaraďuje na 2. miesto v medzikrajskom porovnaní (za Bratislavský kraj s hustotou osídlenia 303 obyvateľov na km²). Najviac obyvateľov na 1 km² žije v priemere v okrese Trnava (175 obyvateľov), nasledujú

¹ ŠÚ SR, 2015.

okresy Hlohovec (171 obyvateľov) a Piešťany (166 obyvateľov). Najnižšia hustota obyvateľstva je v okrese Senica, kde žije priemerne 89 obyvateľov na km².

Od roku 2011, kedy Trnavský kraj zaznamenal výrazný medziročný pokles celkového počtu obyvateľov, dochádza k postupnému rastu početnosti populácie tohto kraja. V roku 2014 žilo v TTSK celkovo 558 677 obyvateľov, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 1 069 obyvateľov viac.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov TTSK (k 31.12. daného roka)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov DATAcube ŠÚ SR

Vývoj **vekovej štruktúry obyvateľstva** TTSK za posledných šesť rokov bol z pohľadu vekových kategórií podľa ekonomickej aktivity nasledovný:

- **Predproduktívny vek (0-14 rokov)** – V roku 2014 žilo v TTSK 77 720 osôb v predproduktívnom veku. Oproti predchádzajúcemu roku sa počet obyvateľov v tejto vekovej kategórii zvýšil o 391 osôb. Avšak v porovnaní so stavom z roku 2009 ide o absolútny pokles o 316 osôb. Vývoj percentuálneho podielu obyvateľov Trnavského kraja v predproduktívnom veku zaznamenal v období rokov 2009 až 2012 mierne klesajúcu tendenciu. Od roku 2013 je vývoj percentuálneho podielu zastúpenia tejto vekovej kategórie mierne stúpajúci. V období rokov 2009 až 2012 bolo percentuálne zastúpenie obyvateľov TTSK v predproduktívnom veku vyššie ako podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. V rokoch 2013 a 2014 bola táto situácia opačná.
- **Produktívny vek (15 - 64 rokov)** – V roku 2014 žilo v TTSK 400 769 osôb v produktívnom veku. Oproti predchádzajúcemu roku sa počet obyvateľov v tejto vekovej kategórii znížil o 1 953 osôb. V porovnaní s rokom 2009 ide o absolútny pokles o 12 761 osôb. Vývoj percentuálneho podielu obyvateľov Trnavského kraja v produktívnom veku zaznamenal v období rokov 2009 až 2014 mierne klesajúcu tendenciu.
- **Poproduktívny vek (65 a viac rokov)** – V roku 2014 žilo v TTSK 80 188 osôb v poproduktívnom veku. Oproti predchádzajúcemu roku sa počet obyvateľov v tejto vekovej kategórii zvýšil o 2 631 osôb. V porovnaní s rokom 2009 ide o absolútny nárast o 10 229 osôb. Vývoj percentuálneho podielu obyvateľov Trnavského kraja v poproduktívnom veku zaznamenal v období rokov 2009 až 2014 stúpajúcu tendenciu, priemerne o 0,4443 percentuálneho bodu ročne. V rokoch 2013 a 2014 bol percentuálny

podiel obyvateľstva TTSK v poproduktívnom veku vyšší ako podiel obyvateľov v predproduktívnom veku.

Z tabuľky 2 taktiež vyplýva, že v sledovanom období, t. j. v rokoch 2009 až 2014, dochádzalo k postupnému nárastu obyvateľov TTSK vo veku 85 rokov a viac. V roku 2014 žilo v TTSK 7 074 ľudí vo veku 85 rokov a viac, čo je o 1 397 osôb viac ako v roku 2009.

Z analýzy vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva TTSK z pohľadu ekonomických vekových kategórií možno vyvodiť **trend starnutia obyvateľstva** tohto regiónu.

Tabuľka 1: Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva TTSK podľa ekonomických vekových kategórií (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Veková kategória	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 14 rokov	78 036	77 799	77 150	77 110	77 329	77 720
15 - 64 rokov	413 530	414 068	405 353	404 474	402 722	400 769
65 a viac rokov	69 959	71 214	73 006	74 993	77 557	80 188
Spolu	561 525	563 081	555 509	556 577	557 608	558 677

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

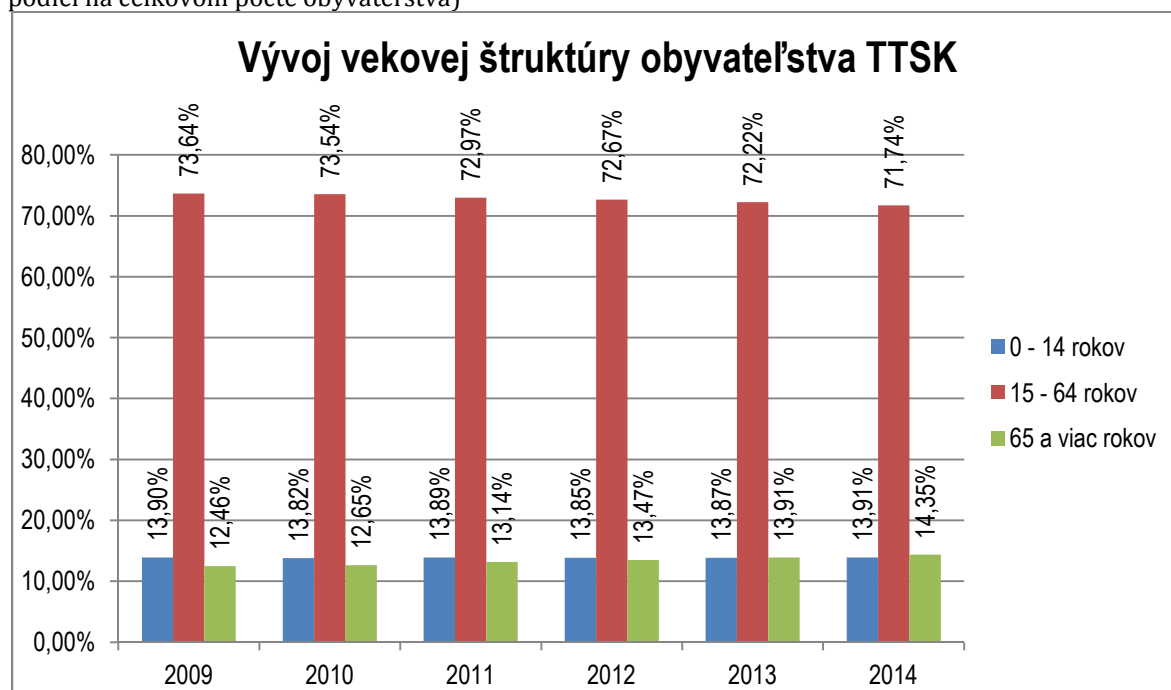
Tabuľka 2: Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva TTSK (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Veková kategória	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 14 rokov	78 036	77 799	77 150	77 110	77 329	77 720
15 - 64 rokov	413 530	414 068	405 353	404 474	402 722	400 769
65 - 84 rokov	64 282	65 288	66 825	68 529	70 810	73 114
85 a viac rokov	5 677	5 926	6 181	6 464	6 747	7 074
Spolu	561 525	563 081	555 509	556 577	557 608	558 677

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Grafické zhodnotenie predchádzajúcich čísel poskytuje graf 2, na ktorom zreteľne vidno pokles podielu produktívnych obyvateľov TTSK a nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku.

Graf 2: Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva TTSK podľa ekonomických vekových kategórií (percentuálny podiel na celkovom počte obyvateľstva)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov DATAcube ŠÚ SR

Trend postupného starnutia obyvateľstva Trnavského kraja môžeme sledovať aj prostredníctvom týchto ukazovateľov:

- **index starnutia** – počet osôb vo veku 65+ na 100 detí vo veku 0-14 rokov,
- **priemerný vek obyvateľov** – priemer počtu rokov, ktoré prežili príslušníci danej populácie do daného okamihu.

Index starnutia obyvateľstva TTSK mal v sledovanom období od 2009 do 2014 stúpajúci charakter. V roku 2014 dosiahol hodnotu 103,18, čo znamená, že na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo 103 obyvateľov vo veku 65+. Najvyšší index starnutia zaznamenal v roku 2014 okres Piešťany, v ktorom na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo až 130 obyvateľov vo veku 65+. Index starnutia vyšší ako 100 dosiahli v roku 2014 aj okresy Galanta, Hlohovec a Trnava. Naopak najnižší index starnutia dosiahol v roku 2014 okres Dunajská Streda (na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo 94 obyvateľov vo veku 65+).

Tabuľka 3: Index starnutia v okresoch TTSK (%)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dunajská Streda	83,90	85,39	86,97	88,88	91,67	94,22
Galanta	88,33	89,82	94,86	97,55	102,03	103,93
Hlohovec	91,65	93,33	96,20	100,28	103,73	107,10
Piešťany	112,44	115,78	122,29	125,76	127,29	130,42
Senica	81,26	82,98	86,20	89,41	92,90	96,80
Skalica	81,19	83,37	86,87	89,43	92,61	96,37
Trnava	92,10	93,98	95,47	97,58	99,98	102,71
Trnavský kraj	89,65	91,54	94,63	97,25	100,29	103,18

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z tabuľky 4 vyplýva, že **priemerný vek** každoročne stúpal vo všetkých okresoch Trnavského kraja. Najvyšší priemerný vek zaznamenal v roku 2014 okres Piešťany, a to 42,21 rokov. Naopak, najnižší priemerný vek 40,11 rokov zaznamenal v roku 2014 okres Skalica. Celkový priemerný vek v TTSK bol v roku 2014 40,72 rokov, čo je oproti roku 2009 nárast o 1,53 roku. Priemerný vek mužov v Trnavskom kraji bol v roku 2014 39,18 rokov a žien 42,2 rokov.

Tabuľka 4: Priemerný vek obyvateľov v okresoch TTSK (k 31.12. daného roka)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dunajská Streda	38,87	39,17	39,56	39,84	40,16	40,45
Galanta	39,06	39,31	39,79	40,06	40,40	40,68
Hlohovec	39,14	39,38	39,76	40,15	40,43	40,76
Piešťany	40,57	40,89	41,41	41,71	41,94	42,21
Senica	38,74	38,92	39,33	39,61	39,90	40,21
Skalica	38,59	38,88	39,27	39,55	39,81	40,11
Trnava	39,41	39,67	39,94	40,20	40,47	40,73
Trnavský kraj	39,19	39,47	39,86	40,15	40,44	40,72

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

O starnutí z ekonomického pohľadu vypovedá **index ekonomického zaťaženia**, ktorý predstavuje počet osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) a v poproduktívnom veku (65 rokov a viac) pripadajúci na sto osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov). Vývoj indexu ekonomického zaťaženia obyvateľov Trnavského kraja zaznamenal v období rokov 2009 až 2014 rastúcu tendenciu. V roku 2014 dosiahol index hodnotu 39,40, čo znamená, že na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 39 obyvateľov vo veku 0-14 rokov a vo veku 65 rokov a viac. Najvyšší index ekonomického zaťaženia bol v roku 2014 zaznamenaný v okrese Piešťany, kde na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo takmer 43 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku. Naopak, najnižší index ekonomického zaťaženia zaznamenal v tomto období okres Dunajská Streda, a to 37,18.

Tabuľka 5: Index ekonomického zaťaženia v okresoch TTSK (%)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dunajská Streda	34,96	34,97	35,82	36,08	36,48	37,18
Galanta	35,40	35,26	36,21	36,45	37,16	37,85
Hlohovec	37,65	37,96	38,56	39,22	40,44	41,27
Piešťany	38,19	38,76	39,95	40,64	41,60	42,79
Senica	35,38	35,56	36,51	37,07	38,18	39,30
Skalica	35,82	35,90	37,32	38,09	38,93	40,08
Trnava	35,21	35,68	37,00	37,92	39,01	40,14
Trnavský kraj	35,79	35,99	37,04	37,61	38,46	39,40

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z celkového indexu ekonomického zaťaženia je možné vyčleniť **Index ekonomickej závislosti starých ľudí**, ktorý vyjadruje počet obyvateľov vo veku 65+ rokov pripadajúcich na 100 obyvateľov v produktívnom veku. Tento index má takisto v Trnavskom kraji od roku 2009 stúpajúcu tendenciu. V roku 2014 dosiahol úroveň 20,01, čo znamená, že na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 20 obyvateľov v poproduktívnom veku. Oproti roku 2009 ide o absolútny nárast o 3,09. Najvyššiu hodnotu indexu ekonomickej závislosti starých ľudí

dosiahol v roku 2014 okres Piešťany, v ktorom na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 24 obyvateľov vo veku 65+ rokov. Naopak, najnižšiu hodnotu tohto indexu zaznamenal v roku 2014 okres Dunajská Streda, a to 18,04.

Tabuľka 6: Index ekonomickej závislosti starých ľudí v okresoch TTSK (%)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dunajská Streda	15,95	16,11	16,66	16,98	17,45	18,04
Galanta	16,60	16,69	17,63	18,00	18,77	19,29
Hlohovec	18,00	18,33	18,91	19,64	20,59	21,34
Piešťany	20,21	20,79	21,98	22,64	23,30	24,22
Senica	15,86	16,12	16,90	17,50	18,39	19,33
Skalica	16,05	16,32	17,35	17,98	18,72	19,67
Trnava	16,88	17,28	18,07	18,73	19,50	20,34
Trnavský kraj	16,92	17,20	18,01	18,54	19,26	20,01

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Za príčiny starnutia obyvateľstva možno vo všeobecnosti považovať **výraznú zmenu reprodukčného správania populácie** (pokles pôrodnosti, zakladanie rodiny vo vyššom veku, zvyšovanie veku rodičiek, preferencia málopočetných rodín a i.) ako aj zlepšovanie zdravotnej starostlivosti, ktoré má za následok predlžovanie života.

1.1.3 Doprava

Dopravná poloha Trnavského kraja a osobitne krajského mesta Trnava, je významne exponovaná z hľadiska domácej ako i medzinárodnej dopravy. Región má pomerne hustú cestnú a železničnú sieť regionálneho i nadregionálneho významu. Regiónom prechádzajú dôležité ťahy z Bratislavy cez Trnavu a Žilinu až do Prešova a Košíc, ako aj z Hodonína cez Trnavu do Nitry. Základom cestnej dopravy v TTSK sú diaľnica D1 Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice; rýchlostné cesty R1 Trnava – Nitra a plánovaná R7 Bratislava – Dunajská Streda.

Železničná doprava je zastúpená dôležitými dopravnými trasami ako Bratislava – Žilina a elektrifikovanými traťami Trnava – Galanta a Trnava – Kúty, ktorá predlžuje južný železničný ťah smerom na Českú republiku. Význam má aj trať Bratislava – Galanta – Štúrovo. Celková dĺžka železničných tratí je viac ako 304 km.

Vodná doprava v kraji je rozvinutá v dvoch okresoch Dunajská Streda a Skalica. Vybudovaním vodného diela Gabčíkovo sa podstatne zlepšili plavebné podmienky na slovenskom úseku Dunaja.

V Trnavskom kraji je letecká doprava zastúpená štyrmi letiskami. Štatút medzinárodného letiska má letisko Piešťany, ktoré je využívané pre leteckú prepravu cestujúcich a nákladu, súkromné a výcvikové lety, sanitné a letecké práce a pre štátne lety – Slovenské vzdušné sily. Trnavské letisko je využívané pre poľnohospodárov na agrochemické služby. Ďalšie dve letiská v Boleráze (časť Klčovany) a v Holíci sú využívané na športové účely. Pre medzinárodnú leteckú dopravu prichádza do úvahy pre Trnavský kraj využitie medzinárodného letiska v Bratislave.

1.1.4 Ekonomika a priemysel

Trnavský kraj je priemyselno-poľnohospodárskym regiónom. Štruktúra priemyslu je zastúpená takmer všetkými odvetvami: strojársky priemysel, textilný priemysel, kovovýroba a hutnícka druhovýroba, elektrotechnický priemysel, potravinársky priemysel, automobilový priemysel, drevársky priemysel, chemický priemysel, energetický priemysel a i. Veľkú časť produkcie kraja predstavuje výroba počítačových, elektronických, optických výrobkov a motorových vozidiel. Medzi významné odvetvie patrí tiež výroba kovových konštrukcií; výroba strojov a zariadení inde nezarađených; výroba chemikálií a chemických produktov; výroba a spracovanie kovov a výroba základných farmaceutických výrobkov. Rozmiestnenie priemyslu je teritoriálne nerovnomerné. Severná časť je priemyselná, zatiaľ čo južná časť kraja má priemyselno-poľnohospodársky charakter.

Trnavský kraj sa stal už v minulosti najvýznamnejšou poľnohospodárskou oblasťou Slovenska najmä svojim prírodným potenciálom. Úrodná pôda a mierne podnebie sú priaznivé pre pestovanie obilnín, vďaka čomu aj južná časť regiónu získala pomenovanie „Žitný ostrov“. V súčasnosti pracuje v poľnohospodárstve asi 16% obyvateľov kraja. Rastlinnú výrobu dopĺňa i živočíšna výroba, pričom výrazný podiel má chov hovädzieho dobytku a ošípaných. V nadväznosti na poľnohospodársku prvovýrobu je rozvinutá výroba potravín (mlieka a výroba mliečnych výrobkov, mäsa a mäsových výrobkov, cukru, cukrovínok a šumivých vín). Prírodné zdroje sú sústredené prevažne v severnej časti regiónu. Zahŕňajú depozity zemného plynu a ropy v Gbeloch a lomy s ťažbou rôznych stavebných materiálov. Významný je aj výskyt viacerých minerálnych prameňov, ktoré sú potenciálnymi aktívami pre rozvoj cestovného ruchu v Trnavskom kraji.

Cestovný ruch je orientovaný najmä na oblasť Malých Karpát (jaskyňa Driny, Smolenický kras), mestskú pamiatkovú rezerváciu Trnava a na kúpeľné mesto Piešťany. Nachádza sa tu i množstvo hradov a zámkov (Ostrý Kameň, Dobrá Voda, Smolenický zámok a i.), ktoré sú častým cieľom výletov a peších turistických trás. Záhorská časť kraja je známa kúpeľmi v Smrdákoch, šaštínskou bazilikou a kultúrohistorickými pamiatkami mesta Skalica. V podunajskom regióne s dominantným maďarským etnikom sa vyskytujú v hojnom počte termálne kúpaliská (Dunajská Streda, Veľký Meder, Topoľníky) a turistickou atrakciou sú viaceré vodné mlyny na Malom Dunaji.

Medzi najdôležitejšie výhody kraja patria: rast zahraničného kapitálu v priemysle, najvyššie využitie ornej pôdy na Slovensku, koncentrovanejšia prítomnosť zahraničných investorov, kvalifikovaná pracovná sila, potenciál pre výstavbu priemyselných parkov, dobrá logistická pozícia, sústredenosť celoslovenských inštitúcií, prítomnosť troch univerzít, dôležité kultúrne a historické pamiatky, existencia geotermálnych a liečivých prameňov.

1.1.5 Nezamestnanosť a chudoba

Miera evidovanej nezamestnanosti mala v TTSK do roku 2007 výrazne klesajúci trend. S vypuknutím svetovej finančnej krízy v roku 2008 sa však tento vývoj zmenil, pričom sa najviac prejavil v roku 2009, kedy sa dopady finančnej krízy začali postupne presúvať z USA aj do Európy. V roku 2009 zaznamenala miera evidovanej nezamestnanosti v TTSK hodnotu 8,37%, čo bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom takmer dvojnásobný nárast. V posledných piatich rokoch je vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v Trnavskom kraji ustálený, pričom osciluje okolo úrovne 9 %.

Graf 3: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v TTSK (k 31.12. daného roka)

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Evidovaná miera nezamestnanosti v TTSK zaznamenala k 31.12.2014 medziročný pokles, a tak s hodnotou 8,03% obsadil TTSK druhé miesto spomedzi krajov SR (za Bratislavským krajom s nezamestnanosťou 6,13%)².

Najvyššiu mieru evidovanej nezamestnanosti v roku 2014 zaznamenal okres Senica. Nasledovali okresy Dunajská Streda, Skalica a Hlohovec. Najnižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti si z dlhodobého hľadiska spomedzi okresov Trnavského kraja udržiavajú okresy Galanta, Trnava a Piešťany.

Okres Galanta mal v roku 2014 jednu z najnižších mier evidovanej nezamestnanosti v rámci všetkých okresov na Slovensku, pričom nižšiu mali už len okresy Bratislava I (4,99%) a Bratislava V (5,30%).

Tabuľka 7: Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch TTSK k 31.12.2014

Okres	Miera evidovanej nezamestnanosti
Dunajská Streda	10,34%
Galanta	5,43%
Hlohovec	7,87%
Piešťany	7,51%
Senica	11,25%
Skalica	8,27%
Trnava	6,44%
Trnavský samosprávny kraj	8,03%

Zdroj: DATAcube, ŠU SR

² Zdroj: ŠÚ SR

Z prehľadu vekovej štruktúry vyplýva, že približne štvrtinu uchádzačov o zamestnanie tvorili k 31.12.2014 uchádzači starší ako 50 rokov, ktorí si často pre svoj vyšší vek získavajú nové zamestnanie ťažšie.

Tabuľka 8: Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2014

	15-24 roční	% podiel	25 - 34 roční	% podiel	35-49 roční	% podiel	50 a viac roční	% podiel	Spolu
Dunajská Streda	1 295	17,46%	1 714	23,10%	2 598	35,02%	1 812	24,42%	7 419
Galanta	603	19,46%	665	21,46%	972	31,36%	859	27,72%	3 099
Hlohovec	414	20,42%	480	23,68%	623	30,74%	510	25,16%	2 027
Piešťany	477	17,58%	683	25,17%	855	31,50%	699	25,76%	2 714
Senica	691	17,83%	908	23,43%	1 287	33,20%	990	25,54%	3 876
Skalica	445	19,94%	509	22,80%	749	33,56%	529	23,70%	2 232
Trnava	880	18,86%	1 140	24,43%	1 498	32,10%	1 149	24,62%	4 667
Spolu TTSK	4 805	18,46%	6 099	23,43%	8 582	32,96%	6 548	25,15%	26 034

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR

S nezamestnanosťou a ekonomickou aktivitou obyvateľov súvisí aj aspekt chudoby. V TTSK je stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou. Z údajov ŠÚ SR, realizovaného pre EU SILC, je v rokoch 2010 – 2012 evidentný nárast počtu osôb, ktoré sa ocitli pod hranicou chudoby. V roku 2013 žilo v TTSK 51 109 obyvateľov pod hranicou chudoby, čo predstavuje 9,2% z celkového počtu obyvateľov.

Tabuľka 9: Osoby pod hranicou chudoby

Príjmy a životné podmienky domácnosti podľa územia, typ ukazovateľa a rok						
	Osoby pod hranicou chudoby - 60% mediánu					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Trnavský kraj	38 287	44 622	37 884	52 547	59 090	51 109

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR, EUSILC

1.1.6 Školstvo

Sieť predškolských a školských zariadení je na území kraja pomerne dobre rozvinutá. Centrom vysokého školstva je krajské mesto Trnava, ktoré je sídlom Trnavskej univerzity, Univerzity sv. Cyrila a Metoda a Slovenskej technickej univerzity – Materiálovo-technologickej fakulty. Okrem toho sa v kraji nachádza Vysoká škola v Sládkovičove a Stredoeurópska vysoká škola v Skalici.

Na území TTSK pôsobí viacero stredných a vysokých škôl, ktoré realizujú **vzdelávanie pre oblasť sociálnych služieb**. Ide najmä o nasledovné študijné programy:

- sociálna práca,
- ošetrovatel'stvo,
- sociálne služby a poradenstvo,
- fyzioterapia,
- psychológia,
- sociálna pedagogika a vychovávateľ'stvo,
- verejná správa,
- verejné zdravotníctvo,
- právo a mnohé ďalšie, ktoré súvisia s kvalitnými sociálnymi službami.

V kraji pôsobia tiež stredné školy so zameraním na zdravotníctvo, služby, či pedagogiku. TTSK tak disponuje dostatočným počtom vzdelanej pracovnej sily (stredoškolskej i vysokoškolskej úrovne) potrebnej pre oblasť sociálnych služieb.

Ďalším benefitom prítomnosti univerzitného a vysokoškolského vzdelávania je prenos nových teoretických poznatkov zo zahraničia do domácej praxe, vývoj nových metodických postupov, organizácia celoživotného vzdelávania v oblasti sociálnych služieb, či výskum zameraný do oblasti sociálnej práce a sociálnych služieb.

Prínosom stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania pre oblasť sociálnych služieb v TTSK sú aj študenti, ktorí spolupracujú s mnohými organizáciami v rámci svojej odbornej praxe, ale aj ako dobrovoľníci.

1.1.7 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť v TTSK je poskytovaná v nemocniciach, sanatóriách, odborných ústavoch a liečebniach, ďalej v sieti štátnych a neštátnych zariadení s ambulanciami praktických a špecializovaných lekárov pre dospelých a deti.

Zdravotnú starostlivosť v regióne v súčasnosti zabezpečujú tieto nemocnice:

- Fakultná nemocnica v Trnave
- Fakultná nemocnica s poliklinikou Skalica a.s.
- Nemocnica s poliklinikou Dunajská Streda a.s.
- Nemocnica s poliklinikou Sv. Lukáša Galanta a.s.
- Nemocnica Alexandra Wintera n.o. Piešťany
- Nemocnica s poliklinikou v Hlohovci
- Ústavné liečebné centrum Vitalita n.o. Lehnice

Pre rozvoj kraja majú mimoriadny význam geotermálne a liečivé pramene, ktoré sa využívajú v prírodných liečebných kúpeľoch a zároveň slúžia na rekreačné účely.

1.1.8 Sociálne služby a legislatívny rámec upravujúci sociálnu oblasť

Slovenská republika sa od svojho vzniku zaviazala dodržiavať celý súbor významných ľudsko-právnych medzinárodných dokumentov. Vstup do Európskej únie zintenzívnili naše úsilie vytvárať predpoklady pre dodržiavanie práv a napĺňanie individuálnych potrieb všetkých občanov. Dejinné súvislosti zo začiatku minulého storočia viedli k vytváraniu inštitucionálneho systému poskytovania sociálnych služieb, ktorý prevládá zvlášť v bývalých komunistických

krajinách. Rovnako v oblasti starostlivosti o deti, ktoré nemôžu vyrastať vo svojich rodinách, prevládal inštitucionálny prístup a kolektívna výchova.

Na území Slovenskej republiky sú **sociálne služby** od roku 2009 poskytované v súlade so **zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov** (ďalej len zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2009 (s výnimkou vybraných ustanovení zákona, ktoré mali nadobudnúť účinnosť 1. januára 2011). Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:³

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Zákon po prvýkrát v samostatnom právnom predpise upravil právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Sociálne služby sa podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytujú prostredníctvom **odborných činností** (odborné činnosti sú: základné sociálne poradenstvo; špecializované sociálne poradenstvo; pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby; pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov; sociálna rehabilitácia; ošetrovateľská starostlivosť v zariadení; pracovná terapia; tlmočenie; sprostredkovanie tlmočenia a osobnej asistencie, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, výchova, preventívna aktivita, pomoc pri pracovnom uplatnení, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania), **obslužných činností** (obslužné činnosti sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch) a **ďalších činností** (ďalšími činnosťami sú: utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín, na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, na poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi, úschovu cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť; poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi, prepravy; donáška stravy; požičiavanie pomôcok; zabezpečenie záujmovej činnosti), ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že sú tieto činnosti pri uvedených službách taxatívne vymedzené. Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, ktorých vymedzeniu sa venuje vo svojej druhej časti. Sociálne služby podľa druhu sú:⁴

³ § 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

⁴ § 12 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Tabuľka 10: Delenie sociálnych služieb podľa druhu

Sociálne služby krízovej intervencie	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g) a h) a jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto fyzických osôb, odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín
2. Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:	
Nízkoprahové denné centrum	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) a h) počas dňa a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny
Integračné centrum	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, b) utvárajú podmienky na • pracovnú terapiu, • záujmovú činnosť
Komunitné centrum	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. h) a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, b) vykonáva preventívna aktivita, c) zabezpečuje záujmovú činnosť d) sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia
Nocľaháreň	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, a) poskytuje • ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, • sociálne poradenstvo, • nevyhnutné ošatenie a obuv, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny
Útulok	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, a) poskytuje • ubytovanie na určitý čas, • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • pracovná terapia, • nevyhnutné ošatenie a obuv, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,

	• vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, • pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, • záujmovú činnosť
Domov na polceste	na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy a) poskytuje • ubytovanie na určitý čas, • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) zabezpečuje • pracovná terapia, • pomoc pri pracovnom uplatnení, c) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie základnej osobnej hygieny, • pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, • záujmovú činnosť
Zariadenie núdzového bývania	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g) a) poskytuje • ubytovanie na určitý čas, • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, • pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, • záujmovú činnosť. ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g), zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita
3. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine. a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, • preventívna aktivita, b) zabezpečuje • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, • záujmová činnosť
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe (formou terénnej sociálnej služby), ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôže zabezpečiť sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života je na účely tohto zákona ambulantná sociálna služba alebo terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase prípravy rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce

2. Poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	maloletému nezaopatrenému dieťaťu, ak rodič alebo iná fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo za pomoci rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. a) poskytuje sa • sociálne poradenstvo • ubytovanie na určitý čas • stravovanie • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva b) zabezpečuje sa záujmová činnosť c) poskytuje sa výchova, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprievod.
3. Služba včasnej intervencie	dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa a) poskytuje • špecializované sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, b) vykonáva • stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, • preventívna aktivita.
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek	Zariadenie podporovaného bývania poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej a) poskytuje • ubytovanie • sociálne poradenstvo • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov b) utvárajú sa podmienky na prípravu stravy c) vykonáva sa sociálna rehabilitácia Zariadenie pre seniorov poskytuje sociálnu službu: • fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby • fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov a) poskytuje • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby • sociálne poradenstvo • sociálna rehabilitácia • ošetrovateľská starostlivosť • ubytovanie • stravovanie • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva • osobné vybavenie b) utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí c) zabezpečuje sa • záujmová činnosť • aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22

	Zariadenie opatrovateľskej služby poskytuje sociálnu službu na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. a) poskytuje • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby • sociálne poradenstvo • sociálna rehabilitácia • ubytovanie • stravovanie • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva b) utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí c) aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 Rehabilitačné stredisko poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť. a) poskytuje • sociálna rehabilitácia • sociálne poradenstvo • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby • ubytovanie (pri pobytovej forme, len na určitý čas) • ubytovanie • stravovanie • pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva Domov sociálnych služieb poskytuje sociálnu službu týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba • odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V alebo • nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III a) poskytuje • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby • sociálne poradenstvo • sociálna rehabilitácia • ubytovanie • stravovanie • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva • osobné vybavenie • vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba b) zabezpečuje • pracovnú terapiu • záujmovú činnosť • aj ošetrovateľskú starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 c) utvárajú sa podmienky na • vzdelávanie • úschovu cenných vecí ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova
--	---

	Špecializované zariadenie poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS. alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa a) poskytuje • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby • sociálne poradenstvo • sociálna rehabilitácia • ubytovanie • stravovanie • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva • osobné vybavenie • vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba b) zabezpečuje • pracovnú terapiu • záujmovú činnosť • aj ošetrovateľskú starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 c) utvárajú sa podmienky na • vzdelávanie • úschovu cenných vecí
	Denný stacionár Poskytuje sa sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. a) poskytuje • pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby • sociálne poradenstvo • sociálna rehabilitácia • stravovanie b) zabezpečuje • pracovnú terapiu • záujmovú činnosť v dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii
2. Opatrovateľská služba	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
3. Prepravná služba	je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
4. Sprievodcovská služba a predčítateľská služba	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a fyzickej osobe s mentálnym postihnutím
5. Tlmočnícka služba	je poskytovaná fyzickej osobe odkázanej na tlmočenie, tlmočnickou službou sa poskytuje tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie fyzická osoba je odkázaná na: a) tlmočenie v posunkovej reči, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a jej komunikačným prostriedkom je posunková reč, b) artikulačné tlmočenie, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť získanú po osvojení si reči alebo pred jej osvojením a neovláda formy komunikácie sluchovo postihnutých najmä posunkovú reč, posunkovanú slovenčinu,

	c) taktikálne tlmočenie , ak je hluchoslepá a má vrodené alebo získané postihnutie dvoch zmyslových orgánov, ktoré pre komunikáciu so spoločnosťou vyžadujú špecifický komunikačný systém viazaný na stupeň straty sluchu a stupeň straty zraku
6. Sprostredkovanie tlmočnickej služby	je poskytovaná fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnická služba podľa § 44, pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov
7. Sprostredkovanie osobnej asistencie	je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie
8. Požičiavanie pomôcok	je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, diaľkovej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci
2. Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obťažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva. Za telekomunikačné technológie sa považuje najmä telefón, fax, internet
Podporné služby	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Odľahčovacia služba	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu (ďalej len „fyzická osoba, ktorá opatruje“), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať cieľom odľahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku. pričom nevyčerpané dni odľahčovacej služby v kalendárnom roku nemožno poskytnúť v nasledujúcom kalendárnom roku
2. Pomoc pri zabezpečovaní opatrovnických práv a povinností	je poskytovaná opatrovníkovi, fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy
3. Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	poskytuje sociálnu službu počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou v dennom centre sa najmä: a) poskytuje sociálne poradenstvo b) zabezpečuje záujmovú činnosť
4. Podpora samostatného bývania	je sociálna služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti fyzickej osoby zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s

	peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania a) poskytuje - sociálne poradenstvo, - pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) vykonáva - preventívna aktivita, 2. sociálna rehabilitácia
5. Poskytovanie sociálnej služby v jedálni	poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšila dôchodkový vek
6. Poskytovanie sociálnej služby v práci	utvárajú sa podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšila dôchodkový vek
7. Poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny	utvárajú sa podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšila dôchodkový vek

Sociálna služba sa poskytuje:

- ambulantnou formou** – fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby; miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie
- terénnou formou** – fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí; terénnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii
- pobytovou formou** – v prípade, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie; pobytovej sociálnej služby sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo ako týždenná sociálna služba
- inou formou** – sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Poskytovateľ môže vykonávať aj iné činnosti, ktoré zvýšia kvalitu sociálnej služby. Sociálne služby sú službami verejného záujmu a sú poskytované bez dosiahnutia zisku. Zákon však umožňuje aj poskytovanie sociálnych služieb v rámci živnosti alebo podnikania, t. j. na báze zisku.

V druhej časti v treťom oddiele je taktiež upravená lekárska (s účinnosťou od 1. januára 2014 bola lekárska posudková činnosť nahradená **zdravotnou posudkovou činnosťou**) a sociálna posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, na základe ktorej sa určuje odkázanosť fyzickej osoby na sociálnu službu. Právna úprava rieši poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb.

Tretia časť zákona o sociálnych službách je zameraná na registráciu **poskytovateľov sociálnych služieb**. Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených v tomto

zákone obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“). Vyšší územný celok je poskytovateľom sociálnej služby, len ak poskytuje základné sociálne poradenstvo. Poskytovateľ sociálnej služby môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Žiadosť o zápis do registra sa podáva písomne vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode je miesto poskytovania sociálnej služby alebo, ak takéto miesto nemožno určiť alebo, ak sa sociálna služba bude poskytovať v územnom obvode viacerých VÚC, žiadosť o zápis do registra sa podáva tomu VÚC, v ktorého územnom obvode má sídlo právnická osoba, ktorá žiada o zápis do registra, alebo v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzická osoba, ktorá žiada o zápis do registra. V § 7 až § 10 zákona o sociálnych službách sú taxatívne vymedzené **povinnosti**, ktoré je **poskytovateľ** povinný dodržiavať.

Čo sa týka **práv**, ktoré má pri poskytovaní sociálnej služby **fyzická osoba**, tie sú vymedzené v § 6 zákona o sociálnych službách. Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému prijímateľovi sociálnej služby v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania.

Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. **Pôsobnosť obce a VÚC v oblasti sociálnych služieb je bližšie upravená v § 80 a § 81.**

V osobitnej časti zákona č. 448/2008 Z. z. je upravené **financovanie sociálnych služieb**.

Sociálne služby poskytované **verejným poskytovateľom** sociálnej služby môžu byť financované:

- a) z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8,
- c) z úhrady ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby podľa odseku 7,
- d) z finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu ministerstva na financovanie sociálnej služby v zariadení podľa odseku 6,
- e) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- f) z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
- g) z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku s jeho súhlasom,
- h) z príjmu zo sociálneho podniku,
- i) z iných zdrojov.

Sociálne služby poskytované **neverejným poskytovateľom** sociálnej služby môžu byť financované:

- a) z finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a z finančného príspevku na prevádzku poskytovania sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8,
- c) z finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu ministerstva na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a,
- d) z vlastných zdrojov neverejného poskytovateľa sociálnej služby,

- e) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- f) z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti po zdanení daňou z príjmov, ktorú vykonáva neverejný poskytovateľ sociálnej služby podľa osobitných predpisov,
- g) zo zisku zo sociálneho podniku,
- h) z iných zdrojov.

Dňa 1.3.2012 nadobudol účinnosť **zákon č. 50/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sociálnych službách**. Predmetom tejto novely zákona o sociálnych službách bola významná **zmena spôsobu financovania** zariadení sociálnych služieb zriadených alebo založených obcami a neverejných poskytovateľov vybraných druhov sociálnych služieb prostredníctvom účelovej dotácie z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR. Cieľom tejto úpravy bolo riešiť pretrvávajúce problémy a krízovú situáciu vo financovaní sociálnych služieb a eliminovať riziko kolapsu existujúcich zariadení sociálnych služieb, ktorý by ohrozoval základné ľudské práva a slobody prijímateľov sociálnych služieb.

Súčasne sa upravili vybrané podmienky poskytovania sociálnych služieb, podmienky posudzovania príjmu a majetku klienta a jeho rodiny, kvalifikačné predpoklady pre výkon práce opatrovateľky a oddialili sa viaceré povinnosti poskytovateľov sociálnych služieb (plnenie personálnych štandardov a debarierizácia zariadení), čím sa vytvoril priestor na použitie existujúcich finančných zdrojov na riešenie krízovej situácie v sociálnych službách.

Právne sa upravila možnosť ukladania vysokej pokuty a zákazu činnosti tzv. „nelegálnym poskytovateľom“ s cieľom zabrániť vzniku takýchto neželaných subjektov a ochrániť práva dotknutých občanov. Zároveň boli vytvorené podmienky na poskytnutie bezodkladnej pomoci ohrozeným fyzickým osobám adekvátnou sociálnou službou.

Obce a vyššie územné celky si určujú výšku úhrady v súlade so svojou sociálnou politikou, a to od 0 do 100 % ekonomicky oprávnených nákladov danej sociálnej služby.

TTSK podľa ustanovenia § 72 ods. 2 a § 81 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a podľa ustanovenia § 76 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratеле vydal v decembri 2014 Všeobecne záväzné nariadenie Trnavského samosprávneho kraja č. 30/2014 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o sumách úhrady za poskytované služby v zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.

VZN upravuje podmienky poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb a zariadeniach na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK. Ustanovuje podrobnosti o sumách úhrady za poskytovanú sociálnu službu v ZSS a v zariadeniach pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK a o povinnostiach fyzickej osoby zaplatiť sumu úhrady za sociálnu službu poskytovanú v ZSS a v zariadení SPODaSK.

Ďalej ustanovuje podrobnosti o stravovaní v ZSS a ZSPODaSK, sume úhrady za ubytovanie, sume úhrady za upratovanie, pranie, žehlenie, údržbu bielizne a šatstva, sume úhrady za pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, spôsobe určenia sumy úhrady a spôsobe platenia sumy úhrady za poskytované sociálne služby, výške úhrady za nadštandardné služby a iné činnosti, osobnom vybavení, úschove cenných vecí, počte detí v skupine v ZSPODaSK, spôsobe určenia výšky úhrady v ZSPODaSK, výške a spôsobe určenia výšky úhrady za starostlivosť poskytovanú v domove sociálnych služieb dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, výške vreckového a vecného daru pre deti s nariadenou ústavnou starostlivosťou.

Dňa 28.11.2013 bol schválený **zákon č. 485/2013 Z. z.**, ktorý nadobudol účinnosť 1. 1. 2014. Cieľom tejto novely zákona o sociálnych službách bolo zlepšenie kvality sociálnych služieb, ich

udržateľnosť a dostupnosť. Zmeny sa týkali zabezpečenia ochrany príjmu tých prijímateľov sociálnych služieb, ktorých príjmy sú veľmi nízke, t.j. sú pod hranicou zákonom určených súm životného minima alebo len nepatrne presahujúce túto hranicu a sú tiež zamerané na dosiahnutie takých podmienok, ktoré umožnia občanom zotrvať čo najdlhšie v ich prirodzenom prostredí a poskytovať komunitne orientované sociálne služby v súlade s prioritou vlády SR, princípmi **deinštitucionalizácie** a so záväzkami SR prijatými v medzinárodných dokumentoch. Podporuje sa vznik **zariadení rodinného typu** tým, že sa upravuje obmedzenie kapacity pri zriaďovaní nových zariadení sociálnych služieb. Zaviedla sa nová skupina sociálnych služieb krízovej intervencie, kam patria komunitné centrá a terénna sociálna služba krízovej intervencie, ktoré budú dôležitým nástrojom riešenia problémov v segregovaných komunitách a doteraz nemali legislatívnu oporu. Medzi ďalšie nové druhy sociálnych služieb a odborných činností patrí služba včasnej intervencie, špecifikuje sa poskytovanie sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania v byte alebo rodinnom dome a stanovuje sa veková hranica pre pobyt v tomto zariadení a v zariadení pre seniorov, obmedzuje sa možnosť celoročného pobytu v domove sociálnych služieb. Podrobne sa upravujú podmienky kvality sociálnych služieb a systém ich hodnotenia. S kvalitou poskytovania sociálnych služieb súvisí aj kvalitný proces akreditácie vzdelávacích programov a odborných činností v sociálnych službách, preto boli bližšie špecifikované a precizované podmienky akreditácie. Upravili a sprísnilo sa podmienky registrácie a finančnej podpory z verejných zdrojov a zabezpečilo sa zvýšenie objektivity posudzovania odkázanosti na pomoc inej osoby.

Dňom 1. 7. 2014 nadobudol účinnosť **zákon č. 185/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Týmto zákonom sa **novelizoval aj zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách**. Ide o novú právnu úpravu, ktorá zabezpečuje dovtedy neuskutočnenú previazanosť právnej úpravy poskytovania zdravotnej starostlivosti v právnych predpisoch v oblasti zdravotnej starostlivosti, s právnou úpravou poskytovania zdravotnej starostlivosti v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb (zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie), ustanovenou v zákone o sociálnych službách. V tejto súvislosti sa upravuje nová forma poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktorou je ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb poskytovaná v súlade so štandardnými ošetrovateľskými postupmi. Zo zdrojov verejného zdravotného poistenia je možné s účinnosťou od 1. júla 2014 uhrádzať 9 zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti, poskytovaných týmito zariadeniami sociálnych služieb prostredníctvom ich zamestnancov, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania. Ide o zákonom ustanovenú možnosť uzatvárania zmluvy o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti medzi zdravotnou poisťovňou a zariadením sociálnych služieb.

9. júla 2014 bol vydaný **zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci** o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení iných zákonov. Tento zákon upravuje:

- a) sociálnu prácu, podmienky na výkon sociálnej práce a zriadenie, postavenie a pôsobnosť Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce,
- b) podmienky na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách upravuje aj **vzdelávanie** v sociálnych službách a udeľovanie **akreditácie** na vykonávanie vzdelávacích programov a odbornej činnosti.

Zákon o sociálnych službách zavádza **viacúrovňové plánovanie – koncepcie rozvoja sociálnych služieb** na úrovni samosprávneho kraja a **komunitné plány** na úrovni miestnej samosprávy. Komunitné plány sociálnych služieb obcí a koncepcie rozvoja sociálnych služieb

vyšších územných celkov vychádzajú z národných priorít rozvoja sociálnych služieb vypracovaných a zverejnených MPSVR SR.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 (ďalej len „Národné priority“) predstavujú nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení vlády Slovenskej republiky v oblasti sociálnych služieb. Sú vypracované v súlade so **Stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike** (2011). Národné priority reagujú na aktuálne výzvy sociálnej pomoci občanom, ku ktorým patrí predovšetkým rozvoj rôznorodých služieb starostlivosti na komunitnej úrovni, vrátane potreby modernizácie sociálnych služieb. Potvrďuje sa nimi zároveň hlavné poslanie sociálnych služieb, ktorým je podpora začleňovania ľudí do spoločnosti, sociálna súdržnosť, smerovanie k službám poskytovaným na komunitnej úrovni a rozvinutie ich potenciálu v oblasti zamestnanosti a zamestnatelnosti. Reflektujú aktuálnu situáciu poskytovania sociálnych služieb, predovšetkým nedostatok kapacity sociálnych služieb poskytovaných v prirodzenom (domácom a komunitnom) prostredí občanov, potrebu zabezpečenia udržateľnosti financovania sociálnych služieb a rozvoja ich kvality.

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015-2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia. Špecifickými cieľmi Národných priorít je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity, zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Sociálne služby sa tak stávajú neoddeliteľnou súčasťou plnenia cieľov **Stratégie Európa 2020**.

Európa 2020 je stratégiou EÚ, ktorá má počas nasledujúceho desaťročia zabezpečiť hospodársky rast. Dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020, ktoré sa týkajú sociálnej inklúzie, nemôže nastať bez toho, aby nebola riešená situácia zraniteľných skupín obyvateľov EÚ (rodín, seniorov, detí a mladých dospelých, osôb so zdravotným postihnutím, marginalizovaných rómskych komunít), žijúcich v domácom prostredí, a tiež tých, ktorí sú ako prijímatelia sociálnych služieb umiestnení v zariadeniach s pobytovou formou poskytovania sociálnej služby; resp. v zariadeniach, v ktorých sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. EÚ v stratégii Európa 2020 v rámci inkluzívneho rastu taktiež vytýčila cieľ **znížiť počet osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením** v EÚ aspoň o 20 miliónov, pričom spodná hranica kvóty pre SR predstavuje zníženie počtu jedincov ohrozených chudobou a sociálnou exklúziou najmenej o 170 tis. ľudí do roku 2020. Analýza sociálnej infraštruktúry TTSK preto zohľadňovala aj tento cieľ, aby následne bolo možné napláňovať také aktivity v oblasti sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k sociálnemu začleňovaniu osôb odkázaných na pomoc spoločnosti, čím by TTSK prispel napĺňaniu cieľu inkluzívneho rastu stratégie Európa 2020.

Kľúčovým dokumentom pre formovanie sociálnych práv občanov v európskom priestore, od ktorého sa odvíjajú aj politiky a stratégie Európskej únie, je aj **Európska sociálna charta**: jej článok 15 zaručuje právo osôb so zdravotným postihnutím na nezávislosť, na sociálnu integráciu a na účasť na živote spoločnosti. V článkoch 17 a 23 sa určuje právo na sociálnu, právnu a hospodársku ochranu a právo seniorov na sociálnu ochranu. Deťom priznáva charta právo na ochranu pred fyzickým a morálnym ohrozením, právo na primeranú sociálnu a hospodársku ochranu detí (vrátane súvisiacich služieb a inštitúcií) bez ohľadu na ich rodinný či sociálny status.

Pokiaľ ide o **práva dieťaťa**, je základným dokumentom **Dohovor OSN o právach dieťaťa** a jeho opčné protokoly. Slovenská republika sa stala zmluvnou stranou Dohovoru OSN o právach dieťaťa v dôsledku sukcesie dňa 28. mája 1993 s účinnosťou od 1. januára 1993.

Výbor OSN pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 9 z roku 2006⁵ Práva detí so zdravotným postihnutím zdôrazňuje v ods. 45 a 46 potrebu alternatívnych typov starostlivosti o deti a príprave a podpore profesionálnych a náhradných rodín. Výbor vyjadril (ods. 47) znepokojenie z veľkého počtu detí žijúcich v inštitucionálnej starostlivosti a upozornil na to, že sú viac zraniteľné voči psychickému, fyzickému, sexuálnemu alebo inému zneužívaniu, zanedbávaniu a zachádzaniu. Z tohto dôvodu výbor vyzval zmluvné štáty k tomu, aby využívali inštitucionálnu starostlivosť ako posledné riešenie a aby venovali pozornosť transformácii existujúcich inštitúcií smerom k malým zariadeniam, ktoré vychádzajú z potrieb a práv dieťaťa. V ods. 48 výbor konštatuje, že v prípade umiestňovania detí do inštitucionálnej starostlivosti nie sú tieto deti vypočítané a akceptované ako partneri, aj napriek tomu, že tieto rozhodnutia majú veľký vplyv na ich ďalší život. V odseku 49 vyzýva výbor na vytvorenie programov deinštitucionalizácie služieb pre deti so zdravotným postihnutím smerom k ich navráteniu do prirodzených rodín, širších rodín alebo náhradnej rodinnej starostlivosti, pričom rodiny a členovia širších rodín potrebujú mať nevyhnutnú podporu a systematickú prípravu pre navrátenie dieťaťa do jeho domáceho prirodzeného prostredia.

Z pohľadu práv detí je **v Európskom priestore schválených mnoho dohovorov** a iných právnych aktov zaoberajúcich sa ich konkrétnymi právami. V súvislosti s predkladanou stratégiou je potrebné osobitne uviesť Odporúčanie Rec (2005) 5 Výboru ministrov rady Európy členským štátom ohľadne práv detí žijúcich v inštitucionálnych zariadeniach (prijaté Výborom ministrov 16. marca 2005), ktoré zdôrazňuje význam preventívnych opatrení a formuluje základné princípy prístupu k riešeniu problematiky inštitucionálnej starostlivosti o deti.

Legislatívnej úprave sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa na **národnej úrovni** venuje **zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon o SPODaSK je komplexným právnym predpisom verejnoprávnej povahy, ktorý upravuje opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately tak, aby bolo zrejmé, v ktorých situáciách sa výkon rôznych opatrení môže ponúkať, v ktorých situáciách sa musí ponúkať/odporučiť a kedy nastala situácia, kedy sa musí zasiahnuť. Špecifikom tejto právnej úpravy je jej úzka previazanosť s inými oblasťami práva, z pohľadu predkladaného materiálu je obzvlášť významné najmä prepojenie s právnou úpravou rodinnoprávných vzťahov v **zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“).

Zákon č. 305/2005 Z. z. upravuje ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov

⁵ Výbor pre práva dieťaťa: Všeobecné vyjadrenie č. 9. Práva detí so zdravotným postihnutím, CRC/C/GC/9.

detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov.

Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie:

- *ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru (Dohovor o právach dieťaťa),*
- *výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,*
- *náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.*

Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa lebo plnoletá fyzická osoba.

Opatrenia SPODaSK sa vykonávajú pre:

- a) dieťa,
- b) plnoletú fyzickú osobu do 25 rokov veku,
- c) inú plnoletú fyzickú osobu, ktorá má na území SR obvyklý pobyt.

Zákon o rodine upravuje náhradnú starostlivosť ako viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich, vzájomne sa podmieňujúcich **dočasných opatrení**, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zároveň o. i. upravuje hmotnoprávne podmienky, za akých je možné rozhodnúť o niektorej z foriem náhradnej starostlivosti a osvojení resp. za akých podmienok sa ustanoví poručník maloletému dieťaťu. Zákon o SPODaSK upravuje o. i. opatrenia a postupy, ktoré je možné a potrebné vykonať, aby sa predišlo situácii, v ktorej je potrebné odňať dieťa zo starostlivosti jeho rodičov, t.j. opatrenia a postupy, ktoré vykonáva v rámci svojej pôsobnosti orgán SPODaSK a obec, úlohy orgánov SPODaSK, obcí a iných subjektov pôsobiach v oblasti SPODaSK, ktoré je treba urobiť v súvislosti so zabezpečením náhradnej starostlivosti o dieťa, osobitne náhradnej starostlivosti zabezpečenej v rodinnom prostredí, a tiež opatrenia, ktoré je potrebné urobiť na zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia v zaradeniach na výkon rozhodnutia súdu ak nie je možné zabezpečiť starostlivosť o dieťa v náhradnom rodinnom prostredí.

Právna úprava umožňuje voľbu a uplatňovanie rôznych opatrení v závislosti od situácie, v ktorej sa dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nachádza, a kombinovať ich výkon v rôznych prostrediach, pričom zákon upravuje štyri základné prostredia: prirodzené rodinné prostredie, náhradné rodinné prostredie, otvorené prostredie, a prostredie utvorené a usporiadané na výkon opatrení podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, t. j. zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Do sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately patria aj opatrenia, ktoré je treba vykonať v prípade, ak rodičia dieťaťa nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a toto nie je možné zveriť do osobnej starostlivosti inej blízkej fyzickej osoby než rodiča. V tomto prípade orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na tieto účely sprostredkuje pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie.

Zákon jednoznačne upravuje **zariadenia**, v ktorých sa vykonávajú súdne rozhodnutia, a to:

- detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu,
- krízové stredisko a
- resocializačné stredisko pre drogovú a inak závislých.

Detský domov je prostredie utvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu a dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie. Po skončení ústavnej starostlivosti plnoletosťou môže mladý dospelý požiadať detský domov o poskytovanie starostlivosti až do jeho osamostatnenia sa (zabezpečenie si bývania, schopnosť samostatne sa živiť) najdlhšie do 25 rokov veku v prípade štúdia s možnosťou predĺženia až dva roky. Po ukončení pobytu v detskom domove sa mu poskytne príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého.

Detský domov vykonáva podľa potrieb detí rôzne odborné činnosti – sociálnu prácu, odbornú diagnostiku, pomoc na zvládnutie krízy, liečebno-výchovnú starostlivosť, výchovu, psychologickú starostlivosť, špeciálno-pedagogickú starostlivosť, resocializáciu. Profesionálne predpoklady sú dané zákonom. Detský domov vypracúva individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa, ktorého súčasťou je najmä plán výchovnej práce s dieťaťom, plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou vypracovaný v spolupráci s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo v spolupráci s akreditovaným subjektom.

Detský domov sa zriaďuje ako:

- a) **domov detí** (profesionálne rodiny, samostatné skupiny v rodinných domoch tak, že v jednom rodinnom dome môže byť zriadená len 1 samostatná skupina) alebo
- b) **centrum detí** (objekty s kapacitou do 40, profesionálne rodiny, rodinné domy).

V detskom domove sa súdne rozhodnutie vykonáva:

- a) v domácom prostredí zamestnanca detského domova tzv. profesionálnej rodine v rodinnom dome alebo v byte poskytnutom detským domovom alebo v rodinnom dome alebo v byte zamestnanca - profesionálneho rodiča,
- b) v samostatných diagnostických skupinách (najdlhšie dvanásť týždňov, u detí do 3 rokov veku najdlhšie 4 týždne), v samostatných skupinách (vrátane samostatnej skupiny pre mladých dospelých a pre maloleté matky s deťmi), v špecializovaných samostatných skupinách (pre deti s poruchami správania, drogová závislosť a inak závislé, týrané, pohlavne zneužívané deti, pre maloletých bez sprievodu, pre deti s duševnou poruchou, s mentálnym postihnutím, telesným postihnutím, zmyslovým postihnutím, kombináciou postihnutí) pre určený počet detí, so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, zriadených v samostatnom rodinnom dome, byte alebo vo vymedzenej časti detského domova; starostlivosť o deti zabezpečujú vychovatelia a ďalší zamestnanci detského domova.

Starostlivosť o deti v profesionálnych rodinách má zo zákona prednosť pred starostlivosťou v samostatných skupinách a v špecializovaných samostatných skupinách.

Pracovnú pozíciu **profesionálneho rodiča** môže vykonávať len fyzická osoba, ktorá spĺňa kvalifikačný predpoklad najmenej úplného stredného vzdelania a absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v rozsahu 40 hodín alebo 60 hodín podľa stupňa a typu kvalifikácie.

Práva, ktoré sú **dieťaťu** zákonom o SPOD a o SK zaručené sú vymedzené v § 8, resp. § 9.

V paragrafoch 72 až 75 zákon č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK vymedzuje **rozsah pôsobnosti** ministerstva, orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Centra pre medzinárodnoprávnú ochranu detí a mládeže, obce ako aj vyššieho územného celku.

Osobitná časť zákona o SPOD a o SK sa venuje **financovaniu**. Financovanie opatrení podľa tohto zákona sa zabezpečuje zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu VÚC, z rozpočtu akreditovaného subjektu, a pri určitých zariadeniach aj z úhrad za poskytnutú starostlivosť a zo zaplatenej dohodnutej úhrady.

2 Analytická časť

2.1 Základné údaje o poskytovaní sociálnych služieb a výkone opatrení SPODaSK v TTSK a jeho okresoch

Dáta použité pre potreby spracovania analytickej časti tohto strategického dokumentu pochádzajú z troch základných zdrojov, a to:

- 1) Zo zdrojov, ktoré poskytujú verejné databázy Štatistického úradu SR (ďalej len ŠÚ SR), predovšetkým databáza DATAcube a EU SILC, čo je databáza EUROSTATU. ŠÚ SR sa každoročne podieľa na zbere dát pre EU SILC a následne pracuje s aktuálnymi údajmi, ktoré sú za ostatné sledované obdobie v databáze spracované.
- 2) Zo zdrojov TTSK, ktorý má vlastnú evidenciu o počte zariadení poskytujúcich sociálne služby. Sú buď v priamej zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK alebo majú u tejto inštitúcie registračnú povinnosť, prípadne sú im prostredníctvom TTSK poskytované dotácie na činnosť. TTSK má tiež evidenciu žiadateľov o poskytnutie sociálnej služby.
- 3) Z vlastného dotazníkového šetrenia, ktoré bolo realizované za účelom získania dát potrebných na vypracovanie analýzy. Dotazníky boli rozposlané starostom a primátorom všetkých obcí a miest na území TTSK (v celkovom počte 253), z čoho sa vrátilo celkovo 118 vyplnených dotazníkov (návratnosť na úrovni 46,64%). Dotazníky boli taktiež zaslané zariadeniam poskytujúcim sociálne služby na území TTSK (v celkovom počte 169), z čoho sa vrátilo celkovo 78 dotazníkov (návratnosť na úrovni 46,15%) a organizáciám vykonávajúcim opatrenia SPODaSK (v celkovom počte 21), z čoho sa vrátilo celkovo 13 dotazníkov (návratnosť na úrovni 61,90%). Celkovo bolo poslaných 443 dotazníkov, z ktorých sa vrátilo 209 dotazníkov, čo je celková návratnosť na úrovni 47,18%.

2.1.1 Trnavský samosprávny kraj

V oblasti sociálnych služieb sú na území TTSK poskytované nasledovné služby:

- sociálne služby krízovej intervencie (poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach: nízkoprahové denné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania)
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladzovania rodinného života a pracovného života, poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti),
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, opatrovateľská

- služba, prepravná služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
- sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
 - podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, poskytovanie sociálnej služby v dennom centre, poskytovanie sociálnej služby v jedálni, pracovni, stredisku osobnej hygieny),

K 31. 12. 2013 (zdroj: DATAcube – ŠÚ SR) v TTSK pôsobilo **106 zariadení**, ktoré poskytovali sociálne služby a zabezpečovali výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré poskytovali celkovo **5 952 prijímateľom** sociálnych služieb. Databáza DATAcube ku uvedenému dátumu nerozlišovala medzi „sociálnymi službami“ a „výkonom opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“, preto dáta uvedené v tabuľke 11 sú za obe oblasti. Uvedené čísla nezahŕňajú všetky sociálne služby existujúce k dnešnému dňu, pretože medzičasom nastali zmeny v registri poskytovateľov, a to ako pri počte organizácií, tak aj pri počte prijímateľov sociálnej služby.

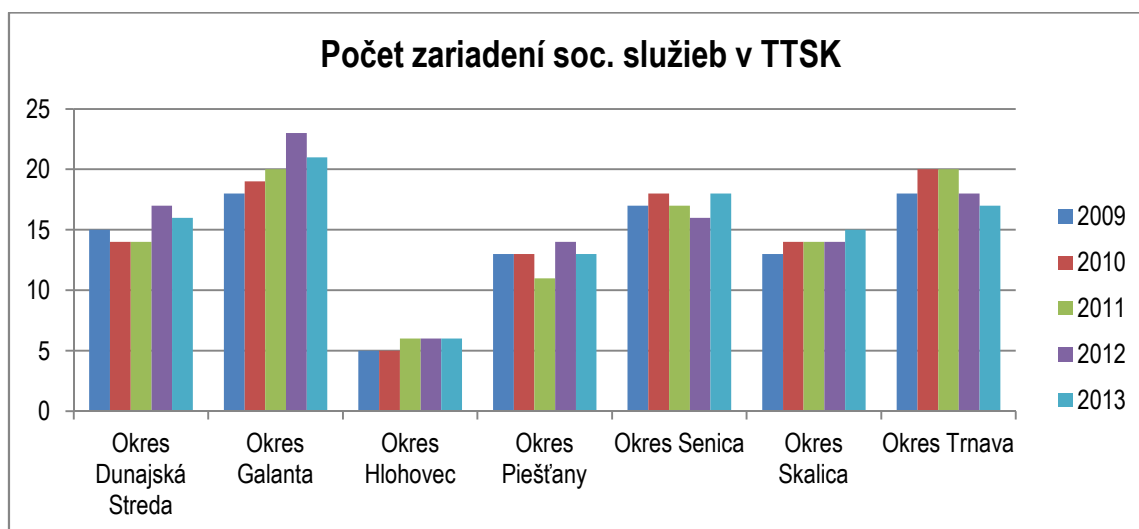
Tabuľka 11: Počty zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch TTSK k 31.12.2013

Okres	Počet zariadení	Počet miest v zariadeniach sociálnych služieb	Počet obyvateľov	Počet obyvateľov na 1 miesto v zariadeniach soc. služieb
Dunajská Streda	16	1 122	117 402	104,64
Galanta	21	1 123	93 628	83,37
Hlohovec	6	275	45 762	166,41
Piešťany	13	511	63 090	123,46
Senica	18	1 061	60 690	57,20
Skalica	15	956	46 769	48,92
Trnava	17	904	129 236	142,96
Trnavský kraj	106	5 952	556 577	93,51

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

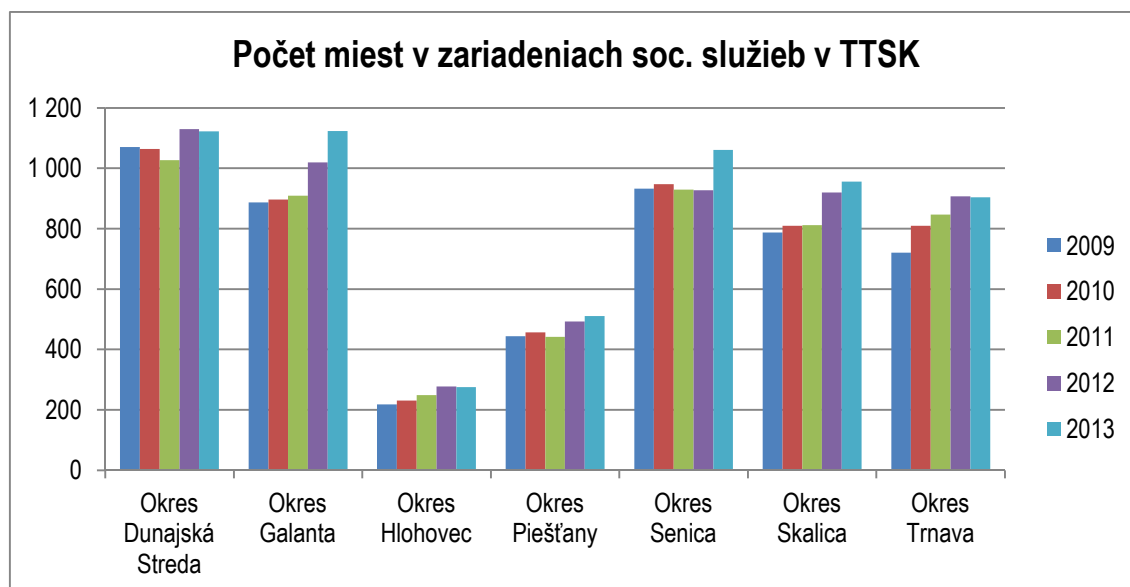
V nasledujúcich grafoch je zachytený vývoj počtu zariadení a miest podľa jednotlivých okresov a rokov. Z údajov premietnutých do grafického zobrazenia je vidieť nárast počtu zariadení (z počtu 99 v roku 2009 na 106 v roku 2013), ako aj počtu prijímateľov sociálnej služby (v roku 2009 to bolo 5 058 prijímateľov sociálnej služby a v roku 2013 to bolo o 894 osôb viac, teda 5 952 prijímateľov sociálnej služby).

Graf 4: Vývoj počtu zariadení soc. služieb v TTSK v rokoch 2009 – 2013 (k 31.12. daného roka)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Graf 5: Vývoj počtu miest v zariadeniach soc. služieb v TTSK v rokoch 2009 – 2013 (k 31.12. daného roka)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

TTSK je v súčasnosti **zriaďovateľom** 20 zariadení sociálnych služieb s právnou subjektivitou a 1 krízového strediska.

Tabuľka 12: Prehľad kapacít v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v roku 2015

Zariadenie	Druh a forma poskytovanej služby	Kapacita
DSS pre dospelých v Borskom Svätom Juri	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	50
DSS pre dospelých Bojková	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	48

DSS pre deti a dospelých Galanta	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	15
	domov sociálnych služieb - ambulantná	5
Domov dôchodcov a DSS pre dospelých v Holíči	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	26
	špecializované zariadenie - ambulantná	5
	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	107
	zariadenie pre seniorov – celoročná pobytová	33
DSS pre dospelých v Hornom Bare	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	99
DSS pre deti a dospelých v Jahodnej	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	74
	odľahčovací služba	
	pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	
DSS pre dospelých Košúty	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	85
DSS pre dospelých Lehnice	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	63
DSS pre deti a dospelých v Medveďove	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	47
DSS pre dospelých v Moravskom Svätom Jáne	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	110
DSS pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	65
	domov sociálnych služieb - ambulantná	1
DSS pre deti a dospelých Pastuchov	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	30
	domov sociálnych služieb - ambulantná	5
DSS pre deti a dospelých v Rohove	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	120
	odľahčovací služba	
DSS pre dospelých a zariadenie pre seniorov SENICA	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	305
	zariadenie pre seniorov – celoročná pobytová	15
	odľahčovací služba	
Domov dôchodcov a DSS pre dospelých Sered'	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	85
	zariadenie pre seniorov – celoročná pobytová	40
DSS pre deti a dospelých Skalica	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	7
	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	11
	domov sociálnych služieb - ambulantná	12
DSS pre deti a dospelých v Šintave	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	6
	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	6
	domov sociálnych služieb - ambulantná	2
	odľahčovací služba	
DSS pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	53
	domov sociálnych služieb - ambulantná	2
	odľahčovací služba	
DSS pre dospelých vo Veľkom Mederi	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	43
DSS pre dospelých v Zavare	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	134
	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	9

	domov sociálnych služieb - ambulantná	30
Krízové stredisko, Trnava	krízové stredisko - ambulantná	20+8

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

Trnavský samosprávny kraj v rozsahu svojej pôsobnosti:

- poskytuje základné poradenstvo,
- zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom zariadení sociálnych služieb, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK,
- zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak ju nemôže poskytnúť vo svojich zariadeniach a ak s tým dotknutá osoba súhlasí,
- zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody s dotknutou osobou.

Občianske združenie Trnavská asociácia sluchovo postihnutých (TASPO) poskytuje **tlmočnícku službu pre všetky okresy TTSK**.

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých TTSK poskytuje **tlmočnícku službu- artikulačné tlmočenie pre všetky okresy TTSK**.

Občianske združenie Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska poskytuje **špecializované sociálne poradenstvo a vykonáva sociálnu rehabilitáciu pre všetky okresy TTSK**.

TTSK zároveň eviduje 21 subjektov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a to: krízové stredisko v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, resocializačné strediská, subjekty zaoberajúce sa problematikou náhradnej starostlivosti a subjekty poskytujúce psychologické a sociálne poradenstvo v oblasti rôznych závislostí.

Proporcionalita poskytovaných sociálnych služieb v jednotlivých okresoch je približne vyvážená. Kapacity zariadení sociálnych služieb v príslušných okresoch nie sú určené výhradne len pre obyvateľov okresu, ale kapacita zariadení je zdieľaná prijímateľmi sociálnych služieb z územia celého TTSK, prípadne aj z iných krajov SR.

V SR vo všeobecnosti aj naďalej prevažujú sociálne služby, ktoré sú poskytované ako celoročné služby rezidenčného typu, pričom situácia v TTSK nie je výnimkou.

V niektorých ZSS určených prijímateľom sociálnej služby s mentálnym postihnutím sú poskytované v zariadení s celoročnou pobytovou formou sociálnej služby aj osobám s psychiatrickým ochorením, niekedy takmer v celej šírke psychiatrického spektra. Takéto spolužitie nie je vyhovujúce ani pre jedincov s mentálnym postihnutím, ani pre jedincov s psychiatrickým ochorením. Situácia je komplikovaná aj tým, že okrem týchto dvoch skupín boli (a dodnes sú) do zariadenia umiestňovaní tiež prijímatelia sociálnej služby so sociálne patologickým správaním, ktorí sú navyše pozbavení spôsobilosti na právne úkony. V takom prostredí nie je možné poskytovať špeciálne služby pre všetky skupiny.

Obdobná situácia je aj v zariadeniach pre seniorov, do ktorých sú umiestňovaní po dosiahnutí dôchodkového veku sociálne neprispôsobivé osoby (bezdomovci) a narastá v nich počet prijímateľov sociálnej služby zasiahnutých niektorou z foriem demencie. Nie každé zariadenie, do ktorého sú títo prijímatelia sociálnej služby umiestnení, disponuje odborne pripraveným personálom pre poskytovanie sociálnych služieb prijímateľom sociálnej služby s týmito ochoreniami a ich rodinám.

Podľa údajov uvedených v databáze ŠÚ SR k 31.12.2014 mal TTSK celkovo **558 677** obyvateľov, z čoho 14,35% tvoria občania v poproduktívnom veku, teda vo veku nad 65 rokov. Celkovo ide o **80 188** občanov, z čoho 31 208 sú muži a 48 980 sú ženy. Z toho až **7 655** mužov a **30 812** žien je slobodných, rozvedených, resp. ovdovených. Práve túto skupinu v počte **38 467** seniorov je možné pokladať za najzraniteľnejšiu skupinu, pretože v prípade zhoršeného zdravotného stavu sa ocitnú odkázaní na pomoc prostredníctvom sociálnych služieb.

V tejto súvislosti treba zvážiť celkový trend starnutia populácie, z čoho vyplýva, že aj populácia TTSK bude starnúť a tieto čísla budú narastať. V celoročných **zariadeniach pre seniorov** mal kraj k 31.12.2013 kapacitu celkovo 1 921 miest.

Tabuľka 13: Počet miest v zariadeniach pre seniorov v okresoch TTSK (k 31.12. daného roka)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013
Dunajská Streda	362	323	367	404	400
Galanta	325	256	329	364	359
Hlohovec	76	132	88	100	100
Piešťany	75	75	64	122	119
Senica	325	88	127	119	244
Skalica	267	329	262	292	366
Trnava	277	361	313	313	333
Trnavský kraj	1 707	1 564	1 550	1 714	1 921

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Údaje v tabuľke 13 ukazujú, že vo väčšine okresov TTSK sa primeraným spôsobom počty miest v zariadeniach pre seniorov zvyšujú. Jediný okres, v ktorom bol identifikovaný výrazný pokles miest pre seniorov, je okres Senica. Tento prepád počtu miest pre seniorov (-81 miest) v okrese Senica bol spôsobený preklasifikáciou zariadenia.

V tabuľke 14 je uvedený prehľad o vývoji počtu miest v **domovoch sociálnych služieb pre dospelých**.

Tabuľka 14: Vývoj počtu miest v domoch sociálnych služieb pre dospelých (k 31.12. daného roka)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013
Dunajská Streda	515	518	564	615	625
Galanta	398	399	401	422	538
Hlohovec	94	96	97	116	116
Piešťany	64	63	59	63	186
Senica	479	712	701	708	741
Skalica	258	278	277	358	348
Trnava	207	219	245	250	295
Trnavský kraj	2 015	2 285	2 344	2 532	2 849

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Stúpajúci trend užívateľov sociálnych služieb (dospelí) je v tabuľke jasne identifikovateľný vo všetkých okresoch trnavského kraja. Nárast počtu miest v DSS pre dospelých v okrese Senica o 262 prijímateľov sociálnej služby, ktorý bol zaznamenaný koncom roka 2013, je výsledkom preklasifikovania pôvodných zariadení z obdobia pred rokom 2008 (DD a DPD) na DSS. Táto skutočnosť bola spôsobená predovšetkým zdravotným stavom prijímateľov sociálnej služby – seniorov, z ktorých viacerí trpeli rôznymi formami demencie, ale tiež inými psychiatrickými ochoreniami.

Naopak, stabilný pokles bol zaznamenaný pri **domovoch sociálnych služieb pre deti so zdravotným postihnutím**. Tento fakt však nie je výsledkom klesajúceho počtu zdravotne znevýhodnených detí v TTSK, ale je dôsledkom legislatívnych zmien, ktoré umožnili, aby deti so zdravotným postihnutím boli umiestňované do foriem náhradnej rodinnej starostlivosti, ako sú napr. detské domovy a pod. Tento stav tiež ovplyvnil rozvoj denných stacionárov a týždňových pobytových služieb pre zdravotne postihnuté deti a mládež, ktoré im umožňujú zostať vo svojich rodinách, čo zodpovedá inkluzívnym trendom v oblasti starostlivosti o deti s ťažkým zdravotným postihnutím.

V okresoch Piešťany a Trnava neboli v rokoch 2009 až 2013 vytvorené žiadne miesta v domovoch sociálnych služieb pre postihnuté deti.

Tabuľka 15: Vývoj počtu miest v domovoch sociálnych služieb pre postihnuté deti (k 31.12. daného roka)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013
Dunajská Streda	10	10	8	6	6
Galanta	28	26	25	11	12
Hlohovec	7	6	5	3	3
Piešťany	0	0	0	0	0
Senica	38	35	9	8	6
Skalica	7	6	3	3	3
Trnava	0	0	0	0	0
Trnavský kraj	90	83	50	31	30

Zdroj: Datacube ŠÚ SR

Positívny trend bol zaznamenaný tiež v oblasti inštitucionálnej starostlivosti NRS, kde pokračuje proces decentralizácie a deinštitucionalizácie. Napriek tomu však ŠÚ SR k 31.12.2013 uvádza, že počet miest v **detských domovoch** v TTSK bol 476, pričom klesajúci počet miest bol registrovaný v okresoch Dunajská Streda a Piešťany. Počty miest narástli v okresoch Galanta, Trnava a Hlohovec, kde bol v roku 2011 otvorený nový detský domov. Vývoj počtu miest v detských domovoch v Skalici a Senici bol v rokoch 2009 – 2013 stabilný, t. j. v okrese Skalica 120 miest a okrese Senica 0 miest.

Tabuľka 16: Detské domovy v TTSK

Okres	Obec	Názov zariadenia	Zriaďovateľ
DS	Dunajská Streda	Detský domov Nezábudka	štátne zariadenie
GA	Sereď	Detský domov Nádej	štátne zariadenie
GA	Jelka	Detský domov Dom Dobrého Pastiera	Dobry pastier n.o.
HC	Hlohovec	Detský domov „Compas“	Teen Challenge Slovakia n. o.
PN	Pečeňady	Detský domov Opora	štátne zariadenie
PN	Piešťany	Detský domov	štátne zariadenie
PN	Piešťany	Rodinný detský domov	Rodinný detský domov n.o.
SI	Holíč	Detský domov	štátne zariadenie
SI	Skalica	Detský domov	štátne zariadenie
TT	Trnava	Detský domov	štátne zariadenie

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Tabuľka 17: Vývoj počtu miest v detských domovoch (k 31.12. daného roka)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013
Dunajská Streda	91	83	72	76	72
Galanta	64	61	63	55	81
Hlohovec	0	0	16	16	16

Piešťany	106	112	112	109	102
Senica	0	0	0	0	0
Skalica	120	120	120	120	120
Trnava	79	69	69	92	85
Trnavský kraj	460	445	452	468	476

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Osobitnou skupinou sú **deti so zdravotným postihnutím**, ktoré sú umiestňované do **detských domovov**, a pre ktoré sa len s ťažkosťami hľadajú náhradné rodiny. V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. od 1.1.2015 už takéto deti nebude možné prijímať do domovov sociálnych služieb. Vhodným riešením je budovanie špecializovaných zariadení, v ktorých by im mohla byť poskytovaná starostlivosť primeraným spôsobom s ohľadom na druh ich postihnutia, a tiež s ohľadom na ich vek. Na národnej úrovni je záujem budovať kapacity profesionálnych náhradných rodín, v ktorých by pôsobili ľudia špecializovaní na výchovu detí s kombinovaným postihnutím. Perspektívnou oblasťou je budovanie centier s profesionálnymi podpornými službami pre rodiny na komunitnej báze, v ktorých by mali rodiny možnosť získať vedomosti a zručnosti prostredníctvom špeciálnych vzdelávacích programov a tréningov. Tieto centrá by mali univerzálne využitie – okrem profesionálnych, či pestúnskych rodičov by slúžili všetkým rodinám v lokalite.

Rozvoj sociálnych služieb a výkonu opatrení **sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately** si vyžaduje okrem iného tiež spoluprácu miestnej samosprávy, regionálnej samosprávy a štátnej správy. Ako príklad dobrej praxe v tejto oblasti je možné uviesť **Krízové stredisko v Trnave**, zriaďovateľom ktorého je TTSK, a v ktorom sú vyhradené miesta pre potreby ÚPSVaR v Trnave, ktorý na tieto miesta finančne prispieva (10 miest).

V súčasnosti TTSK vo svojich **poradovníkoch pre žiadateľov** o sociálnu službu celoročnou pobytovou formou eviduje 450 fyzických osôb, pričom kapacita jestvujúcich zariadení nie je postačujúca. Vzhľadom na nevyhnutnosť splniť priestorové štandardy na prijímateľa sociálnej služby a stanovený maximálny počet prijímateľov sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z., bude potrebné, aby sa do poskytovania sociálnych služieb v čoraz väčšej miere zapájali obce a mestá (komunitná úroveň, napr. formou terénnej alebo ambulantnej sociálnej služby - opatrovateľská služba, odľahčovacia služba a iné).

Skupina **čakateľov** na sociálnu službu (evidovaných 450 fyzických osôb v poradovníku Trnavského samosprávneho kraja) bola k 31.12.2014 členená podľa druhu zariadenia sociálnych služieb nasledovne:

- domov sociálnych služieb (404 čakateľov, z toho 171 žien a 233 mužov),
- zariadenie pre seniorov (39 čakateľov, z toho 28 žien a 11 mužov),
- špecializované zariadenie (7 čakateľov, z toho 4 ženy a 3 muži).

V roku 2014 bolo v databáze ÚPSVaR evidovaných celkovo **37 051 postihnutých** obyvateľov TTSK, z toho 15 768 mužov a 21 283 žien, čo predstavuje 6,63%. Najviac postihnutých obyvateľov bolo evidovaných v skupine postihnutia III – **Endokrinné poruchy, poruchy trávenia a premeny látok**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých obyvateľov TTSK nárast o viac ako 107%. Výrazný nárast oproti roku 2009 zaznamenala aj druhá najpočetnejšia skupina postihnutia, a to skupina XII – **Pohybový a podporný aparát**. V roku 2014 bolo takýchto obyvateľov evidovaných v TTSK 4 694. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina postihnutia V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 3 765 obyvateľov TTSK.

Tabuľka 18: Počet postihnutých občanov v TTSK (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	314	297	277	248	182	155
Skupina postihnutia - II	117	191	263	337	399	390
Skupina postihnutia - III	2 318	3 137	3 830	4 487	4 961	4 809
Skupina postihnutia - IV	698	1 064	1 442	1 810	2 143	2 388
Skupina postihnutia - V	1 851	2 513	3 079	3 542	4 020	3 765
Skupina postihnutia - VI	299	431	545	636	720	736
Skupina postihnutia - VII	237	367	461	545	627	627
Skupina postihnutia - VIII	1 357	2 041	2 632	3 138	3 586	3 378
Skupina postihnutia - IX	202	312	429	559	696	623
Skupina postihnutia - X	737	1 170	1 511	1 838	2 106	2 156
Skupina postihnutia - XI	149	201	267	335	373	410
Skupina postihnutia - XII	1 907	2 607	3 255	3 865	4 519	4 694
Skupina postihnutia - XIII	320	472	611	727	832	763
Skupina postihnutia - XIV	355	576	787	1 029	1 219	1 260
Skupina postihnutia - XV	734	631	612	525	532	436
Nezaradené	19 794	17 891	16 462	15 463	14 602	10 461
SPOLU	31 389	33 901	36 463	39 084	41 517	37 051
% podiel na celkovom počte obyvateľov	5,59%	6,02%	6,56%	7,02%	7,45%	6,63%

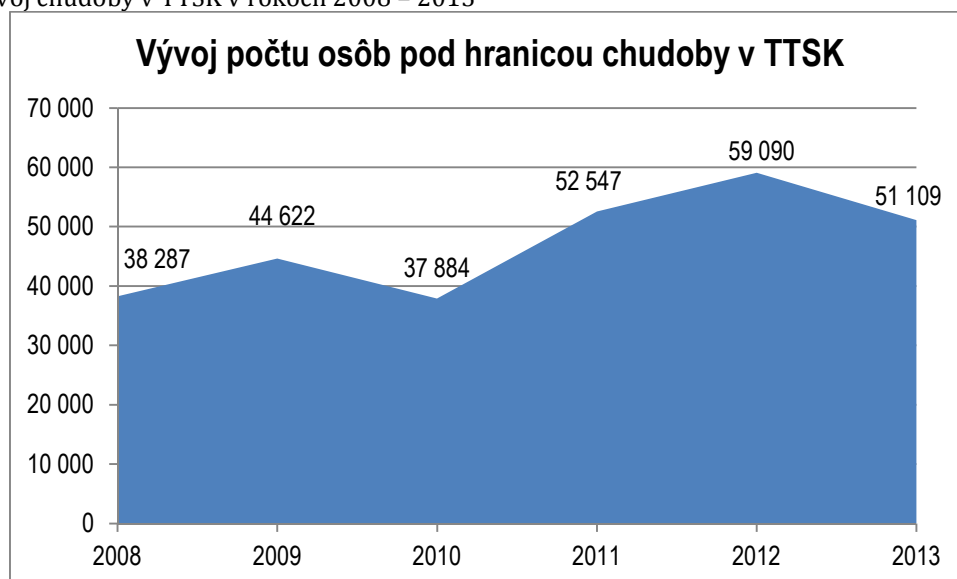
Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Trávacie ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Jednou z najzraniteľnejších skupín obyvateľstva, u ktorej sa predpokladá, že bude taktiež využívať široké spektrum sociálnych služieb či výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, je aj skupina **marginalizovaných rómskych komunít**. Základným východiskovým materiálom pre zber údajov s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity (MRK) bol Atlas Rómskych komunít 2013, podľa ktorého je k 31.12.2013 počet príslušníkov MRK v TTSK 21 451. Najvyšší počet obyvateľov z MRK je v okrese Dunajská Streda. Referát pre rómsku problematiku Odboru sociálnej pomoci Úradu TTSK, v roku 2014 aktualizoval údaje týkajúce sa segregovaných MRK prostredníctvom osobných návštev dotknutých obcí a lokalít. Výskyt segregovaných MRK bol lokalizovaný v intraviláne mesta Dunajská Streda, v extraviláne mesta Galanta, ďalej v extraviláne obcí Topoľníky, Vrakuň, Tomášikovo, Kuklov.

Zaznamenaný je taktiež stúpajúci počet ľudí zasiahnutých **chudobou**. Z údajov ŠÚ SR, realizovaného pre EU SILC je evidentný nárast počtu osôb, ktoré sa ocitli pod hranicou chudoby a neustále narastá. V roku 2013 žilo v TTSK **51 109 obyvateľov pod hranicou chudoby**, čo predstavuje **9,2%** z celkového počtu obyvateľov.

Graf 6: Vývoj chudoby v TTSK v rokoch 2008 – 2013

Zdroj: Vlastný na základe DATAcube ŠÚ SR, EUROSILC

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v TTSK zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v roku 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V tomto roku bolo poberateľmi dávky viac ako 18 700 obyvateľov Trnavského kraja. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 15 015 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,23 percentný podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov TTSK. Oproti roku 2010, kedy bol počet poberateľov najvyšší (18 762 poberateľov) ide o absolútny pokles o 3 747 obyvateľov.

Tabuľka 19: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v TTSK (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	18 006	18 762	18 165	17 083	16 910	15 015
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	3,89%	4,03%	3,95%	3,69%	3,64%	3,23%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Číselné údaje o počte obyvateľov trnavského kraja zasiahnutých chudobou neprinášajú informácie o tom, aké skupiny ľudí sú ohrozené chudobou. Z informácií o príjmovej situácii obyvateľov je možné identifikovať nasledovné skupiny obyvateľov zasiahnuté chudobou: jedinci so zdravotným postihnutím poberajúci invalidný dôchodok, prípadne celé rodiny týchto obyvateľov, seniori, rodiny s malými deťmi, osamelí rodičia s dieťaťom/deťmi rozhodnutím súdu zverenými do výchovy, občania pracujúci za minimálnu mzdu/ občania s príjmom nižším ako minimálna mzda. Ide teda o tie skupiny, u ktorých je zároveň predpoklad, že budú potrebovať určitý druh sociálnej služby. Ich ekonomická situácia však bude taká, že na zaplatenie služby nebudú mať finančné prostriedky. Situácia tejto skupiny obyvateľov TTSK môže byť čiastočne riešená prenesením ekonomických nákladov na obce a mestá, čo ale neprimerane zaťaží rozpočty obcí a miest. Takisto pri občanoch so zdravotným postihnutím bude táto povinnosť prenesená na verejných poskytovateľov, ktorí zo zákona nemôžu odmietnuť prijímateľa sociálnej služby, ktorý nemá dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie sociálnej služby. S rastúcim počtom prijímateľov sociálnej služby s čiastočnou úhradou súčasne narastá výška pohľadávok zariadení sociálnych služieb, ktoré i napriek

čiasťu úhrady prijímateľa sociálnej služby za prijatú sociálnu službu, poskytujú túto v plnom rozsahu a kvalite.

Pri poskytovaní sociálnych služieb vychádzame z princípu rovnakého zaobchádzania, pričom prioritou je indikovaná potreba zabezpečenia sociálnej služby bez ohľadu na príslušnosť k národnosti, či etniku.

Prístup tejto skupiny občanov k sociálnym službám bude výrazne sťažený práve pre nedostatok finančných prostriedkov. Z tohto dôvodu je potrebné rozvíjať komunitné služby v ambulantnej, či terénnej forme, ktoré sú pre občana menej ekonomicky náročné, a teda by mali byť aj finančne dostupnejšie pre túto skupinu prijímateľov sociálnej služby.

V rámci analýzy celkového stavu zariadení sociálnych služieb v TTSK boli identifikované nasledovné **absentujúce, resp. nedostatočné sociálne služby** v TTSK:

Tabuľka 20: Absentujúce a nedostatočné sociálne služby v TTSK

Úplne absentujúce	Terénna sociálna služba krízovej intervencie
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
	Integračné centrum
	Služba včasnej intervencie
	Podpora samostatného bývania
	Rehabilitačné stredisko
	Zariadenie podporovaného bývania
Ojedinele existujúce	Zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa
	Prepravná služba
	Odľahčovacia služba
	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
	Stredisko osobnej hygieny
	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
	Požičiavanie pomôcok
	Programy/aktivity na predchádzanie sociálno-patologických javov
	Programy a aktivity na posilnenie rodičovských kompetencií
	Nízkoprahové denné centrum
	Domov na polceste
Existujúce, ale nedostatočné	Jedáleň
	Nocľaháreň
	Komunitné centrum
	Útulok
	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života

Zdroj: spracovatelia RIUS TTSK 2015

Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela (SPODaSK)

Špecifickým úsekom je oblasť výkonu opatrení **sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**. Keďže prijímateľmi výkonu opatrení SPODaSK sú deti a mládež a ich rodiny, je mimoriadne dôležité, aby sa výkon opatrení SPODaSK rozvíjal na komunitnej úrovni a aby bol realizovaný v kapacitne menších zariadeniach, ktoré umožňujú častý osobný kontakt odborníkov s dieťaťom a jeho rodinou.

Aj keď v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je dieťaťom myslená osoba mladšia ako 18 rokov, aj po 18. roku života veľká skupina mladých dospelých pokračuje v príprave na zamestnanie, a preto sa na ňu v mnohých prípadoch pozerá ako na nezaopatrené dieťa v rodine. V tabuľke 21 je uvedený prehľad detí a mladých dospelých vo vekovej skladbe od 0 - 24 rokov. K 31.12.2014 bol celkový počet detí a mládeže v TTSK **141 800**, čo je 25,38 percentný podiel z celkového počtu obyvateľov TTSK.

Tabuľka 21: Veková štruktúra detí a mládeže v TTSK k 31.12.2014

Veková kategória	Muži	Ženy	Spolu	Podiel na celkovom počte obyvateľov v TTSK
0-2	8 295	7 909	16 204	2,90%
3-4	5 730	5 444	11 174	2,00%
5	2 861	2 622	5 483	0,98%
6-9	10 486	10 115	20 601	3,69%
10-14	12 581	11 677	24 258	4,34%
15	2 664	2 626	5 290	0,95%
16-17	5 585	5 330	10 915	1,95%
18-19	5 919	5 672	11 591	2,07%
20-24	18 619	17 665	36 284	6,49%
0-5	16 886	15 975	32 861	5,88%
6-14	23 067	21 792	44 859	8,03%
15-24	32 787	31 293	64 080	11,47%
Spolu	72 740	69 060	141 800	25,38%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Opatrenia SPODaSK sa vykonávajú, okrem iného, v zariadeniach SPODaSK. Ide o zariadenia, ktorými sú detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko, resocializačné stredisko pre drogovzo závislých a inak závislých, či v iných zariadeniach. V TTSK je 7 detských domovov v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny s kapacitou 445 miest, 3 akreditované subjekty (detské domovy) s 50 miestami – zazmluvnenými v rámci priorit (zákon č.305/2005 Z. z.). Ústredie PSVaR má 10 miest zazmluvnených VÚC Trnava – Krízové stredisko Trnava.

Podľa údajov ÚPSVaR v priebehu rokov 2000 - 2013 bol zaznamenaný nárast podielu počtu detí žijúcich mimo vlastnej rodiny. Avšak v tom istom období bol zaznamenaný pozitívny trend znižovania počtu detí a mladých dospelých z celkového počtu detí žijúcich mimo vlastnej rodiny umiestnených v inštitucionálnej starostlivosti. Z celkového počtu bolo 1 394 detí umiestnených v profesionálnych rodinách.

Tabuľka 22: Počet detí mimo vlastnej rodiny za SR ako celok

	2000		2001		2002		2003		2004	
celkový počet detí	12 725	100,0%	12 829	100,0%	12 563	100,0%	13 107	100,0%	13 582	100,0%
z toho PS/P/NOS*	6 147	48,21%	6 321	49,27%	6 353	50,57%	6 877	52,47%	7 072	52,07%
ÚS/OV**	6 578	51,69%	6 508	50,73%	6 210	49,43%	6 230	47,53%	6 510	47,93%

		2005		2006		2007		2008		2009	
celkový počet detí		13 739	100,0%	13 608	100,0%	13 948	100,0%	13 953	100,0%	13 873	100,0%
z toho	PS/P/NOS*	7 323	53,30%	7 625	56,03%	8 174	58,60%	8 286	61,39%	8 517	61,39%
	ÚS/OV**	6 416	46,70%	5 983	43,97%	5 774	41,60%	5 667	38,61%	5 356	38,61%

		2010		2011		2012		2013	
celkový počet detí		13 881	100,0%	14 080	100,0%	14 458	100,0%	14 100	100,0%
z toho	PS/P/NOS*	8 546	61,56%	8 661	61,51%	8 958	61,96%	8 583	60,87%
	ÚS/OV**	5 335	38,44%	5 419	38,49%	5 500	38,04%	5 517	39,13%

* bez osvojených detí (pestúnska starostlivosť/ poručníctvo/ náhradná osobná starostlivosť)

** detské domovy, domovy sociálnych služieb a reedukačné zariadenia (ústavná starostlivosť/ ochranná výchova)

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Od 1. 1. 2009 sa detský domov (DeD) zriaďuje ako domov detí alebo centrum detí. V TTSK sú evidované dva domovy na pol ceste v Kocúrciach a v Seredi. Vzhľadom na počet mladých ľudí ukončujúcich každoročne svoj pobyt v rôznych formách náhradnej rodinnej starostlivosti je súčasný stav poddimenzovaný. V roku 2012 odišlo z DeD v rámci osamostatnenia sa 441 mladých dospelých a v roku 2013 448 mladých dospelých. Dôležité je pre túto oblasť tiež podporovať zariadenia núdzového bývania, resp. sociálne byty pre mladých dospelých (zdroj: ÚPSVaR, 2015).

V tabuľke 23 je uvedený prehľad existujúcich DeD v rámci TTSK s uvedením kapacity jednotlivých domovov od roku 2009 do roku 2013.

Tabuľka 23: Vývoj počtu miest v detských domovoch (k 31.12. daného roka)

Okres	2009	2010	2011	2012	2013
Dunajská Streda	91	83	72	76	72
Galanta	64	61	63	55	81
Hlohovec	0	0	16	16	16
Piešťany	106	112	112	109	102
Senica	0	0	0	0	0
Skalica	120	120	120	120	120
Trnava	79	69	69	92	85
Trnavský kraj	460	445	452	468	476

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

K 31.12.2014 bolo v detských domovoch na území TTSK umiestnených celkovo **408 detí**. Ďalšie deti sú umiestnené v iných formách NRS, teda v rodinách, ktoré takisto potrebujú špecifické formy výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Existujúce detské domovy, z ktorých veľká časť prešla čiastočnou transformáciou, sú prevažne DeD rodinného typu. Domovom detí v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. je DeD Piešťany. Tieto domovy z časti zodpovedajú požiadavkám komunitných služieb, chýba im však lepšia prepojenosť na komunitu, rodiny, ktoré v tejto komunite žijú, takže by bolo vhodné túto oblasť doplniť o chýbajúce formy výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a posilňovať tak komplexno-komunitný charakter DeD v budúcnosti (počet služieb). V rámci deinštitucionalizácie a Konceptie vykonávania zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 je plán transformácie a deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti DeD Trnava, DeD Holíč a DeD Dunajská Streda navrhnutý do programu IROP.

Keďže proces transformácie a deinštitucionalizácie je prioritou aj pre oblasť SPODaSK, je predpoklad, že v nasledovnom období bude pokračovať trend nárastu počtu umiestnených detí v profesionálnych rodinách a v samostatných skupinách v prirodzenom prostredí komunity. V tomto prípade by sa niektoré vhodné priestory v súčasných DeD mohli upraviť na iné potrebné účely, ako napr. na miesta poskytujúce výkon podporných opatrení pre deti, biologické rodiny v komunite, náhradné rodiny a pod.

Výkon opatrení sociálnej kurately

Výkon **opatrení sociálnej kurately** sa v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. vzťahuje nielen na deti, ale aj na dospelých, preto aktivity, prostredníctvom ktorých sa má výkon týchto opatrení realizovať, musia byť rovnako zamerané na deti, mládež aj na mladých dospelých.

V súčasnosti na území TTSK pôsobia 4 resocializačné strediská, ktoré poskytujú komplexnú starostlivosť pobytovou formou osobám, u ktorých boli diagnostikované látkové aj nelátkové závislosti. Okrem týchto zariadení sú v kraji ďalšie 4 organizácie, ktoré poskytujú svoje služby ambulantnou formou. V jednom prípade ide o organizáciu, ktorá sa priamo zameriava na služby sociálnej prevencie poskytované priamo v teréne (streetwork).

Úlohu špeciálnych výchovných zariadení na území TTSK plnia aj dve reedukačné zariadenia (Trstín, Hlohovec).

V Trstíne je špeciálne výchovné zariadenie s celoročnou, nepretržitou prevádzkou s celoslovenskou pôsobnosťou. Kapacita zariadenia je 55 detí - dievčat od 13 – do 18 rokov. Zariadenie je zamerané na výchovu a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením, konkrétne s mentálnym postihnutím a poruchami správania.

Cieľom reedukačného centra v Hlohovci je výchova a vzdelávanie detí s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, u ktorých boli zistené také závažné poruchy správania a nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, ktoré spôsobujú to, že ich výchova sa nedá zvládnuť bežnými metódami a prostriedkami v iných školách a zariadeniach. V školskom roku 2013/2014 navštevovalo školu 49 žiakov.

V TTSK pracujú organizácie, ktoré sa zameriavajú na **pomoc obetiam domáceho násillia**, na sanáciu rodiny, preventívne aktivity zamerané na podporu rodiny, opatrenia zamerané na prevenciu nárastu sociálno-patologických javov, komunitné centrá zamerané na podporu rómskych detí a pod. Prehľad týchto zariadení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 24: Evidencia zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK (január 2015)

Názov organizácie	Druh a forma poskytovanej služby	Kapacita
ROAD n.o. Bratislava, Resocializačné stredisko Borský Svätý Jur	resocializačné stredisko	25
OZ ADAM, Resocializačné stredisko Gbely - Adamov	resocializačné stredisko	17
TEEN CHALLENGE SLOVAKIA n.o., Resocializačné stredisko Sereď	resocializačné stredisko	14
Čistý deň n.o., Resocializačné stredisko Galanta	resocializačné stredisko	20 + 22
OZ Otvorené srdce, Ambulantné krízové centrum, Trnava	ambulantné krízové centrum	
OZ STORM, Trnava	poradenstvo, terénna sociálna práca	
OZ Návrat, Trnava	programy, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti	
OZ Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Trnava	programy, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti	

Trnavská arcidiecézna charita, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
OZ Ain Karim, Šamorín	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
Krízové stredisko, Trnava	krízové stredisko	20 + 8
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Trnave	komplexná psychologická, špeciálno-pedagogická, diagnostická, výchovná, poradenská a preventívna starostlivosť deťom okrem detí so zdravotným postihnutím najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania	
Centrum pomoci pre rodinu, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
Otvorená náruč n. o., Piešťany	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
OZ Pomoc obetiam násilia, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
OZ SAMARIA, Hlohovec	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
OZ Familia Vitae, Veľký Meder	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
Laura, združenie mladých, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
OZ Druhý breh, Piešťany		
Centrum Koburgovo n.o., Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špeciálne sociálne poradenstvo	
OZ Tenenet Senec, Jánovce (Galanta)	sociálne poradenstvo základné aj špecializované	

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

2.1.2 Okres Dunajská Streda

Okres Dunajská Streda susedí na juhu s Maďarskom, na východe s okresom Komárno (NSK), na severe s okresom Galanta (TTSK) a na západe s okresom Senec (BSK). Okres Dunajská Streda je najväčším okresom Trnavského kraja, a zaberá 25,9 % z celkovej rozlohy kraja. Má rozlohu 1074,59 km², žije tu 118 499 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 110 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). Na území okresu sa nachádzajú 3 mestá (Dunajská Streda, Šamorín, Veľký Meder) a 64 obcí.

Okres Dunajská Streda zaznamenal v posledných štyroch rokoch analyzovaného obdobia, t. j. v rokoch 2011 až 2014 mierny nárast počtu obyvateľov. Oproti roku 2009 mal tento okres ku koncu roku 2014 o 451 obyvateľov viac. Značný pokles obyvateľov bol medzi rokmi 2010 a 2011.

Absolútny pokles počtu obyvateľov mesta Dunajská Streda je oproti roku 2009 o 880 obyvateľov. V meste Šamorín pribudlo oproti roku 2009 51 obyvateľov a vo Veľkom Mederi poklesol v sledovanom období počet obyvateľov o 85. Najprudší pokles obyvateľov v mestách okresu bol medzi rokmi 2010 a 2011. Ku koncu roku 2014 žilo v okrese 118 499 obyvateľov, z toho 57 633 mužov a 60 866 žien.

Tabuľka 25: Vývoj počtu obyvateľov okresu Dunajská Streda (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	118 046	118 607	116 865	117 402	117 884	118 499
z toho:						
Dunajská Streda	23 433	23 404	22 486	22 561	22 481	22 553
Šamorín	12 977	13 026	12 801	12 922	12 992	13 028
Veľký Meder	8 848	8 895	8 869	8 863	8 828	8 763

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 26: Vývoj počtu obyvateľov okresu Dunajská Streda podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	57 462	57 729	56 901	57 154	57 376	57 633
Ženy	60 584	60 878	59 964	60 248	60 508	60 866
Spolu	118 046	118 607	116 865	117 402	117 884	118 499

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo **vekovej skladbe** obyvateľov okresu Dunajská Streda možno v sledovanom období pozorovať nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. 65 rokov a viac. Z celkovej analýzy demografického vývoja TTSK vychádza, že dunajskostredský okres je v medziokresnom porovnaní najmladším okresom Trnavského kraja (viac v kapitole 1.1.1 Demografická charakteristika). Okres Dunajská Streda dosahoval v roku 2014 nasledovné hodnoty ukazovateľov nasvedčujúce o starnutí populácie tohto okresu:

- priemerný vek v okrese Dunajská Streda dosiahol v roku 2014 hodnotu 40,45 rokov, v rámci okresov TTSK dosahuje strednú hodnotu, priemerný vek obyvateľov okresu však medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 38,87 rokov),
- spomedzi okresov TTSK okres Dunajská Streda zaznamenal najnižší index starnutia - na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo 94 obyvateľov vo veku 65+, treba však uviesť, že index starnutia sa v okrese medziročne zvyšuje (v roku 2009 bol index starnutia len 83,90),
- v roku 2014 dosiahol okres Dunajská Streda medzi okresmi TTSK najnižší index ekonomickej závislosti starých ľudí - na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 18 obyvateľov vo veku 65+ rokov, tu tiež treba uviesť, že vyššie uvedený index medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 16 obyvateľov),

- okres Dunajská Streda taktiež zaznamenal v roku 2014 najnižší index ekonomického zaťaženia, kde na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo takmer 37 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

Tabuľka 27: Veková skladba obyvateľov okresu Dunajská Streda (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 2	3 306	3 408	3 492	3 408	3 381	3 364
3 - 5	3 258	3 259	3 229	3 406	3 475	3 566
6 - 18	15 880	15 439	14 869	14 548	14 364	14 278
19 - 49	57 854	57 926	56 231	56 392	56 237	56 080
50 - 64	23 798	24 420	24 706	25 001	25 356	25 631
65 - 69	5 161	5 042	4 962	4 992	5 094	5 225
70 - 79	6 122	6 372	6 576	6 801	7 024	7 358
80 - 89	2 447	2 494	2 550	2 602	2 653	2 667
90 - 99	206	227	244	243	289	316
100 a viac	14	20	6	9	11	14
Spolu	118 046	118 607	116 865	117 402	117 884	118 499

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z údajov o počte obyvateľov v **mestách a v obciach** dunajskostredského okresu možno pozorovať značný rozdiel v prospech vidieckeho obyvateľstva. V analyzovanom období od roku 2011 do 2014 možno sledovať stúpajúci trend percentuálneho podielu vidieckeho obyvateľstva, ktorého percentuálny podiel na celkovom obyvateľstve okresu od roku 2011 vzrástol o 0,36 percentuálneho bodu. Tento nárast zákonite spôsobil pokles percentuálneho podielu mestského obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov okresu.

Tabuľka 28: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Dunajská Streda (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	21 037	21 100	21 043	21 043	35 864	36 054	36 333	36 590
Ženy	23 119	23 246	23 258	23 301	36 845	37 002	37 250	37 565
Spolu	44 156	44 346	44 301	44 344	72 709	73 056	73 583	74 155
% podiel	37,78%	37,77%	37,58%	37,42%	62,22%	62,23%	62,42%	62,58%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v dunajskostredskom okrese najviac **detí** zaradených v skupine postihnutia X – **Tráviace ústrojenstvo**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých detí nárast o viac ako 78%. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 82 detí. Mierny nárast oproti roku 2009 zaznamenala aj druhá najpočetnejšia skupina postihnutia detí, a to skupina V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). V roku 2014 bolo takýchto detí evidovaných v okrese Dunajská Streda 79. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 58 detí.

V roku 2014 bolo v okrese Dunajská Streda podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 340 postihnutých detí, z toho 190 chlapcov a 150 dievčat, čo predstavuje 1,60% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 29: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Dunajská Streda (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - II	10	11	13	14	14	13
Skupina postihnutia - III	26	24	25	23	25	24
Skupina postihnutia - IV	52	59	52	53	54	58
Skupina postihnutia - V	80	85	81	85	81	79
Skupina postihnutia - VI	6	5	6	6	6	6
Skupina postihnutia - VII	9	9	10	11	10	12
Skupina postihnutia - VIII	5	4	4	3	5	6
Skupina postihnutia - IX	7	6	7	6	6	3
Skupina postihnutia - X	46	52	54	66	72	82
Skupina postihnutia - XI	12	11	12	12	11	12
Skupina postihnutia - XII	36	32	31	35	30	28
Skupina postihnutia - XIII	4	4	5	6	7	8
Skupina postihnutia - XIV	2	2	2	2	3	1
Skupina postihnutia - XV	4	4	4	3	2	1
Nezaradené	12	9	10	5	5	7
SPOLU	311	317	316	330	331	340

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Dunajská Streda najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých mierny nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 1 732 dospelých. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina XII – **Pohybový a podporný aparát**, ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala mierny nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 1 353 obyvateľov okresu Dunajská Streda. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina VIII – **Srdce a obehové ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 1 142 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Dunajská Streda podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 7 715 postihnutých dospelých, z toho 3 155 mužov a 4 560 žien, čo predstavuje 7,93% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 30: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Dunajská Streda (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	23	21	17	13	14	15
Skupina postihnutia - II	34	47	52	59	70	61
Skupina postihnutia - III	1 588	1 722	1 840	1 960	2 064	1 732
Skupina postihnutia - IV	299	331	376	404	437	445
Skupina postihnutia - V	988	1 100	1 230	1 346	1 469	1 119
Skupina postihnutia - VI	150	168	179	191	206	192
Skupina postihnutia - VII	110	130	144	158	172	134
Skupina postihnutia - VIII	838	1 021	1 198	1 328	1 459	1 142

Skupina postihnutia - IX	99	125	138	164	196	145
Skupina postihnutia - X	370	433	485	536	598	533
Skupina postihnutia - XI	69	72	85	94	94	87
Skupina postihnutia - XII	1 091	1 202	1 303	1 411	1 506	1 353
Skupina postihnutia - XIII	139	161	175	191	202	138
Skupina postihnutia - XIV	162	181	213	252	285	248
Skupina postihnutia - XV	58	40	44	39	43	31
Nezaradené	1 232	1 249	1 239	1 237	1 230	340
SPOLU	7 250	8 003	8 718	9 383	10 045	7 715

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), IV. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Dunajská Streda zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, mierny pokles. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku celkovo 1 698 obyvateľov okresu.

Tabuľka 31: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Dunajská Streda (k 31.12. daného roka)

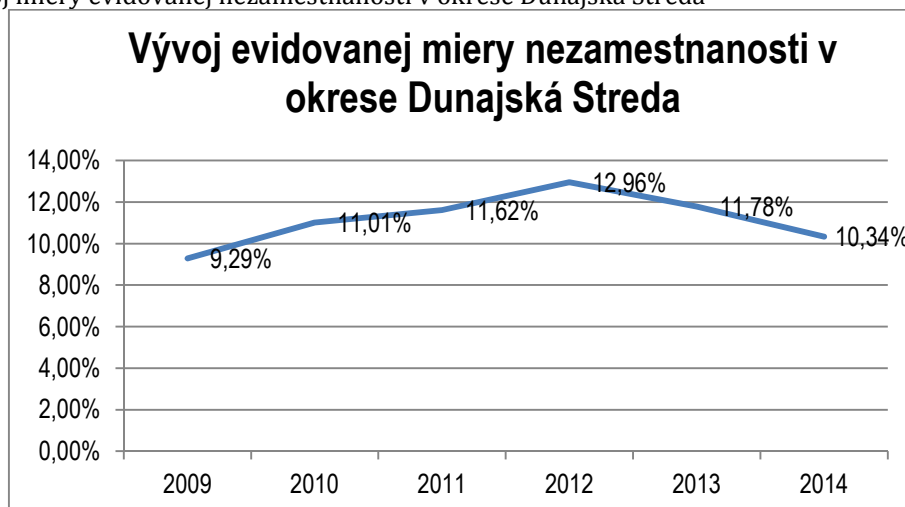
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	1 817	1 823	1 763	1 754	1 685	1 698

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Dunajská Streda má rastúci trend v rokoch 2009 až 2012. Od roku 2013 má klesajúcu tendenciu. V roku 2014 dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti 10,34%, čo je oproti hodnote evidovanej miery nezamestnanosti za TTSK ako celok (8,03%) vyššia hodnota.

Ku koncu roku 2014 bolo na úrade práce evidovaných 7 419 obyvateľov okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 8,82 percentuálneho bodu.

Graf 7: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Dunajská Streda zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v roku 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V tomto roku bolo poberateľmi dávky viac ako 4 500 obyvateľov dunajskostredského okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 3 923 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,98% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu. Oproti roku 2010, kedy bol počet poberateľov najvyšší (4 550 poberateľov) ide o absolútny pokles o 627 obyvateľov.

Tabuľka 32: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Dunajská Streda (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	4 427	4 550	4 451	4 199	4 263	3 923
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	4,56%	4,64%	4,60%	4,31%	4,35%	3,98%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Dunajská Streda sa nachádza celkovo 21 obcí s **rómskou komunitou**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Zlaté Klasy (62,1%), Lehnice (23,3) a Nový Život (20,9%).

Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 33.

Tabuľka 33: Počet obyvateľov MRK v okrese Dunajská Streda

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Dobrohoš'	430	4,7%
Dunajská Streda	22 817	3,6%
Horná Potôň	1 982	2,3%
Lehnice	2 579	23,3%
Mierovo	452	10,6%
Michal na Ostrove	902	12%
Nový Život	2 257	20,9%
Okoč	3 903	5,4%
Orechová Potôň	1 438	1,7%
Pataš	835	13,9%
Rohovce	1 142	2,2%
Šamorín	12 971	6,2%
Štvrtok na Ostrove	1 770	18,3%
Topoľníky	3 000	6,2%
Trhová Hradská	2 196	7,3%
Veľké Blahovo	1 452	15,9%
Veľké Dvorníky	1 094	13,4%
Veľký Meder	8 723	6,9%
Vrakúň	2 622	2,7%
Vydrany	1 544	6,3%
Zlaté Klasy	3 705	62,1%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 bolo v okrese Dunajská Streda takýchto opatrení uložených 6 (podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, z toho 1 napomenutie a 5 uložených dohládov. Oproti rokom 2009 a 2010 ide o výrazné zníženie. Toto zníženie zapríčinil najmä pokles povinností zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti (v roku 2014 bolo takýchto opatrení uložených 0, kým v roku 2009 ich bolo uložených 14) a povinností zúčastniť sa na výchovnom alebo

sociálnom programe (v roku 2014 bolo takýchto opatrení uložených 0, kým v roku 2010 ich bolo uložených 8). V roku 2014 boli súdom nariadené 4 výchovné opatrenia, a to 2 dohľady a 2 pobyty v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých. V posledných dvoch rokoch sledovaného obdobia, t. j. v rokoch 2013 a 2014, bol zaznamenaný nárast počtu výchovných opatrení na pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých.

Tabuľka 34: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Dunajská Streda

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	14	8	1	0	0	0
z toho:						
Upozornenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	14	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	0	8	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	1	0	0	0
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	3	2	3	2	7	6
z toho:						
Napomenutie	1	1	1	0	0	1
Dohľad	2	1	2	2	7	5
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	17	10	4	2	7	6
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	2	5	1	0	5	4
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	0	0	0	0	2	2
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	1	4	0	0	1	0
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	1	1	1	0	2	2

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese sa nachádza jeden štátny **detský domov** (v meste Dunajská Streda). Počet detí umiestnených v detských domovoch z okresu Dunajská Streda zaznamenal v roku 2014 hodnotu 98 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny nárast o 11 detí. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, bolo v roku 2014 umiestnených 5 detí, a v **pestúnskej starostlivosti** 21 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti je v posledných troch rokoch vyrovnaný, pričom od roku 2009 je zaznamenaný postupný pokles.

Tabuľka 35: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Dunajská Streda

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	71	83	83	100	87	98
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	1	10	4	6	7	5
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	30	28	29	22	20	21

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Dunajská Streda

V okrese Dunajská Streda pôsobí celkovo **42 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho:

- 28 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Dunajská Streda, Šamorín, Veľký Meder, Baka, Baloň, Bohel'ov, Čiližská Radvaň, Dolný Bar, Dolný Štál, Gabčíkovo, Holice, Horná Potôň, Horný Bar, Klúčovec, Kostolné Kračany, Kráľovičove Kračany, Lehnice, Lúč na Ostrove, Mad, Nárad, Ohrady, Okoč, Padáň, Pataš, Rohovce, Sap, Vrakúň, Vydrany),
- 5 neziskových organizácií (Ad usum, n.o., Veľký Meder; SENIOR n.o., Vojka nad Dunajom; SENIOR PARK n.o., Rohovce; VITALITA n.o. Lehnice; Slovenský Červený kríž, územný spolok Dunajská Streda),
- 3 občianske združenia (OZ Ain Karim, Šamorín; OZ Pro bono, Gabčíkovo; OZ Familia Vitae, Veľký Meder),
- **6 rozpočtových organizácií TTSK**
 - *Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Jahodnej,*
 - *Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Medveďove,*
 - *Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Okoči - Opatovský Sokolec,*
 - *Domov sociálnych služieb pre dospelých v Lehniciach,*
 - *Domov sociálnych služieb pre dospelých vo Veľkom Mederi,*
 - *Domov sociálnych služieb pre dospelých v Hornom Bare,*
- 2 rozpočtové organizácie obce (Zariadenie pre seniorov v Gabčíkove, Zariadenie pre seniorov v Šamoríne),
- 1 rozpočtová organizácia (Zariadenie pre seniorov, Dunajská Streda).

V rámci okresu nie sú vybudované zariadenia pre osoby, ktoré **nemajú zabezpečené ubytovanie**, resp. nemajú zabezpečené ubytovanie za účelom **prenocovania** ako sú domov na pol ceste nocľaháreň, zariadenie núdzového bývania a útulok.

Pre cieľovú skupinu **týrané ženy** a **osamelé tehotné ženy** nie sú poskytované adekvátne sociálne služby.

V okrese sa nachádza 8 **domovov sociálnych služieb** s celoročným pobytom s celkovou kapacitou 431 miest.

Najviac, 29 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby** vo forme **opatrovateľskej služby**. Z toho 3 prevádzkujú neverejní poskytovatelia a 26 je zriadených obcou alebo mestom.

Pre **seniorov** je určených 6 zariadení s celoročným pobytom, s celkovou kapacitou 459 miest. Zariadenia sa nachádzajú v obciach Veľký Meder (kapacita 13 miest), Dunajská Streda (kapacita 200 miest), Šamorín (kapacita 35 miest), Gabčíkovo (kapacita 110 miest), Rohovce (kapacita 57 miest) a Lehnice (kapacita 44 miest).

Prepravnú službu v okrese zabezpečujú dvaja poskytovatelia so sídlom v obci Gabčíkovo.

Osobám **so zdravotným postihnutím**, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa, poskytuje sociálne služby nezisková organizácia SENIOR vo Vojke nad Dunajom a nezisková organizácia SENIOR PARK v Rohovciach.

Na cieľovú skupinu **detí** je v okrese zamerané Občianske združenie Ain Karim v Šamoríne, ktoré vykonáva programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK. OZ Ain Karim sa taktiež zameriava na cieľovú skupinu sociálne odkázaných, ľudí v núdzi, mnohohodetné rodiny, trestané osoby a bezdomovcov. Špeciálne poradenstvo vykonáva v rámci okresu Občianske združenie Familia Vitae, Bojničky, Veľký Meder.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v okrese je okresné **mesto Dunajská Streda**, na jeho území sú poskytované nasledovné druhy sociálnych služieb:

- denné centrum,
- denný stacionár,
- jedáleň,
- opatrovateľská služba,
- základné sociálne poradenstvo,
- zariadenie pre seniorov.

Druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese **nenachádzajú** sú:

- domov na pol ceste
- integračné centrum
- krízové stredisko
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
- nízkoprahové denné centrum
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- nocľaháreň
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života
- požičiavanie pomôcok
- práčovňa
- rehabilitačné stredisko
- resocializačné stredisko
- sprievodcovská služba a predčítateľská služba
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- stredisko osobnej hygieny
- útulok
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- zariadenie núdzového bývania
- zariadenie podporovaného bývania.

Cieľovými skupinami, pre ktoré sa v okrese nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK sú:

- nepočujúce a nedoslýchavé osoby
- nevidiace a slabozraké osoby
- osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
- osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK

Okres Dunajská Streda sa skladá zo 67 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo **34 obcí**, čo je **50,75%**. Z prijatých dotazníkov sa 11 obcí vyjadrilo k otázke, ktoré sociálne služby a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK by vo svojej obci potrebovali. Najčastejšími druhmi služby/zariadenia, ktoré by obce chceli/potrebovali zriadiť boli **denný stacionár, opatrovateľská služba, resp. zariadenie opatrovateľskej služby**. O tieto služby/zariadenia najčastejšie prejavili záujem obce, v ktorých sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. sa neposkytuje žiadna zo sociálnych služieb alebo výkonov opatrení SPODaSK. Mesto **Dunajská Streda** by podľa dotazníkového prieskumu potrebovala na svojom území zriadiť **komunitné centrum, nocľaháreň a zariadenie núdzového bývania**.

Obce by mali záujem nové sociálne služby/zariadenia zriaďovať predovšetkým v **spolupráci s inou obcou**, resp. obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom **podpory neverejného poskytovateľa**, prípadne akreditovaného subjektu a tým pomôcť pri vytvorení chýbajúcich služieb. Tieto formy preferujú predovšetkým menšie obce (do 1 000 obyvateľov), ktoré majú dlhodobo problém so zabezpečením všetkých povinností, ktoré im vyplývajú zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK.

Celkovo **8 obcí** sa vyjadrilo, že momentálne **nemajú záujem** o zriadenie novej sociálnej služby/zariadenia. Dôvodmi boli predovšetkým finančná situácia obce, existencia opatrovateľskej služby v obci, resp. neprejavovaný záujem zo strany občanov o zriadenie sociálnej služby/zariadenia, nakoľko si tieto služby (predovšetkým o starých ľuďoch) zabezpečujú prostredníctvom vlastných rodinných príslušníkov.

Tabuľka 36: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Dunajská Streda (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Mesto Dunajská Streda	obec/mesto	ambulantná	150	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	Mesto Dunajská Streda	obec/mesto	ambulantná	10	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
		Zariadenie pre seniorov, Gabčíkovo	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	8	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
3	Domov na pol ceste	-	-	-	-	-
4	Domov sociálnych služieb	Ad usum, n.o., Veľký Meder	nezisková organizácia	pobytová ročná	10	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec	rozpočtová organizácia TTSK	ambulantná	1	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				pobytová ročná	65	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a

						ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre dospelých vo Veľkom Mederi	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	43	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Jahodnej	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	74	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Medveďove	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	47	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre dospelých v Hornom Bare	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	99	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre dospelých Lehnice	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	63	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		SENIOR n.o., Vojka nad Dunajom	nezisková organizácia	pobytová ročná	30	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak

						a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
5	Integračné centrum	-	-	-	-	-
6	Jedáleň	Mesto Dunajská Streda	obec/mesto	ambulantná a terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		SENIOR n.o., Vojka nad Dunajom 220	nezisková organizácia	Ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	Slovenský Červený kríž, územný spolok Dunajská Streda	nezisková organizácia	iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)		fyzické osoby, ktoré sú v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôžu riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva
8	Krízové stredisko	-	-	-	-	-
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	-	-	-	-	-
10	Nízkoprahové denné centrum	-	-	-	-	-
11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Nocľaháreň	-	-	-	-	-
13	Odľahčovacia služba	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Jahodnej	rozpočtová organizácia TTSK	pobyťová na určitý čas		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna

						služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
14	Opatrovateľská služba	Ad usum, n.o., Veľký Meder	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Dunajská Streda	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Šamorín	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Veľký Meder	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Občianske združenie Pro bono, Gabčíkovo	občianske združenie	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je

					najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Baka	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Baloň	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Bohel'ov	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Čiližská Radvaň	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Dolný Bar	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré

						a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Dolný Štál	obec/mesto	terénna			fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Gabčíkovo	obec/mesto	terénna			fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Holice	obec/mesto	terénna			fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Horná Potôň	obec/mesto	terénna			fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných

					sociálnych aktivitách
		Obec Horný Bar	obec/mesto	terénna	fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Klúčovec	obec/mesto	terénna	fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Kostolné Kračany	obec/mesto	terénna	fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Kráľovičove Kračany	obec/mesto	terénna	fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Lúč na Ostrove	obec/mesto	terénna	fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch

						sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Mad	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Ňárad	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Ohrady	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Okoč	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Orechová Potôň	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je

					najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Padáň	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Pataš	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Rohovce	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Sap	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Vrakuň	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré

						a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Vydrany	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	-	-	-	-	-
16	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Jahodnej	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná		Opatrovníci, fyzické osoby, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickým osobám, ktoré si sami nedokážu uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.
17	Požičiavanie pomôcok	-	-	-	-	-
18	Práčovňa	-	-	-	-	-
19	Prepravná služba	Občianske združenie Pro bono, Gabčíkovo	občianske združenie	terénna		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaných na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
		Zariadenie pre seniorov, Gabčíkovo	rozpočtová organizácia obce	terénna		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaných na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzické

						osoby s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	-	-	-	-	-
22	Sociálna rehabilitácia	-	-	-	-	-
23	Soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
24	Špecializované zariadenie	SENIOR PARK n.o., Rohovce	nezisková organizácia	pobytová ročná	64	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa
		SENIOR, n.o., Vojka nad Dunajom	nezisková organizácia	pobytová ročná	10	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa
25	Špeciálne soc. poradenstvo	OZ Familia Vitae, Veľký Meder	občianske združenie	terénna	-	deti a rodiny
26	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	-	-	-	-	-
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	-	-	-	-	-
30	Tlmočnická služba	-	-	-	-	-
31	Útulok	-	-	-	-	-

32	Vykonávanie opatrení	Občianske združenie Ain Karim, Šamorín	občianske združenie	terénna, ambulantná		deti, mladí dospelí, plnoleté fyzické osoby
33	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	Občianske združenie Ain Karim, Šamorín	občianske združenie	terénna, ambulantná		deti, mladí dospelí, plnoleté fyzické osoby
34	Základné sociálne poradenstvo	Slovenský Červený kríž, územný spolok Dunajská Streda	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby, rodiny alebo komunity v nepriaznivej sociálnej situácii.
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-
36	Zariadenie núdzového bývania	-	-	-	-	-
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	Ad usum, n.o., Veľký Meder	nezisková organizácia	pobytová na určitý čas	2	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		VITALITA n.o. Lehnice	nezisková organizácia	pobytová na určitý čas	48	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	Ad usum, n.o., Veľký Meder	nezisková organizácia	pobytová ročná	49	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov, Dunajská Streda	rozpočtová organizácia	pobytová ročná	200	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

		Zariadenie pre seniorov v Šamoríne	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	35	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov, Gabčíkovo	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	110	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		SENIOR PARK, n.o., Rohovce	nezisková organizácia	pobytová ročná	57	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		VITALITA n.o. Lehnice	nezisková organizácia	pobytová ročná	44	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
• stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave • vybavenosť ZSS je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca • mnohé zo ZSS má v súčasnosti pripravené projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020 • najnižší index starnutia a najnižší index ekonomického zaťaženia spomedzi všetkých okresov TTSK • postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby • zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb • rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby • vysoký počet zariadení pre seniorov a DSS oproti ostatným okresom kraja • záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa	• absencia viacerých druhov sociálnych služieb/zariadení, hlavne pre osoby odkázané na špeciálne služby, osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie a pre týrané ženy a osamelé tehotné ženy • nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) • Stavebno-technický stav budov niektorých ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK je v nevyhovujúcom stave • chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách • fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením • druhá najvyššia miera nezamestnanosti spomedzi všetkých okresov TTSK • zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobých chorých pacientov • kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť • nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb • nedostatočné čerpanie finančných prostriedkov z EÚ fondov • absencia služieb pre: - o nepočujúce a nedoslýchavé osoby - o nevidiace a slabozraké osoby - o osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
Príležitosti	Hrozby
• rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou • preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami • prilákanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb • čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • zapájanie dobrovoľníkov • rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania • užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	• starnutie populácie okresu • prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami • nestabilné legislatívne prostredie • odchod kvalifikovaného personálu do zahraničia • zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb • administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
• existencia zariadení vykonávajúcich opatrenia	• absencia, resp. nedostatok niektorých služieb

SPODaSK prostredníctvom neverejných poskytovateľov rozvoj pestúnskej starostlivosti	a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK - chýbajúce služby pre osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK - nezáujem obcí o služby SPODaSK - absencia verejného poskytovateľa služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK
Príležitosti	Hrozby
- čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ - užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	- nestabilné legislatívne prostredie - celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) - potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.1.3 Okres Galanta

Okres Galanta susedí na juhu s okresom Dunajská Streda (TTSK), na východe s okresmi Nitra (NSK), Šaľa (NSK) a Komárno (NSK) na severe s okresmi Trnava (TTSK) a Hlohovec (TTSK) a na západe s okresom Senec (BSK). Okres Galanta zaberá 15,5 % z celkovej rozlohy kraja. Má rozlohu 641,74 km², žije tu 93 682 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 146 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). Správne sídlo okresu je mesto Galanta. Najväčším mestom okresu je mesto Sered', ktoré má cca. 18 tisíc obyvateľov. Druhým najväčším mestom a okresným mestom je Galanta, v ktorej žije cca. 15 tisíc obyvateľov. Na území okresu sa nachádzajú 3 mestá (Galanta, Sered', Sládkovičovo) a 33 obcí.

Okres Galanta vykazoval v posledných štyroch rokoch analyzovaného obdobia, t. j. v rokoch 2011 až 2014 stabilný počet obyvateľov. Značný pokles obyvateľov bol medzi rokmi 2010 a 2011. Oproti roku 2009 mal tento okres ku koncu roku 2014 o 2 580 obyvateľov menej.

Mesto Galanta zaznamenalo pokles počtu obyvateľov oproti roku 2009 o 1 214 obyvateľov. V meste Sered' ubudlo oproti roku 2009 931 obyvateľov a v Sládkovičove poklesol v sledovanom období počet obyvateľov o 363. Najprudší pokles obyvateľov v mestách okresu bol medzi rokmi 2010 a 2011. Ku koncu roku 2014 žilo v okrese 93 682 obyvateľov, z toho 45 840 mužov a 47 842 žien.

Tabuľka 37: Vývoj počtu obyvateľov okresu Galanta (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	96 262	96 452	93 682	93 628	93 623	93 682
z toho:						
Galanta	16 191	16 058	15 147	15 021	15 063	14 977
Sered'	16 924	16 839	16 214	16 161	16 106	15 993
Sládkovičovo	5 711	5 721	5 465	5 392	5 365	5 348

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 38: Vývoj počtu obyvateľov okresu Galanta podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	47 098	47 182	45 786	45 781	45 760	45 840
Ženy	49 164	49 270	47 896	47 847	47 863	47 842

Spolu	96 262	96 452	93 682	93 628	93 623	93 682
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo **vekovej skladbe** obyvateľov okresu Galanta možno v sledovanom období pozorovať nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. 65 rokov a viac. Zo sledovania demografického vývoja TTSK vychádza, že galantský okres je okresom, kde je index starnutia vyšší ako 100 (103,93) a v medziokresnom porovnaní Trnavského kraja patrí medzi okresy, kde je viac obyvateľov v dôchodkovom veku ako detí (viac v kapitole 1.1.1 Demografická charakteristika). Okres Galanta dosahoval v roku 2014 nasledovné hodnoty ukazovateľov nasvedčujúce o starnutí populácie tohto okresu:

- priemerný vek v okrese Galanta dosiahol v roku 2014 hodnotu 40,68 rokov, v rámci okresov TTSK dosahuje strednú hodnotu, priemerný vek obyvateľov okresu však medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 39,06 rokov),
- spomedzi okresov TTSK okres Galanta zaznamenal index starnutia 103,93 - na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo 104 obyvateľov vo veku 65+, naviac index starnutia sa v okrese medziročne zvyšuje (v roku 2009 bol index starnutia len 88,33),
- v roku 2014 dosiahol okres Galanta medzi okresmi TTSK druhý najnižší index ekonomickej závislosti starých ľudí - na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 19 obyvateľov vo veku 65+ rokov, je treba uviesť, že vyššie uvedený index medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 16,60 obyvateľov),
- okres Galanta taktiež zaznamenal v roku 2014 druhý najnižší index ekonomického zaťaženia, kde na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo takmer 38 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

Tabuľka 39: Veková skladba obyvateľov okresu Galanta (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 3	2 631	2 711	2 664	2 642	2 629	2 616
4 - 5	2 514	2 538	2 540	2 570	2 590	2 662
6 - 18	13 106	12 649	11 877	11 531	11 277	11 094
19 - 49	47 070	47 136	45 140	45 031	44 707	44 343
50 - 64	19 138	19 520	19 338	19 503	19 611	19 857
65 - 69	4 009	4 001	4 070	4 171	4 446	4 558
70 - 79	5 345	5 443	5 541	5 600	5 736	5 882
80 - 89	2 262	2 253	2 268	2 332	2 338	2 356
90 - 99	175	185	240	242	281	300
100 a viac	12	16	4	6	8	14
Spolu	96 262	96 452	93 682	93 628	93 623	93 682

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z uvedených údajov o počte obyvateľov **v mestách a v obciach** galantského okresu možno pozorovať značný rozdiel v prospech vidieckeho obyvateľstva. V analyzovanom období od roku 2011 do 2014 možno sledovať stúpajúci trend percentuálneho podielu vidieckeho obyvateľstva, ktorého percentuálny podiel na celkovom obyvateľstve okresu od roku 2011 vzrástol o 0,54 percentuálneho bodu. Tento nárast zákonite spôsobil pokles percentuálneho podielu mestského obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov okresu.

Tabuľka 40: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Galanta (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	17 833	17 712	17 650	17 574	27 953	28 069	28 110	28 266

Ženy	18 993	18 862	18 884	18 744	28 903	28 985	28 979	29 098
Spolu	36 826	36 574	36 534	36 318	56 856	57 054	57 089	57 364
% podiel	39,31%	39,06%	39,02%	38,77%	60,69%	60,94%	60,98%	61,23%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v galantskom okrese najviac **detí** zaradených v skupine postihnutia IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 71 detí. Výrazný nárast oproti roku 2009 taktiež zaznamenala aj druhá najpočetnejšia skupina postihnutia detí, a to skupina V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). V roku 2014 bolo takýchto detí evidovaných v okrese Galanta 58. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina X – **Tráviace ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 49 detí.

V roku 2014 bolo v okrese Galanta podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 283 postihnutých detí, z toho 164 chlapcov a 119 dievčat, čo predstavuje 1,73% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 41: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Galanta (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - II	4	7	10	11	10	10
Skupina postihnutia - III	3	5	13	14	17	19
Skupina postihnutia - IV	23	36	48	51	55	71
Skupina postihnutia - V	20	36	40	45	50	58
Skupina postihnutia - VI	1	3	5	6	8	9
Skupina postihnutia - VII	0	1	2	3	5	5
Skupina postihnutia - VIII	4	7	5	6	5	5
Skupina postihnutia - IX	0	0	0	1	3	2
Skupina postihnutia - X	6	27	35	38	42	49
Skupina postihnutia - XI	0	0	2	2	2	4
Skupina postihnutia - XII	8	10	12	12	13	14
Skupina postihnutia - XIII	2	2	2	4	8	4
Skupina postihnutia - XIV	1	0	0	0	0	1
Skupina postihnutia - XV	1	4	4	2	1	2
Nezaradené	167	107	82	56	37	30
SPOLU	240	245	260	251	256	283

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Galanta najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia XII – **Pohybový a podporný aparát**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 786 dospelých, pričom v roku 2009 to bolo 164. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**, ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 540 obyvateľov okresu Galanta, pričom v roku 2009 to bolo len 70. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 472 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Galanta podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 5 713 postihnutých dospelých, z toho 2 394 mužov a 3 319 žien, čo predstavuje 7,39% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 42: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Galanta (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	81	64	64	66	43	25
Skupina postihnutia - II	9	17	28	33	39	36
Skupina postihnutia - III	112	215	303	384	427	451
Skupina postihnutia - IV	70	160	242	357	453	540
Skupina postihnutia - V	123	233	314	363	423	472
Skupina postihnutia - VI	23	47	63	79	81	96
Skupina postihnutia - VII	16	32	39	45	51	52
Skupina postihnutia - VIII	77	133	182	220	266	293
Skupina postihnutia - IX	16	36	54	66	78	88
Skupina postihnutia - X	52	113	154	194	233	254
Skupina postihnutia - XI	15	27	39	45	45	55
Skupina postihnutia - XII	164	309	445	556	718	786
Skupina postihnutia - XIII	28	46	71	85	87	89
Skupina postihnutia - XIV	24	59	84	108	129	148
Skupina postihnutia - XV	150	99	119	102	81	78
Nezaradené	4 017	3 485	3 073	2 742	2 461	2 250
SPOLU	4 977	5 075	5 274	5 445	5 615	5 713

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Galanta zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, nárast. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku celkovo 1 233 obyvateľov okresu, čo je oproti roku 2009 absolútny nárast o 146 poberateľov.

Tabuľka 43: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Galanta (k 31.12. daného roka)

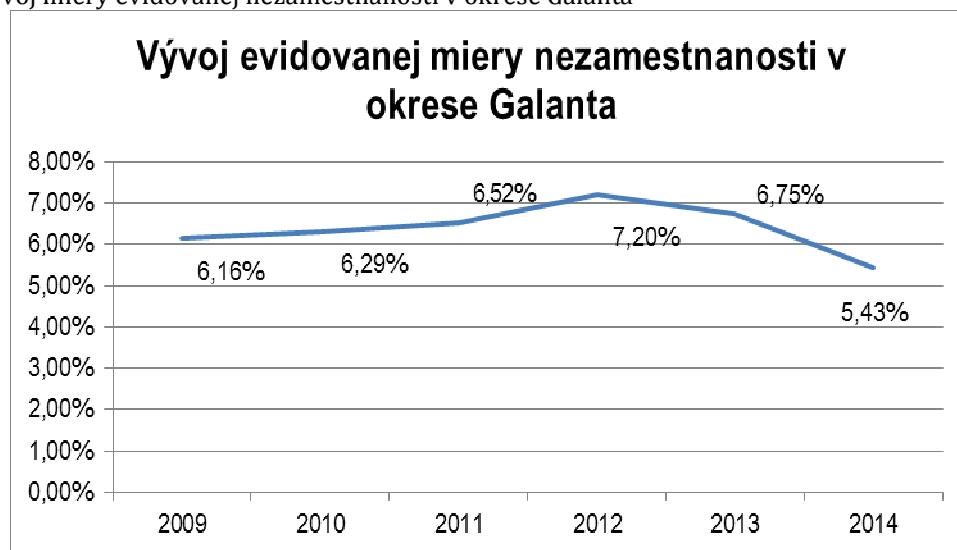
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	1 087	1 121	1 142	1 167	1 167	1 233

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Galanta má rastúci trend v rokoch 2009 až 2012. Od roku 2013 má klesajúcu tendenciu. V roku 2014 dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti 5,43%, čo je oproti hodnote evidovanej miery nezamestnanosti za TTSK ako celok (8,03%) výrazne nižšia hodnota.

Ku koncu roku 2014 bolo na úrade práce evidovaných 3 099 obyvateľov okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 15,05 percentuálneho bodu.

Graf 8: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Galanta

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Galanta zaznamenal v analyzovanom období výrazný pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v roku 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V tomto roku bolo poberateľmi dávky viac ako 3 700 obyvateľov galantského okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 2 701 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,45% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu. Oproti roku 2010, kedy bol počet poberateľov najvyšší (3 758 poberateľov) ide o absolútny pokles o 1 057 obyvateľov.

Tabuľka 44: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Galanta (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	3 627	3 758	3 656	3 333	3 148	2 701
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	4,57%	4,71%	7,70%	4,28%	4,03%	3,45%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Galanta sa nachádza celkovo 21 obcí s **rómskou komunitou**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Jelka (23,2%) , Tomášikovo (18,8) a Zemianske Sady (13,6%).

Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 45.

Tabuľka 45: Počet obyvateľov MRK v okrese Galanta

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Čierny Brod	1 593	12,2%
Dolná Streda	1 420	3,2%
Galanta	15 138	2,1%
Jelka	4 034	23,2%
Kajal	1 524	6,4%
Košúty	1 564	6,1%
Mostová	1 637	7,9%

Pata	3 016	4%
Pusté Úľany	1 690	4,4%
Sereď	16 767	1,7%
Sládkovičovo	5 584	12,2%
Šalgočka	434	10,8%
Šoporňa	4 174	7,2%
Tomášikovo	1 660	18,8%
Trstice	3 819	3,1%
Váhovce	2 101	8,4%
Veľká Mača	2 661	5,4%
Veľké Úľany	4 315	5,8%
Veľký Grob	1 318	12,4%
Vozokany	1 151	5,6%
Zemianske Sady	858	13,6%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 bolo v okrese Galanta takýchto opatrení uložených celkovo 7. Z toho 6 podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK vo forme upozornenia a 1 výchovné opatrenie podľa zákona č. 35/2005 Z. z. o rodine vo forme uloženého dohľadu. Proti rokom 2009 až 2011 ide o pokles počtu uložených výchovných opatrení orgánom SPODaSK. Výrazný pokles zaznamenali predovšetkým upozornenia uložené orgánom SPODaSK (podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK). V roku 2014 bolo súdom nariadených 13 výchovných opatrení, a to 10 dohľadov, 1 pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky a 2 pobyty v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o takmer 100-percentný nárast počtu výchovných opatrení uložených súdom v okrese Galanta. Tento nárast bol spôsobený predovšetkým nárastom počtu uložených dohľadov. V roku 2014 ich bolo uložených 10, kým v roku 2013 žiaden.

Tabuľka 46: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Galanta

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	11	20	18	7	3	6
z toho:						
Upozornenie	11	20	18	7	3	6
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	5	5	3	3	0	1
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	2	0	0
Dohľad	5	5	3	1	0	1
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	16	25	21	10	3	7
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	11	2	10	11	7	13
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	1	1	6	6	0	10
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	1	5	0	0
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	7	1	1	0	2	1
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	0	0	0	0

Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	3	0	2	0	5	2
---	---	---	---	---	---	---

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese sa nachádzajú 2 **detské domovy** (Sereď, Jelka). Počet detí umiestnených v detských domovoch z okresu Galanta zaznamenal v roku 2014 hodnotu 72 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny pokles o 18 detí. Oproti roku 2009 však ide o absolútny nárast o 15 detí. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, bolo v roku 2014 umiestnených 7 detí, a v **pestúnskej starostlivosti** 45 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti je v posledných troch rokoch vyrovnaný, pričom od roku 2009 je zaznamenaný postupný pokles.

Tabuľka 47: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Galanta

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	57	69	74	92	90	72
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	13	9	11	4	8	7
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	61	53	50	45	41	45

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Galanta

V okrese Galanta pôsobí celkovo **30 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho:

- 13 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Galanta, Gáň, Sereď, Sládkovičovo, Horné Saliby, Jelka, Matúškovo, Mostová, Šintava, Šoporňa, Veľké Úľany, Vinohrady nad Váhom, Vozokany),
- 6 neziskových organizácií (Čistý deň n.o., Galanta, Nezábudka Pata n.o., Pata, Pohoda seniorov, n.o., Galanta, TEEN CHALLENGE SLOVAKIA n.o., Sereď, TOLERANCIA n.o., Trstice; Služby pre seniorov, n.o. Šaľa, prevádzka Kaskády, Kajal),
- 2 občianske združenia (OZ PROVIDENTIA, Sládkovičovo; Združenie STORM - Kontaktné centrum ZÓNA, Sereď),
- **5 rozpočtových organizácií TTSK**
 - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých Sereď,
 - Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Galanta,
 - Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec,
 - Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Šintava,
 - Domov sociálnych služieb pre dospelých Košúty,
- 2 rozpočtové organizácie obce (Domov dôchodcov, Dolné Saliby; Patria - Domov dôchodcov v Galante),
- 2 cirkevné organizácie (Centrum sociálnych služieb pre starších občanov "SAMARITÁN"; Stredisko Evanjelickej cirkvi DIAKONIE).

V rámci okresu nie sú vybudované zariadenia pre **osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie**, resp. nemajú zabezpečené ubytovanie za účelom prenocovania s výnimkou nocľahárne.

Pre cieľovú skupinu **týrané ženy a osamelé tehotné ženy** nie sú poskytované adekvátne sociálne služby.

V okrese sa nachádza 9 **domovov sociálnych služieb** s celoročným pobytom s celkovou kapacitou 359 miest.

Najviac, 19 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby** vo forme **opatrovateľskej služby**. Z toho 5 prevádzkujú neverejní poskytovatelia a 14 je zriadených obcou alebo mestom.

Pre **seniorov** je určených 10 zariadení s celoročným pobytom a s celkovou kapacitou 532 miest. Zariadenia sa nachádzajú v obciach Kajal (kapacita 80 miest), Galanta (3 zariadenia - kapacita 244 miest), Sládkovičovo (kapacita 53 miest), Dolné Saliby (kapacita 58 miest), Sered' (kapacita 40 miest), Pata (kapacita 22 miest), Horné Saliby (kapacita 20 miest) a Trstice (kapacita 15 miest).

Na cieľovú skupinu **detí** je v okrese zamerané Združenie STORM, Murgašova 4, 949 78 Nitra, ktoré vykonáva aktivity v rámci okresu v Seredi, Kontaktné centrum ZÓNA, Garbiarska č. 18. Združenie vykonáva programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK a vykonáva tiež špeciálne poradenstvo.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v okrese je okresné **mesto Galanta**, na jeho území sú poskytované nasledovné druhy sociálnych služieb:

- denné centrum
- denný stacionár
- domov sociálnych služieb
- jedáleň
- opatrovateľská služba
- nízkoprahové denné centrum
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- nocľaháreň
- resocializačné stredisko
- špecializované zariadenie
- zariadenie opatrovateľskej služby
- zariadenie pre seniorov.

Druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese **nenachádzajú** sú:

- prepravná služba
- integračné centrum
- krízové stredisko
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- pracovňa
- rehabilitačné stredisko
- sociálna rehabilitácia
- špecializované soc. poradenstvo
- sprievodcovská služba a predčítateľská služba
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- stredisko osobnej hygieny
- útulok
- základné sociálne poradenstvo
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- zariadenie núdzového bývania
- zariadenie podporovaného bývania

Cieľovými skupinami, pre ktoré sa v okrese nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK sú:

- nepočujúce a nedoslýchavé osoby
- nevidiace a slabozraké osoby
- osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK.

Okres Galanta tvorí 35 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo **19 obcí**, čo je **54,29%**. Z prijatých dotazníkov sa 11 obcí vyjadrilo k otázke, ktoré sociálne služby a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK by vo svojej obci potrebovali. Najčastejšími druhmi služby/zariadenia, ktoré by obce chceli/potrebovali zriadiť boli **DSS, resp. zariadenie pre seniorov a denný stacionár** pre starších ľudí, ktorí potrebujú pomoc predovšetkým cez deň, pokiaľ sú ich rodinní príslušníci v práci. O tieto zariadenia prejavili záujem predovšetkým obce s vyšším počtom seniorov, pre ktorých nie je v mieste ich bydliska takéto zariadenie vybudované, a preto musia tieto služby vyhľadávať v iných mestách, resp. okresoch. Mesto **Galanta** podľa dotazníkového prieskumu uvažuje o zriadení **prepravnej služby, služby monitorovania a signalizácie prvej pomoci a o zriadení zariadenia núdzového bývania**. Mesto **Sládkovičovo** prejavilo záujem zriadiť predovšetkým **zariadenie núdzového bývania** približne pre 6 osôb. Zo strany Sládkovičova by bol záujem zriadiť aj niektoré ďalšie služby/zariadenia, avšak len v prípade získania dostatočných finančných prostriedkov na ich úhradu.

Takmer všetky obce, ktoré sa vyjadrili k potrebe poskytovania, resp. zariadenia sociálnej služby, ktorá ich obci chýba, by chýbajúcu službu/zariadenie malo záujem zriadiť v **spolupráci s inou obcou**/inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo vo forme **podpory neverejného poskytovateľa**. O tieto formy prejavili záujem i väčšie obce (nad 1 000 obyvateľov), ako i mestá Galanta, či Sládkovičovo.

K **nepotrebnosti** zriadenia dodatočnej sociálnej služby/zariadenia sa vyjadrila len obec **Šintava**, ktorej obyvatelia majú dostatočné pokrytie sociálnych služieb prostredníctvom miestnych poskytovateľov.

Tabuľka 48: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Galanta (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Denné centrum "Hody", Galanta	obec/mesto	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum "Švermova", Galanta	obec/mesto	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum "Javorinka", Galanta	obec/mesto	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum "Kpt. Nálepku", Galanta	obec/mesto	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum "Nebojsa", Gáň	obec/mesto	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Sered'	obec/mesto	ambulantná	150	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s

						vnukom alebo vnučkou
		Nezábudka Pata n.o., Pata	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	Pohoda seniorov, n.o., Galanta	nezisková organizácia	ambulantná	8	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
		OZ PROVIDENTIA, Sládkovičovo	občianske združenie	ambulantná	10	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
3	Domov na pol ceste	TEEN CHALLENGE SLOVAKIA, n.o., Sered'	nezisková organizácia	pobytová - ročná	6	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy
4	Domov sociálnych služieb	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Galanta	rozpočtová organizácia TTSK	ambulantná	5	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				pobytová týždenná	15	
		Pohoda seniorov, n.o., Galanta	nezisková organizácia	pobytová ročná	5	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		OZ PROVIDENTIA, Sládkovičovo	občianske združenie	pobytová ročná	8	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak

					a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých Sered'	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	85	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	53	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
			ambulantná	2	
	Domov sociálnych služieb pre dospelých Košúty	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	85	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Šintave	rozpočtová organizácia TTSK	ambulantná	2	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
			pobytová týždenná	6	
			pobytová ročná	6	
	TOLERANCIA n.o., Zdravotno-sociálne centrum Sv. Alžbety II., Trstice	nezisková organizácia	pobytová	117	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V

						b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
5	Integračné centrum	-	-	-	-	-
6	Jedáleň	Centrum sociálnych služieb pre starších občanov "SAMARITÁN", Galanta	cirkevná organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Nezábudka Pata n.o., Pata	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Horné Saliby Domov sociálnych služieb, Horné Saliby	cirkevná organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	TOLERANCIA n.o., Trstice	nezisková organizácia	iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)		fyzické osoby, ktoré sú v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôžu riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva
8	Krízové stredisko	-	-	-	-	-
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	TOLERANCIA n.o., Trstice	nezisková organizácia	iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)	-	fyzické osoby, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.
10	Nízkoprahové denné centrum	Patria – Domov dôchodcov, Galanta	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	5	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) a h) počas dňa

11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Noclaháreň	Mesto Sered'	obec/mesto	pobytová na určitý čas	8	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
		Patria – Domov dôchodcov, Galanta	rozpočtová organizácia obce	pobytová – na určitý čas	10	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
13	Odľahčovacia služba	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Šintave	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová na určitý čas		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová na určitý čas		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
14	Opatrovateľská služba	Centrum sociálnych služieb pre starých občanov "SAMARITÁN", Galanta	cirkevná organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Sered'	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II

					b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Mesto Sládkovičovo	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Nezábudka Pata n.o., Pata	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Čierny Brod	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Gáň	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Horné Saliby	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej

					osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Jelka	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Matúškovo	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Mostová	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Šintava	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách

		Obec Šoporňa	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Veľké Úľany	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Vinohrady nad Váhom	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Vozokany	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Patria - Domov dôchodcov v Galante	rozpočtová organizácia obce	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o

						svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		TOLERANCIA n.o., Trstice	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	-	-	-	-	-
16	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	-	-	-	-	-
17	Požičiavanie pomôcok	TOLERANCIA n.o., Trstice	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázanými na pomôcku
18	Práčovňa	-	-	-	-	-
19	Prepravná služba	-	-	-	-	-
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	TEEN CHALLENGE SLOVAKIA n.o., Sereď	nezisková organizácia	pobytová		muži, plnoleté fyzické osoby
		Čistý deň n.o., Galanta	nezisková organizácia	pobytová		muži, ženy, plnoleté fyzické osoby a deti
22	Sociálna rehabilitácia	-	-	-	-	-
23	Špecializované soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
24	Špecializované zariadenie	OZ PROVIDENTIA, Sládkovičovo	občianske združenie	pobytová ročná	12	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický

						psychosyndróm ťažkého stupňa
		Pohoda seniorov, n.o., Galanta	nezisková organizácia	pobytová ročná	15	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa
25	Špeciálne soc. poradenstvo	Združenie STORM, Nitra <u>Miesto poskytovania:</u> Konštantína Čulena č. 12, 917 01 Trnava, Kontaktné centrum ZÓNA , Garbiarska č. 18, 926 01 Sered'	združenie	terénna, ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby
26	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	-	-	-	-	-
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	-	-	-	-	-
30	Tlmočnická služba	-	-	-	-	-
31	Útulok	-	-	-	-	-
32	Vykonávanie opatrení	Združenie STORM, Nitra <u>Miesto poskytovania:</u> Konštantína Čulena č. 12, 917 01 Trnava, Kontaktné centrum ZÓNA , Garbiarska č. 18, 926 01 Sered'	združenie	terénna, ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby
33	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	Združenie STORM, Nitra <u>Miesto poskytovania:</u> Konštantína Čulena č. 12, 917 01 Trnava, Kontaktné centrum ZÓNA , Garbiarska č. 18, 926 01 Sered'	združenie	Terénna, ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby
34	Základné sociálne poradenstvo	-	-	-	-	-
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-

36	Zariadenie núdzového bývania	-	-	-	-	-
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	Obec Šintava	obec/mesto	pobytová ročná	22	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		Patria-Domov dôchodcov, Galanta	rozpočtová organizácia obce	pobytová na určitý čas	4	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	Služby pre seniorov, n.o., Šaľa Miesto poskytovania:: Kaskády, Kajal 623, okres Galanta	nezisková organizácia	pobytová ročná	80	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Pohoda seniorov, n. o., Galanta	nezisková organizácia	pobytová - ročná	50	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		OZ PROVIDENTIA, Sládkovičovo	občianske združenie	pobytová ročná	53	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Patria-Domov dôchodcov, Galanta	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	160	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň

					odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných váჄných dôvodov
	Domov dôchodcov, Dolné Saliby	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	58	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných váჄných dôvodov
	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých, Sered'	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	40	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných váჄných dôvodov
	Nezábudka Pata n.o., Pata	nezisková organizácia	pobytová ročná	22	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných váჄných dôvodov
	Stredisko Evanjelickej cirkvi DIAKONIE Horné Saliby Domov sociálnych služieb, Horné Saliby	cirkevná organizácia	pobytová ročná	20	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných váჄných dôvodov
	TOLERANCIA n.o., Trstice 659	nezisková organizácia	pobytová ročná	15	a) fyzické osoby, ktoré dovършили

						dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Centrum sociálnych služieb pre starších občanov „SAMARITÁN“, Galanta	cirkevná organizácia	pobytová ročná	34	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov SIMEON, obec Kajal (organizačná jednotka Centra sociálnych služieb pre starších občanov „SAMARITÁN“)	cirkevná organizácia	pobytová ročná	11	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
• stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave • vybavenosť ZSS je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca • mnohé zo zariadení sociálnych služieb má v súčasnosti pripravené projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020 • postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby • zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb • druhý najnižší index ekonomického zaťaženia spomedzi všetkých okresov TTSK • najnižšia miera nezamestnanosti spomedzi všetkých okresov TTSK • rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby • vysoký počet zariadení pre seniorov a DSS oproti ostatným okresom kraja • čerpanie finančných prostriedkov z EÚ fondov • záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa	• absencia viacerých druhov sociálnych služieb/zariadení, hlavne pre osoby odkázané na špeciálne služby, osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie a pre týrané ženy a osamelé tehotné ženy • nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) • chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách • fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením • zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobých chorých pacientov • nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb • kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť • absencia služieb pre: - o nepočujúce a nedoslýchavé osoby - o nevidiace a slabozraké osoby
Príležitosti	Hrozby
• rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou • preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami • prilákanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb • čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • zapájanie dobrovoľníkov • rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania • užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	• starnutie populácie okresu • prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami • nestabilné legislatívne prostredie • zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb • administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
• existencia zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK prostredníctvom neverejných poskytovateľov	• absencia, resp. nedostatok niektorých služieb a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK • chýbajúce služby pre osoby po skončení

rozvoj pestúnskej starostlivosti	starostlivosti v zariadení SPODaSK - nezáujem obcí o služby SPODaSK - absencia verejného poskytovateľa služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK
Príležitosti	Hrozby
- čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ - užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	- nestabilné legislatívne prostredie - celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) - potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.1.4 Okres Hlohovec

Okres Hlohovec susedí na juhu s okresom Galanta (TTSK), na východe s okresmi Topoľčany (NSK) a Nitra (NSK), na severe s okresom Piešťany (TTSK) a na západe s okresom Trnava (TTSK). Okres Hlohovec je najmenším okresom Trnavského kraja, a zaberá 6,4 % z celkovej rozlohy kraja. Má rozlohu 267,16 km², žije tu 45 723 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 171 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). Na území okresu sa nachádzajú 2 mestá (Hlohovec, Leopoldov) a 22 obcí.

Okres Hlohovec vykazoval v posledných štyroch rokoch analyzovaného obdobia, t. j. v rokoch 2011 až 2014 približne rovnaký počet obyvateľov. Vyšší nárast počtu obyvateľov bol medzi rokmi 2010 a 2011. Oproti koncu roku 2009 mal tento okres ku koncu roku 2014 o 484 obyvateľov viac.

Mesto Hlohovec zaznamenalo ku koncu roku 2014 pokles počtu obyvateľov oproti roku 2009 o 118 obyvateľov. V meste Leopoldov pribudlo oproti roku 2009 35 obyvateľov. Najvyšší nárast obyvateľov v mestách okresu bol medzi rokmi 2010 a 2011. Ku koncu roku 2014 žilo v okrese 45 723 obyvateľov, z toho 22 503 mužov a 23 220 žien.

Tabuľka 49: Vývoj počtu obyvateľov okresu Hlohovec (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	45 239	45 213	45 767	45 762	45 682	45 723
z toho:						
Hlohovec	22382	22232	22661	22570	22441	22264
Leopoldov	4108	4101	4164	4151	4130	4143

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 50: Vývoj počtu obyvateľov okresu Hlohovec podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	22 214	22 208	22 538	22 554	22 502	22 503
Ženy	23 025	23 005	23 229	23 208	23 180	23 220
Spolu	45 239	45 213	45 767	45 762	45 682	45 723

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo **vekovej skladbe** obyvateľov okresu Hlohovec, možno v sledovanom období pozorovať nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. 65 rokov a viac. Zo sledovania

demografického vývoja TTSK vychádza, že hlohovecký okres je okresom, kde je index starnutia v roku 2014 vyšší ako 100 (107,10) a v medziokresnom porovnaní Trnavského kraja patrí medzi okresy, kde je viac obyvateľov v dôchodkovom veku ako detí (viac v kapitole 1.1.1 Demografická charakteristika).

Okres Hlohovec dosahoval v roku 2014 nasledovné hodnoty ukazovateľov nasvedčujúce o starnutí populácie tohto okresu:

- priemerný vek v okrese dosiahol v roku 2014 hodnotu 40,76 rokov, v rámci okresov TTSK dosahuje strednú hodnotu, priemerný vek obyvateľov okresu však medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 39,14 rokov),
- spomedzi okresov TTSK okres zaznamenal index starnutia 107,10 - na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo 107 obyvateľov vo veku 65+, navyše index starnutia sa v okrese medziročne zvyšuje (v roku 2009 bol index starnutia 91,65),
- v roku 2014 dosiahol okres Hlohovec medzi okresmi TTSK druhý najvyšší index ekonomickej závislosti starých ľudí - na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 21 obyvateľov vo veku 65+ rokov, je treba uviesť, že vyššie uvedený index medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 18,00 obyvateľov),
- okres taktiež zaznamenal v roku 2014 druhý najvyšší index ekonomického zaťaženia, kde na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo takmer 41 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

Tabuľka 51: Veková skladba obyvateľov okresu Hlohovec (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 3	1 301	1 381	1 371	1 379	1 325	1 319
4 - 5	1 254	1 250	1 312	1 309	1 376	1 362
6 - 18	6 241	6 025	5 903	5 727	5 638	5 614
19 - 49	21 648	21 567	21 748	21 619	21 449	21 265
50 - 64	8 878	8 984	9 188	9 273	9 196	9 255
65 - 69	2 008	2 031	2 096	2 154	2 320	2 365
70 - 79	2 640	2 673	2 761	2 823	2 870	2 978
80 - 89	1 159	1 188	1 263	1 328	1 341	1 372
90 - 99	94	98	122	146	163	190
100 a viac	16	16	3	4	4	3
Spolu	45 239	45 213	45 767	45 762	45 682	45 723

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z uvedených údajov o počte obyvateľov v **mestách a v obciach** hlohoveckého okresu možno pozorovať značný rozdiel v prospech mestského obyvateľstva. Počet mestského obyvateľstva však medziročne klesá a počet obyvateľov vidieka rastie. V analyzovanom období od roku 2011 do 2014 možno sledovať stúpajúci trend percentuálneho podielu vidieckeho obyvateľstva, ktorého percentuálny podiel na celkovom obyvateľstve okresu od roku 2011 vzrástol o 0,86 percentuálneho bodu. Tento nárast zákonite spôsobil pokles percentuálneho podielu mestského obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov okresu.

Tabuľka 52: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Hlohovec (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	13 104	13 053	12 977	12 880	9 434	9 501	9 525	9 623
Ženy	13 721	13 668	13 594	13 527	9 508	9 540	9 586	9 693
Spolu	26 825	26 721	26 571	26 407	18 942	19 041	19 111	19 316

% podiel	58,61%	58,39%	58,17%	57,75%	41,39%	41,61%	41,83%	42,25%
----------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v hlohoveckom okrese najviac **detí** zaradených v skupine postihnutia V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 41 detí. Výrazný nárast oproti roku 2009 taktiež zaznamenala aj druhá najpočetnejšia skupina postihnutia detí, a to skupina IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**. V roku 2014 bolo takýchto detí evidovaných v okrese Hlohovec 33. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina X – **Trávacie ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 18 detí.

V roku 2014 bolo v okrese Hlohovec podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 153 postihnutých detí, z toho 89 chlapcov a 64 dievčat, čo predstavuje 1,84% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 53: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Hlohovec (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - II	0	1	1	3	4	3
Skupina postihnutia - III	3	10	6	12	13	11
Skupina postihnutia - IV	10	22	26	25	28	33
Skupina postihnutia - V	28	40	44	43	41	41
Skupina postihnutia - VI	0	3	2	2	4	4
Skupina postihnutia - VII	1	3	4	6	6	6
Skupina postihnutia - VIII	0	1	1	1	1	1
Skupina postihnutia - IX	1	1	1	1	1	1
Skupina postihnutia - X	2	14	16	18	16	18
Skupina postihnutia - XI	2	3	3	4	3	2
Skupina postihnutia - XII	1	5	5	3	3	2
Skupina postihnutia - XIII	1	0	1	1	3	1
Skupina postihnutia - XIV	0	0	0	1	0	0
Skupina postihnutia - XV	0	0	0	0	0	0
Nezaradené	111	67	47	44	30	30
SPOLU	160	170	157	164	153	153

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Trávacie ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Hlohovec najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 282 dospelých, pričom v roku 2009 to bolo 86. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina VIII – **Srdce a obehové ústrojenstvo**, ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 253 obyvateľov okresu Hlohovec, pričom v roku 2009 to bolo len 71. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina XII – **Pohybový a podporný aparát**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 233 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Hlohovec podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 2 594 postihnutých dospelých, z toho 1 088 mužov a 1 506 žien, čo predstavuje 6,93% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 54: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Hlohovec (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	18	17	11	14	19	17
Skupina postihnutia - II	7	9	18	29	31	27
Skupina postihnutia - III	86	167	225	258	265	282
Skupina postihnutia - IV	26	56	97	131	143	152
Skupina postihnutia - V	43	74	94	121	146	167
Skupina postihnutia - VI	9	25	36	48	48	53
Skupina postihnutia - VII	9	20	28	34	41	45
Skupina postihnutia - VIII	71	135	196	237	257	253
Skupina postihnutia - IX	7	13	26	44	57	53
Skupina postihnutia - X	26	64	82	119	131	136
Skupina postihnutia - XI	5	11	15	19	25	29
Skupina postihnutia - XII	56	103	147	182	214	233
Skupina postihnutia - XIII	12	19	32	42	53	59
Skupina postihnutia - XIV	15	35	46	64	77	87
Skupina postihnutia - XV	55	70	67	51	42	43
Nezaradené	1 576	1 321	1 182	1 131	1 056	958
SPOLU	2 021	2 139	2 302	2 524	2 605	2 594

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Hlohovec zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, mierny nárast. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku celkovo 545 obyvateľov okresu, čo je oproti roku 2009 absolútny nárast o 89 poberateľov.

Tabuľka 55: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Hlohovec (k 31.12. daného roka)

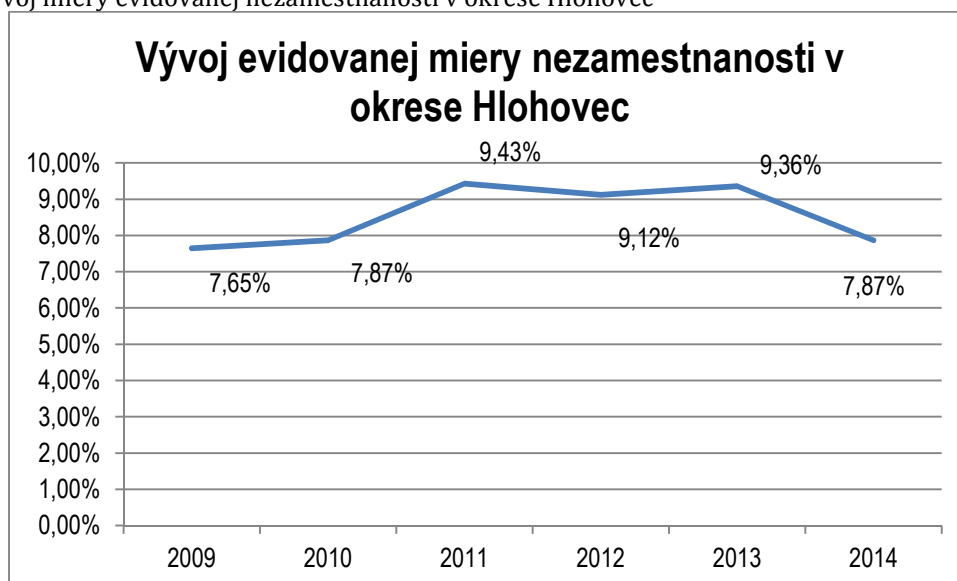
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	456	506	486	538	562	545

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Hlohovec má kolísavý charakter. Miera nezamestnanosti bola najvyššia v rokoch 2011 až 2013 (cez 9%) a v roku 2014 klesla na úroveň roku 2010 (7,87%), čo je oproti hodnote evidovanej miery nezamestnanosti za TTSK ako celku (8,03%) nižšia hodnota.

Ku koncu roku 2014 bolo na úrade práce evidovaných 2 027 obyvateľov okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 11,71 percentuálneho bodu.

Graf 9: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Hlohovec

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Hlohovec zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v roku 2012. V tomto roku bolo poberateľmi dávky viac ako 1 600 obyvateľov hlohoveckého okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 1 439 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,80% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu. Oproti roku 2012, kedy bol počet poberateľov najvyšší (1 611 poberateľov), ide o absolútny pokles o 172 obyvateľov. Oproti roku 2013 ide o pokles o 167 poberateľov.

Tabuľka 56: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Hlohovec (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	1 463	1 553	1 609	1 611	1 606	1 439
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	3,95%	4,18%	4,26%	4,25%	4,24%	3,80%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Hlohovec sa nachádzajú 4 obce s **rómskou komunitou**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Horné Zelenice (27,3%) a Dvorníky (12,9%).

Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 57.

Tabuľka 57: Počet obyvateľov MRK v okrese Hlohovec

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Dvorníky	2 064	12,9%
Hlohovec	22 701	2,9%
Horné Zelenice	660	27,3%
Kľačany	1 010	10,2%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 bolo v okrese Hlohovec takýchto opatrení uložených celkovo 5. Z toho 2 podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK vo forme povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti, a 3 výchovné opatrenie podľa zákona č. 35/2005 Z. z. o rodine vo forme uloženého dohľadu. V posledných štyroch rokoch bol zaznamenaný stabilný počet výchovných opatrení uložených orgánom SPODaSK v okrese Hlohovec. Výrazný nárast oproti roku 2009 zaznamenali výchovné opatrenia nariadené súdom. V roku 2014 bolo súdom nariadených celkovo 11 výchovných opatrení, a to 6 dohľadov, 3 povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach a 2 pobyty v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky. Výrazný nárast oproti roku 2009 zaznamenal počet uložených dohľadov nariadených súdom.

Tabuľka 58: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Hlohovec

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	1	4	1	0	2	2
z toho:						
Upozornenie	0	4	0	0	1	0
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	1	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	1	0	0	0	1	2
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	0	0	4	4	4	3
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	0	0	4	4	1	3
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	3	0
Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	1	4	5	4	6	5
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	4	6	7	10	9	11
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	4	3	3	5	7	6
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	2	3
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	0	3	4	3	0	2
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	0	0	0	2	0	0

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese sa nachádza jeden neštátny **detský domov** (v meste Hlohovec). Počet detí umiestnených v detských domovoch z okresu Hlohovec zaznamenal v roku 2014 hodnotu 29 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny nárast o 5 detí. Oproti roku 2009 však ide o absolútny nárast o 16 detí. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, boli v roku 2014 umiestnené 2 deti, a v **pestúnskej starostlivosti** 9 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti je v posledných troch rokoch vyrovnaný, pričom od roku 2009 je zaznamenaný postupný pokles.

Tabuľka 59: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Hlohovec

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	13	22	23	23	24	29
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	0	0	2	2	0	2
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	19	18	14	10	9	9

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Hlohovec

V okrese Hlohovec pôsobí celkovo **18 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho:

- 12 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Hlohovec, Leopoldov, Bojničky, Červeník, Dolné Otrokovce, Dvorníky, Horné Otrokovce, Koplotovce, Madunice, Siladice, Trakovice, Žlkovce),
- 1 nezisková organizácia (Humanus, n.o., Hlohovec),
- 2 občianske združenia (SAMARIA o.z., Hlohovec, POKOJ A DOBRO, o.z. Hlohovec),
- 1 súkromná právnická osoba (R-MED s.r.o., Hlohovec),
- **1 rozpočtová organizácia TTSK**
 - o **Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, Pastuchov,**
- 1 rozpočtová organizácia obce (Harmonia – Zariadenie pre seniorov, Hlohovec).

V rámci okresu je v meste Hlohovec vybudovaný útulok pre **osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie**. Pre osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie nie sú vybudované iné zariadenia za účelom prenocovania ako sú domov na pol ceste, nocľaháreň alebo zariadenie núdzového bývania.

Pre cieľovú skupinu **týrané ženy a osamelé tehotné ženy** nie sú poskytované adekvátne sociálne služby.

V okrese sa nachádzajú 2 **domovy sociálnych služieb** s celoročným pobytom s celkovou kapacitou 46 miest.

Najviac, 13 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby** vo forme **opatrovateľskej služby**. Z toho 1 prevádzkuje neverejný poskytovateľ a 12 je zriadených obcou alebo mestom.

Pre **seniorov** sú vytvorené 2 zariadenia s celoročným pobytom a s celkovou kapacitou 173 miest. Zariadenia sa nachádzajú len v meste Hlohovec.

Prepravnú službu v okrese nezabezpečuje žiadny poskytovateľ.

Na cieľovú skupinu **detí** je v okrese zamerané Občianske združenie SAMARIA, Hlohovec. Združenie vykonáva programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK a tiež poskytuje službu špeciálneho poradenstva.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v okrese je okresné **mesto Hlohovec**, na jeho území sú poskytované nasledovné druhy sociálnych služieb:

- denné centrum
- domov sociálnych služieb
- opatrovateľská služba
- špeciálne soc. poradenstvo

- útulok
- vykonávanie opatrení
- vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- zariadenie pre seniorov

Druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese **nenachádzajú** sú:

- denný stacionár
- domov na pol ceste
- integračné centrum
- jedáleň
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií
- krízové stredisko
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
- nízkoprahové denné centrum
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- nocľaháreň
- odl'ahčovacia služba
- pomoc pri osobne starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- požičiavanie pomôcok
- práčovňa
- prepravná služba
- rehabilitačné stredisko
- resocializačné stredisko
- špecializované zariadenie
- sprievodcovská služba a predčitateľ'ská služba
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- stredisko osobnej hygieny
- vykonávanie opatrení
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- zariadenie núdzového bývania
- zariadenie opatrovateľ'skej služby
- zariadenie podporovaného bývania

Cieľovými skupinami, pre ktoré sa v okrese Hlohovec nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK, sú:

- nepočujúce a nedoslýchavé osoby
- nevidiace a slabozraké osoby
- osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
- osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK

Okres Hlohovec tvorí 24 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo len **6 obcí**, čo je **25,00%**. K otázke, ktoré sociálne služby a zariadenia pre výkon SPODaSK by vo svojej obci potrebovali/chceli zriadiť, sa nevyjadrila ani jedna obec.

Tabuľka 60: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Hlohovec (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Denné centrum "Bereksek", Mesto Hlohovec	obec/mesto	ambulantná	100	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum "Peter", Mesto Hlohovec	obec/mesto	ambulantná	100	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum "Ruža", Mesto Hlohovec	obec/mesto	ambulantná	100	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	-	-	-	-	-
3	Domov na pol ceste	-	-	-	-	-
4	Domov sociálnych služieb	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, Pastuchov	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová ročná	30	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak
				ambulantná	5	a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Humanus, n.o., Hlohovec	nezisková organizácia	pobytová ročná	16	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
5	Integračné centrum	-	-	-	-	-

6	Jedáleň	-	-	-	-	-
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	-	-	-	-	-
8	Krízové stredisko	-	-	-	-	-
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	-	-	-	-	-
10	Nízkoprahové denné centrum	-	-	-	-	-
11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Noclaháreň	-	-	-	-	-
13	Odľahčovacia služba	-	-	-	-	-
14	Opatrovateľská služba	Mesto Hlohovec	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		R-MED s.r.o., Hlohovec	spoločnosť s ručením obmedzeným	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Leopoldov	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Bojničky	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej

					osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Červeník	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Dolné Otrokovce	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Dvorníky	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Horné Otrokovce	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách

		Obec Koplotovce	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Madunice	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Siladice	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Trakovice,	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Žlkovce	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o

						svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladžovania rodinného života a pracovného života	-	-	-	-	-
16	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	-	-	-	-	-
17	Požičiavanie pomôcok	-	-	-	-	-
18	Práčovňa	-	-	-	-	-
19	Prepravná služba	-	-	-	-	-
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	-	-	-	-	-
22	Sociálna rehabilitácia	-	-	-	-	-
23	Špecializované soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
24	Špecializované zariadenie	-	-	-	-	-
25	Špeciálne soc. poradenstvo	Občianske združenie SAMARIA, Hlohovec	občianske združenie	ambulantná, terénna		plnoleté fyzické osoby
26	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	-	-	-	-	-
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	-	-	-	-	-
30	Tlmočnická služba	-	-	-	-	-
31	Útulok	Občianske združenie POKOJ A DOBRO, Hlohovec	občianske združenie	pobytová na určitý čas	21 a 19	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať,
32	Vykonávanie opatrení	Občianske združenie SAMARIA, Hlohovec	občianske združenie	ambulantná, terénna		plnoleté fyzické osoby
33	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	Občianske združenie SAMARIA, Hlohovec	občianske združenie	ambulantná, terénna		deti
34	Základné sociálne poradenstvo	-	-	-	-	-
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-

36	Zariadenie núdzového bývania	-	-	-	-	-
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	-	-	-	-	-
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	Harmonia – Zariadenie pre seniorov, Hlohovec	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	70	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Humanus, n.o., Hlohovec	nezisková organizácia	pobytová ročná	103	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
• stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave • vybavenosť zariadení sociálnych služieb je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca • postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby • zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb • rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby • záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa • iba v štyroch obciach je zastúpená rómska komunita • dlhodobo najnižší počet uložených výchovných opatrení SPODaSK spomedzi okresov TTSK	• absencia viacerých druhov sociálnych služieb/zariadení, hlavne pre osoby odkázané na špeciálne služby, osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie a pre týrané ženy a osamelé tehotné ženy • nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) • chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách • druhý najvyšší index starnutia a druhý najvyšší Index ekonomického zaťaženia medzi okresmi TTSK • fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením • zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobo chorých pacientov • nízky počet zariadení pre seniorov a DSS oproti ostatným okresom kraja • nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb • kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť • absencia služieb pre: - o nepočujúce a nedoslýchavé osoby - o nevidiace a slabozraké osoby - o osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
Príležitosti	Hrozby
• rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou • preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami • prilákanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb • čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • zapájanie dobrovoľníkov • rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania • užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	• starnutie populácie okresu • prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami • nestabilné legislatívne prostredie • zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb • administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
• existencia zariadení vykonávajúcich opatrenia	• absencia, resp. nedostatok niektorých služieb

SPODaSK prostredníctvom neverejných poskytovateľov rozvoj pestúnskej starostlivosti	a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK - chýbajúce služby pre osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK - nezáujem obcí o služby SPODaSK - absencia verejného poskytovateľa služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK
Príležitosti	Hrozby
- čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ - užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	- nestabilné legislatívne prostredie - celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) - potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.1.5 Okres Piešťany

Okres Piešťany sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenska. Má rozlohu 381,12 km² a žije tu 63 168 obyvateľov (údaje k 31.12.2014). Okres hraničí so 4 okresmi: na juhozápade s okresom Trnava (TTSK), na juhu s okresom Hlohovec (TTSK), na východe s okresom Topoľčany (NSK) a na severe s okresom Nové Mesto nad Váhom (TSK). V okrese sa nachádza 25 obcí a 2 mestá (Piešťany a Vrbové).

Okres Piešťany zaznamenal v posledných troch rokoch analyzovaného obdobia, t. j. v rokoch 2012 až 2014, mierny nárast počtu obyvateľov. Avšak oproti roku 2009 má tento okres v súčasnosti o 1 098 obyvateľov menej. Klesajúci trend počtu obyvateľov zaznamenali v rokoch 2009 až 2014 obe mestá nachádzajúce sa v piešťanskom okrese. Absolútny pokles počtu obyvateľov mesta Piešťany je oproti roku 2009 o 1 399 obyvateľov a v meste Vrbové o 163 obyvateľov. V súčasnosti žije v okrese Piešťany 30 615 mužov a 32 553 žien.

Tabuľka 61: Vývoj počtu obyvateľov okresu Piešťany (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	64 266	64 337	63 129	63 090	63 141	63 168
z toho:						
Piešťany	29 397	29 347	28 267	28 149	28 047	27 998
Vrbové	6 254	6 204	6 212	6 164	6 122	6 091

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 62: Vývoj počtu obyvateľov okresu Piešťany podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	30 922	30 923	30 489	30 535	30 592	30 615
Ženy	33 344	33 414	32 640	32 555	32 549	32 553
Spolu	64 266	64 337	63 129	63 090	63 141	63 168

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo **vekovej skladbe** obyvateľov okresu Piešťany možno v sledovanom období badať zreteľný nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. 65 rokov a viac. Z celkovej analýzy demografického vývoja TTSK vychádza, že piešťanský okres je v medziokresnom porovnaní najstarším okresom Trnavského kraja (viac v kapitole 1.1.1 Demografická charakteristika).

Okres Piešťany totiž v roku 2014 zaznamenal nasledovné hodnoty ukazovateľov nasvedčujúce o starnutí populácie tohto okresu:

- spomedzi okresov TTSK má okres Piešťany najvyšší priemerný vek, a to 42,21 rokov,
- okres Piešťany zaznamenal najvyšší index starnutia - na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo až 130 obyvateľov vo veku 65+,
- v roku 2014 dosiahol okres Piešťany najvyššiu hodnotu indexu ekonomickej závislosti starých ľudí - na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 24 obyvateľov vo veku 65+ rokov,
- v neposlednom rade okres Piešťany taktiež zaznamenal v roku 2014 najvyšší index ekonomického zaťaženia, kde na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo takmer 43 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

Tabuľka 63: Veková skladba obyvateľov okresu Piešťany (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 2	1 743	1 802	1 723	1 671	1 719	1 704
3 - 5	1 687	1 640	1 585	1 657	1 728	1 766
6 - 18	8 050	7 773	7 474	7 220	7 072	7 046
19 - 49	30 017	29 993	28 943	18 856	28 638	28 320
50 - 64	13 369	13 487	13 490	13 531	13 596	13 618
65 - 69	3 081	3 133	3 199	3 354	3 464	3 607
70 - 79	4 136	4 213	4 338	4 389	4 477	4 591
80 - 89	2 011	2 083	2 112	2 117	2 126	2 187
90 - 99	152	192	258	287	313	321
100 a viac	20	21	7	8	8	8
Spolu	64 266	64 337	63 129	63 090	63 141	63 168

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z analýzy podielu počtu obyvateľov v **mestách a v obciach** piešťanského okresu možno pozorovať relatívne vyrovnaný podiel mestského a rurálneho obyvateľstva. V analyzovanom období od roku 2011 do 2014 možno sledovať mierne stúpajúci trend percentuálneho podielu vidieckeho obyvateľstva, ktorého percentuálny podiel na celkovom obyvateľstve okresu Piešťany od roku 2011 vzrástol o 0,65 percentuálneho bodu. Tento nárast zákonite spôsobil pokles percentuálneho podielu mestského obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov okresu Piešťany.

Tabuľka 64: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Piešťany (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	16 227	16 180	16 121	16 079	14 262	14 355	14 471	14 536
Ženy	18 252	18 133	18 048	18 010	14 388	14 422	14 501	14 543
Spolu	34 479	34 313	34 169	34 089	28 650	28 777	28 972	29 079
% podiel	54,62%	54,39%	54,12%	53,97%	45,38%	45,61%	45,88%	46,03%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v piešťanskom okrese najviac **detí** zaradených v skupine postihnutia IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých detí neustály nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 62 detí. Viac ako 100 percentný nárast oproti roku 2009 taktiež zaznamenal počet detí v skupine postihnutia V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). V roku 2014 bolo takýchto

detí evidovaných v okrese Piešťany 39. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina X – **Tráviace ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 37 detí.

V roku 2014 bolo v okrese Piešťany podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 246 postihnutých detí, z toho 122 chlapcov a 124 dievčat, čo predstavuje 2,34% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 65: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Piešťany (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - II	3	3	3	3	7	8
Skupina postihnutia - III	10	16	13	19	19	19
Skupina postihnutia - IV	24	40	47	55	57	62
Skupina postihnutia - V	15	25	27	38	37	39
Skupina postihnutia - VI	2	3	4	2	3	3
Skupina postihnutia - VII	0	1	1	1	0	2
Skupina postihnutia - VIII	1	1	2	1	3	4
Skupina postihnutia - IX	1	1	2	2	3	4
Skupina postihnutia - X	7	13	21	24	29	37
Skupina postihnutia - XI	1	1	1	1	1	1
Skupina postihnutia - XII	4	7	8	11	14	13
Skupina postihnutia - XIII	2	4	4	3	5	6
Skupina postihnutia - XIV	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - XV	2	2	2	1	1	1
Nezaradené	151	120	89	63	58	47
SPOLU	223	237	224	224	237	246

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), IV. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Piešťany najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia XII – **Pohybový a podporný aparát**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 733 dospelých, pričom v roku 2009 to bolo len 165. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**, ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 722 obyvateľov okresu Piešťany, pričom v roku 2009 ich bolo evidovaných 136. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina VIII – **Srdce a obehové ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 606 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Piešťany podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 5 503 postihnutých dospelých, z toho 2 309 mužov a 3 194 žien, čo predstavuje 10,45% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 66: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Piešťany (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia – I	59	63	65	50	26	21
Skupina postihnutia – II	13	30	34	44	59	61
Skupina postihnutia – III	136	310	442	558	657	722

Skupina postihnutia – IV	29	52	79	111	141	173
Skupina postihnutia – V	112	193	266	334	394	419
Skupina postihnutia – VI	25	34	56	73	80	85
Skupina postihnutia – VII	15	32	45	54	62	70
Skupina postihnutia – VIII	102	224	333	435	507	606
Skupina postihnutia – IX	18	29	47	54	75	82
Skupina postihnutia – X	51	101	138	186	205	241
Skupina postihnutia – XI	9	16	22	32	49	66
Skupina postihnutia – XII	165	308	430	518	652	733
Skupina postihnutia – XIII	30	55	63	84	89	95
Skupina postihnutia – XIV	31	63	91	124	138	173
Skupina postihnutia – XV	122	123	94	96	102	86
Nezaradené	3 013	2 631	2 398	2 249	2 057	1 870
SPOLU	3 930	4 264	4 603	5 002	5 293	5 503

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Piešťany zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, mierny nárast. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku 789 obyvateľov okresu

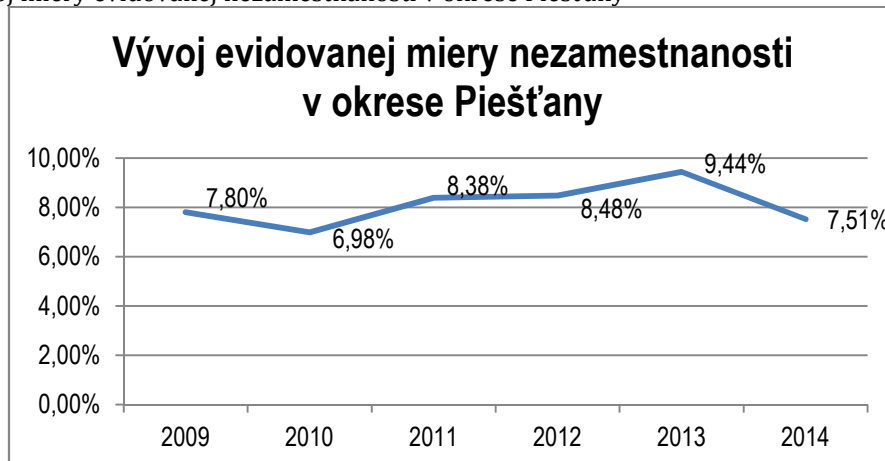
Tabuľka 67: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Piešťany (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	665	739	786	782	777	789

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Piešťany má pomerne kolísavý charakter. V roku 2014 dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti 7,51%, čo je oproti hodnote evidovanej miery nezamestnanosti za TTSK ako celok podpriemerná hodnota. V roku 2014 tak bolo na úradoch práce evidovaných približne 4 744 obyvateľov piešťanského okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 1,93 percentuálneho bodu.

Graf 10: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Piešťany

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Piešťany zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v rokoch 2009 a 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V týchto rokoch bolo poberateľmi dávky takmer 2000 obyvateľov piešťanského okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 1 693 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,18% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu. Oproti roku 2010, kedy bol počet poberateľov najvyšší (1 954 poberateľov), ide o absolútny pokles o 261 obyvateľov.

Tabuľka 68: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Piešťany (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	1 896	1 954	1 891	1 813	1 837	1 693
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	3,53%	3,62%	3,56%	3,41%	3,45%	3,18%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Piešťany sa nachádza celkovo 6 obcí s **rómskymi komunitami**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Prašník (10,7%) a Ratnovce (10,5%). Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 69.

Tabuľka 69: Počet obyvateľov MRK v okrese Piešťany 2013

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Drahovce	2 590	1,9%
Moravany nad Váhom	2 240	2,5%
Piešťany	28 925	1,7%
Prašník	848	10,7%
Ratnovce	1 158	10,5%
Veľké Kosťany	2 751	2,5%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 bolo v okrese Piešťany takýchto opatrení uložených 9, z toho 1 výchovné opatrenie podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK vo forme povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti, a 8 opatrení podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, a to 6 uložených dohl'adov a 2 povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach. V porovnaní s rokmi 2012 a 2013 zaznamenal počet výchovných opatrení uložených orgánom SPODaSK výrazný nárast, a to predovšetkým v počte uložených dohl'adov. V roku 2014 bolo v piešťanskom okrese uložené súdom len 1 výchovné opatrenie, a to pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých. Oproti predchádzajúcim rokom analyzovaného obdobia ide o výrazný pokles počtu výchovných opatrení uložených súdom. Najvýraznejší pokles zaznamenali predovšetkým počet uložených dohl'adov a počet pobytov v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky.

Tabuľka 70: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Piešťany

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	0	2	1	4	0	1
z toho:						
Upozornenie	0	2	1	4	0	0

Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	1
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	0	5	8	4	3	8
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	0	5	8	4	3	6
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	2
Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	0	7	9	8	3	9
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	3	5	7	8	5	1
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	2	1	5	3	1	0
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	1	0	0	0
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	1	3	1	4	2	0
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	0	1	0	1	2	1

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese sa nachádzajú 3 **detské domovy** (1 v obci Pečeňady a 2 v meste Piešťany). Počet detí umiestnených v detských domovoch z okresu Piešťany zaznamenal v roku 2014 hodnotu 26 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny pokles o 4 deti. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, bolo v roku 2014 umiestnené 1 dieťa, a v **pestúnskej starostlivosti** 12 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti je v posledných troch rokoch vyrovnaný.

Tabuľka 71: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Piešťany

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	24	27	29	34	30	26
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	3	2	7	7	4	1
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	10	9	9	11	11	12

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Piešťany

V okrese Piešťany pôsobí celkovo **19 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho je:

- 12 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Piešťany, Vrbové, Pečeňady, Drahovce, Chtelnica, Sokolovce, Banka, Moravany nad Váhom, Ostrov, Krakovany, Dolný Lopašov, Trebatice),
- 4 neziskové organizácie (Rodinný detský domov n.o., Piešťany; Alzheimercentrum n.o., Piešťany; Domov Klas, n.o., Vrbové; NOEMI n.o., Veľké Kostoľany),

- 2 občianske združenia (SENIOR CLUB STRIEBORNICA, Moravany nad Váhom; Charita sociálnej starostlivosti a služieb pre zrakovo postihnutých občanov, Piešťany),
- 1 rozpočtová organizácia obce (Zariadenie pre seniorov Moravany nad Váhom).

V okrese sa nachádza zariadenie, ktoré poskytuje sociálne služby pre osoby s **Alzheimerovou chorobou** (Alzheimercentrum Piešťany), ako aj zariadenie pre **zrakovo postihnutých** občanov (občianske združenie Charita sociálnej starostlivosti a služieb pre zrakovo postihnutých občanov v Piešťanoch).

Pre osoby s **nepriaznivým zdravotným stavom**, resp. pre osoby **ZŤP** poskytujú svoje služby obce Moravany nad Váhom, Pečeňady a mesto Piešťany.

Pre osoby, ktoré **nemajú zabezpečené ubytovanie**, resp. nemajú zabezpečené ubytovanie za účelom **prenocovania**, sú určené zariadenia ako domov na pol ceste Rodinný detský domov, n.o. v Piešťanoch, resp. nocľaháreň, zariadenie núdzového bývania a útulok, ktorých poskytovateľom je mesto Piešťany.

Pre cieľovú skupinu **týrané ženy a osamelé tehotné ženy** sú určené sociálne služby, ktorých poskytovateľom je mesto Piešťany.

V okrese sa nachádzajú 2 **domovy sociálnych služieb** s celoročným pobytom s celkovou kapacitou 23 miest.

Najviac, 15 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby**, predovšetkým vo forme **opatrovateľskej služby**. Čo sa týka zariadení opatrovateľskej služby, tie sa v okrese Piešťany nachádzajú 3: v obci Krakovany, v meste Piešťany a v obci Veľké Kosťany.

Pre **seniorov** je určených 5 zariadení s celoročným pobytom, ktoré sa nachádzajú v obci Moravany nad Váhom (2 zariadenia s celkovou kapacitou 94 miest), v meste Piešťany (kapacita 20 miest), v meste Vrbové (kapacita 50 miest) a v obci Veľké Kosťany (kapacita 24 miest).

Jediným poskytovateľom **prepravnej služby** je v okrese Piešťany obec Moravany nad Váhom.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v piešťanskom okrese je okresné **mesto Piešťany**, ktoré poskytuje nasledovné druhy sociálnych služieb:

- denné centrum,
- nocľaháreň,
- práčovňa,
- jedáleň,
- opatrovateľská služba,
- stredisko osobnej hygieny,
- útulok,
- zariadenie núdzového bývania,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- základné poradenstvo,
- zariadenie pre seniorov,
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (túto službu poskytuje Asociácia Samaritánov SR na základe zmluvného vzťahu s mestom Piešťany).

Druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese Piešťany **nenachádzajú** sú:

- denný stacionár
- integračné centrum

- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
- krízové stredisko
- nízkoprahové denné centrum
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- odl'ahčovacia služba
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- požičiavanie pomôcok
- rehabilitačné stredisko
- resocializačné stredisko
- sprievodcovská služba a predčítateľská služba
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- vykonávanie opatrení
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- zariadenie podporovaného bývania

Cieľovými skupinami, pre ktoré sa v okrese Piešťany nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK sú:

- nepočujúce a nedoslýchavé osoby
- osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii

Okres Piešťany tvorí 27 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo **9 obcí**, čo je **33,33%**. Z prijatých dotazníkov sa k otázke, ktoré sociálne služby a subjekty pre výkon opatrení SPODaSK by vo svojej obci potrebovali, zapojili len 2 obce. Obec **Ostrov** (1 219 obyvateľ'ov) by potrebovala zriadiť **denný stacionár, DSS, resp. zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, opatrovateľskú službu a službu na pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života**. Okresné mesto **Piešťany** podľa dotazníkového prieskumu by chcelo poskytovať **pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života**.

Obec Ostrov by chcela chýbajúce služby/zariadenia zriadiť v **spolupráci s inou obcou/inými** obcami ako spoločne zriaďovanú službu. Mesto Piešťany by podporilo **neverejného poskytovateľa**, prípadne akreditovaný subjekt s cieľom pomôcť pri vytvorení chýbajúcej služby.

Tabuľka 72: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Piešťany (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Mesto Piešťany	obec	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	-	-	-	-	-
3	Domov na pol ceste	Rodinný detský domov n.o., Piešťany	nezisková organizácia	pobytová	15	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy
4	Domov sociálnych služieb	Alzheimercentrum Piešťany, n.o., Piešťany	nezisková organizácia	pobytová celoročná	8	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov Klas n.o., Vrbové	nezisková organizácia	pobytová celoročná	15	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
5	Integračné centrum	-	-	-	-	-
6	Jedáleň	Obec Pečeňady	obec	ambulantná, terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Obec Drahovce	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo

						nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Mesto Piešťany	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	-	-	-	-	-
8	Krízové stredisko	-	-	-	-	-
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Asociácia Samaritánov SR na základe zmluvného vzťahu s mestom Piešťany	občianske združenie	terénna		fyzické osoby, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešeni
10	Nízkoprahové denné centrum	-	-	-	-	-
11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Noclaháreň	Mesto Piešťany	obec	ambulantná	9	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
13	Odľahčovacia služba	-	-	-	-	-
14	Opatrovateľská služba	Obec Chtelnica	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Sokolovce	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Banka	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a

					ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Moravany nad Váhom	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Ostrov	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Krakovany	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Drahovce	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Dolný Lopašov	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Mesto Vrbové	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch

						sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Piešťany	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Trebatice	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Charita sociálnej starostlivosti a služieb pre zrakovo postihnutých občanov, Piešťany	občianske združenie	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	-	-	-	-	-
16	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	-	-	-	-	-
17	Požičiavanie pomôcok	-	-	-	-	-
18	Práčovňa	Mesto Piešťany	obec	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo c) dovŕšili dôchodkový vek.
19	Prepravná služba	Obec Moravany nad Váhom	obec	terénna		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom s

						obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	-	-	-	-	-
22	Sociálna rehabilitácia	-	-	-	-	-
23	Špecializované soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
24	Špecializované zariadenie	Alzheimercentrum Piešťany, n.o., Piešťany	nezisková organizácia	pobytová celoročná	95	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa
				ambulantná	20	
25	Špeciálne soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
26	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	-	-	-	-	-
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	Mesto Piešťany	obec	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo c) dovŕšili dôchodkový vek.
30	Tlmočnická služba	-	-	-	-	-
31	Útulok	Mesto Piešťany	obec	pobytová celoročná	27	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
32	Vykonávanie opatrení	-	-	-	-	-
33	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí	-	-	-	-	-

	a sociálnej kurately					
34	Základné sociálne poradenstvo	-	-	-	-	-
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-
36	Zariadenie núdzového bývania	Mesto Piešťany	obec	pobytová celoročná	30	plnoleté fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g)
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	Obec Krakovany	obec	pobytová celoročná	14	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		Mesto Piešťany	obec	pobytová	16	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		NOEMI n. o., Veľké Kostoľany	nezisková organizácia	pobytová	3	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		ZOS Lumen, Piešťany	obec	pobytová	8	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	SENIOR CLUB STRIEBORNICA, Moravany nad Váhom	občianske združenie	pobytová celoročná	56	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Mesto Piešťany	obec	pobytová celoročná	20	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov, Moravany nad Váhom	rozpočtová organizácia obce	pobytová celoročná	38	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

		NOEMI n. o., Veľké Kosťany	nezisková organizácia	pobytová celoročná	24	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Domov Klas n.o., Vrbové	nezisková organizácia	pobytová celoročná	50	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
• lokalizácia zariadenia pre zrakovo postihnutých občanov a zariadenia pre občanov s Alzheimerovou chorobou • stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave • vybavenosť zariadení sociálnych služieb je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca • postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby • zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb • rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby • vyšší počet miest v detských domovoch oproti ostatným okresom • záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa • mnohé zo zariadení sociálnych služieb má v súčasnosti pripravené projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020	• absencia niektorých druhov sociálnych služieb/zariadení (napr. pre osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa) • absencia zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK • nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) • absencia miest v zariadeniach sociálnych služieb pre postihnuté deti • nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb • fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením • spájanie prijímateľov soc. služieb s rôznymi diagnózami v jednom zariadení soc. služieb • chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách • najvyšší priemerný vek obyvateľov oproti iným okresom („najstarší“ okres TTSK) • zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobu chorých pacientov • kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť • absencia služieb pre: - o nepočujúce a nedoslýchavé osoby - o osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa - o osoby v nepriaznivej sociálnej situácii
Príležitosti	Hrozby
• rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou • preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami • rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania • prilákanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb • čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • zapájanie dobrovoľníkov • užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	• starnutie populácie okresu • prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami • nestabilné legislatívne prostredie • administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ • zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
• existencia zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK (v okresnom meste) • lokalizácia troch DeD • existencia zariadenia pre osoby po skončení	• absencia, resp. nedostatok niektorých služieb a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK • nezáujem obcí o služby SPODaSK • absencia verejného poskytovateľa služieb

starostlivosti v zariadení SPODaSK • rozvoj pestúnskej starostlivosti	v oblasti výkonu opatrení SPODaSK
Príležitosti	Hrozby
• čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	• nestabilné legislatívne prostredie • celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.1.6 Okres Senica

Okres Senica sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenska, v regióne Záhorie. Má rozlohu 683,54 km² a s počtom obyvateľov 60 686 (údaje k 31.12.2014) sa radí medzi stredne veľké okresy Trnavského kraja. Okres susedí na severe s okresom Skalica (TTSK), na západe s okresom Myjava (TSK), na juhu s okresom Trnava (TTSK) a na juhu s okresom Malacky (BSK). Na západe okres Senica susedí s Rakúskom a Českou republikou. V okrese sa nachádza 29 obcí a 2 mestá (Senica a Šaštín-Stráže).

Okres Senica zaznamenal v analyzovanom období, t. j. v rokoch 2009 až 2014 relatívne kolísajúci trend počtu obyvateľov. Oproti roku 2009 má tento okres v súčasnosti o 573 obyvateľov menej. Obe mestá, Senica aj Šaštín-Stráže, majú v posledných troch rokoch relatívne ustálený počet obyvateľov. V súčasnosti žije v okrese Senica 60 725 obyvateľov, z toho 29 810 mužov a 30 915 žien.

Tabuľka 73: Vývoj počtu obyvateľov okresu Senica (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	61 298	61 389	60 581	60 690	60 686	60 725
z toho:						
Senica	20 742	20 726	20 320	20 330	20 318	20 352
Šaštín-Stráže	5 099	5 101	5 102	5 142	5 136	5 140

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 74: Vývoj počtu obyvateľov okresu Senica podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	30 020	30 102	29 719	29 789	29 790	29 810
Ženy	31 278	31 287	30 862	30 901	30 896	30 915
Spolu	61 298	61 389	60 581	60 690	60 686	60 725

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo **vekovej skladbe** obyvateľov okresu Senica možno v sledovanom období badať nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. vo veku 65 rokov a viac. Napriek tomu z celkovej analýzy demografického vývoja TTSK vychádza, že senický okres je v medziokresnom porovnaní jedným z okresov s najnižším priemerným vekom (viac v kapitole 1.1.1 Demografická charakteristika), pričom priemerný vek v okrese Senica je 40,21 rokov. Tento fakt potvrdzuje i tretí najnižší index starnutia spomedzi okresom TTSK, ktorý v roku 2014 dosiahol hodnotu 96,80, čo znamená, že

na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo v senickom okrese takmer 97 obyvateľov vo veku 65 rokov a viac.

Tabuľka 75: Veková skladba obyvateľov okresu Senica (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 2	1 749	1 822	1 824	1 796	1 800	1 796
3 - 5	1 704	1 673	1 728	1 778	1 810	1 866
6 - 18	8 678	8 430	8 068	7 830	7 686	7 588
19 - 49	29 780	29 770	28 930	28 909	28 718	28 402
50 - 64	12 206	12 392	12 531	12 630	12 596	12 646
65 - 69	2 350	2 388	2 558	2 724	2 963	3 186
70 - 79	3 253	3 285	3 282	3 366	3 444	3 532
80 - 89	1 462	1 505	1 524	1 493	1 471	1 490
90 - 99	112	119	133	161	193	214
100 a viac	4	5	3	3	5	5
Spolu	61 298	61 389	60 581	60 690	60 686	60 725

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z analýzy podielu počtu obyvateľov v mestách a v obciach senického okresu možno pozorovať ustálený podiel mestského a rurálneho obyvateľstva. Z prehľadu percentuálneho podielu vyplýva, že v okrese Senica žije nadpriemerná väčšina obyvateľov v obciach, pričom v mestách žije približne 42% populácie tohto okresu.

Tabuľka 76: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Senica (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	12 411	12 443	12 424	12 464	17 308	17 346	17 366	17 346
Ženy	13 011	13 029	13 030	13 028	17 851	17 872	17 866	17 887
Spolu	25 422	25 472	25 454	25 492	35 159	35 218	35 232	35 233
% podiel	41,96%	41,97%	41,94%	41,98%	58,04%	58,03%	58,06%	58,02%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v senickom okrese najviac **detí** zaradených v skupinách postihnutia IV – **Duševné poruchy a poruchy správania** a V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). Od roku 2009 zaznamenala skupina IV postihnutých detí výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 33 detí. Viac ako 100 percentný nárast oproti roku 2009 taktiež zaznamenal počet detí v skupine postihnutia V. V roku 2014 bolo takýchto detí evidovaných v okrese Senica 33. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 23 detí.

V roku 2014 bolo v okrese Senica podľa štatistik ÚPSVaR evidovaných celkovo 175 postihnutých detí, z toho 91 chlapcov a 84 dievčat, čo predstavuje 1,56% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 77: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Senica (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	1	1
Skupina postihnutia - II	3	4	5	6	7	8
Skupina postihnutia - III	11	12	19	21	21	23

Skupina postihnutia - IV	13	22	22	26	31	33
Skupina postihnutia - V	12	20	24	28	34	33
Skupina postihnutia - VI	0	1	2	2	1	2
Skupina postihnutia - VII	1	3	3	2	3	3
Skupina postihnutia - VIII	1	1	1	2	2	2
Skupina postihnutia - IX	2	3	3	3	3	3
Skupina postihnutia - X	6	9	12	9	14	20
Skupina postihnutia - XI	0	0	1	0	0	0
Skupina postihnutia - XII	2	3	4	5	7	8
Skupina postihnutia - XIII	0	0	0	0	0	2
Skupina postihnutia - XIV	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - XV	0	0	0	0	1	2
Nezaradené	94	66	52	42	36	35
SPOLU	145	144	148	146	161	175

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), IV. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Trávacie ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Senica najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 374 dospelých, pričom v roku 2009 to bolo len 85. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina XII – **Pohybový a podporný aparát**, ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 289 obyvateľov okresu Senica, pričom v roku 2009 ich bolo evidovaných 71. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 261 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Senica podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 3 331 postihnutých dospelých, z toho 1 347 mužov a 1 984 žien, čo predstavuje 6,73% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 78: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Senica (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	36	34	35	32	17	14
Skupina postihnutia - II	3	8	15	23	28	30
Skupina postihnutia - III	85	173	234	300	343	374
Skupina postihnutia - IV	13	41	76	101	130	155
Skupina postihnutia - V	72	127	168	181	228	261
Skupina postihnutia - VI	19	29	38	41	52	62
Skupina postihnutia - VII	14	29	37	49	60	70
Skupina postihnutia - VIII	60	128	157	182	215	233
Skupina postihnutia - IX	9	10	14	26	40	37
Skupina postihnutia - X	37	72	94	109	121	140
Skupina postihnutia - XI	10	14	17	28	33	36
Skupina postihnutia - XII	71	137	185	211	253	289
Skupina postihnutia - XIII	25	42	67	87	114	120

Skupina postihnutia - XIV	31	61	88	104	137	150
Skupina postihnutia - XV	82	69	62	40	51	49
Nezaradené	2 064	1 841	1 649	1 521	1 451	1 311
SPOLU	2 631	2 815	2 936	3 035	3 273	3 331

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), IV. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Senica zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, mierny nárast. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku 450 obyvateľov okresu.

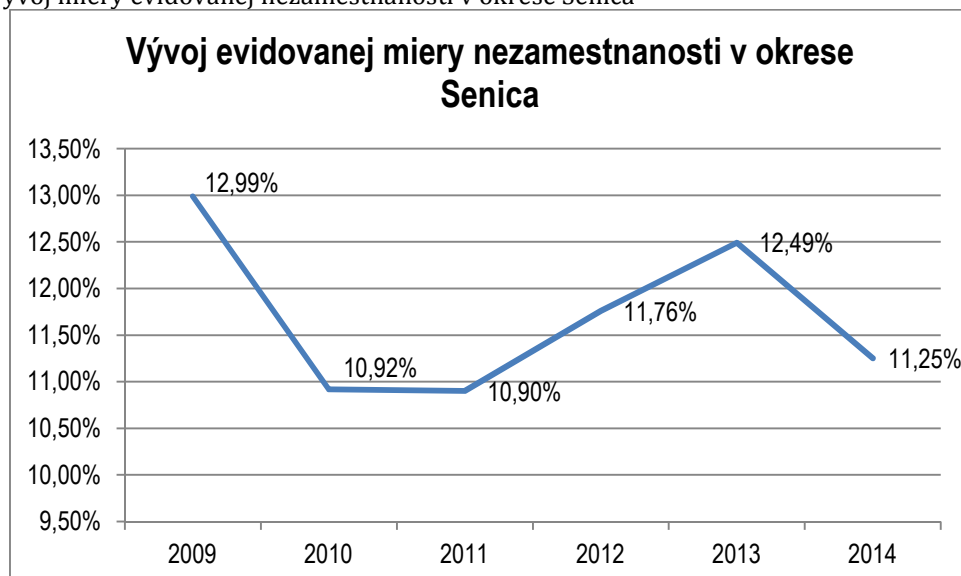
Tabuľka 79: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Senica (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	403	436	426	438	448	450

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Senica má pomerne kolísavý charakter. V roku 2014 dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti 11,25%, čo je oproti hodnote evidovanej miery nezamestnanosti za TTSK ako celok nadpriemerná hodnota. V roku 2014 okres Senica dosiahol najvyššiu mieru evidovanej nezamestnanosti v Trnavskom kraji. V roku 2014 bolo na úradoch práce evidovaných približne 6 830 obyvateľov senického okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 1,24 percentuálneho bodu.

Graf 11: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Senica

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Senica zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v roku 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V tomto roku bolo poberateľmi dávky viac ako 2 300 obyvateľov senického okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 1 823 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,64% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu.

Oproti roku 2010, kedy bol počet poberateľov najvyšší (2 351 poberateľov) ide o absolútny pokles o 528 obyvateľov.

Tabuľka 80: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Senica (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	2 075	2 351	2 242	2 056	2 074	1 823
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	4,15%	4,67%	4,50%	4,11%	4,14%	3,64%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Senica sa nachádza celkovo 13 obcí s **rómskymi komunitami**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Kuklov (35,1%), Čáry (20,4%) a Štefanov (17,3%).

Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 81.

Tabuľka 81: Počet obyvateľov MRK v okrese Senica 2013

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Borský Mikuláš	3 933	1,5%
Čáry	1 275	20,4%
Dojč	1 266	1,6%
Hradište pod Vrátnom	676	7,4%
Jablonica	2 254	10,2%
Kuklov	797	35,1%
Kúty	4 099	4,1%
Lakšárska Nová Ves	1 063	7,5%
Osuské	687	5,8%
Senica	30 450	2,3%
Šajdíkove Humence	1 082	5,5%
Šaštín-Stráže	5 180	12,2%
Štefanov	1 659	17,3%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 bolo v okrese Senica uložené len 1 výchovné opatrenie (podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine) vo forme uloženého dohľadu. Oproti roku 2009 ide o výrazný pokles počtu výchovných opatrení uložených orgánom SPODaSK. Výrazný pokles bol zaznamenaný predovšetkým v povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe (podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK), v uložených dohľadoch a povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach (podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine). V roku 2014 boli súdom uložené 2 výchovné opatrenia, a to vo forme dohľadu. Oproti predchádzajúcim rokom sledovaného obdobia ide o výrazný pokles – v roku 2013 bolo súdom uložených až 22 výchovných opatrení. Tento pokles bol zapríčinený predovšetkým celkovým poklesom počtu dohľadov uložených súdom (v roku 2013 bolo takýchto dohľadov uložených 15, kým v roku 2014 len 2). Pokles taktiež zaznamenal počet uložených pobytov v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky.

Tabuľka 82: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Senica

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	12	0	1	0	0	0
z toho:						
Upozornenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	12	0	1	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	17	14	3	3	0	1
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	14	10	3	3	0	1
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	3	4	0	0	0	0
Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	29	14	4	3	0	1
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	10	9	16	10	22	2
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	5	9	13	9	15	2
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	2	0
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	3	0	3	1	5	0
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	2	0	0	0	0	0

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Počet detí umiestnených v **detských domovoch** z okresu Senica zaznamenal v roku 2014 hodnotu 39 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny pokles o 12 detí. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, nebolo v roku 2014 umiestnené žiadne dieťa, a v **pestúnskej starostlivosti** bolo umiestnených 28 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti zaznamenal v sledovanom období postupný pokles (s výnimkou roku 2013). Oproti roku 2009 ide o absolútny pokles o 14 detí. V okrese Senica sa nenachádza žiaden detský domov.

Tabuľka 83: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Senica

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	35	41	50	53	51	39
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	4	1	0	2	3	0
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	42	37	35	32	39	28

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Senica

V okrese Senica pôsobí celkovo **27 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho je:

- 10 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Senica, Hradište pod Vrátnom, Prievaly, Sekule, Štefanov, Kúty, Jablonica, Plavecký Peter, Šaštín-Stráže, Borský Mikuláš),
- 8 neziskových organizácií (Domov MUDr. Dallosa, n. o., Moravský Svätý Ján; PRO REGIÓN, n. o., Kunov - Senica; Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica; Harmónia, n. o. OCEAN, Senica; Oáza života, n. o., Senica; Nezábudka Kúty n. o., Kúty; Zariadenie sociálnych služieb, n. o., Senica; ROAD, n. o., Borský Svätý Jur),
- 1 právnická osoba (EMOTRANS, spol. s r.o., Senica)
- **5 rozpočtových organizácií TTSK**
 - o *Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov Senica,*
 - o *Domov sociálnych služieb pre dospelých v Moravskom Svätom Jáne,*
 - o *Domov sociálnych služieb pre dospelých Bojková,*
 - o *Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove,*
 - o *Domov sociálnych služieb pre dospelých v Borskom Svätom Juri,*
- 2 rozpočtové organizácie obce (Domov dôchodcov Borský Mikuláš; Zariadenie pre seniorov Šaštín-Stráže),
- 1 príspevková organizácia (Mestské kultúrne stredisko Senica).

Pre osoby, ktoré **nemajú zabezpečené ubytovanie**, resp. nemajú zabezpečené ubytovanie za účelom **prenocovania** je určený útulok, ktorého zriaďovateľom je Zariadenie sociálnych služieb Senica, n.o. (kapacita 8 miest) a nocľaháreň, ktorej zriaďovateľom je mesto Senica (kapacita 7 miest).

Sociálne služby pre **osoby v nepriaznivej sociálnej situácii** poskytuje vo svojich zariadeniach Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica.

Pre cieľovú skupinu **rodičia s deťmi, osamelé tehotné ženy a týrané ženy** sú určené sociálne služby, ktorých poskytovateľom je Zariadenie sociálnych služieb Senica, n.o.

V okrese sa nachádza 9 **domovov sociálnych služieb** s celoročným pobytom, resp. s kombinovanou formou pobytu, z toho je 5 DSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK. Najväčšiu kapacitu spomedzi DSS má Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov SENICA, ktorý je v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK (celková kapacita 305 miest v DSS) a Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove, ktorý je taktiež v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK (celková kapacita 120 miest).

Najviac, 22 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby**, predovšetkým vo forme terénnej **opatrovateľskej služby** (zariadenia opatrovateľskej služby sa v okrese Senica nachádzajú 2, a to v obci Prievaly (kapacita 14 miest) a v meste Senica (kapacita 11 miest)), resp. zariadení pre seniorov. Pre **seniorov** je určených 9 zariadení s celoročným pobytom, ktoré sa nachádzajú v mestách Senica (4 zariadenia s celkovou kapacitou 159 miest), Šaštín-Stráže (kapacita 24 miest), Kúty (kapacita 17 miest) a v obciach Borský Svätý Ján (kapacita 18 miest), Prievaly (kapacita 14 miest) a Borský Mikuláš (kapacita 26 miest).

Pre osoby s **nepriaznivým zdravotným stavom**, resp. pre osoby **ZŤP** poskytujú svoje služby: Mestské kultúrne stredisko Senica, obec Kúty, mesto Senica a Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica. Pre **osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa** je

v senickom okrese určený denný stacionár v meste Senica, ktorého zriaďovateľom je nezisková organizácia PRO REGIÓN n.o.

Na cieľovú skupinu **detí** sú v okrese zamerané 3 zariadenia a to:

- resocializačné stredisko vo Svätom Jure, ktorého zriaďovateľom je nezisková organizácia ROAD, n.o.,
- denný stacionár s kapacitou 25 miest v Senici, ktorého zriaďovateľom je nezisková organizácia PRO REGIÓN n.o.,
- Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove s kapacitou 120 miest, ktorého zriaďovateľom je TTSK.

Významnými poskytovateľmi sociálnych služieb v senickom okrese sú:

- okresné **mesto Senica**, ktoré poskytuje nasledovné druhy sociálnych služieb:
 - o denné centrum,
 - o jedáleň,
 - o nocľaháreň,
 - o opatrovateľská služba,
 - o požičiavanie pomôcok,
 - o odľahčovacia služba
- **a Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica**, ktorý poskytuje nasledovné druhy sociálnych služieb:
 - o denný stacionár,
 - o jedáleň,
 - o opatrovateľské služby,
 - o požičiavanie pomôcok,
 - o špecializované sociálne poradenstvo,
 - o prepravná služba,
 - o sociálne poradenstvo,
 - o sprostredkovanie osobnej asistencie,
 - o krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese Senica **nenachádzajú** sú:

- domov na pol ceste
- integračné centrum
- krízové stredisko
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
- nízkoprahové denné centrum
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- rehabilitačné stredisko
- sociálna rehabilitácia
- špecializované zariadenie
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- stredisko osobnej hygieny
- vykonávanie opatrení
- vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- zariadenie núdzového bývania

Cieľovými skupinami, pre ktoré sa v okrese Senica nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK sú:

- nepočujúce a nedoslýchajúce osoby
- nevidiace a slabozraké osoby
- osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK
- osoby s alzheimerovou chorobou

Okres Senica tvorí 31 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo **14 obcí**, čo je **45,16%**. Z prijatých dotazníkov sa 7 obcí vyjadrilo k otázke, ktoré sociálne služby a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK by vo svojej obci potrebovali. Najčastejšími druhmi služby/zariadenia, ktoré by obce chceli/potrebovali zriadiť boli **denný stacionár a zariadenie pre seniorov**. O tieto zariadenia prejavili záujem predovšetkým obce s vyšším podielom seniorov. Obec **Cerová** taktiež prejavila potrebu **rozšírenia súčasnej kapacity DSS pre dospelých Bojková** a obec **Rovensko** o zabezpečenie dostatočných kapacít v **zariadeniach v meste Senica**, s ktorých obec spolupracuje v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Mesto **Senica** podľa dotazníkového prieskumu záujem o zriadenie **nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu** (asi pre 120 občanov) a **poskytovanie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom** (asi pre 50 občanov).

Obce by mali záujem nové sociálne služby/zariadenia zriaďovať predovšetkým v **spolupráci s inou obcou**, resp. obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom **podpory neverejného poskytovateľa**, prípadne akreditovaného subjektu a tým pomôcť pri vytvorení chýbajúcich služieb. Mesto **Senica** by zriadilo chýbajúce služby/zariadenia **samostatne**, prípadne by **podporilo neverejného poskytovateľa**.

Tabuľka 84: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Senica (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Mestské kultúrne stredisko Senica	príspevková organizácia	ambulantná	60	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Mesto Senica	obec	ambulantná	40	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	PRO REGIÓN n.o., Kunov - Senica	nezisková organizácia	ambulantná	25	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
		Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	ambulantná	4	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
3	Domov na pol ceste	-	-	-	-	-
4	Domov sociálnych služieb	Harmónia, n.o. OCEAN, Senica	nezisková organizácia	pobytová celoročná	21	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				ambulantná	20	
		Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov SENICA	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	305	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre dospelých v Moravskom Svätom Jáne	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	110	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre dospelých Bojková	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	48	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III

		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	120	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre dospelých v Borskom Svätom Juri	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	50	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Oáza života n.o., Senica	nezisková organizácia	pobytová celoročná	3	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Nezábudka Kúty, n.o., Kúty	nezisková organizácia	pobytová celoročná	1	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				ambulantná	5	
		Zariadenie sociálnych služieb Senica, n.o., Senica	nezisková organizácia	pobytová celoročná	2	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
5	Integračné centrum	-	-	-	-	-
6	Jedáleň	Obec Kúty	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Domov dôchodcov Borský Mikuláš	rozpočtová organizácia obce	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek

		Mesto Senica	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna, ambulantná		fyzické osoby, ktoré sú v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôžu riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva
8	Krízové stredisko	-	-	-	-	-
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	-	-	-	-	-
10	Nízkoprahové denné centrum	-	-	-	-	-
11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Noclaháreň	Mesto Senica	obec	pobytová celoročná	7	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
13	Odľahčovacia služba	Obec Hradište pod Vrátnom	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
		Mesto Senica	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
		Domov sociálnych služieb	rozpočtová	pobytová na určitý		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým

		pre deti a dospelých v Rohove	organizácia TTSK	čas		zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
		Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov SENICA	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová na určitý čas		fyzické osoby, ktoré opatrujú fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať
14	Opatrovateľská služba	Obec Prievaly	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Sekule	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Štefanov	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Kúty	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Jablonica	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II

					b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Plavecký Peter	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Mesto Šaštín-Stráže	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Hradište pod Vrátnom	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Domov dôchodcov Borský Mikuláš	rozpočtová organizácia obce	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Borský Mikuláš	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Mesto Senica	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách

						sociálnych aktivitách
		Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života	-	-	-	-	-
16	Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností	-	-	-	-	-
17	Požičiavanie pomôcok	Mesto Senica	obec	ambulantná		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázanými na pomôcku
		Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázanými na pomôcku
18	Práčovňa	Domov dôchodcov Borský Mikuláš	rozpočtová organizácia obce	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo c) dovŕšili dôchodkový vek.
19	Prepravná služba	Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaných na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
		EMOTRANS, spol. s r.o., Senica.	Spoločnosť s ručením obmedzeným	terénna		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaných na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a

						obmedzenou schopnosťou orientácie
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	ROAD, n.o., Borský Svätý Jur	nezisková organizácia	pobytová		deti, plnoleté fyzické osoby
22	Sociálna rehabilitácia	-	-	-	-	-
23	Špecializované soc. poradenstvo	Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna, ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby
24	Špecializované zariadenie	-	-	-	-	-
25	Špeciálne soc. poradenstvo	Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna, ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby
26	Sprievodcovská služba a predčítateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	Slovenský Červený kríž, Územný spolok Senica	nezisková organizácia	terénna, ambulantná		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú odkázané na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	-	-	-	-	-
30	Tlmočnická služba	-	-	-	-	-
31	Útulok	Zariadenie sociálnych služieb Senica, n.o., Senica	nezisková organizácia	pobytová	8	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať,
32	Vykonávanie opatrení	-	-	-	-	-
33	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	-	-	-	-	-
34	Základné sociálne poradenstvo	-	-	-	-	-
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-
36	Zariadenie núdzového bývania	-	-	-	-	-
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	Obec Prievaly	obec	pobytová	14	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		Zariadenie sociálnych	nezisková	pobytová	11	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc

		služieb Senica, n.o., Senica	organizácia			inej fyzickej osoby, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	Harmónia, n.o. OCEAN, Senica	nezisková organizácia	pobytová celoročná	88	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Domov MUDr. Dallosa, n.o., Moravský Svätý Ján	nezisková organizácia	pobytová celoročná	18	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Obec Prievaly	obec	pobytová celoročná	14	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov, Šaštín-Stráže	rozpočtová organizácia obce	pobytová celoročná	24	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Domov dôchodcov Borský Mikuláš	rozpočtová organizácia obce	pobytová celoročná	26	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov SENICA	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	15	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a

						poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Oáza života n.o., Senica	nezisková organizácia	pobytová celoročná	27	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Nezábudka Kúty, n.o., Kúty	nezisková organizácia	pobytová celoročná	17	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie sociálnych služieb Senica, n.o.	nezisková organizácia	pobytová celoročná	29	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
- rozvinutá sieť zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK - stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave - vybavenosť zariadení sociálnych služieb je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca - postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby - rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby - zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb - záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa - mnohé zo zariadení sociálnych služieb má v súčasnosti pripravené projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020	- absencia niektorých druhov sociálnych služieb/zariadení (napr. pre osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa) - nedostatok niektorých druhov sociálnych služieb/zariadení, hlavne pre osoby odkázané na špeciálne služby, osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie a pre týrané ženy a osamelé tehotné ženy - nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) - spájanie prijímateľov soc. služieb s rôznymi diagnózami v jednom zariadení soc. služieb - chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách - fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením - nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb - zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobo chorých pacientov - kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť - absencia služieb pre: - nepočujúce a nedoslýchavé osoby - nevidiace a slabozraké osoby - osoby s Alzheimerovou chorobou
Príležitosti	Hrozby
- rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou - preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami - prilákanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb - čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ - zapájanie dobrovoľníkov - rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania - užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	- starnutie populácie okresu - prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami - nestabilné legislatívne prostredie - zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb - administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ - odchod kvalifikovaného personálu do zahraničia - potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
- lokalizácia resocializačného strediska (Borský Svätý Jur) - rozvoj pestúnskej starostlivosti - výrazný pokles výchovných opatrení uložených súdom	- absencia, resp. nedostatok niektorých služieb a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK - absencia detského domova - chýbajúce služby pre osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK - nezáujem obcí o služby SPODaSK

	absencia verejného poskytovateľa služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK
Príležitosti	Hrozby
- čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ - užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	- nestabilné legislatívne prostredie - celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) - potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.1.7 Okres Skalica

Okres Skalica sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska v regióne Záhorie. S rozlohou 257,14 km² a počtom obyvateľov 46 934 (údaje k 31.12.2014) sa radí medzi menšie okresy Trnavského kraja. Okres Skalica je najsevernejším okresom kraja, pričom na severe tvorí hranicu s Českou republikou, na východe hraničí s okresom Myjava (TSK) a na juhu s okresom Senica (TTSK). V okrese sa nachádzajú 3 mestá (Skalica, Gbely a Holíč) a 18 obcí.

Okres Skalica zaznamenal v posledných troch rokoch analyzovaného obdobia, t. j. v rokoch 2012 až 2014 mierny nárast počtu obyvateľov, avšak oproti roku 2009 má tento okres v súčasnosti o 833 obyvateľov menej. Klesajúci trend počtu obyvateľov zaznamenali v sledovanom období mestá Gbely a Holíč. Naopak mesto Skalica zaznamenáva od roku 2012 mierne stúpajúcu tendenciu počtu obyvateľov. V súčasnosti žije v okrese Skalica 46 934 obyvateľov, z toho 23 167 mužov a 23 767 žien.

Tabuľka 85: Vývoj počtu obyvateľov okresu Skalica (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	47 767	47 871	46 668	46 769	46 887	46 934
z toho:						
Skalica	15 005	15 104	14 466	14 609	14 714	14 749
Gbely	5 192	5 195	5 218	5 198	5 186	5 183
Holíč	11 728	11 699	11 218	11 169	11 196	11 181

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 86: Vývoj počtu obyvateľov okresu Skalica podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	23 415	23 508	22 972	23 062	23 141	23 167
Ženy	24 352	24 363	23 696	23 707	23 746	23 767
Spolu	47 767	47 871	46 668	46 769	46 887	46 934

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo vekovej skladbe obyvateľov okresu Skalica možno v sledovanom období badať mierny nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. vo veku 65 rokov a viac. Napriek tomu z celkovej analýzy demografického vývoja TTSK vychádza, že skalický okres je v medziokresnom porovnaní jedným z okresov s najnižším priemerným vekom (viac v kapitole 1.1.1 Demografická charakteristika), priemerný vek v okrese Skalica je 40,11 rokov. Tento fakt potvrdzuje i hodnota indexu starnutia obyvateľstva tohto okresu, ktorý v roku 2014 dosiahol druhú najnižšiu hodnotu spomedzi okresov TTSK, a to 96,37, čo znamená, že na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo v tomto roku 96 obyvateľov vo veku 65+.

Od roku 2012 taktiež možno pozorovať rastúcu tendenciu počtu obyvateľov skalického okresu vo vekovej skupine 0-2 roky.

Tabuľka 87: Veková skladba obyvateľov okresu Skalica (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 2	1 432	1 485	1 415	1 426	1 478	1 500
3 - 5	1 272	1 284	1 348	1 416	1 448	1 436
6 - 18	6 803	6 561	6 284	6 033	5 932	5 847
19 - 49	23 221	23 233	22 262	22 306	22 184	22 018
50 - 64	9 394	9 558	9 463	9 498	9 528	9 542
65 - 69	1 866	1 905	2 029	2 152	2 284	2 428
70 - 79	2 564	2 586	2 600	2 638	2 727	2 824
80 - 89	1 121	1 148	1 163	1 182	1 173	1 184
90 - 99	81	100	104	117	131	151
100 a viac	13	11	0	1	2	4
Spolu	47 767	47 871	46 668	46 769	46 887	46 934

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z analýzy podielu počtu obyvateľov v **mestách a v obciach** skalického okresu možno pozorovať relatívne ustálený pomer mestského a rurálneho obyvateľstva, pričom v mestách žijú približne dve tretiny obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 88: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Skalica (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	15 086	15 127	15 211	15 216	7 886	7 935	7 930	7 951
Ženy	15 816	15 849	15 885	15 897	7 880	7 858	7 861	7 870
Spolu	30 902	30 976	31 096	31 113	15 766	15 793	15 791	15 821
% podiel	66,22%	66,23%	66,32%	66,29%	33,78%	33,77%	33,68%	33,71%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v skalickom okrese najviac **detí** zaradených v skupine postihnutia V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých detí výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 26 detí. Výrazný nárast oproti roku 2009 taktiež zaznamenal počet detí v skupine postihnutia IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**. V roku 2014 bolo takýchto detí evidovaných v okrese Skalica 23. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 15 detí. V roku 2014 bolo v okrese Skalica podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 109 postihnutých detí, z toho 60 chlapcov a 49 dievčat, čo predstavuje 1,24% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 89: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Skalica (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - II	0	0	1	1	2	3
Skupina postihnutia - III	6	9	12	12	14	15
Skupina postihnutia - IV	6	9	12	17	20	23
Skupina postihnutia - V	9	11	18	19	24	26

Skupina postihnutia - VI	2	2	3	3	3	3
Skupina postihnutia - VII	2	1	3	3	3	2
Skupina postihnutia - VIII	0	0	1	1	1	1
Skupina postihnutia - IX	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - X	2	3	4	5	5	10
Skupina postihnutia - XI	0	0	0	0	1	1
Skupina postihnutia - XII	3	2	3	6	7	7
Skupina postihnutia - XIII	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - XIV	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - XV	0	0	0	0	0	0
Nezaradené	49	43	36	29	23	18
SPOLU	79	80	93	96	103	109

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Skalica najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 336 dospelých, pričom v roku 2009 to bolo len 78. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 243 obyvateľov okresu Skalica, pričom v roku 2009 ich bolo evidovaných 55. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina XII – **Pohybový a podporný aparát**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 210 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Skalica podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 2 438 postihnutých dospelých, z toho 1 059 mužov a 1 379 žien, čo predstavuje 6,39% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 90: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Skalica (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	21	25	19	12	10	16
Skupina postihnutia - II	8	15	15	18	21	25
Skupina postihnutia - III	78	146	205	272	320	336
Skupina postihnutia - IV	17	30	47	54	61	72
Skupina postihnutia - V	55	77	111	144	202	243
Skupina postihnutia - VI	12	17	21	31	33	28
Skupina postihnutia - VII	14	22	29	39	50	68
Skupina postihnutia - VIII	19	38	54	70	88	93
Skupina postihnutia - IX	3	9	13	27	40	42
Skupina postihnutia - X	23	39	72	89	103	117
Skupina postihnutia - XI	5	9	10	13	19	21
Skupina postihnutia - XII	60	93	125	164	188	210
Skupina postihnutia - XIII	19	29	38	47	58	58
Skupina postihnutia - XIV	18	44	58	91	106	113
Skupina postihnutia - XV	48	39	40	41	39	35

Nezaradené	1 204	1 201	1 161	1 123	1 097	961
SPOLU	1 604	1 833	2 018	2 235	2 435	2 438

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), IV. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Trávacie ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Skalica zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, mierny pokles. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku 300 obyvateľov okresu.

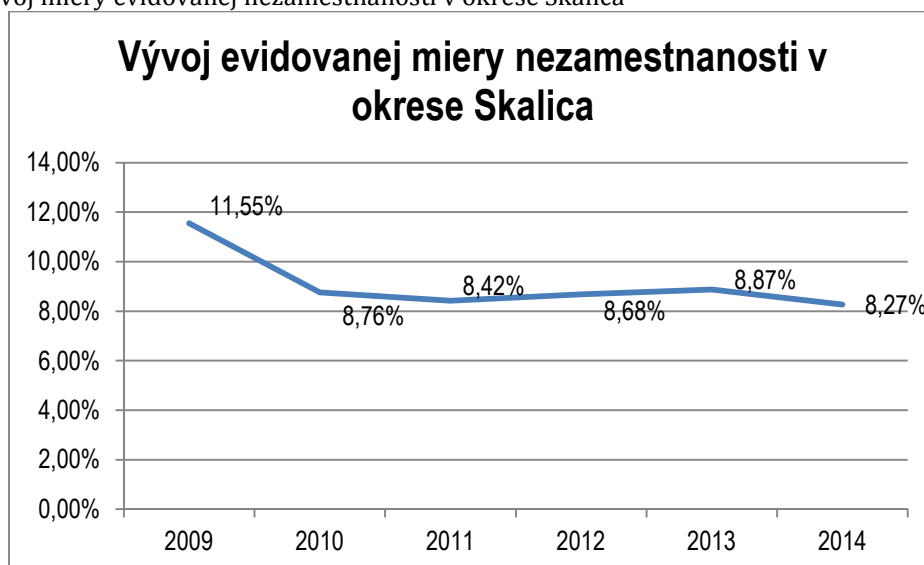
Tabuľka 91: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Skalica (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	316	327	319	304	278	300

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Skalica v rokoch 2010 až 2014 osciluje okolo hodnoty 8,6%. V roku 2014 dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti 8,27%, čo je oproti evidovanej miere nezamestnanosti za TTSK ako celok nadpriemerná hodnota, pričom v tomto roku okres Skalica dosiahol tretiu najvyššiu nezamestnanosť spomedzi okresov TTSK. V roku 2014 bolo na úradoch práce evidovaných približne 3 880 obyvateľov skalického okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 0,6 percentuálneho bodu.

Graf 12: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Skalica

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Skalica zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v roku 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V tomto roku bolo poberateľmi dávky viac ako 2 000 obyvateľov skalického okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 1 506 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 3,90% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu. Oproti roku 2010, kedy bol počet poberateľov najvyšší (2 002 poberateľov), ide o absolútny pokles o 496 obyvateľov.

Tabuľka 92: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Skalica (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	1 789	2 002	1 883	1 769	1 756	1 506
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	3,59%	5,11%	4,98%	4,60%	4,55%	3,90%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Skalica sa nachádza celkovo 7 obcí s **rómskymi komunitami**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Kopčany (9,5%) a Brodské (9,4%). Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 93.

Tabuľka 93: Počet obyvateľov MRK v okrese Skalica 2013

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Brodské	2 350	9,4%
Dubovce	654	4,6%
Gbely	5 205	5,4%
Holíč	10 994	5,9%
Kopčany	2 619	9,5%
Popudinské Močidlany	917	5,5%
Skalica	15 122	5,6%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 boli v okrese Skalica uložené 4 výchovné opatrenia (podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine) vo forme 1 napomenutia a 3 uložených dohládov. Oproti roku 2013 ide o výrazný pokles počtu výchovných opatrení uložených orgánom SPODaSK. Tento pokles bol spôsobený predovšetkým celkovým poklesom počtu uložených dohládov (v roku 2013 bolo uložených 11 dohlád, kým v roku 2014 len 3). V roku 2014 bolo súdom uložených 11 výchovných opatrení, a to vo forme dohľadu. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide len o mierny pokles, pričom oproti roku 2009 ide o výrazný nárast, nakoľko v roku 2009 nebolo v okrese Skalica uložené súdom žiadne výchovné opatrenie.

Tabuľka 94: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Skalica

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	1	7	7	0	2	0
z toho:						
Upozornenie	0	0	2	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	0	7	5	0	2	0
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	1	0	0	0	0	0
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	1	0	5	6	12	4
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	1
Dohľad	1	0	4	6	11	3
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	1	0	1	0

Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	2	7	12	6	14	4
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	0	2	3	9	13	11
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	0	1	1	9	12	11
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	0	1	1	0	1	0
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	1	0	0	0
Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	0	0	0	0	0	0

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese sa nachádzajú 2 **detské domovy** (Skalica, Holíč). Počet detí umiestnených v detských domovoch z okresu Skalica zaznamenal v roku 2014 hodnotu 27 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny pokles o 6 detí. Oproti roku 2009 však ide o nárast počtu detí umiestnených v detských domovoch. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, boli v roku 2014 umiestnené 2 deti, a v **pestúnskej starostlivosti** bolo umiestnených 14 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti zaznamenal v sledovanom období postupný pokles (s výnimkou roku 2013). Oproti roku 2009 ide o absolútny pokles o 6 detí.

Tabuľka 95: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Skalica

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	21	18	29	31	33	27
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	0	1	1	1	3	2
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	20	19	17	13	15	14

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Skalica

V okrese Skalica pôsobí celkovo **16 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho sú:

- 4 poskytovatelia sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Holíč, Brodské, Skalica, Petrova Ves),
- 6 neziskových organizácií (Štíbor - Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica; Senior dom Terézia n. o., Holíč; Domov Barborka Unín, n. o., Unín; KRIŽOVATKY n. o., Skalica; Dom pokojnej staroby, n. o., Gbely; Dom seniorov Brodské, n. o., Brodské),
- **2 rozpočtové organizácie TTSK**
 - o **Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči,**
 - o **Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Skalica,**
- 2 rozpočtové organizácie mesta (JESÉŇIA SKALICA zariadenie pre seniorov, Skalica; Zariadenie pre seniorov Skalica)
- 1 rozpočtová organizácia obce (Zariadenie pre seniorov Mokry Háj),
- 1 občianske združenie (OZ Adam, Gbely – Adamov).

Pre osoby, ktoré **nemajú zabezpečené ubytovanie**, resp. nemajú zabezpečené ubytovanie za účelom **prenocovania** sú určené zariadenie núdzového bývania v Holíči, ktorého zriaďovateľom

je nezisková organizácia KRIŽOVATKY n. o., resp. nocľahárne a útolok, ktorých poskytovateľmi sú mesto Holíč a Štíbor – Mestské centrum sociálnych služieb n.o. v Skalici.

Pre cieľovú skupinu **rodičia s deťmi, osamelé tehotné ženy a týrané ženy** sú určené sociálne služby, ktorých poskytovateľom je nezisková organizácia KRIŽOVATKY n.o. pôsobiaca v Holíči. **Týraným ženám** poskytuje služby taktiež nezisková organizácia Štíbor - Mestské centrum sociálnych služieb n. o. v Skalici.

V okrese sa nachádza 5 **domovov sociálnych služieb** s celoročným pobytom, resp. s kombinovanou formou pobytu. Najväčšiu kapacitu spomedzi DSS má Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči, v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK (celková kapacita 107 miest) a Dom pokojnej staroby n. o. v Gbeloch (celková kapacita 100 miest v celoročnej pobytovej forme). Medzi DSS sa nachádza aj zariadenie, ktoré poskytuje sociálne služby pre osoby s **Alzheimerovou chorobou**, a to Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči.

Najviac, 11 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby**, predovšetkým vo forme terénnej **opatrovateľskej služby** (zariadenia opatrovateľskej služby sa v okrese Skalica nenachádzajú žiadne), resp. zariadení pre seniorov. Pre **seniorov** je určených 8 zariadení s celoročným pobytom, ktoré sa nachádzajú v mestách Skalica (2 zariadenia s celkovou kapacitou 244 miest), Holíč (2 zariadenia s celkovou kapacitou 115 miest), Gbely (kapacita 7 miest), v obciach Unín (kapacita 24 miest), Mokrá Háj (kapacita 64 miest), Brodské (kapacita 18 miest).

Pre osoby s **nepriaznivým zdravotným stavom**, resp. pre osoby **ZŤP** poskytujú svoje služby: Brodské, Holíč, Skalica, Štíbor - Mestské centrum sociálnych služieb n. o. v Skalici a Dom pokojnej staroby n.o., Gbely.

Na cieľovú skupinu **detí** je v okrese zamerané občianske združenie ADAM pôsobiace v meste Gbely – Adamov. Jedná sa o resocializačné zariadenie, ktoré je určené pre deti a plnoleté fyzické osoby. Pre deti je taktiež určený Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Skalica, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.

Významnými poskytovateľmi sociálnych služieb v skalickom okrese sú:

- **Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči**, ktorý poskytuje nasledovné druhy sociálnych služieb:
 - o domov sociálnych služieb,
 - o špecializované sociálne poradenstvo,
 - o špecializované zariadenie,
 - o zariadenie pre seniorov
- **a Štíbor – Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica**, ktoré poskytuje nasledovné druhy sociálnych služieb:
 - o denné centrum,
 - o nocľaháreň,
 - o práčovňa,
 - o stredisko osobnej hygieny,
 - o útulok.

Druhy sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese Skalica **nenachádzajú** sú:

- denný stacionár
- domov na pol ceste
- integračné centrum
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

- krízové stredisko
- monitorovanie a signalizácia potreby a pomoci
- nízkoprahové denné centrum
- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- ohľadčovacia služba
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- požičiavanie pomôcok
- prepravná služba
- rehabilitačné stredisko
- sprievodcovská služba a predčítateľská služba
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- vykonávanie opatrení
- vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- zariadenie opatrovateľskej služby
- zariadenie podporovaného bývania

Cieľovými skupinami, pre ktoré sa v okrese Skalica nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. výkonu opatrení SPODaSK sú:

- nepočujúce a nedoslýchavé osoby
- nevidiace a slabozraké osoby
- osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
- osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK

Okres Skalica sa skladá z 21 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo **15 obcí**, čo je **71,43%**. Z prijatých dotazníkov sa 9 obcí vyjadrilo k otázke, ktoré sociálne služby a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK by vo svojej obci potrebovali. Najčastejšími druhmi služby/zariadenia, ktoré by obce chceli/potrebovali zriadiť boli **denný stacionár, opatrovateľská služba a zariadenie pre seniorov a DSS**. O tieto služby/zariadenia najčastejšie prejavili záujem obce, v ktorých sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. sa neposkytuje žiadna zo sociálnych služieb alebo výkonov opatrení SPODaSK. Mesto **Skalica** by chcelo zriadiť **denný stacionár** s predpokladaným počtom 10 – 15 miest.

Obce by mali záujem nové sociálne služby/zariadenia zriaďovať predovšetkým v **spolupráci s inou obcou**, resp. obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom **podpory neverejného poskytovateľa**, prípadne akreditovaného subjektu a tým pomôcť pri vytvorení chýbajúcich služieb. Mesto **Skalica** by zriadilo chýbajúce zariadenie **samostatne**, prípadne by **podporilo neverejného poskytovateľa**.

Celkovo **5 obcí** sa vyjadrilo, že momentálne **nemajú záujem** o zriadenie novej sociálnej služby/zariadenia. Dôvodmi boli predovšetkým fakt, že sociálne služby pre obyvateľov daných obcí sú poskytované v susedných obciach, resp. v blízkych mestách, ktorými sú Skalica a Holíč.

Tabuľka 96: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Skalica (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Mesto Holíč	obec	ambulantná	60	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Štíbor-Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	-	-	-	-	-
3	Domov na pol ceste	-	-	-	-	-
4	Domov sociálnych služieb	Senior dom Terézia n.o., Holíč	nezisková organizácia	celoročná pobytová	40	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov Barborka Unín, n.o., Unín	nezisková organizácia	celoročná pobytová	2	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči	rozpočtová organizácia TTSK	celoročná pobytová	107	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Skalica	rozpočtová organizácia TTSK	celoročná pobytová	7	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				tyždenná pobytová	11	
				ambulantná	12	
		Dom pokojnej staroby n.o., Gbely	nezisková organizácia	celoročná pobytová	8	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				ambulantná	5	

5	Integračné centrum	-	-	-	-	-
6	Jedáleň	Obec Brodské	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Mesto Skalica	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Dom pokojnej staroby n.o., Gbely	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	-	-	-	-	-
8	Krízové stredisko	-	-	-	-	-
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	-	-	-	-	-
10	Nízkoprahové denné centrum	-	-	-	-	-
11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Noclaháreň	Mesto Holíč	obec	celoročná pobytová	6	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
		Štíbor-Mestské centrum sociálnych služieb n.o.	nezisková organizácia	celoročná pobytová	10	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
13	Odľahčovacia služba	-	-	-	-	-

14	Opatrovateľská služba	Obec Petrova Ves	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Brodské	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Holíč	obec	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Mesto Skalica	obec	terénna, ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Dom pokojnej staroby n.o., Gbely	nezisková organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	-	-	-	-	-
16	Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností	-	-	-	-	-

17	Požičiavanie pomôcok	-	-	-	-	-
18	Práčovňa	Štíbor-Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo c) dovŕšili dôchodkový vek.
19	Prepravná služba	-	-	-	-	-
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	Občianske združenie ADAM, Gbely - Adamov	združenie	pobytová		deti, plnoleté fyzické osoby
22	Sociálna rehabilitácia	-	-	-	-	-
23	Špecializované soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
24	Špecializované zariadenie	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	26	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je Alzheimerova choroba
				ambulantná	5	
25	Špeciálne soc. poradenstvo	-	-	-	-	-
26	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	-	-	-	-	-
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	Štíbor-Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo c) dovŕšili dôchodkový vek
30	Tlmočnická služba	-	-	-	-	-
31	Útulok	Štíbor-Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica	nezisková organizácia	pobytová	45	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať,
32	Vykonávanie opatrení	-	-	-	-	-
33	Vykonávanie opatrení	-	-	-	-	-

	sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately					
34	Základné sociálne poradenstvo	-	-	-	-	-
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-
36	Zariadenie núdzového bývania	KRIŽOVATKY, n.o., Skalica, Azylový dom EMAUZY, J. Čabelku 3, Holíč	nezisková organizácia	pobytová - ročná	41	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g)
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	-	-	-	-	-
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	JESÉŇIA SKALICA zariadenie pre seniorov, Skalica	rozpočtová organizácia	pobytová celoročná	76	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Senior dom Terézia n.o., Holíč	nezisková organizácia	pobytová celoročná	73	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Domov Barborka Unín, n.o., Unín	nezisková organizácia	pobytová celoročná	24	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov Skalica	rozpočtová organizácia	pobytová celoročná	168	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

		Zariadenie pre seniorov Mokrý Háj, Mokrý Háj	rozpočtová organizácia obce	pobytová celoročná	64	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Holíči	rozpočtová organizácia TTSK	pobytová celoročná	33	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Dom seniorov Brodské, n.o., Brodské	nezisková organizácia	pobytová celoročná	18	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Dom pokojnej staroby n.o., Gbely	nezisková organizácia	pobytová celoročná	99	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
- rozvinutá sieť zariadení sociálnych služieb - lokalizácia zariadenia pre osoby s Alzheimerovou chorobou - stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave - vybavenosť ZSS je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca - rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby - postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby - zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb - záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa - rastúci počet detí vo veku 0-2 roky - čerpanie finančných zdrojov z EÚ fondov - mnohé zo zariadení sociálnych služieb má v súčasnosti pripravené projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020	- absencia niektorých druhov sociálnych služieb/zariadení - nedostatok niektorých druhov sociálnych služieb/zariadení, hlavne pre osoby odkázané na špeciálne služby, osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie a pre týrané ženy a osamelé tehotné ženy - fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením - zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobo chorých pacientov - nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) - spájanie prijímateľov soc. služieb s rôznymi diagnózami v jednom zariadení soc. služieb - kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť - nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb - chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách absencia služieb pre: - nepočujúce a nedoslýchavé osoby - nevidiace a slabozraké osoby - osoby odkázané na pomoc inej osoby na určitý čas počas dňa
Príležitosti	Hrozby
- rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou - preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami - prilákavosť neverejných poskytovateľov sociálnych služieb - čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ - zapájanie dobrovoľníkov - rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania - užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	- starnutie populácie okresu - prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami - nestabilné legislatívne prostredie - zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb - administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ - odchod kvalifikovaného personálu do zahraničia - potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
- lokalizácia resocializačného strediska (Gbely - Adamov) - lokalizácia dvoch detských domovov - rozvoj pestúnskej starostlivosti	- absencia, resp. nedostatok niektorých služieb a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK - chýbajúce služby pre osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK - nezáujem obcí o služby SPODaSK - absencia verejného poskytovateľa služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK

Príležitosti	Hrozby
• čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	• nestabilné legislatívne prostredie • celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.1.8 Okres Trnava

Okres Trnava susedí na juhu s okresom Galanta (TTSK), na východe s okresmi Piešťany (TTSK), Hlohovec (TTSK) a Galanta (TTSK), na severe s okresmi Senica (TTSK) a Myjava (TSK) a na západe s okresom Malacky (BSK), Pezinok (BSK) a Senec (BSK). Okres Trnava zaberá 17,8 % z celkovej rozlohy kraja. Má rozlohu 741,33 km², žije tu 129 946 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 175 obyvateľov na km² (údaje k 31. 12. 2014). Správnym sídlom okresu je mesto Trnava, ktoré je zároveň aj sídlom kraja. Na území okresu sa nachádza 1 mesto (Trnava) a 44 obcí.

Okres Trnava vykazoval v analyzovanom období, t. j. v rokoch 2009 až 2014 rastúci trend počtu obyvateľov s výnimkou rokov 2010 a 2011, kedy bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov. Oproti koncu roku 2009 mal okres v roku 2014 o 1 299 obyvateľov viac. Ku koncu roku 2014 žilo v okrese 45 723 obyvateľov, z toho 63 457 mužov a 66 489 žien.

Mesto Trnava zaznamenalo ku koncu roku 2014 pokles počtu obyvateľov oproti roku 2009 o 1 892 obyvateľov, pričom v sledovanom období ani raz neprišlo k medziročnému nárastu obyvateľov a počet obyvateľov každoročne klesal.

Tabuľka 97: Vývoj počtu obyvateľov okresu Trnava (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu za okres	128 647	129 212	128 817	129 236	129 705	129 946
z toho:						
Trnava	67 605	67 368	66 219	66 073	65 978	65 713

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Tabuľka 98: Vývoj počtu obyvateľov okresu Trnava podľa pohlavia (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	62 820	63 117	62 926	63 098	63 330	63 457
Ženy	65 827	66 095	65 891	66 138	66 375	66 489
Spolu	128 647	129 212	128 817	129 236	129 705	129 946

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Vo **vekovej skladbe** obyvateľov okresu Trnava, možno v sledovanom období pozorovať nárast počtu obyvateľov v dôchodkovom veku, t. j. 65 rokov a viac. Zo sledovania demografického vývoja TTSK vychádza, že trnavský okres je okresom, kde je index starnutia v roku 2014 vyšší ako 100 (102,71) a v medziokresnom porovnaní Trnavského kraja patrí medzi okresy kde je viac obyvateľov v dôchodkovom veku ako detí (viac v kapitole 1.1.1 Demografická

charakteristika). Okres Trnava dosahoval v roku 2014 nasledovné hodnoty ukazovateľov nasvedčujúce o starnutí populácie tohto okresu:

- priemerný vek v okrese dosiahol v roku 2014 hodnotu 40,73 rokov, v rámci okresov TTSK dosahuje strednú hodnotu, priemerný vek obyvateľov okresu však medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 39,41 rokov),
- spomedzi okresov TTSK okres zaznamenal index starnutia 102,71 - na 100 detí vo veku 0-14 rokov pripadalo cca. 103 obyvateľov vo veku 65+, pričom index starnutia sa v okrese medziročne zvyšuje (v roku 2009 bol index starnutia 92,10),
- v roku 2014 dosiahol okres Galanta medzi okresmi TTSK tretí najvyšší index ekonomickej závislosti starých ľudí - na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo 20 obyvateľov vo veku 65+ rokov, je treba uviesť, že vyššie uvedený index medziročne stúpa (v roku 2009 to bolo 16,88 obyvateľov),
- okres taktiež zaznamenal v roku 2014 tretí najvyšší index ekonomického zaťaženia, kde na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadalo takmer 40 obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku.

Tabuľka 99: Veková skladba obyvateľov okresu Trnava (počet obyvateľov k 31.12. daného roka)

Vekové skupiny	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 3	3 682	3 898	3 930	4 029	4 010	3 905
4 – 5	3 551	3 550	3 674	3 710	3 883	3 999
6 – 18	16 623	16 057	15 826	15 468	15 205	15 230
19 - 49	62 427	62 580	61 591	61 545	61 371	60 859
50 - 64	26 301	26 666	26 806	26 936	27 038	27 095
65 – 69	5 355	5 494	5 747	6 048	6 373	6 707
70 – 79	7 229	7 374	7 482	7 681	7 910	8 136
80 – 89	3 194	3 288	3 430	3 425	3 445	3 505
90 – 99	265	286	321	384	456	497
100 a viac	20	19	10	10	14	13
Spolu	128 647	129 212	128 817	129 236	129 705	129 946

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

Z uvedených údajov o počte obyvateľov v **mestách a v obciach** trnavského okresu vidieť rozdiel v prospech mestského obyvateľstva. Počet mestského obyvateľstva však medziročne klesá a počet obyvateľov vidieka rastie. V analyzovanom období od roku 2011 do 2014 možno sledovať stúpajúci trend percentuálneho podielu vidieckeho obyvateľstva, ktorého percentuálny podiel na celkovom obyvateľstve okresu od roku 2011 vzrástol o 0,84 percentuálneho bodu. Tento nárast spôsobil pokles percentuálneho podielu mestského obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov okresu.

Tabuľka 100: Počet obyvateľov v mestách a obciach v okrese Trnava (k 31.12. daného roka)

	Počet obyvateľov v mestách				Počet obyvateľov v obciach			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Muži	32 056	31 940	31 861	31 704	30 870	31 158	31 469	31 753
Ženy	34 163	34 133	34 117	34 009	31 728	32 005	32 258	32 480
Spolu	66 219	66 073	65 978	65 713	62 598	63 163	63 727	64 233
% podiel	51,41%	51,13%	50,87%	50,57%	48,59%	48,87%	49,13%	49,43%

Zdroj: DATAcube ŠÚ SR

V roku 2014 bolo v trnavskom okrese najviac **detí** zaradených v skupine postihnutia V – **Nervový systém** (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov). Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 119 detí. Výrazný nárast oproti roku 2009 taktiež zaznamenala aj druhá najpočetnejšia skupina postihnutia detí, a to skupina IV – **Duševné poruchy a poruchy správania**. V roku 2014 bolo takýchto detí evidovaných v okrese Trnava 73. Tretiu najpočetnejšiu skupinu postihnutia tvorí skupina X – **Tráviace ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 61 detí.

V roku 2014 bolo v okrese Trnava podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 415 postihnutých detí, z toho 233 chlapcov a 182 dievčat, čo predstavuje 1,79% z celkového počtu detí v tomto okrese.

Tabuľka 101: Počet postihnutých detí (0 – 18 rokov) v okrese Trnava (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	0	0	0	0	0	0
Skupina postihnutia - II	5	7	7	7	8	6
Skupina postihnutia - III	5	11	16	22	21	35
Skupina postihnutia - IV	35	46	56	73	70	73
Skupina postihnutia - V	68	105	111	121	119	119
Skupina postihnutia - VI	6	10	11	9	12	15
Skupina postihnutia - VII	1	4	6	5	5	9
Skupina postihnutia - VIII	1	2	3	3	5	5
Skupina postihnutia - IX	1	1	2	6	6	7
Skupina postihnutia - X	8	24	40	51	61	61
Skupina postihnutia - XI	0	0	2	4	4	5
Skupina postihnutia - XII	7	13	15	18	15	13
Skupina postihnutia - XIII	3	6	7	9	9	8
Skupina postihnutia - XIV	0	1	1	1	1	1
Skupina postihnutia - XV	0	0	1	2	2	2
Nezaradené	268	196	138	94	70	56
SPOLU	408	426	416	425	408	415

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

V roku 2014 bolo v okrese Trnava najviac postihnutých **dospelých** zaradených v skupine postihnutia XII – **Pohybový a podporný aparát**. Od roku 2009 zaznamenala táto skupina postihnutých dospelých výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 1 005 dospelých, pričom v roku 2009 to bolo 239. Druhou najpočetnejšou skupinou postihnutia je skupina III – **Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok**, ktorá taktiež od roku 2009 zaznamenala výrazný nárast. V roku 2014 bolo v tejto skupine evidovaných 766 obyvateľov okresu Trnava, pričom v roku 2009 to bolo 169. Výraznú skupinu postihnutia taktiež tvorí skupina VIII – **Srdce a obehové ústrojenstvo**, v ktorej bolo k 31.12.2014 evidovaných 734 dospelých.

V roku 2014 bolo v okrese Trnava podľa štatistík ÚPSVaR evidovaných celkovo 8 038 postihnutých dospelých, z toho 3 469 mužov a 4 569 žien, čo predstavuje 7,52% z celkového počtu dospelých obyvateľov tohto okresu.

Tabuľka 102: Počet postihnutých dospelých (19 rokov a viac) v okrese Trnava (k 31.12. daného roka)

Skupina postihnutia*	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupina postihnutia - I	76	73	66	61	52	46
Skupina postihnutia - II	19	32	61	87	99	99
Skupina postihnutia - III	169	317	477	632	755	766
Skupina postihnutia - IV	84	165	267	352	463	500
Skupina postihnutia - V	226	387	551	674	772	689
Skupina postihnutia - VI	44	84	119	143	183	178
Skupina postihnutia - VII	45	80	110	135	159	149
Skupina postihnutia - VIII	178	346	495	649	772	734
Skupina postihnutia - IX	38	78	122	159	188	156
Skupina postihnutia - X	101	206	304	394	476	458
Skupina postihnutia - XI	21	37	58	81	86	91
Skupina postihnutia - XII	239	383	542	733	899	1 005
Skupina postihnutia - XIII	55	104	146	168	197	175
Skupina postihnutia - XIV	71	130	204	282	343	338
Skupina postihnutia - XV	212	181	175	148	167	106
Nezaradené	5 836	5 555	5 306	5 127	4 991	2 548
SPOLU	7 414	8 158	9 003	9 825	10 602	8 038

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

* I. Infekčné a parazitárne choroby, II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov, III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok, IV. Duševné poruchy a poruchy správania, V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov), VI. Zrak, VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia, VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo, IX. Dýchacia sústava, X. Tráviace ústrojenstvo, XI. Ochorenie kože, XII. Pohybový a podporný aparát, XIII. Močové ústrojenstvo, XIV. Pohlavné orgány, XV. Hlava a tvár (Príloha č. 3 k zákonu 447/2008 Z. z.)

Počet **poberateľov príspevku na opatrovanie** v okrese Trnava zaznamenal v analyzovanom období, od roku 2009 do 2014, nárast. V roku 2014 bolo poberateľmi tohto príspevku celkovo 1 409 obyvateľov okresu, čo je oproti roku 2009 absolútny nárast o 162 poberateľov.

Tabuľka 103: Počet poberateľov príspevku na opatrovanie v okrese Trnava (k 31.12. daného roka)

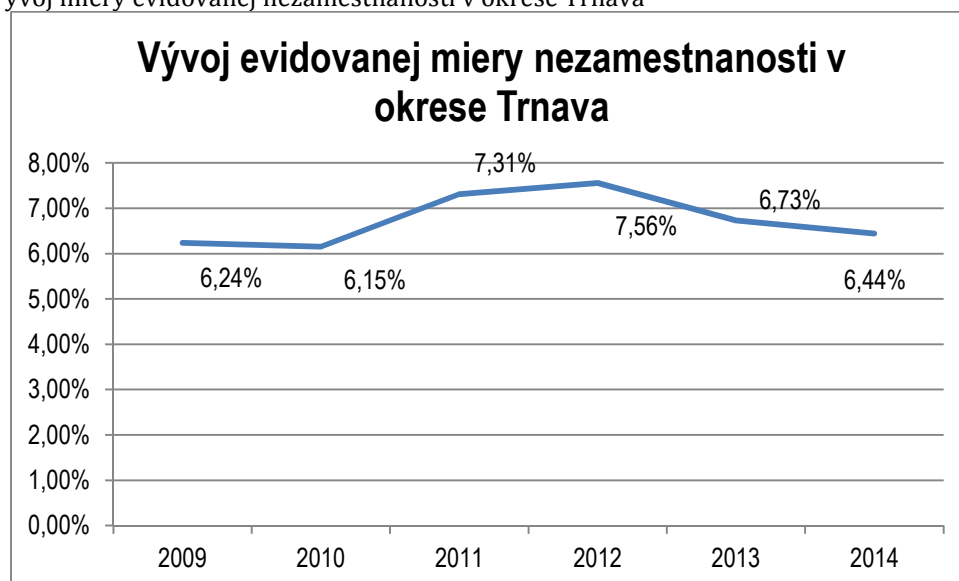
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov príspevku	1 247	1 344	1 373	1 398	1 398	1 409

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Vývoj **evidovanej miery nezamestnanosti** v okrese Trnava má kolísavý charakter. Miera nezamestnanosti bola najvyššia v rokoch 2011 a 2012 (cez 7%). Od roku 2012 medziročne klesala a v roku 2014 dosiahla úroveň 6,44%, čo je oproti hodnote evidovanej miery nezamestnanosti za TTSK ako celku (8,03%) podstatne nižšia hodnota. Spomedzi okresov TTSK je to druhá najnižšia úroveň.

Ku koncu roku 2014 bolo na úrade práce evidovaných 4 667 obyvateľov okresu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka ide o pokles o 2,08 percentuálneho bodu.

Graf 13: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Trnava

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dát DATAcube (ŠÚ SR)

Počet **poberateľov dávky v hmotnej núdzi** v okrese Trnava zaznamenal v analyzovanom období pokles. Najvyšší počet poberateľov dávky bol v rokoch 2009 a 2010 kedy vrcholili dôsledky svetovej hospodárskej krízy. V týchto rokoch bolo poberateľmi dávky viac ako 2 500 obyvateľov trnavského okresu. V roku 2014 bolo na ÚPSVaR evidovaných 1 945 poberateľov dávky v hmotnej núdzi, čo je 1,80% z celkového počtu 18 a viac ročných obyvateľov tohto okresu. Oproti roku 2009, kedy bol počet poberateľov najvyšší (2 729 poberateľov) ide o absolútny pokles o 784 obyvateľov.

Tabuľka 104: Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi v okrese Trnava (k 31.12. daného roka)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet poberateľov DHN	2 729	2 594	2 433	2 302	2 232	1 945
% podiel na celkovom počte 18 a viac ročných obyvateľov	2,56%	2,42%	2,27%	2,14%	2,07%	1,80%

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese Trnava sa nachádzajú 4 obce s **rómskou komunitou**. Najvyššie percentuálne zastúpenie MRK bolo v roku 2013 zaznamenané v obciach Boleráz (3,7%) a Hrnčiarovce nad Parnou (3,2%). Spomedzi okresov TTSK má trnavský okres najnižšie zastúpenie obyvateľov MRK.

Prehľad obcí s rómskymi komunitami a ich percentuálnym zastúpením na celkovom počte obyvateľov (za rok 2013) je uvedený v tabuľke 105.

Tabuľka 105: Počet obyvateľov MRK v okrese Trnava

Obec/Mesto	Počet obyvateľov	Percentuálne zastúpenie MRK
Boleráz	2 208	3,7%
Hrnčiarovce nad Parnou	2 207	3,2%
Jaslovské Bohunice	2 065	2,8%
Trnava	65 078	2,5%

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2013

Čo sa týka počtu a štruktúry **výchovných opatrení** uložených orgánom SPODaSK, tak v roku 2014 bolo v okrese Trnava takýchto opatrení uložených celkovo 10 (podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK), pričom išlo o povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe. Od roku 2011 zaznamenal počet výchovných opatrení uložených orgánom SPODaSK postupný pokles. V roku 2014 boli súdom nariadené 4 výchovné opatrenia, a to 3 dohľady a 1 pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky. Od roku 2009 ide o výrazný pokles, a to predovšetkým v počte uložených dohľadov a pobytov v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky.

Tabuľka 106: Počet a štruktúra uložených výchovných opatrení SPODaSK v okrese Trnava

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK*	11	31	22	13	11	10
z toho:						
Upozornenie	5	21	4	3	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	6	10	18	10	11	10
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti	0	0	0	0	0	0
b/ Výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK**	0	0	0	0	0	0
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	0	0	0	0	0	0
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (a/ + b/)	11	31	22	13	11	10
c/ Výchovné opatrenia nariadené súdom	14	10	12	4	0	4
z toho:						
Napomenutie	0	0	0	0	0	0
Dohľad	6	2	6	1	0	3
Obmedzenie	0	0	0	0	0	0
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špec. zariadeniach	0	0	0	0	0	0
Pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky	7	7	1	2	0	1
Pobyt v špecializovaných zariadeniach	0	0	5	0	0	0
Pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých	1	1	0	1	0	0

* Podľa zákona č. 305/2006 Z. z. o SPODaSK

** Podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

V okrese sa nachádza jeden štátny **detský domov** (v meste Trnava). Počet detí umiestnených v detských domovoch z okresu Trnava zaznamenal v roku 2014 hodnotu 117 detí. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka ide o absolútny pokles o 3 deti. Oproti roku 2010 však ide o absolútny nárast o 25 detí. V náhradných rodinách, prostredníctvom **osvojenia**, bolo v roku 2014 umiestnených 11 detí, a v **pestúnskej starostlivosti** 22 detí. Vývoj počtu detí v pestúnskej starostlivosti zaznamenal od roku 2009 postupný pokles (v roku 2014 bolo v pestúnskej starostlivosti o 36 detí menej ako v roku 2009).

Tabuľka 107: Počet detí mimo vlastnej rodiny v okrese Trnava

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí v detských domovoch	112	92	102	117	120	117
Počet detí v náhradných rodinách – osvojenie	11	14	9	7	4	11
Počet detí v náhradných rodinách – pestúnska starostlivosť	58	56	37	32	30	22

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

Typy, zameranie a štruktúra sociálnych zariadení v okrese Trnava

V okrese Trnava pôsobí celkovo **44 poskytovateľov** sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK, z toho:

- 14 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorými sú obce a mestá (Jaslovské Bohunice, Dechtice, Zeleneč, Smolenice, Horné Orešany, Borová, Bohdanovce nad Trnavou, Šúrovce, Opoj, Trstín, Dechtice, Križovany nad Dudváhom, Lošonec)
- 8 neziskových organizácií (Sociálne centrum ANJEL, n.o. Suchá nad Parnou, Stacionár NÁŠ DOM n.o. Trnava, SVETLO n.o. Trnava; Centrum pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska, n.o. Zavar; NOVÝ DEŇ, n. o. Trnava; KRUH n.o. Trnava; Pokoj n.o. Voderady; Pokora n.o. Trnava),
- 13 združení (Záujmové združenie RODINA, Trnava; OZ Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Trnave; OZ Poradensko – rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, Trnava; OZ Trnavská asociácia sluchovo postihnutých, Trnava, OZ Otvorené srdce, Trnava; Združenie Návrat, Bratislava – Staré mesto, pobočka Návrat, Trnava; Združenie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Bratislava – mestská časť Petržalka, pobočka Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Trnava; Združenie Centrum pomoci pre rodinu, Trnava; Laura, združenie mladých, Trnava; Združenie Pomoc obetiam násilia, Bratislava – Ružinov poradňa, Pomoc obetiam násilia v Trnave; OZ Slovenský zväz telesne postihnutých, Krajské centrum Trnava; OZ Organizácia postihnutých chronickými chorobami, Región Trnava; OZ - DOBROTA SV. ALŽBETY, Bratislava - Staré Mesto prevádzka Zariadenie núdzového bývania pre ženy – JOZEFÍNUM, Dolná Krupá, Katolícka jednota Slovenska, Oblastné centrum Trnava),
- 1 súkromná právnická osoba (Satis MM, s.r.o., Trnava),
- 1 družstvo (Roľnícke družstvo, Cífer),
- **1 rozpočtová organizácia TTSK**
 - o **Domov sociálnych služieb pre dospelých, Zavar,**
- 4 rozpočtové organizácie obce (Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava; Krízové stredisko, Trnava; Zariadenie pre seniorov, Trnava; Zariadenie pre seniorov Križovany nad Dudváhom),
- 2 cirkevné organizácie (Stredisko Evanjelickej cirkvi DIAKONIE so sídlom v Trnave; Trnavská arcidiecézna charita, Trnava).

V rámci okresu sú pre **osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie** v meste Trnava vybudované útulok, nocľaháreň a zariadenie núdzového bývania. Pre osoby, ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie nie je vybudované zariadenie domov na pol ceste.

Pre cieľovú skupinu **týrané ženy a osamelé tehotné ženy** sú poskytované sociálne služby v dvoch zariadeniach (Zariadenie núdzového bývania pre ženy – JOZEFÍNUM, Dolná Krupá a v zariadení na Okružnej 20 v Trnave).

V okrese sa nachádzajú 4 **domovy sociálnych služieb** s celoročným pobytom s celkovou kapacitou 164 miest.

Najviac, 16 poskytovateľov, sa venuje poskytovaniu sociálnych služieb pre **osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby** vo forme **opatrovateľskej služby**. Z toho 3 prevádzkujú neverejní poskytovatelia a 13 je zriadených obcou alebo mestom.

Pre **seniorov** je vytvorených 10 zariadení s celoročným pobytom a s celkovou kapacitou 417 miest. Z toho len 2 zariadenia prevádzkujú obce prostredníctvom nimi založených právnických osôb a 8 prevádzkujú neverejní poskytovatelia.

Prepravnú službu v okrese nezabezpečuje žiadny poskytovateľ.

Na cieľovú skupinu **detí** je v okrese zameraných 6 poskytovateľov Združenie Návrat, Trnava, Združenie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar pobočka Trnava, Združenie Centrum pomoci pre rodinu, Trnava, Laura, združenie mladých, Trnava, Združenie Pomoc obetiam násilia, poradňa Trnava, Trnavská arcidiecézna charita. Združenia vykonávajú programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK a tiež poskytujú službu špeciálneho poradenstva.

Zdravotne postihnutým osobám sa venuje 7 poskytovateľov sociálnych služieb a sú zamerané predovšetkým na sluchovo a zrakovo postihnuté osoby, osoby s autizmom a osoby s chronickými ochoreniami. Nezisková organizácia SVETLO sa venuje osobám s diagnózami Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v okrese je okresné a krajské mesto **Trnava**, na jeho území sú poskytované nasledovné druhy sociálnych služieb:

- denné centrum
- denný stacionár
- domov sociálnych služieb
- jedáleň
- krízové stredisko
- nízkoprahové denné centrum
- nocľaháreň
- opatrovateľská služba
- požičiavanie pomôcok
- sociálna rehabilitácia
- špecializované soc. poradenstvo
- špecializované zariadenie
- špeciálne soc. poradenstvo
- tlmočnícka služba
- útulok
- vykonávanie opatrení
- vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- základné sociálne poradenstvo
- zariadenie núdzového bývania
- zariadenie opatrovateľskej služby
- zariadenie pre seniorov

Druhy sociálnych služieb, resp. opatrení SPODaSK, ktoré sa v okrese **nenachádzajú** sú:

- domov na pol ceste
- integračné centrum
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií

- nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- práčovňa
- prepravná služba
- rehabilitačné stredisko
- resocializačné stredisko
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- sprostredkovanie osobnej asistencie
- sprostredkovanie tlmočnickej služby

Okres Trnava tvorí 45 obcí, z ktorých sa do dotazníkového zisťovania zapojilo **21 obcí**, čo je **46,67%**. Z prijatých dotazníkov sa 10 obcí vyjadrilo k otázke, ktoré sociálne služby a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK by vo svojej obci potrebovali. Najčastejšími druhmi služby/zariadenia, ktoré by obce chceli/potrebovali zriadiť boli **opatrovateľská služba** a **denný stacionár**. O tieto služby/zariadenia najčastejšie prejavili záujem obce, v ktorých sa nenachádza žiadne zariadenie sociálnych služieb, resp. sa neposkytuje žiadna zo sociálnych služieb alebo výkonov opatrení SPODaSK, a v ktorých sa nachádza vyšší podiel obyvateľov v dôchodkovom veku. Mesto **Trnava** by chcelo zriadiť **domov na polceste, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti** a poskytovať **odľahčovaciu službu**.

Obce by mali záujem nové sociálne služby/zariadenia zriaďovať predovšetkým v **spolupráci s inou obcou**, resp. obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom **podpory neverejného poskytovateľa**, prípadne akreditovaného subjektu a tým pomôcť pri vytvorení chýbajúcich služieb. Tieto formy preferujú predovšetkým menšie obce (do 1 000 obyvateľov), ktoré majú dlhodobo problém so zabezpečením všetkých povinností, ktoré im vyplývajú zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK. K týmto spôsobom zriadenia chýbajúcich služieb/zariadení by sa priklonilo i krajské a okresné mesto **Trnava**.

Tabuľka 108: Typy, zameranie a štruktúra sociálnych služieb, zariadení a odborných činností v okrese Trnava (k 30.6.2015)

P.č.	Druh služby/opatrenia	Názov	Právna forma	Forma (ambulantná, terénna, pobytová)	Kapacita	Cieľová skupina
1	Denné centrum	Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	80	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Ľudová 14, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	52	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Novosadská 4, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	170	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Beethovenova 24, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	85	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Limbova 11, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	85	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Kollárova 24, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	120	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s

						vnukom alebo vnučkou
		Denné centrum, Hlavná 17, Trnava	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	52	fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
		Sociálne centrum ANJEL, n.o., Zvončín, Suchá nad Parnou	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
2	Denný stacionár	Stacionár NÁŠ DOM n.o., Trnava	nezisková organizácia	ambulantná	16	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
		Stredisko Evanjelickej cirkvi DIAKONIE so sídlom v Trnave	cirkevná organizácia	ambulantná	15	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
		Záujmové združenie RODINA, Trnava	združenie	ambulantná	7	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
		OZ Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Trnave	občianske združenie	ambulantná	10	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa
3	Domov na pol ceste	-	-	-	-	-
4	Domov sociálnych služieb	Roľnícke družstvo, Cífer	družstvo	pobytová ročná	10	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
		Domov sociálnych služieb pre	rozpočtová	pobytová ročná	134	fyzické osoby do dovŕšenia

		dospelých v Zavare	organizácia TTSK	pobytová týždenná	9	dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
				ambulantná	30	
		Stredisko Evanjelickej cirkvi DIAKONIE so sídlom v Trnave	cirkevná organizácia	pobytová ročná	5	fyzické osoby do dovŕšenia dôchodkového veku, ak a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej V b) nevidiace alebo prakticky nevidiace a ich stupeň odkázanosti je najmenej III
5	Integračné centrum	-	-	-	-	-
6	Jedáleň	Obec Jaslovské Bohunice	obec/mesto	ambulantná, terénna		fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava Vývarovňa a výdaj jedál pre seniorov, Mozartova ul.	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	150	fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
		Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava, ul. VI. Clementisa	rozpočtová organizácia obce	ambulantná	40	fyzické osoby, ktoré a) nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, b) majú ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšili dôchodkový vek
7	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikač. technológií	-	-	-	-	-

8	Krizové stredisko	Krizové stredisko, Trnava	rozpočtová organizácia	pobytová		deti, rodina, plnoleté fyzické osoby
9	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	-	-	-	-	-
10	Nízkoprahové denné centrum	Trnavská arcidiecézna charita, Trnava	cirkevná organizácia	ambulantná, určitý čas počas dňa	35	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) a h)
		Trnavská arcidiecézna charita, Trnava Poskytovanie služby: Centrum pomoci človeku Sered'	cirkevná organizácia	ambulantná, určitý čas počas dňa	15	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) a h)
11	Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu	-	-	-	-	-
12	Noclaháreň	Trnavská arcidiecézna charita, Trnava Poskytovanie služby: Centrum pomoci človeku Sered'	cirkevná organizácia	pobytová ročná, určitý čas	10	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
		Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava	rozpočtová organizácia obce	pobytová na určitý čas	30	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
13	Odľahčovacia služba	Obec Dechtice	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičia s dieťaťom alebo starí rodičia s vnukom alebo vnučkou
14	Opatrovateľská služba	Obec Zeleneč	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Smolenice	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je

					najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Horné Orešany	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Jaslovské Bohunice	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Borová	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Bohdanovce nad Trnavou	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Stredisko sociálnej starostlivosti,	rozpočtová	terénna		fyzické osoby, ktoré

		Trnava	organizácia obce			a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Šúrovce	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Opoj	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Trstín	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
		Obec Dechtice	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných

					sociálnych aktivitách
	Obec Križovany nad Dudváhom	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Obec Lošonec	obec/mesto	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Katolícka jednota Slovenska, Oblastné centrum Trnava	občianske združenie	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Trnavská arcidiecézna charita, Trnava Trnavský kraj - v domácnosti klienta	cirkevná organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
	Trnavská arcidiecézna charita, Trnava Dom pokojnej staroby, Cífer	cirkevná organizácia	terénna		fyzické osoby, ktoré a) sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej II b) sú odkázané na pomoc pri úkonoch

						sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
15	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života	Obec Dechtice	obec/mesto	terénna		rodičia dieťaťa alebo iné fyzické osoby, ktoré majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôže zabezpečiť sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu; rodičia dieťaťa alebo iné fyzické osoby, ktoré majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase prípravy rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce
16	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	-	-	-	-	-
17	Požičiavanie pomôcok	SVETLO n.o., Trnava	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázanými na pomôcku
18	Práčovňa	-	-	-	-	-
19	Prepravná služba	-	-	-	-	-
20	Rehabilitačné stredisko	-	-	-	-	-
21	Resocializačné stredisko	-	-	-	-	-
22	Sociálna rehabilitácia	Občianske združenie Poradensko – rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, Trnava	občianske združenie	terénna a ambulantná		fyzické osoby, ktoré potrebujú podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluhu, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných

						sociálnych aktivitách s maximálnym využitím prirodzených zdrojov v rodine a komunitě
23	Špecializované soc. poradenstvo	Občianske združenie Poradensko – rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, Trnava	občianske združenie	terénna a ambulantná		fyzické osoby, rodiny alebo komunity
		Centrum pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska, n.o., Zavar	nezisková organizácia	terénna a ambulantná		fyzické osoby, rodiny alebo komunity
24	Špecializované zariadenie	NOVÝ DEŇ, n. o., Trnava	nezisková organizácia	pobytová ročná	22	fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, ich stupeň odkázanosti je najmenej V a majú zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiologie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.
25	Špeciálne soc. poradenstvo	Občianske združenie Otvorené srdce, Trnava Ambulantné krízové centrum	občianske združenie	ambulantná		plnoleté fyzické osoby
		Združenie Návrat, Bratislava – Staré mesto, pobočka Návrat, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti
		Združenie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Bratislava – mestská časť Petržalka, pobočka Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti
		Združenie Centrum pomoci pre rodinu, Trnava	združenie	ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Laura, združenie, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti a rodiny, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity pre sociálnoprávnu

						ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Združenie Pomoc obetiam násilia, Bratislava – Ružinov poradňa, Pomoc obetiam násilia, Trnava	združenie	ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Trnavská arcidiecézna charita, Trnava	cirkevná organizácia	terénna a ambulantná	-	deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
26	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	-	-	-	-	-
27	Sprostredkovanie osobnej asistencie	-	-	-	-	-
28	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	-	-	-	-	-
29	Stredisko osobnej hygieny	-	-	-	-	-
30	Tlmočnická služba	Občianske združenie Poradensko – rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, Trnava	občianske združenie	terénna a ambulantná		fyzické osoby odkázané na tlmočenie
		Občianske združenie Trnavská asociácia sluchovo postihnutých, Trnava	občianske združenie	terénna a ambulantná		fyzické osoby odkázané na tlmočenie
31	Útulok	Záujmové združenie RODINA, Trnava	združenie	pobytová na určitý čas	10	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
32	Vykonávanie opatrení	Občianske združenie Otvorené srdce, Trnava Ambulantné krízové centrum	občianske združenie	ambulantná	-	plnoleté fyzické osoby
		Združenie Návrat, Bratislava – Staré mesto, pobočka Návrat, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti
		Združenie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Bratislava – mestská časť Petržalka, pobočka Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar,	združenie	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti

		Trnava				
		Združenie Centrum pomoci pre rodinu, Trnava	združenie	ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Laura, združenie mladých, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti a rodiny, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Združenie Pomoc obetiam násilia, Bratislava – Ružinov poradňa, Pomoc obetiam násilia, Trnava	združenie	ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Trnavská arcidiecézna charita, Trnava	cirkevná organizácia	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
33	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	Občianske združenie Otvorené srdce, Trnava Ambulantné krízové centrum	občianske združenie	ambulantná		plnoleté fyzické osoby
		Združenie Návrat, Bratislava – Staré mesto, pobočka Návrat, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti
		Združenie Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Bratislava – mestská časť Petržalka, pobočka Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, NTrnava	združenie	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby, aktivity a poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti
		Združenie Centrum pomoci pre rodinu, Trnava	združenie	ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Laura, združenie mladých, Trnava	združenie	terénna a ambulantná		deti a rodiny, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Združenie Pomoc obetiam násilia, Bratislava – Ružinov poradňa, Pomoc obetiam násilia, Trnava	združenie	ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby programy a aktivity.pre sociálnoprávnu ochranu detí a o sociálnu kuratelu
		Trnavská arcidiecézna charita,	cirkevná organizácia	terénna a ambulantná		deti, plnoleté fyzické osoby

		Trnava				programy a aktivity pre sociálnoprávnú ochranu detí a o sociálnu kuratelú
34	Základné sociálne poradenstvo	OZ Organizácia postihnutých chronickými chorobami, Región Trnava	občianske združenie	ambulantná		osoby ZP a osoby s nepriaznivým zdravotným stavom
		KRUH n.o., Trnava	nezisková organizácia	ambulantná		fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii
		OZ Slovenský zväz telesne postihnutých, Krajské centrum Trnava	občianske združenie	ambulantná		fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, osoby ZP
35	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	-	-	-	-	-
36	Zariadenie núdzového bývania	Občianske združenie - DOBROTA SV. ALŽBETY, Bratislava - Staré Mesto Zariadenie núdzového bývania pre ženy – JOZEFÍNUM, Dolná Krupá	občianske združenie	pobytová na určitý čas	20	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g)
		Záujmové združenie Rodina, Trnava	združenie	pobytová na určitý čas	2	fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g)
37	Zariadenie opatrovateľskej služby	Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava Zariadenie pre sociálne núdznych, Trnava	rozpočtová organizácia obce	pobytová na určitý čas	24	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		Stredisko sociálnej starostlivosti, Trnava Hospodárska 62, Trnava	rozpočtová organizácia obce	pobytová na určitý čas	32	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
		SVETLO n.o., Trnava	nezisková organizácia	pobytová na určitý čas	3	plnoleté fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak im nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu
38	Zariadenie podporovaného bývania	-	-	-	-	-
39	Zariadenie pre seniorov	Pokoj n.o., Voderady	nezisková organizácia	pobytová ročná	20	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili

					dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
	Satis MM, s.r.o., Trnava Služba poskytovaná: Dom seniorov Mária, Horné Orešany	spoločnosť s ručením obmedzeným	pobytová ročná	9	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
	Pokora, n.o., Trnava	nezisková organizácia	pobytová ročná	25	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
	Rolnicke družstvo, Cífer Služba poskytovaná: Zariadenie pre seniorov „Karolína“, Cífer	družstvo	pobytová ročná	46	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
	SVETLO n.o., Trnava	nezisková organizácia	pobytová ročná	15	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
	Zariadenie pre seniorov v Trnave	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	150	a) fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň

						odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Zariadenie pre seniorov Križovany nad Dudváhom	rozpočtová organizácia obce	pobytová ročná	80	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Stredisko Evanjelickej DIAKONIE so sídlom v Trnave Služba poskytovaná: Evanjelický Diakonický domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Trnava	cirkevná organizácia	obytová ročná	40	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Záujmové združenie Rodina, Trnava Služba poskytovaná: Denný stacionár pre dôchodcov, Trnava	združenie	ambulantná - určitý čas počas dňa	8	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov
		Trnavská arcidiecézna charita, Trnava Služba poskytovaná: Dom pokojnej staroby, Cífer	cirkevná organizácia	pobytová ročná	39	a) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV b) fyzické osoby, ktoré dovършили dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, 2015

SWOT analýza

Sociálne služby	
Silné stránky	Slabé stránky
• stavebno-technický stav budov ZSS je prevažne vo vyhovujúcom stave • vybavenosť ZSS je hodnotená vo väčšine prípadov ako moderná, resp. vyhovujúca • mnohé zo zariadení sociálnych služieb má v súčasnosti pripravené projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020 • postupná deinštitucionalizácia zariadení poskytujúcich sociálne služby • zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov zariadení sociálnych služieb • rozvoj počtu poskytovateľov opatrovateľskej služby • v okrese je zastúpených najviac druhov sociálnych služieb spomedzi okresov TTSK • v okrese pôsobí najviac poskytovateľov sociálnych služieb spomedzi okresov TTSK • druhá najnižšia miera nezamestnanosti spomedzi okresov TTSK • záujem obcí o nové sociálne služby/zariadenia predovšetkým v spolupráci s inými obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa	• nedostatočná kapacita zariadení soc. služieb (pre seniorov a pre postihnutých občanov) • chýbajúci špecialisti vo vybraných profesiách • fluktuácia zamestnancov spôsobená nízkym finančným ohodnotením • zariadenia sociálnych služieb sú zamieňané za liečebne pre dlhodobo chorých pacientov • nízke finančné ohodnotenie pracovníkov v oblasti sociálnych služieb • kapacita zariadení sociálnych služieb, ktorá časom nemusí stačiť
Príležitosti	Hrozby
• rastúci záujem o služby poskytované ambulantnou formou • preferovanie týždenných pobytových služieb a ambulantných služieb pred celoročnými službami • prilákanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb • čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • zapájanie dobrovoľníkov • rozširujúce sa možnosti zvýšenia a skvalitnenia odbornosti, kvalifikácie v rámci procesov celoživotného vzdelávania • užšie prepojenie spolupráce poskytovateľov soc. služieb s VÚC hlavne v oblasti metodického vedenia a usmerňovania	• starnutie populácie okresu • prijímatelia sociálnej služby prichádzajúci do ZSS so stále komplikovanejšími diagnózami • nestabilné legislatívne prostredie • zhoršujúca sa finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb • administratívne náročný a časovo zdĺhavý proces čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ • odchod kvalifikovaného personálu do zahraničia • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým stúpajúci počet ľudí zasiahnutých chudobou

SPODaSK	
Silné stránky	Slabé stránky
• existencia zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK prostredníctvom neverejných poskytovateľov • rozvoj pestúnskej starostlivosti	• absencia, resp. nedostatok niektorých služieb a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK • chýbajúce služby pre osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK • nezáujem obcí o služby SPODaSK • absencia verejného poskytovateľa služieb

	v oblasti výkonu opatrení SPODaSK
Príležitosti	Hrozby
• čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • užšie prepojenie spolupráce organizácií vykonávajúcich opatrenia SPODaSK s ÚPSVaR a VÚC	• nestabilné legislatívne prostredie • celospoločenské negatívne zmeny (mládež závislá na alkohole, drogách, nezamestnanosť mladých, sociálne a finančné problémy v rodinách, zvyšujúca sa rozvodovosť a pod.) • potenciálne zhoršenie ekonomickej situácie v SR a tým zapríčinená zvyšujúca sa miera nezamestnanosti a počet ľudí zasiahnutých chudobou

2.2 Stav poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK podľa poskytovateľov

2.2.1 Sociálne služby

Rozdiely v sociálnych sieťach jednotlivých okresov sú spôsobené jednak sociálno-demografickými odlišnosťami okresov ako aj tým, že v minulosti nebola sociálna sieť systematicky budovaná ani na úrovni TTSK. TTSK prebral zariadenia sociálnych služieb (ako aj organizácie a inštitúcie pre výkon opatrení SPODaSK) v rámci transformácie verejnej správy v danej oblasti, teda prebral aj sociálnu sieť, ktorá bola dlhodobo budovaná v kontexte troch územnosprávnych celkov. V tomto období boli niektoré služby zriaďované centrálné pre celé územie SR. TTSK sa dlhodobo usiluje o zmenu situácie a o rovnomerné pokrytie svojho územia všetkými potrebnými druhmi sociálnych služieb.

V rámci dotazníkového prieskumu v oblasti poskytovania sociálnych služieb bolo rozposlaných celkovo 169 dotazníkov, z čoho sa do prieskumu aktívne zapojilo **78 poskytovateľov** sociálnych služieb, čo je **46,15%**. V rámci vyhodnotenia prieskumu bolo **využitých celkovo 52 dotazníkov** zo 78 prijatých, čo je **30,77%** z celkového počtu rozoslaných dotazníkov (rozdiel dotazníkov tvoria dotazníky prijaté od poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí nemajú zariadenie sociálnych služieb, t. j. poskytujú terénnu formu služieb, a preto vyplnili len niektoré otázky z dotazníka). Vzhľadom na nerovnováhu v počte zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch TTSK, ako aj na rozdielne zapojenie zariadení do dotazníkového prieskumu uvádzame výsledky analýzy celkovo za TTSK.

Mnohí z poskytovateľov poskytujú viacero druhov sociálnych služieb, resp. majú zriadených viacero zariadení sociálnych služieb. Štruktúra cieľových skupín, na ktoré sa zameriavajú jednotlivé zariadenia sociálnych služieb, je bližšie špecifikovaná v kapitolách 2.1.2 až 2.1.8.

Zariadenia sociálnych služieb v TTSK sú takmer plne obsadené. **62% zariadení** sociálnych služieb v TTSK, ktoré sa zúčastnili dotazníkového prieskumu, sa vyjadrilo, že ich súčasná **kapacita** je vzhľadom na dopyt a priestory zariadenia **postačujúca**. Ostatné zariadenia hodnotia svoju kapacitu vzhľadom na počet žiadateľov ako **nedostačujúcu**. Ide predovšetkým o tieto zariadenia:

- DSS pre dospelých v Hornom Bare – 41 žiadostí
- DSS pre deti a dospelých v Jahodnej – 46 žiadostí

- DSS pre dospelých Lehnice – 43 žiadostí
- DD a DSS pre dospelých v Holíči – DSS 88 žiadostí, ZPS 15 žiadostí, špecializované zariadenie 4 žiadostí
- DD a DSS pre dospelých Sered' – DD 13 žiadostí, DSS 74 žiadostí
- DSS pre dospelých Košúty – 55 žiadostí
- DSS pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec – 34 žiadostí
- DSS pre dospelých v Zavare - 75 žiadostí
- DSS pre dospelých Bojková – 30 žiadostí
- DSS pre dospelých a ZPS Senica – DSS 86 žiadostí, ZPS 22 žiadostí

Čo sa týka počtu kvalifikovaných zamestnancov, tak 71% zariadení sociálnych služieb má podľa dotazníkového prieskumu dostatok zamestnancov. V ostatných **29% zariadení** pociťujú **nedostatok kvalifikovaných zamestnancov**, a to predovšetkým v profesiách:

- opatrovateľ
- zdravotná sestra
- sanitár
- sociálny pracovník
- terapeut
- zdravotný pracovník
- rehabilitačný pracovník, fyzioterapeut
- špeciálny pedagóg

Stavebno-technický stav **ubytovacích priestorov** je z pohľadu zástupcov jednotlivých zariadení sociálnych služieb vyhovujúci (86,44% všetkých ubytovaných priestorov), pričom 40,68% priestorov je vo vyhovujúcom stave, 37,29% prešlo za posledných 10 rokov rekonštrukciou a 8,47% je novostavbou za posledných 10 rokov. Nevyhovujúci až havarijný stav (13,56% ubytovacích priestorov) bol zaznamenaný v týchto zariadeniach: DSS pre dospelých v Hornom Bare (nevyhovujúci stav okien), DSS pre deti a dospelých v Jahodnej (ubytovacie priestory vyhradené pre mužov), DSS pre deti a dospelých v Okeči – Opatovský Sokolec, DSS pre deti a dospelých Skalica, DSS pre deti a dospelých Galanta, DSS pre dospelých Bojková (priestory nevyhovujúce z hľadiska plochy na prijímateľa), DSS pre deti a dospelých v Rohove (havarijný stav okien a nevyhovujúci stav časti elektrických rozvodov v budove kaštieľa, chýba debarierizácia najvyššieho podlažia).

Stavebno-technický stav **stravovacích priestorov** v zariadeniach sociálnych služieb bol v dotazníkovom prieskume hodnotený ako vyhovujúci (90,38% všetkých stravovacích priestorov), pričom 46,15% je vo vyhovujúcom stave, 36,54% prešlo za posledných 10 rokov rekonštrukciou a 7,69% je novostavbou za posledných 10 rokov. Nevyhovujúci až havarijný stav (9,62% stravovacích priestorov) bol zaznamenaný v týchto zariadeniach: DSS pre deti a dospelých v Medveďove, DSS pre deti a dospelých v Okeči – Opatovský Sokolec, DSS pre deti a dospelých Galanta a DSS pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec.

V zariadeniach sociálnych služieb, ktoré majú **priestory využívané pre rehabilitáciu a zdravotnú starostlivosť**, sú tieto priestory zo stavebno-technického hľadiska hodnotené ako vyhovujúce (86,67% všetkých priestorov využívaných pre rehabilitáciu a zdravotnú starostlivosť), pričom 48,89% je vo vyhovujúcom stave, 31,11% prešlo za posledných 10 rokov rekonštrukciou a 6,67% je novostavbou za posledných 10 rokov. Nevyhovujúci až havarijný stav (13,33% týchto priestorov) bol zaznamenaný v týchto zariadeniach: PRO REGION n.o., prevádzka Denný stacionár Svetluška; Nezábudka Kúty n.o.; DSS pre deti a dospelých v Okeči – Opatovský Sokolec; DSS pre deti a dospelých Skalica; ZPS Križovany nad Dudváhom.

Stavebno-technický stav **priestorov pre pracovnú, sociálnu rehabilitáciu, pre voľnočasové a vzdelávacie aktivity, relaxačné priestory** a pod. je z pohľadu zástupcov jednotlivých

zariadení sociálnych služieb vyhovujúci (85,19% všetkých takýchto priestorov), pričom 50,00% je vo vyhovujúcom stave, 29,63% prešlo za posledných 10 rokov rekonštrukciou a 5,56% je novostavbou za posledných 10 rokov. Nevyhovujúci až havarijný stav (14,81% týchto priestorov) bol zaznamenaný v týchto zariadeniach: PRO REGION n.o., prevádzka Denný stacionár Svetluška; Nezábudka Kúty n.o.; DSS pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec; DSS pre deti a dospelých Pastuchov; DD a DSS pre dospelých v Holíči; ZPS Križovany nad Dudváhom; Senior klub Holíč – denné centrum.

Stavebno-technický stav **administratívnych priestorov** je z pohľadu zástupcov jednotlivých zariadení sociálnych služieb vyhovujúci (89,66% všetkých administratívnych priestorov), pričom 48,28% priestorov je vo vyhovujúcom stave, 34,48% prešlo za posledných 10 rokov rekonštrukciou a 6,90% je novostavbou za posledných 10 rokov. Nevyhovujúci až havarijný stav (10,34% administratívnych priestorov) bol zaznamenaný v týchto zariadeniach: DSS pre deti a dospelých v Medveďove, DSS pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec, DSS pre deti a dospelých Skalica, DSS pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec, DSS pre deti a dospelých v Šintave.

Stavebno-technický stav **spoločných priestorov** v zariadeniach sociálnych služieb je hodnotený ako vyhovujúci (88,52% všetkých spoločných priestorov), pričom 47,54% je vo vyhovujúcom stave, 34,43% prešlo za posledných 10 rokov rekonštrukciou a 6,56% je novostavbou za posledných 10 rokov. Nevyhovujúci až havarijný stav (6,56% spoločných priestorov) bol zaznamenaný v týchto zariadeniach: ZPS Križovany nad Dudváhom, DSS pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec a v DSS pre deti a dospelých v Medveďove.

Aktuálny stav **nábytkového** vybavenia hodnotia zástupcovia zariadení sociálnych služieb ako prevažne moderný (50,98%), resp. ako prevažne zastaraný (37,25%). Čo sa týka vybavenia zariadení **elektronikou** (chladničky, televízory a i.), to je z pohľadu zariadení sociálnych služieb hodnotené ako prevažne moderné (63,83%). Vybavenie **IKT** je hodnotené taktiež ako prevažne moderné (61,22%). Ako prevažne zastarané je vybavenie elektronikou hodnotené v 21,28% zariadení; hodnotenie IKT ako prevažne zastarané je v 28,57% zariadení. Elektronika je ako prevažne zastaraná hodnotená v týchto zariadeniach sociálnych služieb: Senior klub Holíč - denné centrum a Denný stacionár Náš dom n. o. v Trnave.

Vybavenie **kuchýň a jedální** v zariadeniach sociálnych služieb je podľa názor zástupcov jednotlivých zariadení sociálnych služieb hodnotené nasledovne:

- prevažne moderné vybavenie – 46,67%,
- prevažne zastarané vybavenie – 34,38%,
- výhradne moderné vybavenie – 22,22%,
- výhradne zastarané vybavenie – 2,22%.

Vybavenie **zdravotníckymi a rehabilitačnými zariadeniami a pomôckami** prechádza v zariadeniach sociálnych služieb vo väčšej alebo menšej miere postupnou modernizáciou a inováciou. Tento fakt potvrdzuje i hodnotenie vybavenosti týmito zariadeniami a pomôckami zástupcami zariadení sociálnych služieb, ktorého výsledky sú nasledovné:

- prevažne moderné vybavenie – 64,10%,
- prevažne zastarané vybavenie – 23,08%,
- výhradne moderné vybavenie – 7,69%,
- výhradne zastarané vybavenie – 5,13% (Denný stacionár Náš dom n. o. v Trnave, ZPS Križovany nad Dudváhom).

Vybavenie pre **pracovné a iné aktivity** (napr. vybavenie dielní) je z pohľadu zástupcov jednotlivých zariadení sociálnych služieb hodnotené nasledovne:

- prevažne moderné vybavenie – 54,05%,

- prevažne zastarané vybavenie – 29,73%,
- výhradne moderné vybavenie – 10,81%,
- výhradne zastarané vybavenie – 5,41% (Denný stacionár Náš dom n. o. v Trnave, ZPS Križovany nad Dudváhom).

Vybavenie pre **voľnočasové aktivity a vzdelávanie** (vybavenie klubovní, knižníc a pod.) je z pohľadu zástupcov jednotlivých zariadení sociálnych služieb hodnotené nasledovne:

- prevažne moderné vybavenie – 46,51%,
- prevažne zastarané vybavenie – 32,56%,
- výhradne zastarané vybavenie – 11,63% (Denný stacionár Náš dom n. o. v Trnave, ZPS Križovany nad Dudváhom, DSS pre deti a dospelých v Medved'ove, DSS pre deti a dospelých Pastuchov, DSS pre deti a dospelých Galanta),
- výhradne moderné vybavenie – 9,30%.

Takmer tri štvrtiny zariadení sociálnych služieb zapojených do dotazníkového prieskumu uviedla, že má v súčasnosti pripravené **projektové zámery**, ktoré by mohli byť financované z **fondov EÚ v programovom období 2014-2020**. Projektové zámery sú zamerané predovšetkým na tieto oblasti:

- rekonštrukcia budov a znižovanie ich energetickej náročnosti
- modernizácia vybavenia zariadenia
- debarierizácia priestorov
- deinštitucionalizácia zariadenia
- rozširovanie súčasných kapacít
- vybudovanie nového zariadenia, resp. rozšírenie poskytovaných druhov sociálnych služieb a iných služieb a aktivít

Štvrtina zariadení sociálnych služieb sa vyjadrila, že v súčasnosti nemá pripravený žiaden projektový zámer, ktorý by mohol byť financovaný z fondov EÚ v programovom období 2014-2020. Väčšina z nich sa však v blízkej budúcnosti plánuje uchádzať o finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, s prihliadnutím na svoju finančnú situáciu (vzhľadom na finančnú spoluúčasť), administratívnu náročnosť ako aj nechúť po predchádzajúcom zamietnutí projektových zámerov.

Podľa dotazníkového prieskumu plánuje prejsť väčšina zariadení sociálnych služieb (ktorých sa to týka) procesom **deinštitucionalizácie do roku 2020**. Tento časový horizont bol zariadeniami sociálnych služieb stanovený vzhľadom na fakt, že ide o priestorovo, časovo i finančne náročný proces. Niektoré zo zariadení už procesom deinštitucionalizácie postupne prechádzajú. Vnímanými problémami deinštitucionalizácie z pohľadu zariadení sú predovšetkým limitujúce finančné prostriedky a problémy s vhodnými objektmi a priestormi, ktoré by prijímateľom sociálnych služieb zabezpečili podmienky pre nezávislý život v prirodzenom sociálnom prostredí komunity.

V rámci transformácie 2 zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK rozšírili svoju činnosť o poskytovanie sociálnych služieb v špecializovanom zariadení – Domov sociálnych služieb pre dospelých Zavar a Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Medved'ov.

Zariadenia sociálnych služieb pôsobiace v TTSK **informujú o svojich službách a aktivitách** predovšetkým prostredníctvom:

- internetu – vlastných web stránok, sociálnych sietí, informácií uverejnených na web stránke TTSK,
- inzercie v regionálnych printových a elektronických médiách, propagačných materiálov,

- organizovania dní otvorených dverí, podujatí pre verejnosť – akými sú napr. rôzne vystúpenia, výstavy a pod.,
- podujatí organizovaných obcou – prezentácia práce klientov a i.

Klienti a ich rodinní príslušníci očakávajú od zariadení sociálnych služieb predovšetkým kvalitné zabezpečenie opatrovateľskej, ošetrovateľskej a rehabilitačnej starostlivosti ako aj zabezpečenie zmysluplného trávenia voľného času vzhľadom na osobné preferencie prijímateľov sociálnej služby. Prijímatelia v súčasnosti vzhľadom na svoju finančnú situáciu uprednostňujú predovšetkým verejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú svoje služby v porovnaní s neverejnými poskytovateľmi lacnejšie. Z názorov zariadení sociálnych služieb vyplýva všeobecná spokojnosť klientov a ich príbuzných s kvalitou a kvantitou poskytovaných sociálnych služieb. Stále sa však nájdu aj takí, ktorí svojich príbuzných do zariadení sociálnych služieb „odložia“ bez ďalšieho aktívneho záujmu, či povinností, pričom od zariadenia očakávajú 100 percentnú starostlivosť.

Zariadenia sociálnych služieb taktiež deklarujú, že k nim prichádzajú klienti s čoraz ťažšími zdravotnými problémami, pričom majú pocit, že majú suplovať geriatrické oddelenia, na čo zariadenia nie sú prispôbené a pripravené po materiálnych ani po personálnych stránkach.

Z dotazníkového prieskumu taktiež vyplýva fakt, že **DSS pre deti a dospelých v Skalici** už niekoľko rokov avizuje zvýšený záujem na umiestnenie prijímateľov sociálnych služieb v ich zariadení. Podľa vyjadrenia DSS sa poradovník čakať na umiestnenie detí do 18 rokov na všetky 3 druhy pobytu (ambulantný, týždenný aj celoročný) v podstate už desaťrocie neposúva, a tak vzniká kategória dospelých zdravotne postihnutých ľudí, ktorí zostávajú na okraji záujmu spoločnosti. Vo väčšine prípadov ide o zdravotne postihnutých občanov, ktorí v zmysle platných správnych predpisov skončia povinné školské vzdelávanie v špeciálnej základnej škole. Rodičia týchto detí následne riešia veľký problém, ako zabezpečiť svoje deti. Takmer žiadne z nich sa totiž nedokáže zaradiť do pracovného procesu, zostávajú v domácom prostredí, pričom sú väčšinou zabezpečení invalidnými dôchodkami, pričom vyžadujú neustály dohľad. Vzhľadom na tieto skutočnosti, väčšina rodičov rieši vzniknutú situáciu tým, že jeden z rodičov musí zanechať prácu a zostať so svojím dieťaťom doma. Mnohí sa dokonca rozhodnú svoje dieťa umiestniť do zariadenia s celoročným pobytom mimo rodinu. Prevažná väčšina rodičov sa však o svoje deti chce starať, a preto majú všetci záujem predovšetkým o ambulantnú formu starostlivosti.

Zariadeniam, ktoré poskytujú sociálne služby na území TTSK, by **zo strany VÚC pomohli nasledovné kroky a opatrenia:**

- zmeniť systém financovania a podieľať sa na spolufinancovaní všetkých zariadení sociálnych služieb i napriek tomu, že nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK a eliminovať tak rozdiely v platbách klientov v zariadeniach TTSK a klientov ostatných zariadení
- podporiť nevyhnutnosť zvýšenia finančného príspevku z MPSVR SR na financovanie sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb rodinného typu, teda s malou kapacitou, ktoré musí spĺňať všetky legislatívne požiadavky ako zariadenie s veľkou kapacitou - plnenie týchto požiadaviek nie je možné zabezpečiť bez finančného krytia
- výrazne zvýšiť platové tarify pre zamestnancov sociálnych služieb a k tomu adekvátne navýšiť finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadení. Je nutné primerane finančne ohodnotiť náročnú prácu vo sfére sociálnych služieb, nakoľko je veľmi podhodnotená a tým čiastočne zamedziť odlivu kvalifikovanej pracovnej sily do okolitých krajín, hlavne Rakúska, Nemecka
- podporiť uzákonenie povinnosti pre zdravotné poisťovne preplácať zdravotné výkony v zariadeniach sociálnych služieb

- priama pomoc pri vypracovaní projektových zámeroch alebo poskytnutie finančných prostriedkov na zabezpečenie ich vypracovania odborníkom (pre zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK)
- rekonštrukcia a zníženie energetických výdavkov budov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK
- podpora procesu deinštitucionalizácie
- koncepcná podpora rozvoja sociálnych služieb poskytovaných na území TTSK
- nepreferovať filozofiu suplovania zdravotných zariadení sociálnymi zariadeniami
- vytvorenie nových špecializovaných zariadení v rámci TTSK, kde by boli prijímaní klienti s psychiatrickými diagnózami (schizofrénia, demencia, alkoholizmus, drogová závislosť...) a s pervazívnymi vývinovými poruchami (autizmus), pretože si vyžadujú náročnejšie a rozdielne poskytovanie sociálnej služby v oblasti individuálneho prístupu a rovnako sú náročnejšie na počet odborných zamestnancov a ich vzdelanie
- organizovanie odborných seminárov a školení pre odborných zamestnancov zariadení sociálnych služieb v súvislosti s povinnosťami a očakávaniami v zmysle zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov

2.2.2 Výkon opatrení SPODaSK

Do dotazníkového prieskumu v oblasti výkonu opatrení SPODaSK bolo zapojených **13 subjektov**, z celkového počtu 21, čo predstavuje **61,90%**. Vzhľadom na nerovnováhu v počte subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v jednotlivých okresoch TTSK, ako aj na rozdielne zapojenie subjektov do dotazníkového prieskumu uvádzame výsledky analýzy celkovo za TTSK. Do dotazníkového prieskumu boli zapojené nasledovné subjekty:

Tabuľka 109: Prehľad subjektov vykonávajúcich opatrenia SPODaSK zapojených do dotazníkového prieskumu

Okres	Mesto	Organizácia	Cieľová skupina	Sociálne problémy klientov	Forma vykonávania opatrení SPODaSK	Počet klientov
DS	Šamorín	OZ Ain Karim	sociálne odkázaní, ľudia v núdzi, mnohohodetné rodiny, trestané osoby, bezdomovci	nezamestnanosť, rodinné problémy, finančná tieseň, bezdomovectvo, záškoláctvo	OZ prevádzkuje Dom prijatia sv. Františka z Paoly kde vykonáva rôzne nízkooprahové aktivity a voľnočasové aktivity pre cieľovú skupinu, základné poradenstvo	cca 350
GA	Galanta	Čistý deň, n.o.	závislé osoby od psychoaktívnych látok a osoby s poruchami správania, zapríčinenými užívaním psychoaktívnych látok a ich najbližšie sociálne okolie	u dospelých klientov sociálna exklúzia so všetkými dôsledkami: strata zamestnania, strata pracovných návykov, odcudzenie rodiny, strata partnera/partnerky, strata priateľov, bezdomovectvo, prostitúcia, kriminalita; u mladistvých: záškoláctvo, úteky z domu, predčasný sexuálny život, kriminalita spojená s obstarávaním prostriedkov na drogy, zanedbávanie vzdelávania...	pobytová forma	31
	Sereď	Združenie STORM	prevencia rizikového správania na rôznych úrovniach prevencie s rôznou klientelou (napr. injekční užívatelia drog a osoby pracujúce v sex-biznise, žiaci základných a stredných škôl, obyvatelia mesta Sereď v nepriaznivej životnej situácii a pod.)	Náročnosť zrealizovania zmeny v dôsledku subjektívnych a objektívnych príčin; Nefunkčnosť a nepružnosť systému rôznych služieb; Slabá spolupráca zdravotníckych zariadení a zariadení, ktoré poskytujú sociálne služby, či realizujú výkon opatrení SPODaSK; Nemožnosť zabezpečiť si finančné prostriedky potrebné na základnú mobilizáciu (napr. nový občiansky preukaz) do života; Problémy s hľadaním a nájdením si práce; Záškoláctvo; Rodinné problémy; Experimentovanie s alkoholom, drogami; Prejav agresívneho správania; Porušovanie ľudských práv	terénna a ambulantná forma	počet klientov nie je stabilný
	Sereď	Teen Challenge Slovakia, n. o.	muži na 18 rokov so všetkými látkovými závislosťami	neukončené vzdelanie, základné vzdelanie, exekúcie, dlhy, narušené rodinné vzťahy, porušenie zákona	pobytová forma resocializácia	11
	Jánovce	OZ TENENET	mládež, sociálne slabé rodiny, rodiny v kríze, jedinci a rodiny v hmotnej núdzi ohrození chudobou a sociálnym vylúčením	rodiny v kríze, dysfunkčné rodiny (napr. v rozvodovom konaní), nezamestnaní, rodiny a jedinci s nízkym príjmom, ohrozený sociálnym vylúčením, jedinci so zdravotným znevýhodnením, jedinci so špeciálnymi potrebami	terénna a ambulantná forma	87
PN	Piešťany	Otvorená náruč, n.o.	obete domáceho násillia (ženy, deti, seniori),	domáce násillie, šikanovanie, problémy s bývaním, finančné problémy, zdravotné problémy	sociálne, právne a psychologické poradenstvo	-

SE	Borský Svätý Jur	ROAD, n.o. Bratislava	osoby užívajúce psychoaktívne látky a ich rodiny,	užívanie psychoaktívnych látok, nízka, príp. žiadna motivácia k zmene postoja k abstinencii, finančné problémy (exekučné konania), trestná činnosť, zdravotný stav klientov	Sociálne poradenstvo pre mladistvých a ich rodiny, spolupráca s ÚPSVaR – odbor SPODaSK, umiestňovanie detí do programu resocializácie na základe dobrovoľnosti, predbežného, alebo výchovného opatrenia	21
SI	Gbely - Adamov	Resocializačné stredisko ADAM, OZ Adam Bratislava	muži s primárnou diagnózou nelátkovej závislosti alebo poruchami správania spôsobenými užívaním návykových látok z územia SR	strata zamestnania – dlhodobá nezamestnanosť, rozpad rodiny, bezdomovecstvo, nemožnosť uplatnenia sa na trhu práce, drogová kriminalita, prostitúcia, sklony k samovražde, strata priateľov a sociálneho zázemia	pobytová forma na základe rozhodnutia súdu alebo predbežného opatrenia	17
TT	Trnava	Centrum pomoci pre rodinu, OZ Centrum pomoci	rodiny s deťmi	závislosti, vzťahové problémy v rodine, rodičovstvo, výchova, psychické ťažkosti detí a rodičov, sociálne problémy	poradenstvo, vzdelávanie, pomoc dobrovoľníkov v rodinách, mediácia, sociálne poradenstvo a sprevádzanie, právne poradenstvo, aktivity skupinové pre deti aj rodičov – svojpomocné skupiny, prednášky, vzdelávanie	cca 200
	Trnava	Krizové stredisko Trnava (TTSK)	§ 62 zákona č. 305/2005 Z.Z o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov	nezamestnanosť, rozvodovosť, nepriaznivé výchovné prostredie, problémové, delikventné správanie, užívanie návykových látok, nedostatočný rozvoj rodičovských zručností, Strata bývania, nedostatok sociálnych a ekonomických zručností (neschopnosť hospodáriť s finančnými prostriedkami, neschopnosť orientovať sa v štruktúre úradov)	pobytová forma	17
	Trnava	Laura, združenie mladých	deti a mladí, pozornosť sa venuje zvlášť dievčatám, ktoré môžu byť a sú vo viacerých oblastiach života viac ohrozené ako chlapci.	nedostatok pomoci vo viacerých úrovniach života, ohrozenie negatívnymi vplyvmi prostredia, vystavenie nebezpečenstvu, že sa u detí prejavujú, alebo sa začnú prejavovať sociálnopatologické javy	voľnočasová činnosť, neformálne stretnutia s matkami, stretnutia rovesníckych skupín, krúžková činnosť, rôzne nepravidelné aktivity v podobe osláv, tvorivých dielní, táborov, akcií, výletov...	cca 103
	Trnava	Združenie STORM	prevencia rizikového správania na rôznych úrovniach prevencie s rôznou klientelou (napr. injekční užívatelia drog a osoby pracujúce v sex-biznise, žiaci základných a stredných škôl	Náročnosť zrealizovania zmeny v dôsledku subjektívnych a objektívnych príčin; Nefunkčnosť a nepružnosť systému rôznych služieb; Slabá spolupráca zdravotníckych zariadení a zariadení, ktoré poskytujú sociálne služby, či realizujú výkon opatrení SPODaSK; Nemožnosť zabezpečiť si	terénna a ambulantná forma	počet klientov nie je stabilný

			a pod.)	finančné prostriedky potrebné na základnú mobilizáciu (napr. nový občiansky preukaz) do života; Problémy s hľadaním a nájdením si práce; Záškoláctvo; Rodinné problémy; Experimentovanie s alkoholom, drogami; Prejavy agresívneho správania; Porušovanie ľudských práv		
	Trnava	OZ Otvorené srdce	plnoleté fyzické osoby závislé od psychoaktívnych látok, nelátkovo závislí a ich rodinní príslušníci	nezamestnanosť, rozvodovosť, zanedbávanie a týranie detí, domáce násilie, zadlžovanie, ohrozenie bezdomovectvom, vyčleňovanie sa z formálnych i neformálnych skupín, určitá diskriminácia zo strany spoločnosti.	ambulantná forma individuálnej a skupinovej psychoterapie, psychologického a sociálneho poradenstva.	353
	Trnava	OZ Návrat	deti v ohrození a ich biologická rodina (rodiny v kríze, rodiny v dlhodobej nepriaznivej situácii), Osoby, ktoré majú záujem prijať dieťa (žiadatelia o NRS, Deti na sprostredkovanie NRS (nad ktorými je nariadená ústavná starostlivosť), Náhradné rodiny (pestúnske, osvojitelia, profesionálne rodiny), Odborná aj laická verejnosť (sekundárne)	Ohrozenie stratou bývania, Nižšia kvalita bytových pomerov, Zlá finančná situácia/ chudoba/ hmotná a sociálna núdza, Zadlženie/ exekúcie, Krátkodobá a dlhodobá nezamestnanosť, Konflikty v rodine, Domáce násilie, Závislosti, Kriminalita, Výchovné problémy detí, Deti so špeciálnymi potrebami vzhľadom na prežitú traumy (odlúčenie od rodiny, deprivácia z inštitucionálneho umiestnenia v rannom detstve), Deti ohrozené vylúčením kvôli rómskemu pôvodu, sociálnemu pôvodu alebo zdravotným/ mentálnym problémom, Rodičia so slabými sociálnymi a komunikačnými zručnosťami, Náročná spolupráca so školou/ napr. neochota pre individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní v prípade, že dieťa má špeciálne potreby. Mnohodedné rodiny/ veľký počet súrodencov v rodine, Neúplné rodiny, chýbajúca podporná sociálna sieť, Neplnoleté matky/otcovia, Bývanie v sociálne vylúčenej komunite, Sociálna izolácia, Diskriminácia, Absencia komunitných zdrojov a služieb pre rodiny.	V oblasti služieb pre rodiny v ohrození/ sanácie rodín: terénnou sociálnou prácou, sociálnym poradenstvom, výchovným poradenstvom, sociálnou asistenciou/sprevádzaním, advokáciou práv a právom chránených záujmov klientov, sieťovaním služieb pre rodinu, rôznymi terapeutickými programami, sprostredkovaním hmotnej, príp. finančnej pomoci (v odôvodnených prípadoch). V oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti: špecializovaným poradenstvom na náhradnú rodinnú starostlivosť, sociálnym poradenstvom, výchovným poradenstvom, terénnou sociálnou prácou, rôznymi terapeutickými programami, advokáciou práv a právom chránených záujmov klientov, sociálnou asistenciou/sprevádzaním, sprostredkovaním hmotnej pomoci kluby náhradných rodín	*

* Infolinka – poradenstvo – 51, Telefonické poradenstvo – 21, Poradenstvo cez mailovú adresu – 26, Online poradne – 25, Odpovede na otázky obyvateľov TTSK – 114, Príprava na NRS – 20, Tréning profesionálnych rodičov – 2, Registrácia dokumentácie detí, ktorým sa vyhľadáva náhradná rodina – 19 625, Poradenské stretnutia pre náhradné rodiny – 25, Individuálna terénna sociálna práca s rodinami v ohrození – 8 rodín/ 32 klientov

Verejní aj neverejní poskytovatelia v oblasti výkonu opatrení SPODaSK vykonávajú vo svojich zariadeniach množstvo programov, ktoré sú zamerané na cieľové skupiny v rámci ich špecializácie. Takmer všetky organizácie zapojené do dotazníkového prieskumu sa venujú aj realizácii **výkonu výchovných opatrení a sanácii rodiny**.

Organizácie vykonávajúce opatrenia SPODaSK **informujú o svojich aktivitách** predovšetkým prostredníctvom:

- informačných materiálov na ÚPSVaR, špecializovaných ambulanciách,
- sociálnych oddelení mestských a obecných úradov,
- svojej web stránky a sociálnych sietí,
- inzercie v miestnych printových a elektronických médiách,
- prednášok v školách, zariadeniach pre seniorov, zdravotníckych zariadeniach,
- organizovania rôznych konferencií a podujatí pre verejnosť,
- účasti a prezentovania sa na festivaloch.

Organizácie vykonávajúce opatrenia SPODaSK v súčasnosti deklarujú dostatok kvalifikovaných pracovníkov, hoci by v prípade dostatku finančných prostriedkov uvítali zvýšenie počtu svojich zamestnancov. Problémom v oblasti zamestnanosti v takýchto zariadeniach sú predovšetkým **nedostatočné financie na pokrytie mzdových nákladov**. Následkom tohto stavu je fakt, že množstvo pracovníkov – predovšetkým na pozíciách sociálnych pracovníkov, učiteľov, vychovávateľov a psychológov, pracuje ne skrátene úväzky alebo dohody. Problémom podľa organizácií je taktiež nízke platové ohodnotenie zamestnancov pracujúcich v oblasti poskytovania sociálnych služieb, ako aj v oblasti výkonu opatrení SPODaSK, čo týchto ľudí (predovšetkým špecialistov) neláka pracovať v tejto sfére. Laura, združenie mladých – stredisko Trnava napríklad využíva ako pracovníkov vykonávajúcich priamu činnosť s deťmi a mladými, ako i na poradenstvo, **dobrovoľníkov**, ktorých má v súčasnosti dostatok.

Väčšina organizácií, ktoré boli zapojené do dotazníkového prieskumu, uviedla, že pre **financovanie** činnosti organizácie využívajú predovšetkým **dotácie poskytované VÚC, dotácie od obcí/miest, príspevky a dary a 2% z daní**. Združenie STORM financovalo svoje projekty v rámci Nadácie Pontis, nadácie Granvia, Centra pre filantropiu, Nadácie GlaxoSmithKline, Reckitt Benkiser, Erasmus plus a i.

Väčšina z organizácií zapojených do dotazníkového prieskumu v súčasnosti nemá (a ani neplánuje pripraviť) **žiadne projektové zámery**, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020. Dôvodom je predovšetkým to, že riadenie projektov z fondov EÚ si v súčasnosti vyžaduje, podľa názoru organizácií, profesionalizáciu tejto činnosti. Ich administrovanie je komplikované a nezrozumiteľné. Pri objeme práce, ktorú organizácie majú pri plnení hlavného predmetu ich činnosti, im totiž na riadenie projektov nezostávajú kapacity (ani personálne, ani finančné). A to napriek skutočnosti, že prostriedky pre rozširovanie/skvalitňovanie poskytovanej starostlivosti by uvítali.

Niekoľko málo organizácii využije IROP alebo národné projekty v oblasti zamestnanosti cez ÚPSVaR – napr. Centrum pomoci pre rodinu v Trnave plánuje cez takéto projekty zriadiť chránenú dielňu a pomoc ženám ohrozeným domácim násilím.

Organizácie vykonávajúce opatrenia SPODaSK na území TTSK vnímajú činnosti a opatrenia Úradu TTSK pozitívne a hodnotia ich na veľmi vysokej profesionálnej úrovni. Viaceré organizácie, ktoré sa zapojili do dotazníkového prieskumu sa zhodli v názore, že Úrad TTSK pôsobí v oblasti podpory a smerovania výkonu opatrení SPODaSK na nadštandardnej úrovni v rámci Slovenska, nakoľko Úrad TTSK každoročne javí záujem o ich činnosť a taktiež ich finančne podporuje, a to s dostatočnou reflexiou na ich potreby.

Subjektom, ktoré vykonávajú opatrenia SPODaSK na území TTSK, by **zo strany VÚC pomohli nasledovné kroky a opatrenia:**

- stabilné a dlhodobé financovanie – predovšetkým valorizácia príspevku na jedného klienta,
- participácia na sieťovaní organizácií podobného zamerania,
- aktivizovanie samosprávy pre podporné služby – napr. vyhľadávanie a sieťovanie dobrovoľníkov a pod.,
- podpora vzájomného sociálneho dialógu a zapájanie poskytovateľov sociálnych služieb a akreditovaných subjektov SPODaSK do rozhodovania o ďalšom smerovaní TTSK,
- pomoc v oblasti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ (ak je takáto pomoc zo strany VÚC možná).

2.3 Štrukturálne fondy 2007 – 2013

Významným zdrojom financií pre investície do sociálnych služieb sú Štrukturálne fondy Európskej únie. V programovom období 2007 – 2013 mohli verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb získať prostriedky na budovanie nových alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení sociálnych služieb z Regionálneho operačného programu na roky 2007 - 2013 (ROP). Na území Trnavského kraja bolo k 30.06.2015 schválených a zazmluvnených nasledovných 22 projektov:

Tabuľka 110: Schválené a zazmluvnené projekty v TTSK (k 30.06.2015)

Prijímateľ	Zariadenie	Okres	Obec	Realizácia od - do		Zazmluvnené (EUR)	Vyčerpané (EUR)
Trnavský samosprávny kraj	Domov sociálnych služieb Humánum	Trnava	Zavar	2010	2013	659 177	631 234
Trnavský samosprávny kraj	Domov sociálnych služieb Borský Svätý Jur	Senica	Borský Svätý Jur	2010	2013	902 509	0
Trnavský samosprávny kraj	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Okoči	Dunajská Streda	Okoč	2013	2015	2 274 549	0
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	Detský domov Sered'	Galanta	Sered'	2009	2012	478 525	466 601
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	Detský domov Skalica	Skalica	Skalica	2009	2014	619 541	374 702
Mesto Galanta	Patria – Domov dôchodcov v Galante	Galanta	Galanta	2009	2011	1 245 422	1 244 566
Mesto Gbely	Domov pokojnej staroby Gbely	Skalica	Gbely	2009	2012	541 257	537 580
Mesto Skalica	Zariadenie pre seniorov Skalica	Skalica	Skalica	2011	2013	2 440 690	2 420 719
Mesto Skalica	Zariadenie pre seniorov Skalica	Skalica	Skalica	2010	2014	2 428 002	2 387 860
Mesto Veľký Meder	Komunitné centrum Veľký Meder	Dunajská Streda	Veľký Meder	2012	2015	182 187	0
Obec Križovany nad Dudváhom	Zariadenie pre seniorov Križovany n/ Dudváhom	Trnava	Križovany n/ Dudváhom	2008	2014	556 932	545 199
Obec Mokrá Háj	Zariadenie pre seniorov Mokrá Háj	Skalica	Mokrá Háj	2009	2013	536 186	508 592
Obec Šintava	Zariadenie opatrovateľských služieb Šintava	Galanta	Šintava	2010	2012	455 770	0
OZ PROVIDENTIA	Antonius Senior centrum	Galanta	Sládkovičovo	2011	2012	1 868 344	1 868 342
OZ Športový klub O.C.E.A.N. Amater's	Domov sociálnej starostlivosti a doliečovací oddelenie v Senici	Senica	Senica	2010	2012	2 788 908	2 759 258
NOEMI n.o.	Domov sociálnych služieb a Zariadenie pre seniorov NOEMI	Piešťany	Veľké Kosťany	2010	2013	249 985	244 962

Pohoda seniorov, n.o.	Domov sociálnej starostlivosti Pohoda seniorov	Galanta	Galanta	2010	2013	1 778 713	1 764 935
Premium n.o.	Domov sociálnych služieb Premium	Senica	Šaštín	2010	2014	1 624 625	0
Senior dom Terézia n.o.	Senior dom Terézia	Skalica	Holíč	2010	2013	2 521 347	2 496 443
Služby pre seniorov, n.o.	Zariadenie sociálnych služieb Kajal	Galanta	Kajal	2011	2014	2 016 629	2 012 408
TOLERANCIA n.o.	Zdravotno-sociálne centrum Trstice	Galanta	Trstice	2010	2014	1 836 284	1 750 336
Humanus, n.o.	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Humanus	Hlohovec	Hlohovec	2010	2012	1 577 077	1 566 710
Spolu EUR						29 582 660	23 580 446

Zdroj: ERUDIO, s.r.o. podľa údajov ITMS k 30.06.2015 zverejnených na www.nsrr.sk/cerpanie

Z vyššie uvedených 22 projektov s celkovými oprávnenými nákladmi 29,6 mil. EUR bolo skutočne zrealizovaných 17 projektov. K 30.06.2015 bolo vyčerpaných 23,6 mil. EUR, z čoho 9,1 mil. EUR (39%) bolo vyplatených verejným poskytovateľom a 14,5 mil. EUR (61%) bolo vyplatených neverejným poskytovateľom. Väčšina podporených zariadení je určených pre seniorov.

Z regionálneho hľadiska boli finančné zdroje z ROP čerpané pomerne nerovnomerne. Zatiaľ čo v okresoch Galanta a Skalica boli podporené zariadenia sociálnych služieb vo výške 9,1 mil. EUR a 8,7 mil. EUR, v okresoch Senica, Hlohovec, Piešťany a Trnava to bolo spolu iba 5,7 mil. EUR. V okrese Dunajská Streda nebol zrealizovaný z ROP žiaden projekt v oblasti sociálnych služieb.

Medzi verejnými poskytovateľmi sociálnych služieb na území Trnavského kraja, ktorí implementovali projekty ROP, boli zastúpené mestá, obce, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny aj TTSK. Trnavský samosprávny kraj k 30.06.2015 podpísal v rámci ROP 3 zmluvy na rekonštrukciu zariadení sociálnych služieb, ale skutočne zrealizovaná bola iba rekonštrukcia Domova sociálnych služieb Humánium v Zavare. DSS Borský Svätý Jur by mal byť zrekonštruovaný neskôr na základe novej žiadosti predloženej v zmysle podmienok výzvy programu národnej podpory v júni 2015.

Ďalšie externé zdroje financií získal TTSK aj iní poskytovatelia v zmysle § 3 zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR, avšak išlo o prevažne malé projekty, ktorých celková hodnota bola niekoľko desiatok tisíc EUR ročne.

2.4 Kľúčové disparity

1. disparita – Rozvoj siete (kapacity) ZSS a zariadení vykonávajúcich opatrenia SPODaSK

V súčasnosti TTSK vo svojich poradovníkoch pre žiadateľov o sociálnu službu celoročnou pobytovou formou eviduje 450 fyzických osôb, pričom kapacita jestvujúcich zariadení nie je postačujúca. Najviac čakateľov je na domov sociálnych služieb – cca 400, na zariadenie pre seniorov cca 40 a na špecializované zariadenie 7 čakateľov. Zvýšený záujem a narastajúci tlak na počet miest je predovšetkým v zariadeniach pre seniorov a pre postihnutých ľudí. V súčasnosti totiž vzniká kategória dospelých zdravotne postihnutých ľudí, ktorí zostávajú na okraji záujmu spoločnosti. Vo väčšine prípadov ide o zdravotne postihnutých občanov, ktorí skončia povinné školské vzdelávanie v špeciálnej základnej škole. Rodičia týchto detí následne riešia problém, ako ich zabezpečiť. Takmer žiadne z nich sa totiž nedokáže zaradiť do pracovného procesu, zostávajú v domácom prostredí, pričom sú väčšinou poberateľmi invalidných dôchodkov a vyžadujú neustály dohľad. Vzhľadom na tieto skutočnosti, väčšina rodičov rieši vzniknutú situáciu tým, že jeden z rodičov musí zanechať prácu a zostať so svojím dieťaťom doma. Mnohí sa dokonca rozhodnú svoje dieťa umiestniť do zariadenia s celoročným pobytom mimo rodinu. Prevažná väčšina rodičov sa však o svoje deti chce starať, a preto majú všetci záujem predovšetkým o ambulantnú formu starostlivosti.

Nedostatkom je taktiež úplná absencia niektorých služieb/zariadení sociálnych služieb v TTSK.

dôsledky	Vysoké množstvo čakateľov a narastajúci tlak na počet miest v ZSS Úplná absencia niektorých služieb/zariadení poskytujúcich soc. služby, resp. výkon opatrení SPODaSK Umiestňovanie prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach mimo ich bydlisko (v inej obci, resp. v inom okrese) Prijímanie vyššieho počtu prijímateľov soc. služieb do ZSS na úkor plochy pripadajúcej na 1 klienta Nedostatok miest v ZSS určených pre seniorov a postihnutých osôb
problém	Kapacita zariadení sociálnych služieb, resp. ich množstvo nezodpovedá dopytu prijímateľov sociálnych služieb

príčiny	Nedostatočná flexibilita kapacity a druhov služieb/ZSS na demografický vývoj v TTSK	„Finančná nezaujímavosť“ sociálnej oblasti z hľadiska rentability vložených finančných prostriedkov
	Nedostatočná podpora, ktorá by stimulovala vznik nových služieb/zariadení/poskytovateľov sociálnych služieb	
	Neschopnosť (predovšetkým finančná) malých obcí zabezpečiť potrebné sociálne služby pre svojich obyvateľov	

2. disparita – Finančné a personálne zabezpečenie ZSS a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Podľa zistení dotazníkového prieskumu množstvo poskytovateľov sociálnych služieb pociťuje nedostatok finančných zdrojov. Tento nedostatok je citeľný predovšetkým v oblasti rekonštrukcie budov zariadení, modernizácie výbavy, rozširovania kapacít či v procese deinštitucionalizácie. Rozsah a časové rozpätie realizácie týchto aktivít je totiž do značnej miery ovplyvňované práve finančnou situáciou jednotlivých poskytovateľov.

Vo všeobecnosti zariadenia sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v nedostatočnej miere využívajú možnosť dodatočného získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, pričom väčšina týchto organizácií nemá v súčasnosti pripravené žiadne projektové zámery, ktoré by mohli byť financované z fondov EÚ v programovom období 2014-2020. Dôvodom je predovšetkým to, že riadenie projektov z fondov EÚ si v súčasnosti vyžaduje, podľa názoru organizácií, profesionalizáciu tejto činnosti. Ich administrovanie je komplikované a nezrozumiteľné. Pri objeme práce, ktorú organizácie majú pri plnení hlavného predmetu ich činnosti, im totiž na riadenie projektov nezostávajú kapacity (ani personálne, ani finančné). A to napriek skutočnosti, že prostriedky pre rozširovanie/skvalitňovanie poskytovanej starostlivosti by uvítali.

Dôležitou oblasťou je i finančné ohodnotenie zamestnancov (predovšetkým odborných) pracujúcich vo sfére poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK. V súčasnosti totiž títo zamestnanci pociťujú nedostatočné finančné ohodnotenie svojej práce, čo má za následok odliv kvalifikovanej pracovnej sily do okolitých krajín, hlavne Rakúska a Nemecka. Nedostatok kvalifikovaných zamestnancov je pociťovaný predovšetkým v profesiách: opatrovateľ, zdravotná sestra, sanitár, sociálny pracovník, terapeut, zdravotný pracovník, fyzioterapeut, špeciálny pedagóg.

dôsledky	Nevyhovujúci stavebno-technický stav a zastarané vybavenie niektorých zariadení	Absencia niektorých odborných profesií (odchod do zahraničia)
	Rozvoj poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK je závislý od finančných možností daného zariadenia (rozširovanie kapacít, modernizácia vybavenia a pod.)	
	Pomalší proces deinštitucionalizácie	

problém	ZSS a subjekty pre výkon opatrení SPODaSK sú z finančného hľadiska poddimenzované
príčiny	Nedostatočná valorizácia príspevku na 1 prijímateľa sociálnej služby Nízka atraktívnosť a finančné ohodnotenie zamestnancov v oblasti poskytovania sociálnych služieb Nedostatočné využívanie finančných prostriedkov z fondov EÚ (administratívna náročnosť, problém spolufinancovania...) Nedostatočné preplácanie zdravotných úkonov poskytovaných v ZSS od zdravotných poisťovní Finančná situácia prijímateľov soc. služieb, ktorí si nedokážu hrať v plnej výške poskytovanie týchto služieb

3. disparita – Starnutie obyvateľstva

V roku 2014 žilo v TTSK 80 188 osôb v poproduktívnom veku (65 rokov a viac). Oproti predchádzajúcemu roku sa počet obyvateľov v tejto vekovej kategórii zvýšil o 2 631 osôb. V porovnaní s rokom 2009 ide o absolútny nárast o 10 229 osôb. Vývoj percentuálneho podielu obyvateľov Trnavského kraja v poproduktívnom veku zaznamenal v období rokov 2009 až 2014 stúpajúcu tendenciu, pričom v rokoch 2013 a 2014 bol percentuálny podiel obyvateľstva TTSK v poproduktívnom veku vyšší ako podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (0 -14 rokov). Starnutie obyvateľstva TTSK sa taktiež odráža na zvyšovaní ekonomickej závislosti starých ľudí (pozri index ekonomického zaťaženia starých ľudí), čo bude mať značný vplyv na sociálny a dôchodkový systém celej SR.

Z dôvodu neustáleho starnutia obyvateľstva TTSK zákonite narastá i záujem o sociálne služby zamerané na seniorov, či už o umiestnenie v zariadení sociálnych služieb pre seniorov alebo o opatrovateľskú službu. Ekonomická situácia mnohých seniorov je v súčasnosti taká, že na zaplatenie sociálnych služieb nemajú, resp. nebudú mať finančné prostriedky, čo im môže do značnej miery sťažiť prístup k týmto službám. Z tohto dôvodu je potrebné rozvíjať komunitné služby v ambulantnej či terénnej forme, ktoré sú pre občana menej ekonomicky náročné, a teda by mali byť aj finančne dostupnejšie nielen pre túto skupinu prijímateľov sociálnej služby.

Výzvou pre TTSK je preto v tejto oblasti nielen spomalenie procesu starnutia obyvateľstva tohto kraja prostredníctvom aktívnych opatrení na podporu mladých rodín a pôrodnosti, ale aj rozvoj sociálnych služieb/zariadení určených pre seniorov.

dôsledky	Seniori dožívajú v zariadeniach sociálnych služieb a nie v rodinnom prostredí	Nepostačujúca súčasná kapacita zariadení sociálnych služieb pre seniorov
-----------------	---	--

	Zvyšovanie ekonomickej závislosti starých ľudí (indexu ekonomického zaťaženia starých ľudí) – vplyv na sociálny a dôchodkový systém SR Zvyšujúca sa potreba rozvoja opatrovateľskej služby
problém	Starnutie obyvateľstva; zvyšujúca sa odkázanosť seniorov na poskytovanie sociálnych služieb (každého druhu)
príčiny	Nedostatočná podpora mladých rodín z hľadiska financií, bývania Finančná situácia mladých ľudí (zakladanie rodiny vo vyššom veku, málopočetné rodiny...) Nemožnosť alebo neochota príbuzných starať sa o svojho blízkeho (neochota/nemožnosť odchodu zo zamestnania z dôvodu celodenného opatrovania rodinný príslušníkov – seniorov)

4. disparita – Absencia niektorých špeciálnych zdravotných a sociálnych zariadení

V niektorých ZSS určených prijímateľom sociálnej služby s mentálnym postihnutím sú poskytované v zariadení s celoročnou pobytovou formou sociálnej služby aj osobám s psychiatrickým ochorením, niekedy takmer v celej šírke psychiatrického spektra. Takéto spolužitie nie je vyhovujúce ani pre jedincov s mentálnym postihnutím, ani pre jedincov s psychiatrickým ochorením. Situácia je komplikovaná aj tým, že okrem týchto dvoch skupín boli (a dodnes sú) do zariadenia umiestňovaní tiež prijímatelia sociálnej služby so sociálne patologickým správaním, ktorí sú navyše pozbavení spôsobilosti na právne úkony. V takom prostredí nie je možné poskytovať špeciálne služby pre všetky skupiny.

Obdobná situácia je aj v zariadeniach pre seniorov, do ktorých sú umiestňovaní po dosiahnutí dôchodkového veku sociálne neprispôsobivé osoby (bezdomovci) a narastá v nich počet prijímateľov sociálnej služby zasiahnutých niektorou z foriem demencie. Nie každé zariadenie, do ktorého sú títo prijímatelia sociálnej služby umiestnení, disponuje odborne pripraveným personálom pre poskytovanie sociálnych služieb prijímateľom sociálnej služby s týmto ochorením a ich rodinám.

Zariadenia sociálnych služieb taktiež deklarujú, že k nim prichádzajú klienti s čoraz ťažšími zdravotnými problémami, pričom majú pocit, že majú nahrádzať geriatrické oddelenia, na čo zariadenia nie sú prispôbené a pripravené po materiálnych ani po personálnych stránkach.

dôsledky	Vyššie nároky na odbornosť a pracovnú vyťaženosť personálu ZSS Nemožnosť poskytovania starostlivosti v požadovanej miere a kvalite
-----------------	--

	Negatívny vplyv na klientov v takomto spoločnom zariadení Finančná záťaž pre ZSS z dôvodu nepreplácania všetkých zdravotných úkonov zdravotnými poisťovňami
problém	Spájanie ľudí s rôznymi diagnózami v jednom zariadení sociálnych služieb, nahrádzanie zdravotných zariadení zariadeniami sociálnych služieb
príčiny	Nárast počtu obyvateľov s komplikovanejšími zdravotnými diagnózami Nízke príspevky na opatrovanie – finančná situácia rodinných príslušníkov neumožňuje stratu zamestnania z dôvodu opatrovania chorého blízkeho Absencia niektorých špeciálnych zariadení Limitovanie umiestnenia starých a chorých ľudí na geriatrických oddeleniach zdravotných zariadení

5. disparita – Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK je špecifickým úsekom, keďže prijímateľmi výkonu opatrení SPODaSK sú deti a mládež a ich rodiny.

Existujúce detské domovy, z ktorých veľká časť prešla čiastočnou transformáciou, sú prevažne detské domovy rodinného typu. Tieto domovy z časti zodpovedajú požiadavkám komunitných služieb, chýba im však lepšia prepojenosť na komunitu, rodiny, ktoré v tejto komunite žijú, takže by bolo vhodné túto oblasť doplniť o chýbajúce formy výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a posilňovať tak komplexno-komunitný charakter detských domovov.

Väčšinovými poskytovateľmi služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK sú neverejní poskytovatelia. Verejní aj neverejní poskytovatelia v oblasti výkonu opatrení SPODaSK vykonávajú vo svojich zariadeniach množstvo programov, ktoré sú zamerané na cieľové skupiny v rámci ich špecializácie. Organizácie vykonávajúce opatrenia SPODaSK v súčasnosti deklarujú dostatok kvalifikovaných pracovníkov, hoci by v prípade dostatku finančných prostriedkov uvítali zvýšenie počtu svojich zamestnancov. Problémom v oblasti zamestnanosti v takýchto zariadeniach sú predovšetkým nedostatočné financie na pokrytie mzdových nákladov. Následkom tohto stavu je fakt, že množstvo pracovníkov, predovšetkým na pozíciách sociálnych pracovníkov, učiteľov, vychovávateľov a psychológov, pracuje na skrátenej úväzku alebo dohody. Problémom podľa organizácií je taktiež nízke platové ohodnotenie zamestnancov pracujúcich v oblasti poskytovania sociálnych služieb, ako aj v oblasti SPODaSK, čo týchto ľudí (predovšetkým špecialistov) neláka pracovať v tejto sfére.

Výzvou pre TTSK je v oblasti výkonu opatrení SPODaSK vytvárať komplexnú a regionálne rovnomerne pokrytú sieť organizácií a zariadení venujúcich sa výkonu opatrení SPODaSK, predovšetkým v oblasti služieb pre osoby po skončení starostlivosti

v zariadení SPODaSK a programov a aktivít na predchádzanie sociálnopatologických javov (sociálno-preventívne programy).	
dôsledky	Ťažšie zaradenie sa mladých ľudí vychovávaných v ústavnej starostlivosti do bežného spoločenského a pracovného života (absencia zariadení pre osoby po skončení starostlivosti v zariadení SPODaSK) Nemožnosť byť prijímateľom služieb SPODaSK - ohrozenie zdravotného a psychického týchto osôb
problém	Nedostatočný rozvoj zariadení a organizácií zaoberajúcich sa výkonom opatrení SPODaSK
príčiny	Nedostatočné finančné stimuly od kompetentných orgánov pre vznik týchto služieb/zariadení Nedostatočný záujem verejných poskytovateľov o túto oblasť

3 Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v TTSK

Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK v TTSK predstavuje previazaný systém princípov, vízie a cieľov, ktoré sú odpoveďou TTSK na identifikované nedostatky a výzvy. Bol vypracovaný partnerským spôsobom s významným príspevom pracovníkov TTSK, zástupcov miest a obcí ako aj riaditeľov a zamestnancov zariadení sociálnych služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.

Vychádza tiež z odporúčaní národných stratégií zameraných na jednotlivé oblasti poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK. Najvýznamnejšími z nich sú Národné priority rozvoja sociálnych služieb vypracované MPSVR SR, Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb, Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR a Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020.

3.1 Základné princípy

Základné princípy, na ktorých je založené poskytovanie sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji, predstavujú hodnotový rámec pre jeho ďalší rozvoj. Odzrkadľujú aktuálnu situáciu a vývojové trendy v spoločnosti, ekonomike, kultúre, politike, vzdelávaní, a to nielen na úrovni Trnavského kraja, ale aj v národnom a európskom kontexte. Zohľadňujú tiež potreby a želania zainteresovaných osôb a inštitúcií.

Poskytovanie sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK vychádza z nasledovných základných princípov:

Kvalita: Princíp kvality je jedným z kľúčových princípov poskytovania sociálnych služieb a SPODaSK. Poskytovanie sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK musí byť v súlade s národnými aj európskymi štandardmi kvality. Zlepšenie kvality poskytovania sociálnych služieb prispieva aj k zvýšeniu efektívnosti a zvýšenému záujmu o tieto služby, ako aj k skvalitneniu životných podmienok prijímateľov sociálnych služieb.

Spolupráca: Prístup založený na spolupráci je jediný možný prístup k nepredvídateľnej budúcnosti. Oblasť sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK musí byť formovaná v spolupráci so všetkými zainteresovanými partnermi – vládou SR, regionálnou a miestnou samosprávou, poskytovateľmi sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, prijímateľmi sociálnych služieb i ich príbuznými.

Inklúzia: Poskytovanie sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK napomáha lepšej integrácii občanov do spoločenského a hospodárskeho života. Každý má zaručené právo na poskytnutie sociálnej služby, resp. výkonu opatrení SPODaSK v súlade so svojimi potrebami, bez ohľadu na vek, pohlavie, spoločenské postavenie, etnikum, náboženstvo, fyzické alebo duševné postihnutie či politickú alebo ideologickú príslušnosť.

Inštitucionálna diverzita: Sieť zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK musí byť neustále optimalizovaná v kontexte demografických a spoločenských zmien tak, aby pokrývala všetky skupiny obyvateľstva. Štruktúra, kapacita a počet zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK musí vhodne reagovať na požiadavky spoločnosti a dostatočne naplňať potreby rôznych skupín obyvateľov kraja.

Efektívnosť a zodpovednosť: Budúcnosť poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji vyžaduje profesionálny manažment na všetkých úrovniach. Zverejňovanie relevantných informácií, pravidelné monitorovanie a hodnotenie efektívnosti, primeraná sloboda v rozhodovaní a s tým súvisiaca zodpovednosť riadiacich pracovníkov sú kľúčové aspekty celého systému aj jednotlivých zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK. Efektívne využitie financií a diverzifikácia zdrojov je jediným spôsobom ako dosiahnuť želané výsledky v prostredí s obmedzenými zdrojmi.

Hrdosť: Systém poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji prispieva k zlepšeniu spoločenského postavenia zamestnancov pracujúcich v tejto oblasti, ich hrdosti na svoje povolanie a k adekvátnemu odmeňovaniu ich práce.

Slušnosť: Slušné správanie, vzájomný rešpekt, ohľaduplnosť, tolerantnosť a dôvera sú hodnoty, na ktorých sú postavené medzilidské vzťahy zamestnancov zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, prijímateľov sociálnej pomoci, príbuzných a vedenia zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK.

Bezpečnosť: Zariadenia sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji poskytujú svojim klientom ako aj svojim zamestnancov bezpečné prostredie, v ktorom nie sú nikým a ničím ohrození, a to nielen z externého, ale aj interného prostredia.

Nulová tolerancia násilia: Akákoľvek forma domáceho a inštitucionálneho násilia je neakceptovateľná. Násilie páchané na ženách a iných ohrozených skupinách v rodinách nesmie byť tolerované.

3.2 Dlhodobá vízia

Vízia rozvoja sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji je formulovaná pre rok 2020, s ambíciou jej dlhodobej platnosti aj pre ďalšie roky:

V roku 2020 bude v Trnavskom kraji stabilizovaná sieť zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, ktoré budú prispôbené požiadavkám a potrebám prijímateľov sociálnych služieb ako aj demografickému vývoju populácie TTSK. Vďaka ich vysokej kvalite a modernému vybaveniu budú poskytovať kvalitné a dostupné služby pre všetky skupiny prijímateľov sociálnej pomoci, zodpovedajúce ich potrebám a požiadavkám. Sociálne služby budú územne i finančne dostupné pre všetkých obyvateľov TTSK, ktorí sa budú môcť slobodne rozhodnúť, ktorý druh služby/zariadenia využijú.

Sociálne služby budú prednostne poskytované v prirodzenom rodinnom prostredí formou terénnej či ambulantnej starostlivosti. Sociálne služby pobytovej formy budú poskytované v zariadeniach rodinného typu. Jednotlivé zariadenia budú presne profilované z hľadiska diagnóz a iných špecifických skupín prijímateľov sociálnej pomoci. Sieť zariadení sociálnych služieb bude doplnená o sociálno-zdravotné zariadenia, v ktorých bude okrem sociálnej starostlivosti poskytovaná aj zdravotná starostlivosť na primeranej úrovni kvalifikovaným personálom.

Zariadenia sociálnych služieb, resp. zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK budú príjemným, rodinným a bezpečným prostredím pre prijímateľov sociálnej služby aj pre

samotných zamestnancov. Poskytovatelia sociálnych služieb, resp. zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK budú aktívne integrovať svojich klientov do spoločenského či pracovného života. Seniorom budú poskytované sociálne služby predovšetkým v denných centrách a prostredníctvom opatrovateľskej služby v ich prirodzenom prostredí. Pobytové zariadenia sociálnych služieb určené pre seniorov budú dôstojným prostredím, v ktorom budú môcť aktívne prežiť jeseň svojho života.

Počet týraných ľudí (detí, žien, mužov, seniorov), opustených ľudí, bezdomovcov, finančne odkázaných skupín, či obyvateľov na okraji spoločenského záujmu v Trnavskom kraji bude výrazne nižší ako v roku 2015, k čomu výraznou mierou prispeje práve komplexná, regionálne pokrytá sieť zariadení sociálnych služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.

Spoločnosť si bude viac vážiť zamestnancov pracujúcich v sociálnej oblasti, čo sa prejaví aj na ich odmeňovaní. Povolanie opatrovateľa, sociálneho pracovníka, zdravotnej sestry (a mnohých iných) sa stane zaujímavou alternatívou pre absolventov odborov stredných a vysokých škôl zameraných na sociálnu prácu, resp. zdravotníctvo. Zmodernizuje sa ich pracovné prostredie aj metódy poskytovania sociálnych služieb, sociálnej či zdravotnej rehabilitácie a budú využívať aktuálne postupy a procesy, v ktorých bude zohľadnený najnovší vývoj v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, vzdelávania či zdravotnej a rehabilitačnej starostlivosti.

Sieť zariadení a poskytovateľov sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK bude v plnej miere integrovaná. Prepojenie zainteresovaných strán štát – VÚC – obce - zariadenia/poskytovatelia sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK – prijímatelia sociálnych služieb bude sledovať spoločný cieľ: komplexnosť, kvalitu a individuálny prístup poskytovania služieb každému, kto tieto služby bude potrebovať.

3.3 Ciele

Čo je cieľom poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK? Na túto otázku existuje niekoľko rozdielnych pohľadov:

Pre zariadenia sociálnych služieb a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK je hlavným cieľom poskytovať služby v požadovanej kvalite a kvantite s dostatočnou efektívnosťou a rentabilitou.

Systém poskytovania sociálnych služieb a služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK musí byť zároveň zadaný v kontexte demografických a spoločenských zmien a požiadaviek, t. j. musí zabezpečovať komplexnú sociálnu infraštruktúru dostupnú pre všetky skupiny obyvateľstva.

Pre prijímateľov je cieľom poskytovania sociálnych služieb územná, časová a finančná dostupnosť potrebných typov sociálnych služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK, ako aj kvalita služieb zabezpečovaná kvalifikovaným personálom.

Pre príbuzných prijímateľov sociálnej služby je dôležité, aby poskytovateľ, resp. zariadenie sociálnych služieb zabezpečili ich najbližším príjemné a bezpečné prostredie, v ktorom bude o ich najbližších postarané s dôrazom na kvalitu a profesionalitu.

Pre zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK je cieľom pri realizácii ich poslania podávať profesionálny výkon vyvážený empatiou, za ktorý budú adekvátne finančne a spoločensky ohodnotení. Súčasne by malo byť pracovné prostredie týchto zamestnancov bezpečné, príjemné a motivujúce podávať čo najlepšie výkony.

Pre spoločnosť je cieľom poskytovania sociálnych služieb prispieť k zlepšeniu a skvalitneniu životných a spoločenských podmienok skupín obyvateľstva, ktoré sú odkázané na niektorú zo sociálnych služieb.

Na dosiahnutie vízie pre oblasť poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji boli pre rok 2020 stanovené tri hlavné ciele, ktoré kombinujú vyššie uvedené požiadavky a očakávania:

- 1) Zvýšenie kvality, kapacity a finančného zabezpečenia existujúcich poskytovateľov sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK tak, aby garantovali primeranú odbornú starostlivosť a kvalitu života všetkým obyvateľom Trnavského kraja.**
- 2) Rozšírenie siete sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, ktoré osobám odkázaným na tieto služby poskytnú potrebnú odbornú starostlivosť.**
- 3) Eliminácia násilia a skvalitnenie monitoringu osôb ohrozených násilím.**

K naplneniu hlavných cieľov prispeje realizácia konkrétnych opatrení, ktoré sú rozčlenené do troch oblastí: Poskytovanie sociálnych služieb, Výkon opatrení SPODaSK a Prevencia a eliminácia násilia. Následne sú v Implementačnej časti tieto cieľové oblasti rozpracované do konkrétnych prioritných oblastí.

4 Implementačná časť

Analýza súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb a služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK v TTSK, ktorá je základom tejto koncepcie, odhaľuje rozdielne úrovne vývoja jednotlivých prvkov systému sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v TTSK, jeho aktuálne nedostatky aj príležitosti pre ďalší rozvoj. Aby zariadenia sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK dosiahli požadovanú úroveň a poskytovali služby v dostatočnej kvantite a kvalite, sú v rámci navrhovanej stratégie prioritné nasledovné oblasti:

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

- Rozvoj siete sociálnych služieb
- Posilnenie sociálnych služieb určených pre seniorov a spomalenie trendu starnutia obyvateľstva TTSK
- Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb
- Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
- Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

- Vytvorenie komplexnej siete služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK
- Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK
- Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom
- Zvýšenie kvality poskytovania služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a informovanosti o možnostiach využívania týchto služieb

Oblasť prevencie a eliminácie násillia

- Monitoring všetkých foriem domáceho a inštitucionálneho násillia za účelom zefektívnenia prevencie a eliminácie násillia

V ďalšom texte sú prioritné oblasti rozpracované na konkrétne ciele a opatrenia, ktoré musia byť implementované v nasledujúcom období.

4.1 Oblasť poskytovania sociálnych služieb

4.1.1 Rozvoj siete sociálnych služieb

Cieľom rozvoja siete sociálnych služieb je vytvoriť systém, v ktorom poskytovatelia, resp. zariadenia sociálnych služieb budú poskytovať kvalitné služby každej skupine obyvateľstva. Sieť zariadení sociálnych služieb musí byť efektívna a hospodárna, musí vystihovať potreby a požiadavky okresov a regiónu, a to všetko s ohľadom na územnú, časovú a finančnú dostupnosť. Mala by tiež podporovať zdravú súťaživosť medzi jednotlivými zariadeniami.

Prijímateľ sociálnej služby by mal mať slobodný výber, ktorý druh služby, zariadenia alebo poskytovateľa si vyberie.

Hlavnými úlohami TTSK pre roky 2015 – 2020 je zabezpečiť typovo a regionálne vyváženú sieť zariadení sociálnych služieb, stabilizovať výsledný systém a priebežne vylepšovať štruktúru jednotlivých služieb a zariadení v kraji tak, aby zodpovedali demografickému a spoločenskému vývoju. Úlohou zainteresovaných a kompetentných subjektov by malo byť taktiež prepojenie a integrácia štátu, VÚC, obcí, zariadení/poskytovateľov sociálnych služieb a SPODaSK do fungujúceho celku, ktorý bude prijímateľom sociálnych služieb poskytovať komplexné a na seba nadväzujúce služby.

V rámci tejto prioritnej oblasti by mali byť zrealizované nasledovné opatrenia a dosiahnuté nasledovné ciele:

Cieľ AA1: Dobudovanie siete sociálnych služieb a zvýšenie ich dostupnosti

Stanovenie tohto cieľa vychádza nielen z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, ale aj zo samotnej potreby TTSK, nakoľko niektoré druhy sociálnych služieb, resp. zariadení sociálnych služieb (predovšetkým formou terénnych, ambulantných a nízkokapacitných pobytových sociálnych služieb) sú v TTSK nedostatočne rozvinuté alebo úplne absentujú.

V dôsledku týchto faktov sú v niektorých oblastiach v obmedzenej miere vytvorené podmienky pre komplexné a dostupné poskytovanie sociálnych služieb ako aj pre zotrvanie občanov v prirodzenom, t.j. domácom alebo komunitnom, prostredí. Zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb na komunitnej úrovni je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v medzinárodných ľudsko-právnych dokumentoch, ale aj s princípmi Európskeho spoločenstva o rozvoji sociálnych služieb orientovaných na občana.

Vzhľadom na nevyhnutnosť splniť priestorové štandardy na prijímateľa sociálnej služby a stanovený maximálny počet prijímateľov sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách bude potrebné, aby sa do poskytovania sociálnych služieb v čoraz väčšej miere zapájali obce a mestá a predovšetkým neverejní poskytovatelia, ktorí by zabezpečili rozšírenie typov služieb a ich kapacít oproti súčasnému stavu.

- 1) Podpora rozvoja nedostatočných alebo absentujúcich druhov sociálnych služieb a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK (kapitola 7.1)
- 2) Priebežne podporovať a rozvíjať sociálne služby v ambulantnej a terénnej forme, ktoré zabezpečujú prijímateľovi sociálnych služieb prežiť život v jeho prirodzenom prostredí.
- 3) Do roku 2020 zriadiť sieť ďalších špecializovaných zariadení - sociálno-zdravotných zariadení, ktoré by boli špecializované na jednotlivé psychiatrické, mentálne, telesné a iné poruchy a postihnutia.
- 4) Spolupracovať s poskytovateľmi sociálnych služieb v TTSK za účelom budovania komplexnej a efektívnej sociálnej siete.

Cieľ AA2: Posilnenie sociálnych služieb so zameraním na seniorov

Vzhľadom na trend starnutia obyvateľstva TTSK a zvýšený záujem o sociálne služby a zariadenia sociálnych služieb určené pre seniorov je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť predovšetkým na sociálne služby zamerané na túto cieľovú skupinu. Pre spoločnosť aj pre samotných seniorov je veľmi dôležité, aby seniori prežívali obdobie staroby čo možno najviac

aktívne a vo svojom rodinnom prostredí. Preto koncept aktívneho starnutia dnes predstavuje vo vyspelých krajinách dôležitú súčasť vyrovnávania sa s procesom starnutia obyvateľstva.

V tejto súvislosti je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- 1) Priebežne dopĺňať a vytvárať nové druhy sociálnych služieb / kapacity a zariadenia sociálnych služieb zameraných na cieľovú skupinu seniorov
 - Zariadenie pre seniorov
 - Zariadenie opatrovateľskej služby
 - Denný stacionár, resp. denné centrum pre seniorov
 - Opatrovateľská služba
 - Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
 - Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
 - Prepravná služba
 - Jedáleň
- 2) Podporovať zriadenie sociálnych služieb, t. j. opatrovateľskú službu a iné služby a zariadenia pre seniorov vo všetkých obciach, ktoré deklarujú potrebu poskytovania tejto služby. Podľa zapojenia do dotazníkového prieskumu vyjadrili záujem o takéto služby/zariadenia nasledujúce obce:
 - okres Dunajská Streda: Bodíky, Dobrohošť, Medved'ov, Michal na Ostrove, Ohrady, Trstená na Ostrove, Vojka nad Dunajom, Kyselica
 - okres Galanta: Čierna Voda, Kráľov Brod, Matúškovo, Mostová, Šoporňa, Topoľnica, Veľká Mača, Veľké Úľany
 - okres Senica: Borský Svätý Jur, Cerová, Dojč, Štefanov
 - okres Skalica: Radošovce, Chropov, Kopčany, Petrova Ves, Trnovec, Popudinské Močidl'any, Prietržka
 - okres Trnava: Bíňovce, Boleráz, Cífer, Majcichov, Opoj, Ružindol, Suchá nad Parnou, Šelpice
 - *z obcí z okresu Piešťany a Hlohovec sa k požiadavke zriadenia sociálnych služieb a zariadení pre seniorov nevyjadrila žiadna obec*
- 3) Priebežne podporovať poskytovateľov, ktorí budú situovať poskytovanie sociálnych služieb so zameraním na seniorov do menších obcí, resp. do spádových obcí.
- 4) Priebežne zvyšovať povedomie o hodnotách, ktoré spoločnosti prinášajú starší ľudia, podnietiť zodpovedných za tvorbu politík a ďalšie zainteresované subjekty na všetkých úrovniach, aby sa prijímali opatrenia na podporu aktívneho starnutia a podporu solidarity medzi generáciami.

Cieľ AA3: Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb

Jednou z kľúčových priorít v snahe o zabezpečenie kontinuity a efektivity poskytovaných sociálnych služieb a zároveň v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí je proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb.

Deinštitucionalizácia sociálnych služieb je nástrojom na skvalitnenie sociálnych služieb a vytvorenie podmienok blízkych rodinnému prostrediu. Zvlášť potrebné je zamerať tento proces na zariadenia, ktoré sú najviac ohrozené inštitucionálnou kultúrou. Ide o zariadenia s celoročným pobytom s kapacitou, ktorá výrazne presahuje 40 miest, a to zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb a špecializované zariadenia. Deinštitucionalizácia predpokladá, že proces transformácie bude prioritne smerovať k zariadeniam, ktoré poskytujú služby deťom, mládeži a dospelým so zdravotným postihnutím, duševnou poruchou a zariadeniam pre deti, ktoré poskytujú služby v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- 1) Pokračovať v procese deinštitucionalizácie podľa harmonogramov vypracovaných zriaďovateľmi ZSS.
- 2) V prvej etape procesu deinštitucionalizácie prednostne podporiť zariadenia poskytujúce sociálnu službu deťom a dospelým.
- 3) Priebežne budovať a podporovať vybrané druhy terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenia podporovaného bývania, podpora samostatného bývania).

Cieľ AA4: Stabilizácia siete zariadení sociálnych služieb

Zariadenie sociálnych služieb je z ekonomického pohľadu zložitá organizácia, ktorej efektívne fungovanie vyžaduje dlhodobú perspektívu ekonomickej životaschopnosti. Prevádzkové náklady zariadení sociálnych služieb nie vždy dokážu pružne reagovať na meniaci sa počet klientov, resp. meniace sa ekonomické podmienky v rámci celej SR, takže zvyšovanie prevádzkových nákladov ohrozuje nielen kvalitu poskytovaných služieb, ale aj samotnú existenciu zariadenia. V súlade s potrebami obyvateľstva TTSK, ktoré vyžadujú dobudovanie potrebnej kapacity zariadení a služieb určených pre seniorov a pre postihnutých ľudí, je potrebné:

- 1) Do roku 2020 stabilizovať optimálnu sieť zariadení sociálnych služieb v TTSK tak, aby bola ich prevádzka dlhodobo udržateľná a predvídateľná pre všetkých poskytovateľov, predovšetkým v oblasti dlhodobého zazmluvnenia poskytovateľov sociálnych služieb.

Cieľ AA5: Prepojenie poskytovateľov/zariadení sociálnych služieb

Aby systém sociálnych služieb plnil svoje úlohy kvalitne a efektívne, musí poskytovať sociálne služby komplexne, a to nielen z hľadiska pokrytia celého územia a všetkých skupín obyvateľstva, ale predovšetkým z komplexného hľadiska.

- 1) Priebežne podporovať spoluprácu jednotlivých poskytovateľov a zariadení sociálnych služieb a ich vzájomnú informovanosť o službách, ktoré poskytujú.
- 2) Do roku 2020 vybudovať komplexnú sociálnu sieť pozostávajúcu zo zainteresovaných strán, ktorými sú: štát – VÚC – obce - poskytovatelia sociálnych služieb a subjekty vykonávajúce opatrenia SPODaSK– prijímatelia sociálnych služieb – verejnosť.

4.1.2 Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb

Poskytovanie sociálnych služieb musí byť komplexným a efektívnym systémom, ktorý zabezpečí dostupnosť a kvalitu sociálnej pomoci všetkým skupinám obyvateľstva. Zároveň by mali byť zariadenia sociálnych služieb spoločenským, rehabilitačným, kultúrnym, výchovným, vzdelávacím a pomocným centrom, poskytujúcim služby aj pre okolitú komunitu. Aby zariadenia sociálnych služieb mohli úspešne skĺbiť tieto rôznorodé úlohy, musia byť tieto zariadenia neustále rozvíjané, k čomu prispejú nasledovné ciele a opatrenia.

Cieľ AB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov

Kvalita poskytovania sociálnych služieb závisí v prvom rade od ľudí, ktorí ich poskytujú. Je preto nevyhnutné, aby zariadenia sociálnych služieb na svojej pôde predchádzali kríze profesií pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb, ktorá vyplýva predovšetkým z nízkeho finančného

a morálneho ohodnotenia, zvyšujúcich sa pracovných nárokov či zhoršenia pracovných podmienok. Zariadenia sociálnych služieb by si mali vyberať a udržiavať kvalitných a motivovaných zamestnancov, vynakladať úsilie na neustále zvyšovanie kvalifikácie všetkých odborných pracovníkov a fungovať podľa moderných manažérskych a ekonomických zásad, a to predovšetkým:

- 1) Pribežne vytvárať podmienky a podporovať kontinuálne vzdelávanie odborných pracovníkov, a to nielen v oblasti ich špecializácie, ale aj v oblastiach medziľudských vzťahov, riešenia konfliktov a pod.
- 2) Pribežne verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb.

Cieľ AB2: Zlepšenie stavebno-technického stavu zariadení sociálnych služieb

Aby sa zamestnanci, prijímatelia sociálnej služby a ich príbuzní v zariadení sociálnych služieb cítili dobre, musia byť priestory zariadenia na primeranej stavebno-technickej a estetickej úrovni. Medzi prioritné opatrenia patria:

- 1) Do roku 2020 odstrániť neuspokojivý technický stav vo všetkých zariadeniach, kde bol identifikovaný.
- 2) Do roku 2020 zvyšovať energetickú efektívnosť budov zariadení sociálnych služieb.
- 3) Do roku 2017 debarierizovať všetky zariadenia sociálnych služieb, ktoré deklarujú potrebu tejto stavebnej úpravy vzhľadom na možnosti pohybu prijímateľov sociálnej služby v ich zariadení.

Cieľ AB3: Modernizácia materiálno-technického vybavenia

Poskytovanie kvalitných sociálnych služieb je podmienené moderným materiálno-technickým vybavením zariadenia sociálnych služieb. Všetky tieto zariadenia preto musia pribežne podľa svojho zamerania obnovovať a modernizovať:

- Vybavenie spoločných a administratívnych priestorov
- Vybavenie ubytovacích priestorov
- Vybavenie kuchýň a stravovacích priestorov
- IKT vybavenie a elektronika
- Zdravotnícke a rehabilitačné zariadenia a pomôcky (predovšetkým zdvíhacie zariadenia, polohovateľné postele, rehabilitačné prístroje a pomôcky, výťahy, dopravné prostriedky usposobené na prepravu vozíčkarov – so zdvíhacími plošinami)
- Vybavenie pre pracovné a iné aktivity
- Vybavenie pre voľnočasové aktivity a vzdelávanie

Cieľ AB4: Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb

Na plnenie cieľov AB1, AB2 a AB3 musí byť vytvorený efektívny mechanizmus získavania finančných prostriedkov, obstarávania požadovaných tovarov, služieb a prác a implementácie projektov. Objem finančných zdrojov získaných zo štrukturálnych fondov v programovom období 2007 – 2013, ako aj chýbajúce kapacity poskytovateľov sociálnych služieb na zabezpečenie náročnej administrácie projektu naznačujú, že doposiaľ nebola diverzifikácii financovania zariadení sociálnych služieb venovaná adekvátna pozornosť.

S tým súvisí aj zabezpečovanie ďalších podporných činností pri získavaní finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov EÚ, na ktoré zariadenia sociálnych služieb nemajú personálne ani finančné kapacity.

- 1) Každoročne alokovať finančné prostriedky na spolufinancovanie projektov z fondov EÚ, resp. finančné prostriedky, o ktoré sa budú môcť uchádzať ZSS.
- 2) Do roku 2017 pripraviť a podať projektové žiadosti na veľké regionálne projekty, ktorých žiadateľom bude TTSK a cieľovými skupinami budú zariadenia sociálnych služieb, zamestnanci týchto zariadení, prijímatelia sociálnych služieb, spolupracujúce organizácie a združenia a / alebo verejnosť v celom kraji. Medzi takéto projektové zámery patrí (v zátvorke je uvedený cieľ, ku ktorému projekt prispeje):
 - a. Vzdelávanie a motivácia zamestnancov pracujúcich v oblasti poskytovania sociálnych služieb v TTSK (AB1)
 - b. Vytvorenie integrovaného systému spolupracujúcich subjektov v oblasti sociálnych služieb v TTSK (AA5)
 - c. Rekonštrukcia existujúcich zariadení sociálnych služieb v TTSK (AB2)
 - d. Dobudovanie nových zariadení a sociálnych služieb v TTSK (AA1)
 - e. Zlepšenie energetickej efektívnosti budov zariadení sociálnych služieb prostredníctvom komplexných rekonštrukcií so zameraním na efektívne využívanie zdrojov tepla, elektrickej energie vrátane alternatívnych zdrojov s využitím financovania z OP KŽP a Envirofondu (AB2)
 - f. Investičné aktivity v procese deinštitucionalizácie prostredníctvom IROP (AA3)

4.1.3 Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby

Sociálne služby zamerané na cieľovú skupinu osôb, ktoré sú priestorovo segregované v lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby, nie sú v TTSK poskytované v dostatočnom rozsahu, škále ani kapacite. Táto cieľová skupina podlieha viacnásobnému znevýhodneniu a sociálnemu vylúčeniu, čoho dôsledkom je zvýšená miera ohrozenia. Preto vzniká pre tieto osoby zvýšená potreba sociálnych služieb, ku ktorým má však značne sťažený prístup.

Cieľ AC1: Podpora a rozvoj sociálnych služieb pre obyvateľov z MRK

Úlohou TTSK v tejto oblasti by malo byť podporovanie rozvoja a posilnenia využívania dostupných sociálnych služieb v obciach, ktoré majú priestorovo segregované lokality s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

- 1) Do roku 2020 podporovať zriadenie komunitných centier v obciach s výrazným zastúpením obyvateľov z MRK.
- 2) Priebežne zintenzívňovať poskytovanie vybraných druhov služieb (prevencia, terénne programy a pod.) v priestorovo segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

4.1.4 Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb

Zariadenia sociálnych služieb sa musia rozvíjať, aby zvýšili svoj význam v očiach prijímateľov sociálnych služieb, potenciálnych prijímateľov sociálnych služieb a verejnosti ako nástroj sociálnej inklúzie, starostlivosti a pomoci. V tomto kontexte musí fungovať systém, ktorý je

otvorený všetkým skupinám obyvateľov. Zariadenia sociálnych služieb musia byť príjemným a bezpečným miestom a priestorom pre sociálnu inklúziu či zdravotnú a pracovnú rehabilitáciu.

Cieľ AD1: Riadenie kvality

Popri špičkových odborných pracovníkoch a modernom vybavení je súčasťou zvyšovania kvality poskytovania sociálnych služieb aj vytvorenie systému pravidelného sledovania a vyhodnocovania ich kvality. Zabezpečenie kvality by malo ako neoddeliteľná súčasť riadenia poskytovania sociálnych služieb v Trnavskom kraji integrovať národné aj krajské mechanizmy. Jeho cieľom je zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť poskytovateľov/zariadení sociálnych služieb, a tým zvyšovať prínos sociálnych služieb krastu životnej úrovne obyvateľov Trnavského kraja. Systém riadenia kvality by mal byť vybudovaný realizáciou týchto opatrení:

- 1) Do roku 2020 zavádzať systémy manažérstva kvality v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb.

Cieľ AD2: Posilnenie integračnej a motivačnej funkcie zariadení sociálnych služieb

Zariadenia sociálnych služieb ako integračné, ale často aj ako motivačné inštitúcie musia vedome reagovať na spoločenské zmeny uplynulých desaťročí, ktoré sa prejavili zmenou hodnôt, správania, ekonomickej či spoločenskej situácie.

Cieľom poskytovateľov a zariadení sociálnych služieb je aktivizovať vnútorné schopnosti prijímateľov sociálnej služby na prekonanie osobnostných a sociálnych dôsledkov ich zdravotného postihnutia, veku či ekonomickej situácie. Zariadenia im tak umožňujú ľahšie sa integrovať do spoločnosti a participovať aktívnejšie na jej živote.

- 1) Priebežne v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) realizovať programy na aktívnu sociálnu inklúziu prijímateľov sociálnej služby s dôrazom na individuálny prístup.
- 2) Priebežne organizovať v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) dni otvorených dverí alebo iné verejnosti prístupné aktivity, ktoré by prispeli nielen k informovanosti verejnosti o aktivitách zariadenia, ale by prispeli aj k integrácií klientov zariadenia do spoločenského života.
- 3) Priebežne realizovať v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) kultúrne a spoločenské podujatia a výlety (návštevy divadla, knižnice a pod.).
- 4) Priebežne vytvárať v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) priestory pre kultúru a umeleckú činnosť.
- 5) Do roku 2018 spolu s inými kompetentnými inštitúciami zriadiť krajskú databázu dobrovoľníkov pre prácu v oblasti sociálnych služieb a v spolupráci s ÚPSVaR a inými inštitúciami aktívne informovať verejnosť o možnostiach dobrovoľníctva.

4.2 Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

4.2.1 Vytvorenie komplexnej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Úlohami TTSK v rámci zabezpečenia poskytovania kvalitných služieb v oblasti SPODaSK je zaistiť komplexnú a regionálne vyváženú sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK, stabilizovať výsledný systém a priebežne vylepšovať štruktúru jednotlivých služieb tak, aby

zodpovedali demografickému a spoločenskému vývoju v TTSK. Úlohou zainteresovaných a kompetentných subjektov špecializujúcich sa na oblasť výkonu opatrení SPODaSK by malo byť prepojenie a integrácia štátu, VÚC, obcí, subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a sociálnych služieb do fungujúceho celku, ktorý bude prijímateľom sociálnych služieb poskytovať komplexné a na seba nadväzujúce služby.

V rámci tejto prioritnej oblasti by mali byť zrealizované nasledovné opatrenia a dosiahnuté nasledovné ciele:

Cieľ BA1: Kompletizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Cieľom výkonu opatrení SPODaSK je zabezpečiť predchádzanie krízových situácií v rodine, zabezpečiť ochranu práv a právom chránené záujmy detí, predchádzať prehlbovaniu a opakovaniu sa porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých osôb a zabezpečiť zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov. Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné, aby na území TTSK fungovala komplexná sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK, úzko spolupracujúca s miestnymi ÚPSVaR a inými kompetentnými inštitúciami.

- 1) Podpora rozvoja nedostatočných alebo absentujúcich druhov služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK (kapitola 7.1)
- 2) Podporovať budovanie domovov na pol ceste a iných zariadení určených pre osoby po skončení starostlivosti v zariadeniach SPODaSK a osoby, ktoré nemajú zabezpečené bývanie.

Cieľ BA2: Stabilizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Z ekonomického hľadiska je subjekt pre výkon opatrení SPODaSK zložitá organizácia, ktorej efektívne fungovanie vyžaduje dlhodobú perspektívu ekonomickej životaschopnosti. V tejto oblasti je potrebné:

- 1) Do roku 2018 stabilizovať sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK tak, aby bola ich prevádzka dlhodobo udržateľná a predvídateľná pre všetkých poskytovateľov.

Cieľ BA3: Prepojenie subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Aby systém sociálnych služieb plnil svoje úlohy kvalitne a efektívne, musí poskytovať sociálne služby a služby v oblasti výkonu opatrení SPODaSK komplexne, a to nielen z hľadiska pokrytia celého územia a všetkých skupín obyvateľstva, ale predovšetkým z hľadiska komplexného, t. j. systémového riešenia sociálnych otázok spoločnosti v TTSK. Pre splnenie tohto cieľa musia byť splnené tieto opatrenia:

- 1) Priebežne podporovať spoluprácu jednotlivých subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a ich vzájomnú informovanosť o službách, ktoré poskytujú.
- 2) Do roku 2020 vybudovať komplexnú sociálnu sieť pozostávajúcu zo zainteresovaných strán, ktorými sú: štát – VÚC – obce – ÚPSVaR – subjekty výkonu opatrení SPODaSK – klienti SPODaSK – verejnosť.

4.2.2 Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Aby subjekty pre výkon opatrení SPODaSK mohli poskytovať kvalitné služby na požadovanej úrovni, musia byť tieto služby/zariadenia neustále rozvíjané a zveľaďované, k čomu prispejú nasledovné ciele a opatrenia.

Cieľ BB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov

Kvalita poskytovania výkonu opatrení v oblasti SPODaSK závisí predovšetkým od personálu. Je preto nevyhnutné, aby si subjekty pre výkon opatrení SPODaSK vybrali a udržiavali kvalitných a motivovaných zamestnancov a vynakladali úsilie na neustále zvyšovanie kvalifikácie všetkých odborných pracovníkov. Dôležité je taktiež, aby subjekty pre výkon opatrení SPODaSK na svojej pôde predchádzali kríze profesií pôsobiacich v tejto oblasti, ktorá vyplýva predovšetkým z nízkeho finančného a morálneho ohodnotenia, zvyšujúcich sa pracovných nárokov či zhoršenia pracovných podmienok.

- 1) Priebežne vyhodnocovať a verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti výkonu opatrení SPODaSK.
- 2) Priebežne zabezpečovať kontinuálne vzdelávanie riaditeľov a zástupcov riaditeľov subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v oblastiach ako sú manažérske zručnosti, personálne riadenie, finančné riadenie, verejné obstarávanie a pod.

Cieľ BB2: Zlepšenie stavebno-technického stavu subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Aby sa zamestnanci, prijímatelia sociálnej pomoci a ich príbuzní v zariadení pre výkon opatrení SPODaSK cítili dobre, musia byť priestory zariadenia na primeranej stavebno-technickej a estetickej úrovni. Medzi prioritné opatrenia patria:

- 1) Do roku 2020 odstrániť neuspokojivý technický stav vo všetkých subjektoch pre výkon opatrení SPODaSK, kde bol identifikovaný.
- 2) Do roku 2020 zvyšovať energetickú efektívnosť budov subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.
- 3) Do roku 2020 vytvoriť vo väčšine subjektov pre výkon opatrení SPODaSK technické podmienky pre poskytovanie kvalitných služieb a sociálnu inklúziu cieľových skupín obyvateľstva.
- 4) Priebežne budovať a modernizovať priestory určené pre vzdelávanie, trávenie voľného času, pracovnú, sociálnu a zdravotnú rehabilitáciu, parky a iné exteriérové priestory.

Cieľ BB3: Modernizácia materiálno-technického vybavenia

Poskytovanie kvalitných služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK je podmienené moderným materiálno-technickým vybavením subjektov pre výkon opatrení SPODaSK. Všetky tieto zariadenia preto musia priebežne podľa svojho zamerania obnovovať a modernizovať:

- Vybavenie spoločných a administratívnych priestorov
- Vybavenie ubytovacích priestorov
- Vybavenie kuchýň a stravovacích priestorov
- IKT vybavenie a elektronika
- Zdravotnícke pomôcky

- Vybavenie pre pracovné a iné aktivity
- Vybavenie pre voľnočasové aktivity a vzdelávanie

4.2.3 Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom

Prevencia predstavuje systém opatrení zameraných na znižovanie, prípadne vylúčenie rizika výskytu určitých životných situácií, stavov, procesov a javov negatívne pôsobiach na človeka alebo skupiny ľudí, pod vplyvom existujúcich životných, sociálno-ekonomických, pracovných podmienok a spôsobu života. Vo vzťahu k sociálno-patologickým javom sa prevencia vymedzuje ako zámerné, komplexné, koordinované a kontinuálne uplatňovanie psychologických, psychoterapeutických, resocializačných a výchovných metód.

Ciel' BC1: Rozvoj prevencie na predchádzanie sociálno-patologickým javom

Sociálno-patologické javy sa v súčasnej spoločnosti vyskytujú v oveľa väčšej miere ako v minulosti. Dôvodom sú predovšetkým prelomové spoločenské obdobia a transformačné procesy po roku 1989, ktoré zapríčinili nárast javov, ktoré sú v spoločnosti vnímané ako nežiaduce. Z tohto dôvodu sa musí prevencia stať prioritou a priestorom pre rozvoj spolupráce, tvorbu a realizáciu spoločných stratégií a postupov. Významným prvkom v rámci prevencie je aj kvalitne a efektívne nadstavený výchovno-vzdelávací proces, ktorý by mal byť zameraný na podporu kvality života, prosociálnu orientáciu jednotlivca a zdravý životný štýl.

- 1) Priebežne v spolupráci so subjektmi pre výkon opatrení SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu primárnej (univerzálnej) prevencie, ktorá napomáha predchádzaniu ohrozujúcim javom a preventívne pôsobí na objekty, ktoré ešte neprišli do kontaktu so sociálnou patológiou.
- 2) Priebežne v spolupráci so subjektmi pre výkon opatrení SPODaSK a iným kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu sekundárnej (selektívnej) prevencie zameranej na populáciu v podmienkach zvýšeného rizika, na rizikové skupiny alebo rizikové javy.
- 3) Priebežne podporovať aktívnu prácu s deťmi a mládežou na základných a stredných školách, predovšetkým v oblastiach prevencie pred užívaním návykových látok, záškoláctvom, šikanou, kriminalitou, materstvom mladistvých dievčat a pod.

4.3 Oblasť prevencie a eliminácie násilia

4.3.1 Monitoring všetkých foriem domáceho a inštitucionálneho násilia za účelom zefektívnenia prevencie a eliminácie násilia

Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019 v úvode konštatuje, že aj napriek priebežnému plneniu úloh predchádzajúcich akčných plánov a nespornému posunu v problematike násilia na ženách za ostatné roky je stále nutné skonštatovať, že na Slovensku chýba systémový prístup a koordinované zabezpečenie jednak pomoci ženám zažívajúcim násilie, ale i systematická primárna prevencia, teda predchádzanie násiliu. Problémom, na ktorý upozorňuje aj Správa o násilí páchanom na ženách na Slovensku za roky 2012 a 2013, je skutočnosť, že na Slovensku ani v Európe nie sú zatiaľ indikátory násilia páchaného na ženách ustálené a ani harmonizované a majú svoje limity v priamej závislosti od

neustálenosti a nejasnosti vymedzenia sledovaných kategórií, ich neúplnosti a nespoľahlivosti v jednotlivých štatisticko-evidenčných systémoch relevantných rezortov.

Prvé komparatívne údaje o násilí páchanom na ženách prinieslo zapojenie Slovenskej republiky do celoeurópskeho výskumu Agentúry Európskej únie pre základné práva. Na Slovensku má skúsenosť s fyzickým a/alebo sexuálnym násilím celkovo 34% žien počas svojho dospelého života a 10% počas posledných 12 mesiacov. V detstve sa stretlo s násilím zo strany dospeléj osoby 36% žien slovenskej populácie. Partnerské násilie je najčastejšou formou násilia na ženách. Skúsenosti s ním, zo strany súčasného alebo bývalého partnera, má počas svojho dospelého života 26 % žien, počas posledných 12 mesiacov 7% žien. K fyzickým a sexuálnym útokom sa pridáva ešte psychologické násilie, najčastejšie vo forme abúsného správania. Veľa žien má v dôsledku fyzických alebo sexuálnych útokov viditeľné zranenia, zlomeniny alebo popáleniny na svojom tele. Pritom len 8% žien so skúsenosťou partnerského násilia kontaktuje políciu. Veľkú úlohu tu môžu zohrať zdravotníci a zdravotníčky, ktorých vyhladá až 12 % žien so skúsenosťou fyzického a/alebo sexuálneho násilia. Nepartnerské násilie zažívajú ženy najmä zo strany mužov, ktorých poznajú, najčastejšie zo strany rodiny, školy a z okruhu známych. Sexuálnemu násiliu počas detstva sú vystavené 4% dievčat a fyzickému násiliu 33%.

Relevantné údaje o násilí páchanom na deťoch, mužoch, starších občanoch ani zdravotne postihnutých občanoch nie sú k dispozícii.

Napriek chýbajúcim údajom za Trnavský kraj si TTSK uvedomuje existenciu a závažnosť násilia páchaného na ženách a v rodinách. Pri tvorbe a realizácii príslušných politík by mal TTSK spolupracovať s Koordinačno-metodickým centrom pre rodovo podmienené a domáce násilie, ktoré vzniklo v roku 2015 v rámci Inštitútu pre výskum práce a rodiny MPSVR SR. Centrum bude usmerňovať služby poskytované v oblasti primárnej prevencie, spolupracovať s organizáciami a inštitúciami z regiónov, analyzovať legislatívu či iniciovať výskumy a tvorbu štatistík.

V snahe dosiahnuť nulovú toleranciu voči všetkým formám násilia je potrebné v Trnavskom kraji zrealizovať nasledovné opatrenia a dosiahnuť príslušné ciele:

Cieľ CA1: Predchádzať vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia
--

Úlohou TTSK a všetkých zainteresovaných subjektov a osôb je rozširovať povedomie o násilí ako o porušovaní ľudských práv a informovať verejnosť o skutočných príčinách a dôsledkoch násilia. Osobitný dôraz je potrebné klať na skupiny, ktoré sú najčastejšie ohrozené násilím – ženy, deti, starší a zdravotne postihnutí ľudia. Zmena stereotypných postojov spoločnosti prispeje k zníženiu násilia páchaného na ženách a v rodinách a k zvýšeniu ohlasovania spáchaného násilia. Medzi preventívne opatrenia patria najmä:

- 1) V roku 2016 v rámci Odboru sociálnej pomoci TTSK zabezpečiť jedno pracovné miesto, ktoré sa bude venovať výhradne agende násilia na ženách a domáceho násilia.
- 2) Do roku 2016 vytvoriť, vytlačiť a distribuovať cez všetky informačné kanály (zariadenia sociálnych služieb, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, Políciu SR, mestá a obce, ambulancie, internet a pod.) jednoduchý a zrozumiteľný informačný materiál o možnostiach pomoci v prípadoch násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.
- 3) Priebežne komunikovať a medializovať fenomén násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách. Cieľovými skupinami edukačnej a mobilizačnej kampane by mala byť (i) široká verejnosť – podnietiť diskusiu o príčinách, špecifikách a dôsledkoch domáceho násilia a podporiť aktívnu participáciu pri eliminácii násilia; (ii) mládež – vysvetliť význam nulovej tolerancie; a (iii) obeť akejkoľvek formy domáceho a inštitucionálneho násilia – informovať o možnostiach získania pomoci.

Cieľ CA2: Zabezpečiť rýchlu a efektívnu pomoc všetkým, ktorí sú vystavení násiliu alebo hrozbe násilia

Obete násilia alebo hrozby násilia potrebujú mať k dispozícii okamžitú profesionálnu pomoc, ktorá zohľadňuje ich špecifickú situáciu a potreby. Aby v prípade núdze dostali odbornú pomoc, je potrebné zrealizovať nasledovné opatrenia:

- 1) Do roku 2016 iniciovať a inštitucionalizovať sieť spolupracujúcich inštitúcií a intervenčných tímov v oblasti násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách. Sieť by mala zahŕňať Políciu SR, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, TTSK, mestá, obce, zdravotnícke zariadenia, školy a mimovládne organizácie.
- 2) Do roku 2018 napísať a podať projekt na komplexné odborné vzdelávanie v oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách zahŕňajúce všetky spolupracujúce inštitúcie v kraji.
- 3) Do roku 2017 podporiť vybudovanie utajeného azylového domu pre obeť násilia v TTSK.
- 4) Do roku 2020 dobudovať v TTSK krízové pobytové zariadenia pre obeť násilia s dostatočnou kapacitou a primeraným vybavením.

4.4 Opatrenia na národnej úrovni

TTSK a jednotliví aktéri poskytovania sociálnych služieb a služieb v oblasti SPODaSK v Trnavskom kraji by mali v rámci svojich možností podporovať prijatie nasledovných legislatívnych a systémových zmien na národnej úrovni, ktoré by pozitívne ovplyvnili fungovanie poskytovania sociálnych služieb v regiónoch:

- 1) Zmeniť systém financovania a podieľať sa na spolufinancovaní všetkých zariadení sociálnych služieb bez ohľadu na poskytovateľa sociálnej služby.
- 2) Kontinuálna valorizácia príspevkov na 1 prijímateľa sociálnej služby.
- 3) Podporiť nevyhnutnosť zvýšenia finančného príspevku z MPSVR SR na financovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb rodinného typu, teda s malou kapacitou, ktoré musia spĺňať všetky legislatívne požiadavky ako zariadenia s veľkou kapacitou.
- 4) Upraviť výšku a druhy preplácaných zdravotných úkonov poskytovaných v zariadeniach sociálnych služieb zdravotnými poisťovňami.
- 5) Podporovať zvýšenie príspevkov na opatrovanie, ktoré by napomohlo zvýšeniu podielu seniorov prežívajúcich starobu v rodinnom prostredí.
- 6) Vytvorenie špecifickej podpory pestúnskej starostlivosti pre ťažko umiestniteľné deti do náhradnej starostlivosti (deti so zdravotným postihnutím, početné súrodenecké skupiny a pod.).
- 7) Poskytovanie služieb a opatrení na uľahčenie pestúnskej starostlivosti a náhradnej osobnej starostlivosti.
- 8) Priebežne realizovať analýzy na celoštátnej, krajskej a regionálnej úrovni pre získanie informácií a prehľadu o prijímateľoch sociálnych služieb, zariadeniach, existujúcich službách, ako aj o kvalite starostlivosti.
- 9) Hľadať akékoľvek možnosti na zvyšovanie platov zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK.
- 10) Uplatňovať tzv. pozitívnu rodinnú politiku (služby a podpora pre mladé rodiny, podpora sociálneho bývania, finančné dávky a príspevky a pod.).
- 11) Zabezpečiť finančnú dostupnosť a pokrytie dopytovanej kapacity jasí a materských škôl.

- 12) Realizovať proces deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v snahe o skvalitnenie pomoci rodinám s deťmi a starostlivosti o deti, ktoré nemôžu z rôznych dôvodov vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí.

5 Akčné plány na roky 2015-2020

5.1 Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Prioritná oblasť AA: Rozvoj siete sociálnych služieb							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AA1: Dobudovanie siete sociálnych služieb a zvýšenie ich dostupnosti	Podporovať rozvoj nedostatočných alebo absentujúcich druhov sociálnych služieb a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK.	Počet a druh sociálnej služby, resp. pri zariadeniach sociálnych služieb kapacita zariadení sociálnych služieb v TTSK	Podľa dopytu	Priebežne	TTSK Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Rozpočet obcí v TTSK Rozpočet poskytovateľov	
	Zriadiť sieť ďalších špecializovaných zariadení.	Počet špecializovaných zariadení	Podľa dopytu	2020	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet	
	Spolupracovať s poskytovateľmi sociálnych služieb za účelom budovania komplexnej a efektívnej sociálnej siete.	Počet poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do spolupráce pri budovaní sociálnej siete	100%	Priebežne	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb v TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov sociálnych služieb TTSK	

AA2: Posilnenie sociálnych služieb so zameraním na seniorov	Doplňať a vytvárať nové druhy sociálnych služieb / kapacity a zariadenia sociálnych služieb zameraných na cieľovú skupinu seniorov	Kapacita sociálnych služieb a ZSS určených pre seniorov	Podľa dopytu	Priebežne	TTSK Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet Rozpočet obcí v TTSK Rozpočet poskytovateľov	
	Podporovať poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí budú situovať poskytovanie sociálnych služieb so zameraním na seniorov do menších obcí, resp. do spádových obcí.	Počet neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú svoje služby v menších, resp. spádových obciach	Primerane dopytu	Priebežne	TTSK Obce v TTSK	Rozpočet TTSK Externé zdroje Rozpočet obcí v TTSK	
	Zvyšovať povedomie o hodnotách, ktoré spoločnosti prinášajú starší ľudia, podnietiť zodpovedných za tvorbu politík a ďalšie zainteresované subjekty na všetkých úrovniach, aby sa prijímali opatrenia na podporu aktívneho starnutia a podporu solidarity medzi generáciami.	Akčný plán aktívneho starnutia seniorov	1	2020	TTSK Zainteresované subjekty	Rozpočet TTSK	
AA3: Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb	Pokračovať v procese deinštitucionalizácie podľa harmonogramov vypracovaných zriaďovateľmi ZSS.	Počet zariadení sociálnych služieb, ktoré prešli procesom DI	4	2020	TTSK ZSS	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS Externé zdroje	

	V prvej etape procesu deinštitucionalizácie prednostne podporiť zariadenia poskytujúce sociálnu službu deťom a dospelým	Počet zariadení sociálnych služieb poskytujúcich sociálnu službu deťom a dospelým zapojených do DI	1	2020	TTSK ZSS	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet Rozpočet poskytovateľov sociálnych služieb	
	Podporovať vybrané druhy terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenia podporovaného bývania, podpora samostatného bývania).	Počet poskytovateľov terénnych, ambulantných a terénnych služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenia podporovaného bývania a pod.)	Podľa dopytu	Priebežne	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet Rozpočet poskytovateľov	
AA4: Stabilizácia siete zariadení sociálnych služieb	Stabilizovať optimálnu sieť zariadení sociálnych služieb v TTSK.	Stabilizovaná optimálna sieť zariadení sociálnych služieb v TTSK	-	2020	TTSK	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet Rozpočet obcí TTSK Rozpočty poskytovateľov sociálnych služieb	
AA5: Prepojenie poskytovateľov/zariadení sociálnych služieb	Podporovať spoluprácu jednotlivých poskytovateľov sociálnych služieb a ich vzájomnú informovanosť o službách, ktoré poskytujú.	Podiel poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do spolupráce na počte všetkých poskytovateľov	100 %	Priebežne	TTSK Všetci poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov sociálnych služieb	

	Podporovať budovanie komplexnej sociálnej siete pozostávajúcej zo zainteresovaných strán, ktorými sú: štát – VÚC – obce - poskytovatelia sociálnych služieb – prijímatelia sociálnych služieb – verejnosť.	Komplexná sociálna sieť	-	2020	TTSK Všetci poskytovatelia sociálnych služieb Zainteresované subjekty	Rozpočet zainteresovaných / spolupracujúcich subjektov	
--	--	-------------------------	---	------	---	--	--

Prioritná oblasť AB: Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov	Vytvárať podmienky a podporovať kontinuálne vzdelávanie odborných a riadiacich pracovníkov.	Podiel odborných a riadiacich pracovníkov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb zapojených do kontinuálneho vzdelávania na celkovom počte odborných pracovníkov	Minimálne v zmysle aktuálneho znenia zákona č.448/2008 Z. z.	Priebežne	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Externé zdroje Rozpočet poskytovateľov	
	Verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb.	Počet podujatí, na ktorých boli ocenení zamestnanci pracujúci v oblasti sociálnych služieb	1 podujatie / rok	2020	TTSK	Rozpočet TTSK	
AB2: Zlepšenie stavebno-technického stavu zariadení sociálnych služieb	Odstrániť neuspokojivý technický stav vo všetkých zariadeniach sociálnych služieb, kde bol identifikovaný.	Počet zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti (ZP) TTSK s neuspokojivým technickým stavom	0	2020	TTSK ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK	Zlepšenie energetickej efektívnosti budov zariadení sociálnych služieb

	Zvyšovať energetickú efektívnosť budov zariadení sociálnych služieb v ZSS v ZP TTSK.	Počet zariadení sociálnych služieb v ZP TTSK, v ktorých boli zrealizované opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti	3	2020	TTSK ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK OP KŽP Envirofond	prostredníctvom komplexných rekonštrukcií so zameraním na efektívne využívanie zdrojov tepla, elektrickej energie vrátane alternatívnych zdrojov
	Debarierizovať zariadenia sociálnych služieb v ZP TTSK, ktoré deklarujú potrebu tejto stavebnej úpravy vzhľadom na možnosti pohybu prijímateľov sociálnej služby v ich zariadení.	Podiel zariadení sociálnych služieb v ZP TTSK, ktoré prešli debarierizáciou	100%	2017	TTSK ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Externé zdroje Rozpočet ZSS v ZP TTSK	
AB3: Modernizácia materiálo-technického vybavenia	Modernizovať materiálo-technické vybavenie zariadení sociálnych služieb v ZP TTSK	Počet zariadení sociálnych služieb v ZP TTSK, v ktorých bolo zmodernizované materiálo-technické vybavenie	3	2020	TTSK ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK IROP	
AB4: Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb	V rozpočte TTSK alokovať dostatočné prostriedky na spolufinancovanie projektov z fondov EÚ	Výška prostriedkov alokovaných na spolufinancovanie projektov	Podľa potreby	Každý rok	TTSK	Rozpočet TTSK	
	Pripraviť a podať projektové žiadosti na veľké regionálne projekty, ktorých žiadateľom bude TTSK	Počet projektov vypracovaných a podaných TTSK	3	2020	TTSK	Rozpočet TTSK	

Prioritná oblasť AC: Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AC1: Podpora a rozvoj sociálnych služieb pre obyvateľov z MRK	Podporovať zriadenie komunitných centier v obciach s výrazným zastúpením obyvateľov z MRK.	Počet komunitných centier v TTSK	2	2020	TTSK Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Rozpočet obcí v TTSK Rozpočet poskytovateľov sociálnych služieb IROP NP TSP NP KC	
	Zintenzívňovať poskytovanie vybraných druhov služieb (prevencia, terénne programy a pod.) v priestorovo segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.	Počet služieb a programov poskytovaných MRK	Podľa potreby	Priebežne	TTSK Obce v TTSK Komunitné centrá	Rozpočet TTSK Rozpočet obcí v TTSK NP TSP NP KC	

Prioritná oblasť AD: Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AD1: Riadenie kvality	Zavádzať systémy manažérstva kvality v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb v ZP TTSK.	Počet ZSS v ZP TTSK so zavedeným systémom manažérstva kvality	20	2020	TTSK ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK OP LZ	Zavedenie systémov manažérstva kvality v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb v TTSK
AD2: Posilnenie integračnej a motivačnej funkcie zariadení sociálnych služieb	V zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) realizovať programy na aktívnu sociálnu inklúziu prijímateľov sociálnej služby s dôrazom na individuálny prístup.	Podiel ZSS, ktorým to ich špecializácia dovoľuje, ktoré realizujú programy na aktívnu sociálnu inklúziu na celkovom počte ZSS	50%	Priebežne	Všetci poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet všetkých poskytovateľov sociálnych služieb	
	Organizovať v zariadeniach sociálnych služieb v ZP TTSK (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) dni otvorených dverí alebo iné verejnosti prístupné aktivity, ktoré by prispeli nielen k informovanosti verejnosti o aktivitách zariadenia, ale by prispeli aj k integrácii klientov zariadenia do spoločenského života.	Podiel ZSS v ZP TTSK, ktoré organizujú dni otvorených dverí alebo iné verejnosti prístupné aktivity na celkovom počte ZSS v ZP TTSK	100%	Priebežne	Všetky ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK	
	Realizovať v zariadeniach sociálnych služieb v ZP TTSK (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) kultúrne a spoločenské podujatia a výlety (návštevy divadla, knižnice a pod.).	Podiel ZSS v ZP TTSK, ktoré realizujú kultúrne a spoločenské podujatia a výlety pre prijímateľov sociálnej pomoci na celkovom počte ZSS v ZP TTSK	100%	Priebežne	Všetky ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK	

	Vytvárať v zariadeniach sociálnych služieb v ZP TTSK (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) priestory pre kultúru a umeleckú činnosť.	Podiel ZSS v ZP TTSK, ktoré majú priestory pre kultúrnu a umeleckú činnosť na celkovom počte ZSS v ZP TTSK	100%	Priebežne	Všetky ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS v ZP TTSK	
	Spolu s inými kompetentnými inštitúciami zriadiť krajskú databázu dobrovoľníkov pre prácu v oblasti sociálnych služieb a v spolupráci s ÚPSVaR a inými inštitúciami aktívne informovať verejnosť o možnostiach dobrovoľníctva.	Databáza dobrovoľníkov	-	2018	TTSK	Rozpočet TTSK	

5.2 Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

Prioritná oblasť BA: Vytvorenie komplexnej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
BA1: Kompletizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	Podpora rozvoja nedostatočných alebo absentujúcich druhov služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK.	Počet a kapacita subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK	Podľa potreby	Priebežne	TTSK Všetky subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov	
BA2: Stabilizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	Stabilizovať sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK tak, aby bola ich prevádzka dlhodobo udržateľná a predvídateľná pre všetkých poskytovateľov.	Stabilizovaná sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK	-	2018	TTSK	Rozpočet TTSK	

BA3: Prepojenie subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	Podporovať spoluprácu jednotlivých subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a ich vzájomnú informovanosť o službách, ktoré poskytujú.	Podiel subjektov pre výkon SPODaSK zapojených do spolupráce na celkovom počte subjektov	100%	Priebežne	TTSK Všetky subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK	
	Budovať komplexnú sociálnu sieť pozostávajúcu zo zainteresovaných strán, ktorými sú: štát – VÚC – obce – ÚPSVaR – subjekty pre výkon opatrení SPODaSK – klienti SPODaSK – verejnosť.	Komplexná sociálna sieť	-	2020	TTSK Všetky subjekty pre výkon opatrení SPODaSK Iné zainteresované subjekty	Rozpočet TTSK	

Prioritná oblasť BB: Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
BB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov	Vyhodnocovať a verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti SPODaSK.	Počet podujatí, na ktorých boli ocenení zamestnanci pracujúci v oblasti SPODaSK	1/rok	Priebežne	TTSK	Rozpočet TTSK	
	Ďalším vzdelávaním podporovať kvalitu manažmentu subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v oblasti riadenia a manažérskych zručností	Počet riaditeľov a zástupcov riaditeľov subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, ktorí absolvovali manažérske vzdelávanie	Podľa potreby	Priebežne	TTSK Zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK OP LZ	

BB2: Zlepšenie stavebno-technického stavu subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Odstrániť neuspokojivý technický stav vo všetkých subjektoch pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, v ktorých bol identifikovaný.	Počet subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, v ktorých bol identifikovaný neuspokojivý technický stav	0	2020	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK Externé zdroje	Zlepšenie energetickej efektívnosti budov subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK prostredníctvom komplexných rekonštrukcií so zameraním na efektívne využívanie zdrojov tepla, elektrickej energie vrátane alternatívnych zdrojov
	Zvyšovať energetickú efektívnosť budov subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.	Počet subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, v ktorých boli zrealizované opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti	Podľa potreby	2020	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov Externé zdroje OP KŽP Envirofond	
	Vytvoriť technické podmienky v subjektoch pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK pre poskytovanie kvalitných služieb a sociálnu inklúziu cieľových skupín obyvateľstva.	Počet subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK s dostatočnými technickými podmienkami pre poskytovanie kvalitných služieb	100%	2020	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov IROP Externé zdroje	

	Budovať a modernizovať priestory určené pre vzdelávanie, trávenie voľného času, pracovnú, sociálnu a zdravotnú rehabilitáciu, parky a iné exteriérové priestory.	Počet subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, v ktorých boli vybudované a zmodernizované priestory	100%	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov IROP Externé zdroje	
BB3: Modernizácia materiálo-technického vybavenia subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Modernizovať materiálo technické vybavenie subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.	Počet subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, v ktorých bolo zmodernizované materiálo-technické vybavenie	100%	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov IROP Externé zdroje	

Prioritná oblasť BC: Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
BC1: Rozvoj prevencie na predchádzanie sociálno-patologickým javom	V spolupráci so subjektmi pre výkon SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu primárnej (univerzálnej) prevencie.	Počet subjektov realizujúcich primárnu (univerzálnu) prevenciu	100%	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov Externé zdroje	

	V spolupráci so subjektmi pre výkon SPODaSK a iným kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu sekundárnej (selektívnej) prevencie zameranej na populáciu v podmienkach zvýšeného rizika, na rizikové skupiny alebo rizikové javy.	Počet subjektov realizujúcich sekundárnu (selektívnu) prevenciu	100%	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov Externé zdroje	
	Podporovať aktívnu prácu s deťmi a mládežou na základných a stredných školách, predovšetkým v oblastiach prevencie pred užívaním návykových látok, záškoláctvom, šikanou, kriminalitou, materstvom mladistvých dievčat a pod.	Počet výchovno-vzdelávacích programov detí a mládeže zapojenej do aktivít prevencie	1/rok	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet poskytovateľov Externé zdroje	

5.3 Oblasť prevencie a eliminácie násilia

Prioritná oblasť CA: Prevencia a eliminácia násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
CA1: Predchádzať vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia	V rámci Odboru sociálnej pomoci TTSK zabezpečiť jedno pracovné miesto, ktoré sa bude venovať výhradne agende násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Počet pracovných miest	1	2016	TTSK	Rozpočet TTSK	
	Vytvoriť, vytlačiť a distribuovať cez všetky informačné kanály jednoduché a zrozumiteľné informačné materiály o možnostiach pomoci v prípadoch násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Počet distribuovaných informačných materiálov	1	2016	TTSK	Rozpočet TTSK	

	Komunikovať a medializovať fenomén násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Počet mediálnych výstupov iniciovaných TTSK	1	Priebežne	TTSK	Rozpočet TTSK	
CA2: Zabezpečiť rýchlu a efektívnu pomoc všetkým, ktorí sú vystavení násiliu alebo hrozbe násilia	Iniciovať a inštitucionalizovať sieť spolupracujúcich inštitúcií a intervenčných tímov v oblasti násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Sieť spolupracujúcich inštitúcií a intervenčných tímov v oblasti násilia	-	2016	TTSK	Rozpočet TTSK	
	Vytvoriť program komplexného odborného vzdelávania v oblasti prevencie a eliminácie násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách zahŕňajúce všetky spolupracujúce inštitúcie v kraji.	Počet vzdelávacích programov	1	2018	TTSK	Rozpočet TTSK	Komplexné odborné vzdelávanie v oblasti prevencie a eliminácie násilia
	Podporiť budovanie utajeného azylového domu pre obeť násilia v TTSK.	Počet utajených azylových domov pre obeť násilia v TTSK	1	2017	TTSK	Rozpočet TTSK Externé zdroje	
	Dobudovať v TTSK krízové pobytové zariadenia pre obeť násilia s dostatočnou kapacitou a primeraným vybavením.	Počet pobytových zariadení pre obeť násilia s dostatočnou kapacitou v TTSK	Podľa potreby	2020	TTSK	Rozpočet TTSK Externé zdroje	

6 Stratégia financovania

Oblasť sociálnych služieb a oblasť výkonov opatrení SPODaSK sú rozdielne riešené aj v oblasti financovania. Z tohto dôvodu sú v ďalšom texte analyzované osobitne.

6.1 Financovanie činností ZSS v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

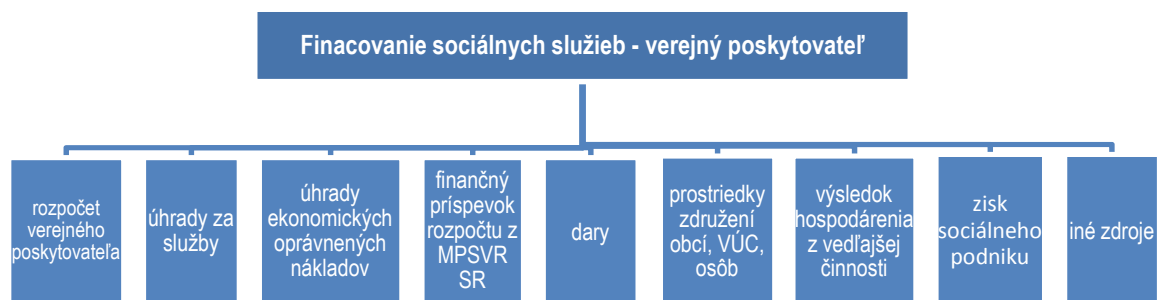
Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky nastali najvýznamnejšie zmeny v organizácii sociálnych služieb, ktoré boli posilnené prijatím zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Na mestá a obce postupne prešli nielen nové kompetencie v tejto oblasti, ale aj povinnosť poskytnúť alebo zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby pre všetkých občanov obce, ak si občan o službu požiada a jeho žiadosť potvrdí odborný posudok.

Hoci zmeny, ktoré v tejto oblasti nastali, boli významné, neboli dostatočne podporené zmenami v personálnej oblasti a v oblasti financovania sociálnych služieb. Aj keď v súvislosti s novelou zákona č. 448/2008 Z. z. prišlo k ďalším zmenám, financovanie sociálnych služieb aj naďalej vykazuje nesystémové rozdiely.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. môžu byť sociálne služby poskytované **verejným poskytovateľom** sociálnej služby financované:

- a) z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8,
- c) z úhrady ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby,
- d) z finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu ministerstva na financovanie sociálnej služby v zariadení,
- e) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- f) z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
- g) z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku s jeho súhlasom,
- h) z príjmu zo sociálneho podniku,
- i) z iných zdrojov.

Graf 14: Zdroje financovania sociálnych služieb poskytovaných verejným poskytovateľom

Zdroj: § 71 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z., spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. môžu byť sociálne služby poskytované **neverejným poskytovateľom** sociálnej služby financované:

- z finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a z finančného príspevku na prevádzku poskytovania sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom,
- z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8,
- z finančného príspevku poskytnutého z rozpočtu ministerstva na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a,
- z vlastných zdrojov neverejného poskytovateľa sociálnej služby,
- z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti po zdanení daňou z príjmov, ktoré vykonáva neverejný poskytovateľ sociálnej služby podľa osobitných predpisov,
- zo zisku zo sociálneho podniku,
- z iných zdrojov.

Graf 15: Zdroje financovania sociálnych služieb poskytovaných neverejným poskytovateľom

Zdroj: § 71 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., spracovanie ERUDIO, s.r.o.

V súčasnosti z pohľadu financovania je možné zariadenia sociálnych služieb (ZSS) v územnom obvode TTSK rozdeliť do 3 skupín:

- ZSS, ktoré sú zriadené TTSK ako rozpočtové organizácie (verejný poskytovateľia);
- ZSS zriadené alebo založené obcou (verejný poskytovateľia);

- c) ZSS, ktoré vznikli ako neziskové organizácie za účelom poskytovania sociálnych služieb (neverejní poskytovatelia).

Finančný príspevok poskytnutý z rozpočtu MPSVR SR na poskytovanie sociálnej služby vo vybraných druhoch ZSS

1. Verejní poskytovatelia, ktorými sú ZSS zriadené TTSK ako rozpočtové organizácie sú v plnom rozsahu finančne naviazané na rozpočet TTSK. Nevzniká im nárok na príspevok zo štátneho rozpočtu.
2. Verejným poskytovateľom zriadeným alebo založeným obcou, po splnení podmienok stanovených zákonom o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.) vzniká nárok na finančný príspevok z účelovej dotácie MPSVR SR na vybrané druhy ZSS. (Tabuľka 111)

Tabuľka 111: Výška finančného príspevku pre verejných poskytovateľov zriadených alebo založených obcou podľa § 71 ods. 6

Druh sociálnej služby	Výška finančného príspevku na jedno miesto v zariadení na mesiac	Výška finančného príspevku na jedno miesto v zariadení na rozpočtový rok
Nocľaháreň	120 Eur	1 440 Eur
Útulok	120 Eur	1 440 Eur
Domov na pol ceste	150 Eur	1 800 Eur
Zariadenie núdzového bývania	150 Eur	1 800 Eur
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	180 Eur	2 160 Eur
Zariadenie podporovaného bývania	200 Eur	2 400 Eur
Zariadenie pre seniorov	320 Eur	3 840 Eur
Zariadenie opatrovateľskej služby	320 Eur	3 840 Eur
Rehabilitačné stredisko	184 Eur	2 208 Eur
Domov sociálnych služieb	330 Eur	3 960 Eur
Špecializované zariadenie	330 Eur	3 960 Eur
Denný stacionár	184 Eur	2 208 Eur

Zdroj: Príloha č. 4a zákona č. 448/2008 Z. z.

3. Neverejným poskytovateľom po splnení podmienok zákona o sociálnych službách vzniká (§ 78a zákona č. 448/2008 Z. z.) nárok na finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR na vybrané druhy ZSS (v kompetencii obce) , ktorými sú:
 - a) nocľaháreň,
 - b) zariadenie pre seniorov,
 - c) zariadenie opatrovateľskej služby,
 - d) denný stacionár,

a to v rovnakej výške uvedenej v tabuľke 111 pre verejných poskytovateľov zriadených alebo založených obcou pre rovnaký druh ZSS.

Neverejný poskytovateľ môže o finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR na poskytovanie sociálnej služby požiadať priamo MPSVR SR (to následne uzavrie zmluvu s poskytovateľom sociálnej služby)

V prípade, že MPSVR SR neverejnému poskytovateľovi finančný príspevok neposkytne, môže o poskytnutie finančného príspevku požiadať obec alebo VÚC. Finančný príspevok neverejnému poskytovateľovi **je povinná** poskytnúť tá obec alebo VÚC, ktorý

o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa požiadal. Neverejný poskytovateľ príspevok získava na základe zmluvy s obcou, prípadne so samosprávnym krajom. Zákon presne vymedzuje okruh sociálnych služieb, na ktorých sa toto ustanovenie vzťahuje, osobitne pre obce a osobitne pre VÚC.

Neverejným poskytovateľom poskytujúcim sociálne služby v kompetencii VÚC (§ 81 zákona č. 448/2008 Z. z.) nevzniká nárok na finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR. Sú financované z rozpočtu VÚC vo forme finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (pokiaľ sa posudzuje odkázanosť) a /alebo finančného príspevku na prevádzku z rozpočtu príslušného VÚC, ktorý o poskytovanie tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa požiadal. Výška finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy je stanovená zákonom o sociálnych službách. (Tabuľka 112)

Tabuľka 112: Výška finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy podľa stupňa odkázanosti a formy poskytovanej sociálnej služby

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Výška príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby a ambulantnej sociálnej služby na mesiac	Výška príspevku pri poskytovaní terénnej sociálnej služby na mesiac
II. stupeň	62,21 Eur	89,82 Eur
III. stupeň	124,41 Eur	179,68 Eur
IV. stupeň	177,65 Eur	269,46 Eur
V. stupeň	248,82 Eur	359,29 Eur
VI. stupeň	310,99 Eur	449,18 Eur

Zdroj: Príloha č. 5 zákona č. 448/2008 Z. z.

Súčasný financovanie je **mixom** štátnych dotácií, úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby ako aj z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3, z vlastných zdrojov obcí, z vlastných zdrojov neverejných poskytovateľov a pod.

Nezrovnalosťou v systéme financovania je skutočnosť, že pokiaľ pri verejných poskytovateľoch sa do oprávnených nákladov nepremietajú všetky reálne náklady (napr. niektoré činnosti vykonávané pre ZSS obcou, či VÚC), pri neverejnom poskytovateľovi sa do oprávnených nákladov premietajú reálne náklady spojené s prevádzkou ZSS. Neverejní poskytovatelia pritom pri odmeňovaní zamestnancov nie sú viazaní legislatívou o odmeňovaní zamestnancov pracujúcich vo verejnej správe. Táto sa vzťahuje len na verejných poskytovateľov. V dôsledku toho predpokladáme aj do budúcnosti ďalší nárast rozdielov v odmeňovaní zamestnancov pracujúcich v sociálnych službách. **Tieto rozdiely sú dvojité:**

- Manažment (zvyčajne len 1 - 3 ľudia) u neverejného poskytovateľa má vyššiu mesačnú mzdu ako u verejného poskytovateľa. Pritom na základe správy, ktorú pre oblasť sociálnych služieb a SPODaSK vypracovalo ZMOS, ide o výrazné, dvoj- a viac násobné rozdiely v prospech neverejných poskytovateľov, ktoré sa ale premietajú do oprávnených nákladov a tiež do ceny za poskytované sociálne služby.
- Bežní zamestnanci – v prípade bežných zamestnancov nie je zriedkavosťou, že u neverejných poskytovateľov pomerne veľký počet zamestnancov pracuje za minimálnu mzdu.

V správe ZMOS-u sa uvádza, že kritérium „ekonomicky oprávnené výdavky“ je ťažko kontrolovateľné, a to preto, lebo MPSVR SR, VÚC, či obce môžu kontrolovať len tú časť finančných prostriedkov, ktoré poskytnú na základe zmluvy poskytovateľovi sociálnych služieb. Takto tí poskytovatelia, ktorí nie sú napojení priamo na rozpočet zriaďovateľa, nie sú

kontrolovateľní vo financovaní poskytovaných sociálnych služieb v plnom rozsahu. Vďaka tomu sa stalo poskytovanie sociálnych služieb ekonomicky zaujímavým pre neverejných poskytovateľov. Toto je realita, ktorá sa premieta do cien služieb, a teda sa priamo dotýka nielen úhrad od občanov, ale aj rozpočtov miest a obcí.

Momentálne platný systém financovania sociálnych služieb má aj iné nedostatky:

- a) **Oblasť verejných poskytovateľov** – zabezpečenie prevádzky prostredníctvom rozpočtu, ktorý je plne vykrytý zriaďovateľom, sa ukazuje ako málo motivujúce pre manažment pri hľadaní „iných“ zdrojov. Aj veľké rekonštrukcie zariadení, ktoré sú finančne náročné, sú zabezpečované a realizované zriaďovateľom. Toto sa odrazilo aj vo výsledkoch dotazníkového šetrenia, na základe ktorého je možné konštatovať, že žiaden verejný poskytovateľ neuviedol, že by využíval pre zabezpečenie svojho fungovania napr. ESF alebo iné zdroje.
- b) **Oblasť neverejných poskytovateľov** – v TTSK ide predovšetkým o poskytovateľov pobytových sociálnych služieb pre ťažko zdravotne postihnuté fyzické osoby alebo pre fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom. Na základe zistení je možné konštatovať, že neverejní poskytovatelia sa koncentrujú na 4 zdroje: 1) príspevok pri odkázanosti na pomoc inej FO, 2) príspevok na prevádzku poskytovania sociálnej služby, 3) úhrada od prijímateľa za poskytnuté sociálne služby, 4) finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR. Pri stanovovaní oprávnených nákladov na poskytovanie sociálnej služby, má prijímateľ sociálnej služby stanovenú sumu úhrady, ktorá sa rovná rozdielu medzi oprávnenými nákladmi a nárokovateľnými finančnými príspevkami. Napr. v ZSS, ktoré je v zriaďovateľskej kompetencii TTSK, sa mesačná úhrada za poskytovanú službu v súčasnosti pohybuje okolo **220 eur mesačne**. U poskytovateľov, ktorí sú verejnými poskytovateľmi zriadenými obcou, sa úhrady pohybujú v rozmedzí **320 – 380 eur mesačne**. U neverejných poskytovateľov táto suma mesačne v niektorých prípadoch predstavuje aj viac ako **800 eur mesačne**. Výška úhrad, ktoré prijímatelia sociálnej služby platia za tú istú službu u jednotlivých poskytovateľov, sa tak výrazne líši.

Medzery, ktoré sú v momentálnej legislatíve v oblasti financovania sociálnych služieb, tak zapríčiňujú ekonomické nerovnosti pri poskytovaní sociálnych služieb občanom s rovnakými sociálno-zdravotnými problémami, pričom rozdiel v cene nie je výsledkom kvality poskytovaných služieb.

Možnosťami, ktoré by mohli zariadenia sociálnych služieb využívať pre zníženie existujúcich ekonomických nákladov a zvýšenie finančných zdrojov na svoju prevádzku, sú:

- 1) Využitie služieb **ADOS** – agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktorá poskytuje kvalifikované ošetrovateľské služby na základe indikácie lekára – odborníka a finančne plne hrazené zdravotnou poisťovňou poistenca. V prípade záujmu ZSS uzavrie zmluvu s ADOS, čím si zabezpečí kvalifikovaný výkon ošetrovateľských úkonov, ktoré sú poskytnuté prijímateľom sociálnych služieb bezodplatne.
- 2) Možnosť zriadiť a prevádzkovať **chránené pracovné miesto** (napr. vrátnika) – príspevok, ktorý je časovo obmedzený – poskytuje ÚPSVaR.
- 3) **Absolventská prax** – pre čerstvých absolventov po ukončení štúdia na stredných a vysokých školách – príspevok na odmenu pre nezamestnaných absolventov poskytuje miestne príslušný ÚPSVaR. Príspevok na 1 absolventa môže ZSS čerpať po dobu 3-6 mesiacov, pričom po uplynutí tejto doby je možné prijať ďalšieho absolventa. ZSS v prípade potreby a záujmu môže na absolventskú prax prijať naraz viac ako 1 absolventa.

- 4) **Dobrovoľná absolventská prax** – obdobné ako absolventská prax, rozdiel je v tom, že v tomto prípade je možné prijať evidovaného nezamestnaného, ktorý nie je čerstvým absolventom.
- 5) **Príspevok na vytvorenie pracovného miesta pre uchádzača zo stanovenej cieľovej skupiny** (poskytuje ÚPSVaR) – musí ísť o novovytvorené pracovné miesto na plný pracovný úväzok, v trvaní najmenej na 12 mesiacov – finančná podpora sa poskytuje 6 mesiacov; pri trvaní pracovného miesta najmenej na 18 mesiacov – finančná podpora 9 mesiacov.
- 6) **Nenávratný finančných príspevok na projekty z grantov EÚ a iných finančných schém** – najznámejšou finančnou podporou v tejto oblasti je ESF – Európsky sociálny fond, Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Nórsky finančný mechanizmus (Nórske fondy), VF – Višegradský fond a pod. Aj keď menšiu, ale napriek tomu zaujímavú finančnú podporu možno čerpať z finančných prostriedkov TTSK v rámci každoročnej výzvy, a takisto aj z grantových projektov, ktoré je možné každoročne podať v mestách Trnava, Galanta, Piešťany, Dunajská Streda a i. Možno je taktiež využiť dotácie z MPSVR SR, prípadne iných ministerstiev podľa vypísaných výziev.
- 7) **Trest verejnoprospešnej práce** – hoci slovenská legislatíva obsahuje aj túto možnosť výkonu trestu, nie je táto možnosť v TTSK v oblasti sociálnych služieb a SPODaSK využívaná vôbec.
- 8) **Vytvorenie sociálneho podniku** – ZSS môže zriadiť sociálny podnik, na zriadenie ktorého je možné získať finančný príspevok z ÚPSVaR.
- 9) **2% z daní**
- 10) **Dobrovoľníci**

6.2 **Financovanie činností a výkonov opatrení v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK**

Vychádzajúc zo zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK je potrebné uviesť, že niektoré činnosti a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK sú v plnej kompetencii (v zmysle zodpovednosti) štátu, a preto sú **plne hradené z verejných zdrojov**. Ide predovšetkým o:

- detské domovy – ktoré sú rozpočtovými organizáciami s vlastným rozpočtom na zabezpečenie celej činnosti, vrátane financovania profesionálnych rodín zriadených DeD.
- dotácie poskytované akreditovaným subjektom – najmä pre oblasť sanácie rodiny, prípravy náhradných rodičov (adopcie a i.), výkonov opatrení SPODaSK a pod.

Niektoré činnosti, napr. sanácia rodinného prostredia, sú finančne podporené na základe zmluvy uzatvorenej len na dobu 6 mesiacov, čo sa ukazuje ako nedostatočný čas pre nápravu rodinného fungovania, prípadne pre výkony niektorých opatrení ako napr. povinný pobyt dieťaťa v resocializačnom zariadení a pod.

Ďalšími zdrojmi pre financovanie činností a výkonov opatrení SPODaSK sú:

- a) dotácie ÚPSVaR (zazmluvnené činnosti),

- b) štátne dotácie,
- c) dotácie VÚC TTSK,
- d) dotačné prostriedky konkrétnych miest,
- e) dary a príspevky,
- f) 2% dane,
- g) platby klientov,
- h) finančné prostriedky na základe grantovej súťaže.

Graf 16: Zdroje financovania činností a výkonov opatrení SPODaSK

Zdroj: Spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Na základe dotazníkového prieskumu je možné konštatovať, že neziskové organizácie, ktoré pôsobia v oblasti výkonu opatrení SPODaSK, sú výraznejšie orientované na viaczdrojové financovanie ako organizácie poskytujúce sociálne služby. Až 60% z nich okrem dotácií, ktoré zo zákona na svoju činnosť môžu získať prostredníctvom dotácie na činnosť poskytovanú TTSK, získava finančné prostriedky z dotácií, ktoré na tento účel vypisujú mestá, konkrétne išlo o mestá: Trnava, Šamorín, Sered', Galanta, Senec.

Ďalších takmer 40% organizácií, ktoré sa zapojili do dotazníkového prieskumu, získava finančné prostriedky **prostredníctvom grantových projektov** ako napr. národný projekt Komunitné centrá, ESF, PONTIS, GRANVIA, Centrum pre filantropiu, GlaxoSmithKline, Reckitt Benkiser, Erasmus plus.

Identifikované základné nedostatky financovania činností a výkonov opatrení SPODaSK sú nasledovné:

- 1) Krátkodobé financovanie, ktoré sa pohybuje od niekoľkých mesiacov do 1 roka.
- 2) Súčasný systém financovania prispieva k zvýšenej fluktuácii zamestnancov.
- 3) Organizácie sú nútené uzatvárať pracovné zmluvy na čiastočný pracovný úväzok aj v prípade, keď konkrétnych odborníkov potrebujú na plný pracovný úväzok.
- 4) Nedostatočné financovanie zabraňuje kvalitnej personálnej práci, najmä v prípade, ak je potrebné, aby personál prešiel špecializovaným školením.

Možnosťami, ktoré by mohli zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK využívať pre zníženie existujúcich ekonomických nákladov a zvýšenie finančných zdrojov na svoju prevádzku, sú:

- 1) Možnosť zriadiť a prevádzkovať **chránené pracovné miesto** (napr. vrátnika) – príspevok, ktorý je časovo obmedzený – poskytuje ÚPSVaR.

- 2) **Absolventská prax** – pre čerstvých absolventov po ukončení štúdia na stredných a vysokých školách – príspevok na odmenu pre nezamestnaných absolventov poskytuje miestne príslušný ÚPSVaR. Príspevok na 1 absolventa môže ZSS čerpať po dobu 3-6 mesiacov, pričom po uplynutí tejto doby je možné prijať ďalšieho absolventa. ZSS v prípade potreby a záujmu môže na absolventskú prax prijať naraz viac ako 1 absolventa.
- 3) **Dobrovoľná absolventská prax** – obdobné ako absolventská prax, rozdiel je v tom, že v tomto prípade je možné prijať evidovaného nezamestnaného, ktorý nie je čerstvým absolventom.
- 4) **Príspevok na vytvorenie pracovného miesta pre uchádzača zo stanovenej cieľovej skupiny** – poskytuje ÚPSVaR – musí ísť o novovytvorené pracovné miesto na plný pracovný úväzok, v trvaní najmenej na 12 mesiacov – finančná podpora je poskytovaná 6 mesiacov. Pri trvaní pracovného miesta najmenej na 18 mesiacov je finančná podpora poskytovaná 9 mesiacov.
- 5) **Nenávratný finančných príspevok na projekty z grantov EÚ a iných finančných schém** – najznámejšou finančnou podporou v tejto oblasti je ESF – Európsky sociálny fond, Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Nórsky finančný mechanizmus (Nórske fondy), VF – Višegradský fond a pod. Aj keď menšiu, ale napriek tomu zaujímavú finančnú podporu možno čerpať z finančných prostriedkov TTSK – v rámci každoročnej výzvy, a takisto aj z grantových projektov, ktoré je možné každoročne podať na mestá. Činnosť v oblasti sociálnych služieb, najmä v oblasti činností a výkonov opatrení v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK v znení neskorších predpisov je podporovaná z dotačných prostriedkov miest TTSK ako napr. Sered', Hlohovec, Skalica a pod. Možno je taktiež využiť dotácie z MPSVR SR, prípadne iných ministerstiev podľa vypísaných výziev.
- 6) **Trest verejnoprospešnej práce** – hoci slovenská legislatíva obsahuje aj túto možnosť výkonu trestu, nie je táto možnosť v TTSK v oblasti sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK využívaná vôbec.
- 7) **2% z daní**
- 8) **Dobrovoľníci**

7 Návrh regionálnych priorít a hlavných cieľov na najbližšie roky

7.1 Regionálne priority a hlavné ciele

Vzhľadom na zistené kľúčové disparity uvedené v časti 2.4 sú navrhované tieto regionálne priority:

- 1) Podporovať rozvoj siete (kapacity) ZSS a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK s dôrazom na proces deinštitucionalizácie.
- 2) Zabezpečovať dostatočné finančné a personálne zabezpečenie ZSS a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.
- 3) Znižovať zvyšujúcu sa odkázanosť seniorov na poskytovanie sociálnych služieb, ktorá vzniká vplyvom starnutia obyvateľstva.
- 4) Podporovať vznik špeciálnych zdravotných a sociálnych zariadení s podobnými diagnózami v jednom zariadení sociálnych služieb.
- 5) Podporovať organizácie zaoberajúce sa výkonom opatrení SPODaSK.
- 6) Podporovať monitoring všetkých foriem domáceho a inštitucionálneho násilia za účelom zefektívnenia prevencie a eliminácie násilia.

V koncepcii rozvoja sociálnych služieb na území TTSK 2015 – 2020 sú navrhnuté tieto **hlavné ciele** rozvoja sociálnych služieb v TTSK:

- 1) Zvýšenie kvality, kapacity a finančného zabezpečenia existujúcich poskytovateľov sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK tak, aby garantovali primeranú odbornú starostlivosť a kvalitu života všetkým obyvateľom Trnavského kraja.
- 2) Rozšírenie siete sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, ktoré osobám odkázaným na tieto služby poskytnú potrebnú odbornú starostlivosť.
- 3) Eliminácia násilia a skvalitnenie monitoringu osôb ohrozených násilím.

7.1.1 Okres Dunajská Streda

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Okres Dunajská Streda sa skladá zo 67 obcí, z čoho v 30 obciach je poskytovaný niektorý druh sociálnej služby. Početne prevládajúcim druhom je **opatrovateľská služba**, ktorú zabezpečuje pre svojich občanov až 28 obcí.

V okrese je **8 domovov sociálnych služieb**, z ktorých 6 poskytuje starostlivosť občanom s mentálnym postihnutím. Zvyšné 2 zariadenia sú určené pre seniorov, ale aj mladších poberateľov sociálnych služieb, u ktorých bola diagnostikovaná niektorá z foriem demencie napr. Parkinsonova choroba a pod. Pre tento druh klientov v okrese existuje aj 1 špecializované zariadenie s kapacitou 10 miest. V okrese je celkovo **6 zariadení pre seniorov**.

Nasledovné druhy sociálnych služieb sa síce v okrese poskytujú, ale nedokážu pokryť potrebu okresu:

- **len 2 obce** zo 67 obcí poskytujú **sociálnu službu v jedálni**,
- **v 2 obciach** sa poskytuje sociálna služba: **pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života**,
- **iba 2 obce** majú **zariadenie opatrovateľskej služby**,
- **len v 1 obci** sa poskytuje **krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií**,
- **iba 1 obec** poskytuje prepravnú službu,
- **v 1 obci** je zriadený **denný stacionár**, ktorý poskytuje sociálne služby pre občanov, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby; kapacita denného stacionára je 8 klientov.

V okrese Dunajská Streda je poskytovaných **len 12 druhov sociálnych služieb**. V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad poskytovaných a absentujúcich druhov sociálnych služieb.

Tabuľka 113: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Dunajská Streda

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
nízkoprahové denné centrum	terénna sociálna služba krízovej intervencie
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	integračné centrum
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
zariadenie pre seniorov	nocľaháreň
domov sociálnych služieb	útulok
zariadenie opatrovateľskej služby	domov na pol ceste
rehabilitačné stredisko	zariadenie núdzového bývania
špecializované zariadenie	komunitné centrum
opatrovateľská služba	služba včasnej intervencie
prepravná služba	rehabilitačné stredisko
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	zariadenie podporovaného bývania
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	sprievodcovská služba a predčítateľská služba
poskytovanie sociálnej služby v jedálni	sprostredkovanie tlmočnickej služby
tlmočnická služba	sprostredkovanie osobnej asistencie
	požičiavanie pomôcok
	odľahčovacia služba
	pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
	poskytovanie sociálnej služby v dennom centre
	podpora samostatného bývania
	poskytovanie sociálnych služby v práci
	poskytovanie sociálnych služby v stredisku osobnej hygieny

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Ako je zrejmé z uvedených informácií v okrese Dunajská Streda nie je vybudovaná komplexná sieť sociálnych služieb. V okrese chýba až 21 druhov sociálnych služieb, čo sú takmer 2/3 z celkového počtu existujúcich sociálnych služieb.

Vzhľadom na to **odporúčame, aby ako priority** pre okres Dunajská Streda boli stanovené nasledovné druhy sociálnych služieb:

- a) odláhčovacia služba,
- b) zariadenie podporovaného bývania (vzhľadom na počet domovov sociálnych služieb určených pre ľudí s mentálnym postihnutím),
- c) poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- d) nocľaháreň,
- e) niektorá zo služieb určených jedincom so zrakovým, sluchovým, prípadne telesným postihnutím.

Takisto odporúčame rozšírenie opatrovateľskej služby aj do ostatných obcí okresu.

Ostatné služby odporúčame budovať v nadväznosti na existujúce druhy služieb v závislosti od finančných a personálnych kapacít okresu a tiež od demografického vývoja v okrese.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

V okrese Dunajská Streda je zriadený jeden detský domov, priamo v okresnom meste Dunajská Streda. V okrese tiež realizuje aktivity v oblasti výkonu opatrení SPODaSK občianske združenie **OZ Ain Karim**. Vďaka týmto poskytovateľom sú v okrese ponúkané nasledovné činnosti:

- základné poradenstvo,
- nízkoprahový klub Smajlík,
- sanácia rodiny,
- tvorivé dielne,
- odevný sklad,
- výdaj stravy.

V okrese chýba celé spektrum odborných činností a tiež ďalšie subjekty, ktoré by doplnili sociálnu sieť v oblasti výkonu opatrení SPODaSK.

Odporúčanie:

Prioritami okresu by mali byť nasledovné oblasti:

- programy a tréningy na podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi,
- programy a tréningy zamerané na rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,
- programy a tréningy zamerané na pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole,
- programy a tréningy zamerané na plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny.

Na území okresu pokladáme za vhodné podporiť subjekty, ktoré sa budú zameriavať na oblasť prevencie sociálno-patologických javov.

7.1.2 Okres Galanta

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Okres Galanta tvorí 37 obcí, z čoho sa sociálne služby poskytujú v 19 obciach. Celkovo sa v okrese poskytuje **15 druhov sociálnych služieb**. Zvyšných 19 druhov sociálnych služieb okres neposkytuje. V okrese funguje **11 zariadení pre seniorov a 11 domovov sociálnych**

služieb, 2 špecializované zariadenia, 3 obce poskytujú sociálnu službu v **jedálni**, v **2** obciach funguje **zariadenie opatrovateľskej služby**, takisto v **2** obciach je zriadený **denný stacionár**. V **2** obciach existuje **nocľaháreň**. Až **16** obcí poskytuje **opatrovateľskú službu**. V **4** obciach fungujú **denné centrá**.

Nasledovné druhy sociálnych služieb sa v okrese poskytujú vždy len v jednej obci, nemožno teda predpokladať, že by pokryli celkovú potrebu okresu:

- požičiavanie pomôcok,
- odlahčovací služba,
- domov na pol ceste,
- nízkoprahové denné centrum,
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci.

V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad poskytovaných a absentujúcich druhov sociálnych služieb.

Tabuľka 114: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Galanta

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
nocľaháreň	terénna služba krízovej intervencie
domov na pol ceste	nízkoprahové denné centrum
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
služba včasnej intervencie	integračné centrum
zariadenie pre seniorov	komunitné centrum
domov sociálnych služieb	útulok
zariadenie opatrovateľskej služby	zariadenie núdzového bývania
špecializované zariadenie	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
opatrovateľská služba	rehabilitačné stredisko
požičiavanie pomôcok	zariadenie podporovaného bývania
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	prepravná služba
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností
odlahčovací služba	spravidcovská služba a predčitateľská služba
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	sprostredkovanie tľmočnickej služby
poskytovanie sociálnej služby v jedálni	sprostredkovanie osobnej asistencie
tľmočnická služba	podpora samostatného bývania
	poskytovanie sociálnej služby v práci
	poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Konštatujeme, že ani v okrese Galanta nie je vybudovaná komplexná sieť sociálnych služieb, pretože v ňom chýba až 18 druhov sociálnych služieb.

Prioritou na úrovni okresu by preto malo byť dobudovanie sociálnej siete. Aj v tomto prípade platí, že takýto rozsah chýbajúcich služieb nie je možné vybudovať v krátkom čase.

Ako priority pre okres Galanta odporúčame:

- začať proces deinštitucionalizácie vybraných domovov sociálnych služieb a v nadväznosti na to dobudovať chýbajúce druhy sociálnych služieb v nasledovnom poradí:
 - a. zariadenie podporovaného bývania,
 - b. podpora samostatného bývania,
 - c. sprostredkovanie osobnej asistencie,
 - d. nízkoprahové denné centrum,
 - e. odľahčovací služba.

Vzhľadom k skutočnosti, že **opatrovateľská služba** nie je poskytovaná v 21 obciach, odporúčame rozšírenie služby aj do ostatných obcí okresu. Vychádzajúc z demografického vývoja okresu odporúčame, aby sa v okrese zvýšil počet **denných stacionárov** pre osoby, ktorých zdravotný stav si vyžaduje pomoc inej fyzickej osoby.

Ostatné služby odporúčame budovať v nadväznosti na existujúce druhy služieb v závislosti od finančných a personálnych kapacít okresu a tiež od demografického vývoja v okrese.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

Okres Galanta je druhým najlepšie vybaveným okresom v súvislosti s výkonom činností a opatrení SPODaSK. V okrese je **jeden detský domov**, ktorý je budovaný ako detský domov rodinného typu a **3 neziskové organizácie**, ktoré sa svojou činnosťou zameriavajú na oblasť prevencie sociálno-patologických javov a na resocializáciu. Sú to Teen Challenge Slovakia, n.o., Čistý deň, n.o. a TENENET, n.o.

Tieto 3 organizácie svojim klientom ponúkajú:

- komplexné resocializačné programy,
- špecializované sociálne poradenstvo,
- psychologické poradenstvo,
- špeciálno-pedagogické poradenstvo,
- preventívne programy .

Oblasťami ich záujmu sú :

- záškoláci,
- nezamestnaní,
- dysfunkčné rodiny,
- osoby pracujúce v sexbiznise,
- rodiny ohrozené chudobou,
- osoby páchajúce trestnú činnosť,
- osoby závislé na návykových látkach.

Odporúčanie:

V okrese Galanta by **prioritou** pre nasledovné obdobie malo byť rozšírenie sociálnej siete v oblasti výkonu opatrení SPODaSK o nasledovné:

- programy a tréningy zamerané na rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,
- programy a tréningy zamerané na plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- programy a tréningy zamerané na oblasť náhradnej rodinnej starostlivosti,

- programy a tréningy zamerané na zlepšenie sociálnych kompetencií u detí a mládeže.

V okrese pôsobí aj nezisková organizácia **STORM**, ktorá sa zameriava predovšetkým na sociálno-preventívne programy pre osoby pracujúce v sexbiznise a na užívateľov návykových látok. Táto organizácia má sídlo v Nitrianskom samosprávnom kraji. Vzhľadom k jej činnosti vykonávanej na území 2 okresov TTSK, a to Galanta (konkrétne mesto Sereď) a Trnava (mesto Trnava). by mal TTSK v najbližšom období podporiť vybudovanie materiálno-technického zázemia pre činnosť organizácie na území oboch okresov.

7.1.3 Okres Hlohovec

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Okres Hlohovec je počtom obcí druhým najmenším okresom TTSK, tvorí ho 24 obcí. Sociálne služby sú poskytované v 13 obciach tohto okresu. V okrese dominuje **opatrovateľská služba**, ktorá je poskytovaná v 12 obciach. V okrese sú **3 zariadenia pre seniorov** (všetky na území mesta Hlohovec) a **2 domovy sociálnych služieb**, z čoho jeden je určený klientom s mentálnym postihnutím (ponúka pobytovú aj ambulantnú formu sociálnej služby) a druhý je určený seniorom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby. V okrese funguje **1 útulok** (Hlohovec) a v rámci mesta Hlohovec **3 denné centrá** (bývalé kluby pre dôchodcov), ktoré v pravom zmysle slova nie sú poskytovateľmi sociálnych služieb, ale slúžia ako prevencia proti sociálnej izolácii seniorov.

V okrese Hlohovec sa **poskytuje len 5 druhov sociálnych služieb**.

Tabuľka 115: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Hlohovec

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
útulok	terénna sociálna služba krízovej intervencie
zariadenie pre seniorov	nízkoprahové denné centrum
domov sociálnych služieb	integračné centrum
opatrovateľská služba	komunitné centrum
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	nocľaháreň
tľmočnická služba	domov na pol ceste
	zariadenie núdzového bývania
	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
	pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
	služba včasnej intervencie
	zariadenie opatrovateľskej služby
	rehabilitačné stredisko
	špecializované stredisko
	zariadenie podporovaného bývania
	prepravná služba
	sprievodcovská služba a predčítateľská služba
	sprostredkovanie tľmočnickej služby
	sprostredkovanie osobnej asistencie
	požičiavanie pomôcok
	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

	krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
	odľahčovacia služba
	pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
	podpora samostatného bývania
	poskytovanie sociálnej služby v jedálni
	poskytovanie sociálnej služby v práčovni
	poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Situáciu v okrese Hlohovec pokladáme za najhoršiu v TTSK, odporúčame preto VÚC, aby podporilo budovanie sociálnych služieb v tomto okrese, v ktorom je t. č. registrovaných len 5 druhov sociálnych služieb a to útulok, zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, opatrovateľská služba a poskytovanie sociálnych služieb v dennom centre. V okrese sú 3 denné centrá – bývalé kluby dôchodcov, ktoré však neposkytujú odborné a špecializované činnosti a ani ich členovia nemusia byť odkázaní na sociálnu službu.

Vzhľadom na nízky počet zariadení pre seniorov odporúčame, aby medzi **priority okresu Hlohovec** boli zaradené komunitné služby určené pre seniorov – **denné stacionáre, špecializované služby** ambulantného charakteru a tiež posilnenie opatrovateľskej služby.

V súvislosti s tým ďalej odporúčame v okrese vybudovať:

- prepravnú službu,
- integračné centrum,
- domov na pol ceste,
- špecializované zariadenie.

Ostatné služby odporúčame budovať v nadväznosti na existujúce druhy služieb v závislosti od finančných a personálnych kapacít okresu a tiež od demografického vývoja v okrese.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

V okrese Hlohovec je registrované dve občianske združenia. **OZ Pokoj a dobro**, ktoré poskytuje sociálne služby pobytovou formou v útulku pre občanov opakovane páchajúcich trestnú činnosť a tiež pre ženy bez domova. V súvislosti s týmito dvomi skupinami organizácia realizuje aj preventívne programy. Na cieľovú skupinu detí je v okrese zamerané **OZ SAMARIA**, Hlohovec. Združenie vykonáva programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o SPOD a o SK a tiež poskytuje službu špeciálneho poradenstva.

Okres Hlohovec je najslabšie pokrytý subjektmi zameranými na oblasť výkonu opatrení SPODaSK.

Odporúčanie:

Prioritou pre okres Hlohovec do nasledovného obdobia by malo byť zavedenie tréningov a programov zameraných na:

- na podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi,
- na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu detí a plnoletých fyzických osôb,
- na oblasť prevencie sociálno-patologických javov,
- na pomoc rodinám pri riešení výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
- na pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb.

Podobne, ako v okrese Dunajská Streda, aj v okrese Hlohovec je potrebné podporiť ďalšie subjekty orientujúce svoje aktivity na výkon činností a opatrení SPODaSK.

7.1.4 Okres Piešťany

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

V rámci okresu Piešťany, ktorý sa skladá z 26 obcí, sa poskytujú sociálne služby celkovo v 14 obciach. Najrozšírenejším druhom sociálnych služieb v okrese je **opatrovateľská služba**, ktorá sa poskytuje v 11 obciach. V okrese je **6 zariadení pre seniorov**, pričom všetky sú zariadeniami s nízkou kapacitou (10, 20, 24, 38, 40, 56), je ich teda možné pokladať za sociálne služby pre seniorov budované na komunitnej báze. Na druhej strane však ich kapacita je nepostačujúca potrebám okresu. V okrese sú **4 zariadenia opatrovateľskej služby**, z toho 2 v okresnom meste, zvyšné dve sú v Krakovianoch a Veľkých Kostolčanoch. V okrese poskytujú služby **2 špecializované zariadenia**, obe v meste Piešťany a **2 domovy sociálnych služieb**. Tri obce poskytujú **sociálnu službu v jedálni**. Po jednom sa v okrese poskytujú nasledovné druhy sociálnych služieb:

- útulok,
- nocľaháreň,
- prepravná služba,
- sociálna služba poskytovaná v práci,
- sociálna služba poskytovaná v stredisku osobnej hygieny,
- domov na pol ceste.

Celkovo je v okrese poskytovaných 12 druhov sociálnych služieb.

V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad poskytovaných a absentujúcich druhov sociálnych služieb.

Tabuľka 116: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Piešťany

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
útulok	terénna sociálna služba krízovej intervencie
nocľaháreň	nízkoprahové denné centrum
domov na pol ceste	integračné centrum
zariadenie pre seniorov	komunitné centrum
domov sociálnych služieb	zariadenie núdzového bývania
zariadenie opatrovateľskej služby	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
špecializované zariadenie	pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
opatrovateľská služba	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
prepravná služba	služba včasnej intervencie

poskytovanie sociálnej služby v jedálni	rehabilitačné stredisko
poskytovanie sociálnej služby v práci	zariadenie podporovaného bývania
poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny	sprievodcovská a predčitateľská služba
tlmočnická služba	sprostredkovanie tlmočnickej služby
	sprostredkovanie osobnej asistencie
	požičiavanie pomôcok
	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
	krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
	odľahčovacia služba
	pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
	poskytovanie sociálnej služby v dennom centre
	podpora samostatného bývania

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Napriek skutočnosti, že v okrese Piešťany, ako v jedinom v TTSK, sú poskytované sociálne služby vo viac ako polovici obcí, nemožno situáciu v tomto okrese pokladať za uspokojivú, keďže z celkového počtu 34 služieb sa v okrese poskytuje len 13 druhov sociálnych služieb.

Vychádzajúc z tejto skutočnosti, ale aj zo situácie v susednom okrese Hlohovec navrhujeme, aby priority pre okres Piešťany boli nasledovné:

- rehabilitačné stredisko,
- zariadenie podporovaného bývania,
- komunitné centrum,
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- nízkoprahové denné centrum,
- terénna sociálna služba krízovej intervencie.

Prirodzenou súčasťou by mala byť snaha o skompletizovanie siete sociálnych služieb a jej primerané územné pokrytie, aby obyvatelia okresu Piešťany mali uľahčený prístup hlavne ku komunitným sociálnym službám.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

Situácia v oblasti výkonu opatrení SPODaSK v okrese Piešťany je podobná situácii v okresoch Dunajská Streda a Hlohovec. V okrese Piešťany vykonáva svoju činnosť len jedna organizácia, a to **Otvorená náruč**, ktorá sa zameriava na nasledovné oblasti:

- domáce násilie,
- šikana,
- finančné problémy,
- problémy s bývaním,
- zdravotné problémy.

V rámci svojej činnosti poskytuje ambulantnou formou **základné sociálne poradenstvo právne a psychologické poradenstvo** zamerané na vyššie uvedené okruhy.

Odporúčanie:

V okrese Piešťany je potrebné zamerať sa na vybudovanie komplexnejšej sociálnej siete na úseku výkonu opatrení SPODaSK, a to najmä programy a tréningy zamerané na:

- oblasť práce s dysfunkčnými rodinami,
- prácu s náhradnými rodičmi,
- sanáciu rodinného prostredia,
- oblasť násilia páchaného na členoch spoločnej domácnosti.

V okrese je aj **detský domov** v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu a ďalší rodinný detský domov (Kocúrice), ktorého zriaďovateľom je nezisková organizácia. Na tieto zariadenia je napojená aj NRS poskytovaná profesionálnymi rodičmi v prirodzenom prostredí rodiny. Tento trend odporúčame v nasledovnom období posilňovať a rozšíriť v okrese služby pre náhradných rodičov.

7.1.5 Okres Senica

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Okres Senica tvorí 31 obcí, z ktorých v 15 sú poskytované sociálne služby. V okrese je **11 domovov sociálnych služieb, 8 zariadení pre seniorov**, z čoho sú 4 zariadenia vybudované priamo v okresnom meste. Len 10 obcí má registrovanú **opatrovateľskú službu**, čo je asi 1/3 obcí okresu. Túto situáciu pokladáme za nedostatočnú. V okrese funguje **odľahčovacia služba v 3 zariadeniach**. V niektorých zariadeniach je však poskytovanie tejto služby podmienené nástupom na dovolenku prijímateľa/prijímateľky sociálnej služby v zariadení, ktoré poskytuje aj odľahčovaciu službu. Toto pokladáme za nevyhovujúce. V okrese sú tiež **2 zariadenia opatrovateľskej služby a v štyroch prípadoch je poskytovaná sociálna služba v jedálni** (z toho 2 v Senici). V okrese je v **2 obciach denný stacionár, 2 obce majú prepravnú službu**, a v **2 obciach funguje sociálna služba umožňujúca požičiavanie pomôcok** ľuďom so zdravotným postihnutím.

Nasledovné služby sa nachádzajú vždy **len v jednej obci** okresu Senica:

- útulok,
- nocľaháreň,
- denné centrum,
- sociálna služba poskytovaná v práci,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad poskytovaných a absentujúcich druhov sociálnych služieb.

Tabuľka 117: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Senica

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
nocľaháreň	terénna sociálna služba krízovej intervencie
útulok	nízkoprahové denné centrum
zariadenie núdzového bývania	integračné centrum
zariadenie pre seniorov	komunitné centrum
domov sociálnych služieb	domov na pol ceste
zariadenie opatrovateľskej služby	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
opatrovateľská služba	pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
prepravná služba	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti

spostredkovanie osobnej asistencie	služba včasnej intervencie
odľahčovacia služba	rehabilitačné stredisko
poskytovanie sociálnej služby v jedálni	špecializované zariadenie
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	zariadenie podporovaného bývania
poskytovanie sociálnej služby v pracovni	sprievodcovská služba a predčitateľská služba
požičiavanie pomôcok	spostredkovanie tlmočnickej služby
tlmočnická služba	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
	krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
	pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
	podpora samostatného bývania
	poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Ako je zrejmé z uvedených informácií, v okrese nie je vybudovaná komplexná sieť sociálnych služieb. Prioritou na úrovni okresu by preto malo byť dobudovanie sociálnej siete. Množstvo chýbajúcich druhov sociálnych služieb vyžaduje, aby boli stanovené priority, ktoré sa budú na tomto území sledovať.

Pre okres Senica odporúčame nasledovné priority:

- začať proces deinštitucionalizácie – najmä zariadení s kapacitou 220 miest a iných, ktorých kapacita prekračuje 100; ide o domovy poskytujúce služby mentálne postihnutým jedincom a klientom, ktorí vzhľadom na zdravotný stav potrebujú celodennú starostlivosť inej fyzickej osoby,
- špecializované zariadenie,
- rozšírenie poskytovania opatrovateľskej služby, keďže v súčasnosti je služba registrovaná len pre 10 obcí,
- odľahčovacia služba,
- terénna služba krízovej intervencie,
- komunitné centrum,
- zariadenie podporovaného bývania (vzhľadom na počet domovov sociálnych služieb určených pre ľudí s mentálnym postihnutím).

Ostatné služby odporúčame budovať v nadväznosti na existujúce druhy služieb v závislosti od finančných a personálnych kapacít okresu a tiež od demografického vývoja v okrese.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

V okrese dlhodobo pôsobí organizácia **ROAD, n.o.**, ktorá pobytovou formou poskytuje komplexný resocializačný a sociálno-výchovný program pre klientov, ktorí majú problémy s látkovou aj nelátkovou závislosťou. Zariadenie poskytuje služby aj maloletým klientom.

Hoci táto organizácia poskytuje kvalitné a komplexné služby pre svojich klientov a ich rodinných príslušníkov, jej činnosť nie je z hľadiska potrieb okresu dostatočná.

Odporúčanie:

Prioritami v okrese Senica pre nasledovné obdobie by sa mali stať programy a tréningy orientované na:

- rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,
- pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole,
- pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb,
- plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov prostredia.

V okrese by sa mala posilniť aj oblasť prevencie sociálno-patologických javov na všetkých úrovniach a na sprostredkovanie kultúrnych, záujmových a iných aktivít zameraných **na podporu vhodného využívania voľného času detí.**

7.1.6 Okres Skalica

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Okres Skalica je v rámci TTSK okresom s najmenším počtom obcí – 21. Z tohto poskytuje niektorý druh sociálnej služby 9 obcí. V okrese sa nachádza **10 zariadení pre seniorov, 2 zariadenia opatrovateľskej služby, v 5 obciach sa poskytuje opatrovateľská služba, 9 domovov sociálnych služieb, 2 špecializované zariadenia, 3 zariadenia poskytujú sociálnu službu v jedálni, 2 nocľahárne, 2 útulky, 2 denné centrá.** V okrese má sídlo aj organizácia, ktorá poskytuje službu v zariadení núdzového bývania v BSK – Malacky.

Nasledovné služby sa nachádzajú vždy **len v jednej obci** okresu Skalica:

- sociálna služba poskytovaná v práciovní,
- sociálna služba poskytovaná v stredisku osobnej hygieny.

V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad poskytovaných a absentujúcich druhov sociálnych služieb.

Tabuľka 118: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Skalica

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
nocľaháreň	terénna služba krízovej intervencie
útulok	nízkoprahové denné centrum
zariadenie pre seniorov	integračné centrum
domov sociálnych služieb	komunitné centrum
zariadenie opatrovateľskej služby	domov na pol ceste
špecializované zariadenie	nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
opatrovateľská služba	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	služba včasnej intervencie
poskytovanie sociálnej služby v jedálni	rehabilitačné stredisko
poskytovanie sociálnej služby v práciovní	zariadenie podporovaného bývania
poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny	prepravná služba
tlmočnická služba	sprievodcovská a predčitateľská služba
	sprostredkovanie tlmočnickej služby
	sprostredkovanie osobnej asistencie
	požičiavanie pomôcok

	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
	odľahčovací služba
	pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
	podpora samostatného bývania

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Podobne ako u predchádzajúcich okresov, ani v tomto okrese neexistuje komplexná sieť sociálnych služieb. V okrese funguje len 1/3 – teda 13 druhov sociálnych služieb. Skompletizovanie sociálnej siete bude preto pre tento okres finančne aj personálne náročné.

Za priority okresu Skalica odporúčame nasledovné priority :

- a) služba včasnej intervencie,
- b) terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- c) prepravná služba,
- d) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- e) odľahčovací služba.

Ostatné služby odporúčame budovať v nadväznosti na existujúce druhy služieb v závislosti od finančných a personálnych kapacít okresu a tiež od demografického vývoja v okrese.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

V okrese Skalica vyvíja svoju pravidelnú činnosť len občianske združenie **OZ-ADAM**, ktoré sa zameriava na oblasť sekundárnej prevencie a resocializácie u klientov, ktorí majú problémy s látkovou alebo nelátkovou závislosťou. OZ-ADAM poskytuje svoje služby pobytovou formou a je pre okolie uzavretou komunitou. Jej pracovníci však realizujú aj prednášky zamerané na oblasť primárnej prevencie.

Odporúčanie:

V okrese Skalica sú aj **2 detské domovy**. Detský domov v Skalici bol rekonštruovaný z prostriedkov ESF. Detský domov v Holíči navrhujeme zaradiť **ako prioritu** do procesu deinštitucionalizácie, čím by sa vytvorilo viacero bytových jednotiek pre klientov DeD a zároveň odporúčame využiť personálny potenciál DeD aj na poskytovanie odborných činností, hlavne poradenstva pre okolie.

V okrese Skalica je potrebné zamerať sa na nasledovné oblasti výkonu opatrení SPODaSK:

- prácu s dysfunkčnými rodinami,
- oblasť prevencie sociálno-patologických javov,
- problematiku záškoláctva a šikany,
- pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb.

7.1.7 Okres Trnava

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Trnava je po Dunajskej Strede druhým okresom s najväčším počtom obcí. Súčasťou okresu je 46 obcí, z čoho sa sociálne služby poskytujú v 21 obciach. V okrese je **10 zariadení pre seniorov**, z čoho 4 zariadenia sú priamo v meste Trnava. Z **5 domovov sociálnych služieb** je jedno určené dospelým mužom s mentálnym postihnutím (Zavar) a jeho pobočka v Trnave mladým dospelým s mentálnym postihnutím. Zvyšné 3 zariadenia poskytujú sociálne služby seniorom odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby. V rámci okresu sú **3 zariadenia opatrovateľskej starostlivosti**, ktoré sú všetky lokalizované v meste Trnava. Jedno z nich pre tento druh služby uvádza kapacitu **iba 3 miesta**. Len v **13 obciach** je poskytovaná **opatrovateľská starostlivosť**. V okrese je **5 denných stacionárov**, z ktorých 4 sú priamo v meste Trnava a poskytujú služby aj jedincom s mentálnym postihnutím, aj seniorom vyžadujúcim pomoc inej fyzickej osoby.

Druhy sociálnych služieb poskytovaných v **2 obciach** sú:

- nocľaháreň,
- zariadenie núdzového bývania,
- sociálna služba poskytovaná v jedálni.

Druhy sociálnych služieb poskytovaných **len v 1 obci**:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- odľahčovacia služba,
- požičiavanie pomôcok,
- špecializované zariadenie,
- útulok,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Okrem týchto druhov je v okrese Trnava poskytovaná aj **sociálna rehabilitácia**, ale nie ako druh sociálnej služby, ale ako odborná činnosť, poskytovaná v rámci sociálnej služby.

Tabuľka 119: Existujúce a absentujúce druhy sociálnych služieb na území okresu Skalica

Existujúci druh sociálnej služby	Absentujúci druh sociálnej služby
nízkoprahové denné centrum	terénna sociálna služba krízovej intervencie
komunitné centrum	integračné centrum
nocľaháreň	domov na pol ceste
útulok	poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
zariadenie núdzového bývania	služba včasnej intervencie
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	rehabilitačné stredisko
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny
zariadenie pre seniorov	zariadenie podporovaného bývania
domov sociálnych služieb	prepravná služba
zariadenie opatrovateľskej služby	monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
špecializované zariadenie	odľahčovacia služba
opatrovateľská služba	pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností
sprievodcovská služba a predčitateľská služba	podpora samostatného bývania

tlmočnícka služba	poskytovanie sociálnej služby v práci
sprostredkovanie tlmočnickej služby	
sprostredkovanie osobnej asistencie	
požičiavanie pomôcok	
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	
poskytovanie sociálnej služby v jedálni	

Zdroj: Odbor sociálnej pomoci TTSK, spracovanie ERUDIO, s.r.o.

Odporúčanie:

Okres Trnava má najširšiu sieť sociálnych služieb, z uvedených 34 druhov sociálnych služieb sa v okrese poskytuje až **20 druhov sociálnych služieb**.

Mesto Trnava je nielen okresným mestom, ale je aj sídlom TTSK. Je preto prirodzené, že je nielen politickým, ekonomickým, kultúrnym ale aj sociálnym centrom kraja. Okres (aj samotné mesto) má potenciál pre ďalší rozvoj.

S prihliadnutím na tento fakt odporúčame, aby ako priority budovania sociálnych služieb v okrese Trnava boli zaradené:

- služba včasnej starostlivosti,
- terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- rehabilitačné stredisko,
- zariadenie podporovaného bývania,
- prepravná služba,
- domov na pol ceste,
- odľahčovací služba,
- poskytovanie sociálnej služby v práci, prípadne stredisku osobnej hygieny.

Existujúcu sieť sociálnych služieb je potrebné územne pokryť najmä pri **opatrovateľskej službe** a sociálnych službách poskytovaných v **denných stacionároch**.

V okrese síce existuje špecializované zariadenie, ale toto je určené len pre malý počet prijímateľov sociálnych služieb, ktorí trpia niektorou formou demencie. V okrese bude potrebné rozšírenie takýchto zariadení, ale tiež aj **vybudovanie špecializovaných zariadení** pre jedincov s inými diagnózami – napr. psychiatrickými, keďže tieto chýbajú nielen v okrese Trnava, ale aj v celom TTSK.

Vzhľadom k počtu obyvateľov a demografickej štruktúre bude potrebné vybudovať aj sociálne služby na podporu rodiny.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

Podobne, ako tomu bolo pri sociálnych službách, aj v oblasti výkonu opatrení SPODaSK je okres Trnava najlepšie pokrytý činnosťami a aktivitami spojenými s výkonom opatrení SPODaSK.

V meste Trnava dlhodobo funguje **detský domov**, ktorý by mal v súlade so zámermi MPSVR SR byť v najbližšom programovom období **zaradený do procesu deinštitucionalizácie**, čím by sa vytvorilo viacero samostatných jednotiek, v ktorých by bola poskytovaná náhradná rodinná starostlivosť v podmienkach blízkych prirodzenému rodinnému prostrediu. Súčasťou DeD sú aj

profesionálni rodičia, ktorí zabezpečujú NRS v domácom prostredí. V ďalšom období by mal byť tento trend posilnený.

V okrese tiež poskytuje služby jediné **Krízové centrum** v TTSK, ale kapacitne je postačujúce.

V okrese Trnava vykonávajú svoju činnosť nasledovné organizácie: **Otvorené srde, o. z.; Centrum pomoci pre rodinu, o. z.; LAURA, združenie mladých, STORM, n. o., Centrum Koburgovo, n. o.; nízkoprahové centrum MAK Trnava**, ktoré je jednou z viacerých pobočiek organizácie **Úsmev ako dar**.

Všetky tieto organizácie sa zameriavajú na nasledovné problémové oblasti:

- nezamestnanosť,
- hmotná núdza,
- záškoláctvo,
- bezdomovstvo,
- prostitúcia,
- Obchodovanie s ľuďmi,
- HIV/AIDS, žltáčka a i.,
- vzťahové problémy,
- násilné správanie,
- trestná činnosť,
- prístup k zdravotnej starostlivosti,
- práca s náhradnými rodinami,
- práca s dysfunkčnými rodinami,
- sprostredkovanie kultúrnych, záujmových a iných aktivít zameraných na podporu vhodného využívania voľného času detí z rómskej komunity.

Odporúčanie:

V okrese Trnava by sa prioritami pre budúce obdobie v oblasti výkonu opatrení SPODaSK malo stať organizovanie alebo zabezpečovanie tréningov a programov zameraných na:

- podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi,
- rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,
- pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb,
- plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- predchádzanie sociálno-patologickým javom.

7.1.8 Zhrnutie na úrovni TTSK

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Na základe analýzy konštatujeme, že v TTSK absentujú nasledovné druhy sociálnych služieb:

- rehabilitačné stredisko
- zariadenie podporovaného bývania
- terénna sociálna služba krízovej intervencie
- integračné centrum
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti

- podpora samostatného bývania
- pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností

Druhú kategóriu tvoria tie druhy sociálnych služieb, ktoré existujú len v 1 prípade (jedna služba na celý TTSK):

- komunitné centrum
- sprostredkovanie tlmočnickej služby
- sprievodcovská služba
- predčitateľská služba
- tlmočnícka služba
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
- služba včasnej intervencie
- stredisko sociálnej rehabilitácie

Konštatujeme, že v dostatočnej miere sa v TTSK nevyskytuje žiaden druh sociálnej služby, všetky existujúce služby sú poddimenzované. Napriek tomu za uspokojivý je možno pokladať stav pri nasledovných druhoch sociálnych služieb:

- **Domovy sociálnych služieb** - vzhľadom k tomu, že sa v nich kumuluje veľký počet klientov, odporúčame začať s procesom deinštitucionalizácie, výsledkom ktorého bude premena inštitucionalizovaných služieb na malé komunitné zariadenia, približujúce sa bežnému životu v prirodzenom prostredí.
- **Zariadenia pre seniorov** – existujúce veľkokapacitné zariadenia postupne dopĺňať menšími zariadeniami pre maximálne 40 klientov.
- **Zariadenia opatrovateľskej služby** – rozšíriť, aby boli služby poskytované na základe potrieb TTSK.
- **Opatrovateľská služba** – táto patrí k najstarším druhom sociálnych služieb v SR. Napriek tomu nie je územie TTSK dostatočne pokryté touto sociálnou službou.

Víziou TTSK je bezpochyby, aby na jeho území bola vybudovaná komplexná sieť sociálnych služieb, ktorá bude dostatočne územne pokrytá a schopná dynamicky reagovať na potreby regiónu.

Vzhľadom k súčasnemu stavu odporúčame, aby si kraj stanovil ako priority v tejto oblasti dobudovať tie služby, ktoré v kraji úplne absentujú, prípadne sa na jeho území poskytujú len ojedinele. S prihliadnutím na možný význam pre kvalitu života občanov, ktorí sú odkázaní na niektorý druh sociálnej služby, by medzi priority mali patriť:

- 1) Služba včasnej intervencie,
- 2) Komunitné centrum,
- 3) Rehabilitačné stredisko,
- 4) Stredisko sociálnej rehabilitácie,
- 5) Zariadenie podporovaného bývania,
- 6) Integračné centrum,
- 7) Špecializované zariadenia nielen pre osoby, ktoré trpia niektorou formou demencie (Alzheimer, Parkinson), ale tiež pre nasledovné kategórie: jedinci trpiaci sklerózou multiplex, schizofréniou, s organickým psychosyndrómom ťažkého stupňa, či pre ľudí, ktorí sú hluchoslepí. Ide o zvlášť náročnú starostlivosť, ktorá v regióne absentuje. Absencia týchto druhov sociálnych služieb je čiastočne pokrytá postupne budovanými špecializovanými zariadeniami pre ľudí s demenciou.

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

V porovnaní s oblasťou sociálnych služieb vidno, že oblasť výkonu opatrení SPODaSK je menej štruktúrovaná a ponecháva priestor pre kreativitu organizácii a inštitúcii pracujúcich v tejto oblasti, aby tak bolo možné čo najviac zabezpečiť prípravu programov, tréningov a i. podľa individuálnych potrieb toho, komu sú určené.

Z historického hľadiska ide o oblasť, ktorá bola najdlhšie vo výlučnej pôsobnosti štátu (s prenesením na jednotlivé štátne orgány) a aj dnes sú niektoré výkony opatrení a činností vo výlučnej pôsobnosti štátu. Navyše ide o oblasť, v ktorej akreditované subjekty, či právnické alebo fyzické osoby, musia byť schopné vytvárať si vlastné programy a tréningy, ktoré sledujú konkrétne ciele. Aj tieto skutočnosti sú dôvodom pre ktorý sa oblasť výkonu opatrení SPODaSK rozvíja pomalšie ako oblasť sociálnych služieb.

Nové subjekty pritom pribúdajú len pomaly a nerovnomerne. Na základe poznania situácie v oblasti výkonu opatrení SPODaSK podľa jednotlivých okresov je možné navrhnúť rozvoj oblasti pre ďalšie obdobie.

V jednotlivých okresoch TTSK existujú výrazné disparity v oblasti výkonu opatrení SPODaSK. V kraji vykonávajú svoju činnosť dve neziskové organizácie, ktoré majú sídlo v Bratislavskom samosprávnom kraji, a to **NÁVRAT, n.o.** a **ÚSMEV AKO DAR**. Obe organizácie sa zameriavajú na prípravu náhradných rodičov, prácu s náhradnými rodinami a sú tiež akreditovanými subjektmi pre výkon sanácie rodiny a výchovných opatrení.

Prioritou kraja v nadchádzajúcom období by malo byť **odstránenie týchto disparít** a následne odporúčame TTSK medzi priority v oblasti výkonu opatrení SPODaSK zaradiť nasledovné:

- rozšírenie činností a výkonov opatrení naviazaných na zákon č. 305/2005 Z.z. a tým postupne kompletizovať sociálnu sieť na úseku výkonu opatrení SPODaSK,
- stabilizovať jednotlivé subjekty, ktoré v TTSK už svoju činnosť vykonávajú,
- podporiť organizácie a akreditované subjekty, ktoré sa zameriavajú svojou činnosťou na podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi, na rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie a na pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole,
- programy a tréningy zamerané na plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- programy a tréningy zamerané na dospelých, ktorí spáchali trestnú činnosť, špecificky na prvopáchatel'ov (dôvodom je existencia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou).

7.2 Poskytovanie sociálnych služieb na území TTSK z pohľadu obyvateľov regiónu

Na základe dotazníkového zisťovania možno konštatovať, že obyvatelia regiónu TTSK majú podľa vyjadrení zástupcov obcí a miest záujem predovšetkým o nasledujúce zariadenia, resp. rozšírenie týchto služieb:

Obyvatelia obcí:

- a) denný stacionár

- b) opatrovateľská služba
- c) zariadenie opatrovateľskej služby
- d) domov sociálnych služieb
- e) zariadenie pre seniorov

Obyvatelia miest:

- a) denný stacionár
- b) komunitné centrum
- c) nocľaháreň
- d) zariadenie núdzového bývania
- e) prepravná služba
- f) služby monitorovania a signalizácie prvej pomoci
- g) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
- h) podpora zosúladovania rodinného a pracovného života
- i) nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
- j) poskytovanie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologickým javom
- k) domov na polceste
- l) zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
- m) odľahčovacia služba

Obce majú záujem nové sociálne služby/zariadenia zriaďovať predovšetkým v spolupráci s inou obcou, resp. obcami ako spoločne zriaďovanú službu alebo prostredníctvom podpory neverejného poskytovateľa, prípadne akreditovaného subjektu a tým pomôcť pri vytvorení chýbajúcich sociálnych služieb a zariadení sociálnych služieb, resp. subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.

7.3 Porovnanie poskytovania sociálnych služieb mimo územia TTSK

V porovnaní s ostatnými krajmi SR mal TTSK v rokoch 2010 až 2013 najnižší počet zariadení sociálnych služieb. Počet miest v týchto zariadeniach v sledovaných rokoch bol v TTSK najnižší, resp. druhý najnižší spomedzi všetkých krajov SR.

Tabuľka 120: Počet zariadení a miest v ZSS (k 31.12. daného roka)

		BSK	TTSK	TSK	NSK	ZSK	BBSK	PSK	KSK
2010	Počet zariadení	123	103	120	112	114	207	153	128
	Počet miest v ZSS	5 425	5 213	5 295	5 941	5 061	6 152	5 558	5 527
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	1 328	2 285	1 644	3 223	2 666	2 455	2 372	1 169
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	362	83	247	128	174	377	212	340
	Počet miest v detských domovoch	349	445	424	498	541	737	684	885
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	2 039	1 564	2 262	1 400	1 039	1 447	1 284	1 941
2011	Počet zariadení	134	102	125	122	162	192	161	137
	Počet miest v ZSS	5 480	5 215	5 270	6 087	5 662	6 119	5 817	5 678
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	1 258	2 344	1 829	3 464	2 477	2 722	2 439	1 262
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	243	50	133	131	180	371	222	336
	Počet miest v detských domovoch	345	452	435	550	576	752	667	1 060
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	2 060	1 550	2 058	1 078	1 151	1 192	1 228	1 682

2012	Počet zariadení	161	108	132	159	160	205	184	140
	Počet miest v ZSS	5 831	5 673	5 375	6 831	5 955	6 091	6 005	5 639
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	1 420	2 532	1 798	3 735	2 581	2 692	2 347	1 322
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	189	31	152	104	134	217	220	259
	Počet miest v detských domovoch	349	468	407	547	577	763	649	1 069
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	2 034	1 714	2 080	1 181	1 065	1 138	1 525	1 644
2013	Počet zariadení	163	106	130	183	193	226	199	137
	Počet miest v ZSS	6 043	5 952	5 852	7 123	6 332	6 220	6 361	5 761
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	1 771	2 849	2 644	4 137	3 185	2 959	2 717	1 632
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	210	30	117	92	126	261	201	256
	Počet miest v detských domovoch	351	476	453	551	564	775	664	1 101
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	2 037	1 921	1 670	1 395	1 463	1 242	1 645	1 664

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR 2015

Pri prepočte počtu obyvateľov krajov SR na jedno miesto v ZSS sú výsledky v porovnaní s ostatnými krajinami SR pre TTSK priaznivé. Vo všetkých typoch ZSS (s výnimkou počtu miest v domovoch sociálnych služieb pre postihnuté deti) sa TTSK pohybuje na prvých troch miestach. V celkovom počte miest v ZSS dosahuje v sledovanom období TTSK najlepšie výsledky, keď na jedno miesto pripadá od 94 do 108 obyvateľov kraja.

Tabuľka 121: Počet obyvateľov kraja na jedno miesto v ZSS (k 31.12. daného roka)

		BSK	TTSK	TSK	NSK	ZSK	BBSK	PSK	KSK
2010	Počet miest v ZSS	116	108	113	119	138	106	146	141
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	473	246	364	219	262	266	341	667
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	1 737	6 784	2 424	5 506	4 013	1 730	3 818	2 294
	Počet miest v detských domovoch	1 801	1 265	1 412	1 415	1 291	885	1 183	881
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	308	360	265	503	672	451	630	402
2011	Počet miest v ZSS	111	107	113	113	122	108	140	140
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	482	237	325	199	278	243	334	628
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	2 496	11 110	4 468	5 264	3 831	1 779	3 675	2 360
	Počet miest v detských domovoch	1 758	1 229	1 366	1 254	1 197	878	1 223	748
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	294	358	289	640	599	554	664	471
2012	Počet miest v ZSS	105	98	110	101	116	108	136	141
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	431	220	330	184	267	245	348	601
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	3 242	17 954	3 902	6 619	5 150	3 035	3 715	3 066
	Počet miest v detských domovoch	1 756	1 189	1 457	1 259	1 196	863	1 259	743
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	301	325	285	583	648	579	536	483
2013	Počet miest v ZSS	102	94	101	96	109	106	129	138
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre dospelých	349	196	224	166	217	222	301	487
	Počet miest v domovoch soc. služ. pre deti	2 945	18 587	5 063	7 464	5 480	2 517	4 074	3 105
	Počet miest v detských domovoch	1 762	1 171	1 308	1 246	1 224	848	1 233	722
	Počet miest v zariadeniach pre seniorov	304	290	355	492	472	529	498	478

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR 2015

V rámci indexu vekového starnutia a priemerného veku starnutia zaujíma TTSK v sledovanom období piate miesto spomedzi krajov SR. Podiel osôb v predproduktívnom veku je v TTSK tretí resp. štvrtý najlepší.

Podiel osôb v produktívnom veku je v rámci TTSK najvyšší, resp. druhý najvyšší. V podiele osôb v poproduktívnom veku sa TTSK nachádza na štvrtom mieste zo všetkých krajov SR.

Z pohľadu vybraných ukazovateľov vekového zloženia krajov SR, bol v roku 2013 krajom s najstaršou populáciou TSK, naopak krajinami s najmladšou populáciou sú východoslovenské kraje, a to PSK a KSK.

Tabuľka 122: Indexy vekového zloženia (k 31.12. daného roka)

		BSK	TTSK	TSK	NSK	ZSK	BBSK	PSK	KSK
2010	Index starnutia (Percento)	96,03	91,54	101,31	100,23	73,65	88,05	59,09	65,28
	Priemerný vek obyvateľa (Rok)	40,11	39,47	39,96	40,1	38,01	39,35	36,42	37,42
	Podiel osôb v predproduktívnom veku (Percento)	13,4	13,82	13,36	13,57	15,96	14,73	18,38	17,49
	Podiel osôb v produktívnom veku (Percento)	73,72	73,54	73,10	72,82	72,29	72,30	70,76	71,09
	Podiel osôb v poproduktívnom veku (Percento)	12,87	12,65	13,54	13,6	11,75	12,97	10,86	11,42
2011	Index starnutia (Percento)	99,77	94,63	104,31	103,73	75,69	89,34	59,94	66,26
	Priemerný vek obyvateľa (Rok)	40,57	39,86	40,35	40,49	38,35	39,62	36,66	37,69
	Podiel osôb v predproduktívnom veku (Percento)	13,95	13,89	13,39	13,56	15,93	14,84	18,44	17,59
	Podiel osôb v produktívnom veku (Percento)	72,13	72,97	72,65	72,38	72,01	71,89	70,50	70,76
	Podiel osôb v poproduktívnom veku (Percento)	13,92	13,14	13,96	14,06	12,06	13,26	11,05	11,65
2012	Index starnutia (Percento)	99,31	97,25	108,03	106,93	78,49	92,66	62,19	68,68
	Priemerný vek obyvateľa (Rok)	40,66	40,15	40,68	40,78	38,64	39,92	36,94	37,94
	Podiel osôb v predproduktívnom veku (Percento)	14,37	13,85	13,31	13,47	15,8	14,72	18,26	17,46
	Podiel osôb v produktívnom veku (Percento)	71,37	72,67	72,32	72,13	71,8	71,65	70,38	70,55
	Podiel osôb v poproduktívnom veku (Percento)	14,27	13,47	14,37	14,4	12,4	13,64	11,36	11,99
2013	Index starnutia (Percento)	99,16	100,29	111,41	110,42	81,73	96,21	64,77	71,50
	Priemerný vek obyvateľa (Rok)	40,76	40,44	41,00	41,09	38,93	40,24	37,24	38,23
	Podiel osôb v predproduktívnom veku (Percento)	14,79	13,87	13,34	13,40	15,66	14,64	18,1	17,32
	Podiel osôb v produktívnom veku (Percento)	70,54	72,22	71,81	71,81	71,54	71,28	70,18	70,30
	Podiel osôb v poproduktívnom veku (Percento)	14,67	13,91	14,86	14,79	12,80	14,09	11,72	12,38

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR 2015

V porovnaní počtu osôb pod hranicou chudoby bol TTSK v sledovanom období spomedzi krajov SR na treťom mieste (po BSK a TSK), ako v počte osôb tak aj v percentuálnom vyjadrení.

Tabuľka 123: Počet osôb pod hranicou chudoby – 60% mediánu; percentuálny podiel na celkovom počte obyvateľov (k 31.12. daného roka)

		BSK	TTSK	TSK	NSK	ZSK	BBSK	PSK	KSK
2010	Počet osôb	32 067	37 884	60 635	92 995	66 647	110 361	151 061	99 082
	%-ny podiel	5,10%	6,73%	10,13%	13,20%	9,54%	16,92%	18,66%	12,70%
2011	Počet osôb	42 956	52 547	54 484	102 400	75 524	100 898	164 347	106 904
	%-ny podiel	7,08%	9,46%	9,17%	14,85%	10,95%	15,28%	20,15%	13,48%
2012	Počet osôb	37 948	59 090	49 406	109 926	87 343	102 699	162 123	107 044
	%-ny podiel	6,19%	10,62%	8,33%	15,97%	12,66%	15,60%	19,83%	13,48%
2013	Počet osôb	49 383	51 109	48 580	111 668	76 911	102 157	156 849	97 513

	%-ny podiel	7,99%	9,17%	8,20%	16,26%	11,14%	15,55%	19,15%	12,27%
--	-------------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR 2015

Počet dôchodcov, ktorým bol vyplácaný dôchodok, dosahoval v rokoch 2010 – 2013 v TTSK výrazne najnižší počet spomedzi krajov SR, pričom priemerná výška vyplácaných dôchodkov bola štvrtá najvyššia.

Tabuľka 124: Počet dôchodcov, ktorým je vyplácaný dôchodok; Priemerná mesačná výška vyplácaných dôchodkov (v Eur) (k 31.12. daného roka)

		BSK	TTSK	TSK	NSK	ZSK	BBSK	PSK	KSK
2010	Počet dôchodcov	148 811	136 114	154 325	179 823	160 037	163 943	175 988	178 007
	Priemerná mesačná výška vyplácaných dôchodkov (Eur)	386,29	332,62	339,32	319,17	329,94	331,04	317,00	335,04
2011	Počet dôchodcov	147 818	136 093	154 252	178 759	160 018	162 793	176 405	177 572
	Priemerná mesačná výška vyplácaných dôchodkov (Eur)	395,73	339,17	345,71	325,50	335,57	337,64	322,28	341,31
2012	Počet dôchodcov	150 881	138 583	156 596	180 927	162 744	163 956	179 015	179 503
	Priemerná mesačná výška vyplácaných dôchodkov (Eur)	412,25	351,70	358,32	337,62	347,34	350,43	333,41	353,99
2013	Počet dôchodcov	152 186	139 673	157 732	181 489	164 358	164 236	180 425	179 949
	Priemerná mesačná výška vyplácaných dôchodkov (Eur)	427,41	364,84	370,79	350,03	359,36	362,81	344,68	366,23

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR 2015

Priemerná čistá nominálna mesačná mzda bola v sledovanom období v TTSK druhá, resp. tretia najvyššia v rámci krajov SR. Výrazný rozdiel bol len v mzde za BSK, ktorý bol vyšší o viac ako 200 EUR.

Tabuľka 125: Priemerná čistá nominálna mesačná mzda (v Eur) (k 31.12. daného roka)

	BSK	TTSK	TSK	NSK	ZSK	BBSK	PSK	KSK
2010	861	628	595	592	606	579	548	637
2011	878	639	604	583	615	583	545	637
2012	899	660	628	608	639	606	572	665
2013	902	665	641	615	652	622	582	682

Zdroj: DATAcube, ŠÚ SR 2015

Celkovo možno v rámci sledovaných ukazovateľov hodnotiť postavenie TTSK v rámci ostatných krajov SR pozitívne.